

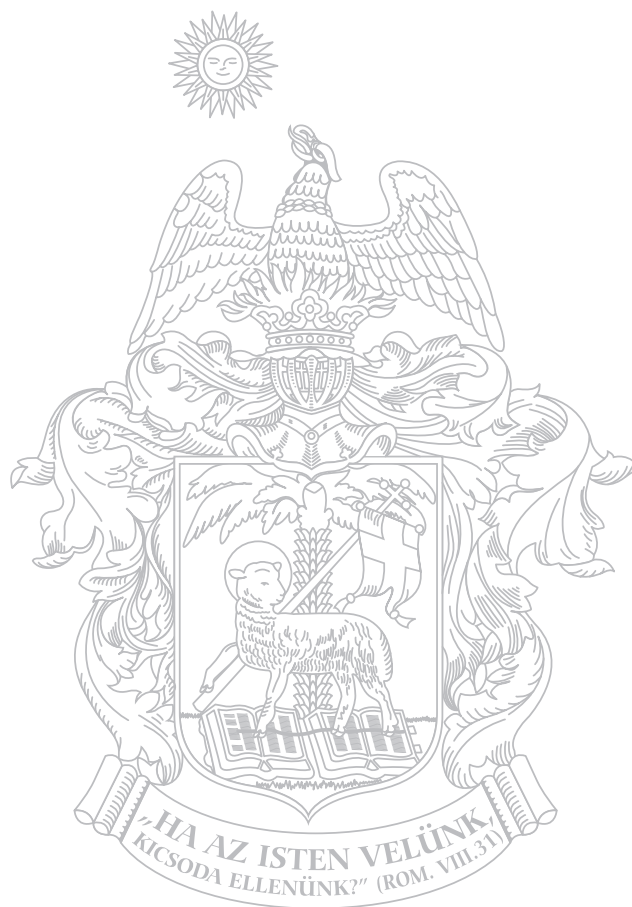
A Magyarországi
Református Egyház

TÖRVÉNYTÁRA
2013

A Magyarországi
Református Egyház

TÖRVÉNYTÁRA

2013

TARTALOMJEGYZÉK

I. A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ TÖRVÉNYEI

1967. évi I. törvény – A Magyarországi Református Egyházzól és szolgálatáról a 2005. évi I. törvény módosításaival egységes szerkezetben	I/9
1994. évi II. törvény – A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló az 1996. évi II. tv., a 2001. évi II. tv., a 2002. évi III. tv., a 2005. évi VII. tv., a 2006. évi I. tv., a 2006. évi IV. tv., a 2010. évi III. tv., a 2012. évi IV. tv. és a 2012. évi V. törvény módosításaival egységes szerkezetben	I/11
1. rész. Általános szabályok	I/11
2. rész. Az egyházköztség	I/12
3. rész. Az egyházmegye	I/19
4. rész. Az egyházkerület	I/23
5. rész. A Zsinat	I/26
6. rész. Vegyes rendelkezések	I/30
1996. évi I. törvény Magyarországi Református Egyház választójogi törvénye a 2002. évi IV., a 2005. évi V., a 2010. évi I., és a 2011. évi I. törvény módosításaival egységes szerkezetben	I/32
Preambulum	I/32
1. rész. Az egyházköztség nem lelkészi tisztségviselőinek választása	I/32
2. rész. A lelképásztori állás betöltése	I/34
3. rész. Az egyházmegyei, egyházkerületi tisztségviselők és a Zsinat tagjainak és tisztségviselőinek választása	I/38
4. rész. Az egyházmegyei, egyházkerületi, zsinati tisztségviselők választási eljárásával kapcsolatos jogorvoslatok	I/41
5. rész. Vegyes és záró rendelkezések	I/42
2000. évi I. törvény – Az egyházi bíráskodásról szóló 2005. évi VI. törvény, a 2006. évi III. és a 2012. évi III. törvény módosításokkal egységes szerkezetben	I/44
Bevezetés	I/44
1. rész. Az egyház bírói hatalma	I/44
2. rész. Az egyházi bíróságok szervezete és hatásköre	I/44
3. rész. Eljárás kisebb súlyú vétségek esetében	I/47
4. rész. A fegyelmi ügyek	I/47
5. rész. A bíróság hatáskörébe tartozó igazgatási ügyek	I/48
6. rész. Bírósági eljárás	I/48
7. rész. A felfüggesztés	I/52
8. rész. Különleges szabályok a fegyelmi eljárásnál	I/53
9. rész. Mentésülés a fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól	I/53
10. rész. Eljárás igazgatási ügyekben	I/54
11. rész. Soronkívüli eljárás, záró rendelkezések	I/55

A 2002. évi I. törvény – Magyarországi Református Egyház gazdálkodásáról	
a 2007. évi I. törvény módosításaival egységes szerkezetben	I/56
Preambulum	I/56
I. fejezet. Alapelvek	I/56
II. fejezet. A törvény területi és személyi hatálya	I/58
III. fejezet. Az egyház gazdálkodásának anyagi forrásai	I/58
IV. fejezet. Az egyház gazdálkodásának rendje	I/59
V. fejezet. Az Országos Református Egyházi Közalap	I/61
VI. fejezet. Gazdálkodás az ingó, ingatlan és más javakkal	I/62
VII. fejezet. Az egyházi gazdálkodás ellenőrzése	I/65
VIII. fejezet. Vegyes és záró rendelkezések	I/65
1995. évi II. törvény – A Magyarországi Református Egyház missziójáról	I/67
1992. évi II. törvény – Az egyházi könyvkiadásról	I/69
1994. évi I. törvény – A Magyar Honvédségnél végzendő lelkipásztori szolgálatról	
a 2006. évi II. és 2010. évi II. törvény módosításaival egységes szerkezetben	I/70
Megállapodás, amely létrejött a Magyarországi Református Egyház és a Magyar Köztársaság Kormánya között a Magyar Honvédségnél és a Határőrségnél végzendő lelkipásztori szolgálat tárgyában	I/72
1995. évi I. törvény – Magyarországi Református Egyház közoktatási törvénye	
a 1998. évi II. és a 2005. évi II. törvény és a Zs–184/2008. sz. zsinati határozat	
módosításaival egységes szerkezetben	I/74
Bevezetés	I/74
1. rész. A törvény szabályozási köre	I/74
2. rész. Református közoktatási intézmény alapítása	I/75
3. rész. A közoktatásügy szervezeti rendje	I/75
4. rész. A fenntartó jogai és kötelességei	I/77
5. rész. Az intézmény működése	I/79
6. rész. Jogok és kötelességek	I/80
7. rész. Az intézmény alkalmazottaira vonatkozó rendelkezések	I/81
8. rész. Az intézmény vezetője	I/81
9. rész. A nevelőtestület	I/82
10. rész. Az igazgatótanács	I/82
11. rész. Közoktatási intézmény felügyelete és ellenőrzése	I/83
12. rész. Vegyes rendelkezések	I/83
13. rész. Záró rendelkezések	I/83
2007. évi II. törvény – A református hittanoktatásról	I/85
Preambulum	I/85
I. Általános rendelkezések	I/85
II. Tartalmi kérdések	I/85
III. A hittanoktatásban alkalmazottak	I/86
IV. Szervezési és igazgatási kérdések	I/87
V. A hittanoktatás finanszírozási kérdései	I/89
Vegyes és záró rendelkezések	I/89
Mellékletek	I/89

2007. évi III. törvény – A Magyarországi Református Egyház felsőoktatási intézményeiről	I/90
Preambulum	I/90
1. rész. Általános rendelkezések	I/90
I. fejezet. A törvény hatálya	I/90
II. fejezet. A református felsőoktatási intézmények alapítása, megszüntetése és jogállása	I/90
III. fejezet. A református felsőoktatási intézmények feladatai	I/91
IV. fejezet. A református felsőoktatási intézmények szervezete és működése	I/91
V. fejezet. A református felsőoktatási intézmények pénzügyi és támogatási rendszere	I/92
VI. fejezet. A fenntartói irányítás	I/92
2. rész. A református felsőoktatási intézmények polgárai és jogállásuk	I/92
VII. fejezet. Az oktatók	I/92
VIII. fejezet. Az alkalmazottak	I/93
IX. fejezet. Munkáltatói jogkörök	I/93
X. fejezet. A hallgatók	I/93
3. rész. A református felsőoktatási intézmények szabályzatai	I/93
XI. fejezet. Szervezeti és működési szabályzat	I/93
XII. fejezet. Felvételi szabályzat	I/94
XIII. fejezet. Tanulmányi és vizsgaszabályzat	I/94
XIV. fejezet. Szabályzat a hallgatói juttatásokról és térítésekről	I/94
XV. fejezet. Fegyelmi szabályzat	I/94
XVI. fejezet. Doktori és habilitációs szabályzat	I/94
XVII. fejezet. Ünnepek és megemlékezések rendjéről szóló szabályzat	I/95
XVIII. fejezet. A hallgatói önkormányzat	I/95
4. rész. Vegyes és záró rendelkezések	I/95
XIX. fejezet. Vegyes rendelkezések	I/95
XX. fejezet. Záró rendelkezések	I/95
Melléklet a 2007. évi III. törvényhez	I/95
2000. évi II. törvény – A Magyarországi Református Egyház szeretetszolgálatáról	I/96
Preambulum	I/96
1. rész. A Magyarországi Református Egyház szeretetszolgálatának feladatai	I/96
2. rész. A szeretetszolgálat munkásainak képzése és szolgálatba állítása	I/97
3. rész. Országos szeretetszolgálati központ	I/97
4. rész. A szeretetszolgálati munka pénzügyi forrásai	I/98
5. rész. A szeretetszolgálat kapcsolatai	I/98
6. rész. Hatályba léptető rendelkezés	I/98
2002. évi II. törvény – Magyarországi Református Egyház lelkészeinek ellátásáról és Nyugdíjintézetéről a 2005. évi IV., a 2007. évi IV., a 2008. évi I., a 2008. évi II., a 2012. évi I. és a 2012. évi II. törvény módosításaival, valamint függelékekkel kiegészített egységes szerkezetben	I/99
Preambulum	I/99
Alapelvek, Általános szabályok	I/99
1. rész. Alapfogalmak	I/99
A törvény hatálya (A református nyugdíjintézet tagjai és ellátottjai)	I/100
2. rész. A nyugdíjintézet feladatai és szervezete	I/101
3. rész. A nyugdíjellátások fajtái	I/102
4. rész. A nyugdíjellátásra való jogosultság	I/102
I. fejezet. Öregségi nyugdíj-kiegészítés	I/102
II. fejezet. Rokkantsági nyugdíj-kiegészítés	I/103
III. fejezet. Özvegyi nyugdíj-kiegészítés	I/104
IV. fejezet. Árvaeállítás	I/104
V. fejezet. Szülői nyugdíj-kiegészítés	I/105

5. rész. Nyugdíjkiegészítési jogosultságot kizáró és korlátozó okok.....	I/105
6. rész. A szolgálati idő.....	I/106
7. rész. Az ellátások összege.....	I/106
I. fejezet. Öregségi és rokkantsági nyugdíj-kiegészítés	I/106
II. fejezet. Özvegyi nyugdíj-kiegészítés	I/107
III. fejezet. Árvaellátás	I/107
IV. fejezet. Szülői nyugdíj-kiegészítés	I/108
V. fejezet. Kivételes ellátás	I/108
VI. fejezet. Egyéb ellátások	I/108
8. rész. Az ellátások megállapítása és folyósítása.....	I/108
9. rész. A nyugdíjjárlékok	I/109
10. rész. Vegyes rendelkezések	I/109

Függelék

a Magyarországi Református Egyház lelkészeinek ellátásáról és Nyugdíjintézetéről szóló 2002. évi II. törvényhez	I/111
4. rész. Nyugdíj-jogosultság	I/111
6. rész. Szolgálati idő	I/111
7. rész. Ellátások összege	I/111
2005. évi III. törvény – A Magyarországi Református Egyház tájékoztatási szolgálatáról	I/112

II. ZSINATI SZABÁLYRENDELETEK, HATÁROZATOK

A Magyarországi Református Egyház Zsinatának tanácskozási szabályzata és ügyrendje	II/1
A lelkészképzés tárgyában	II/5
A Magyarországi Református Egyház teológiai doktori kollégiumának Szervezeti és Működési Szabályzata	II/7
A kiemelkedő munkát végző református pedagógusok kitüntetése (Makkai Sándor- és Imre Sándor-díj)	II/9
Zsinati határozat a református hittanoktatási kerettanterv tárgyában	II/11

III. MEGÁLLAPODÁSOK

Megállapodás a Magyar Köztársaság Kormánya és a Magyarországi Református Egyház között [1057/1999. (V.26.) Korm. hat. Zs. 72/1998. sz. határozat]	III/1
Megállapodás a Magyarországi Református Egyház és a Lippei Református Tartományi Egyház között	III/5
Együttműködési megállapodás a Magyarországi Református Egyház és a Magyar Televízió Rt. között	III/7

IV. FONTOSABB EGYHÁZI VONATKOZÁSÚ ÁLLAMI TÖRVÉNYEK

1. Általános	IV/1
2. Oktatásra vonatkozóak	IV/1
3. Szeretetszolgálatra vonatkozóak	IV/1
4. Gazdálkodásra, TB-re vonatkozóak	IV/1

V. A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ GAZDÁLKODÁSÁRÓL SZÓLÓ
TÖRVÉNY MELLÉKLETEI

Költségvetés	V/3
Zárószámadás	V/9
A költségvetés táblázatai	V/15
Építési beruházások szabályozása	V/21
Ingtalan-nyilvántartási adatlap	V/29
Iratkezelési és irattározási szabályzat	V/33
Selejtezési szabályzat	V/35
Leltározási szabályzat	V/37
Pénzkezelési szabályzat	V/47
Könyvelési nyomtatvány	V/71

I. A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ TÖRVÉNYEI

1967. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZRÓL ÉS SZOLGÁLATÁRÓL A 2005. ÉVI I. TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSAIVAL EGYSÉGES SZERKEZETBEN

1. § (1) A Magyarországi Református Egyház Jézus Krisztus egy egyetemes keresztyén anyaszentegyházának része, Krisztus teste s így felkenetésének és szolgálatának részese. A Szentírás alapján, az Apostoli Hitvallás, valamint elfogadott hitvallásai: a Heidelbergi Káté és a II. Helvét Hitvallás értelmében egyedüli fejének az Úr Jézus Krisztust ismeri.¹

(2) A Magyarországi Református Egyház tagjának tekinti a világ bármely részén élő, magát magyar reformátusnak valló és ezt kinyilvánító egyháztagot.

(3) Egyháztagsági jogait és köteleseit mindenki az állandó lakóhelye szerint szervezett, önálló működésű, autonóm egyházi szervezetében gyakorolja. Az itt kinyilvánított magyar református egység tényleges gyakorlására, az egyháztestek teljes konszenzusával, az anyaország határain átívelő szervezetek hozhatók létre.

(4) A Magyarországi Református Egyházat az egész világ református egyházaival a hit egysége fűzi egybe. Az egyetemes keresztyén anyaszentegyház közösségében ökumenikus kapcsolatok fenntartására törekszik.

2. § A Krisztus felkenetéséről és szolgálatáról szóló prófétai, apostoli és egyetemes keresztyén bizonygatótétel a Heidelbergi Káté így foglalja össze: Krisztust „az Atya Isten rendelte, és a Szentlélekkel felkenete a mi legfőbb prófétánkká és tanítónkká, aki Istennek titkos tanácsát és akaratát a mi váltságunk felől tökéletesen kijelentette, továbbá egyetlen főpapunkká, aki minket testének egyetlenegy áldozatával megváltott és az Atya Isten előtt könyörgésével szüntelenül közbenjár értetünk, és örökkévaló királyunkká, aki minket Igéjével és Lelkével oltalmaz és megtart” (H. K. 31. kérdés).

3. § Az egyház, mint Krisztus teste s így felkenetésének és szolgálatának részese, arra hivatott, hogy a Szentlélek és az Ige ajándékában részesedve prófétai és tanítói szolgálatával Uráról vallást tegyen; Krisztus megváltó áldozatának és közbenjáró könyörgésének erejével önmagát élő áldozatként Urának odaszentelje, maga is könyörögjön és szolgáljon az egész emberiség javáért; Krisztus jelenvaló és eljövendő királyi uralmának hitében és reménységében élve már e földön az Ő

országa rendjének engedelmeskedjék, és szabad lelkiismerettel harcoljon a bűn és halál erői ellen.

4. § Krisztus prófétai és tanítói szolgálata az egyházat arra indítja és kötelezi, hogy az igehirdetés és tanítás szolgálata által Krisztusban meggyökerezvén és továbbépülvén megerősödjék a hitben (Kol 2,7), hogy minden jócselekedetre felkészített legyen. (2Tim 3,17);

Szolgáltassa ki a Krisztus által szerzett sákramentumokat: a szent keresztséget és az úri szent vacsorát, amelyek a Lélek által megpecsételik és megerősítik az egyház tagjainak részesedését Krisztusban, az Ő jótéteményeiben és az egymással való közösségben;

Hirdesse Krisztus evangéliumát a föld végső határáig, engedelmeskedve Ura parancsának és bízva az Ő ígéréteiben: „Elmenvén, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevébe és tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek; és ím én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28,19–20). „Mert néktek lett az ígélet és a ti gyermekeiteknek és mindazoknak, akik messze vannak, valakiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk” (ApCsel 2,39).

5. § A Krisztus főpapi szolgálatában való részesedés arra indítja és kötelezi az egyházat, hogy felelősséget hordozzon az emberért és a teremtett világot.

Ez a felelősség két kiváltképpen való szolgálatot jelent:

- a közbenjáró imádság szolgálatát, hogy az Ige parancsa szerint tartassanak könyörgések, imádságok, esedezések, hálaadások minden emberért és minden feljebbvalóért (1Tim 2,1–2);
- a diakónia (szeretetszolgálat) végzését Krisztus úgy volt jelen ebben a világban, mint aki szolgál (Mk 10,45), és tanítványainak azt a parancsot adta, hogy az Ő példáját kövessék: „amiképpen én cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjétek” (Jn 13,15).

A Magyarországi Református Egyház, Urának ezt a parancsát megértve, és annak engedelmeskedve, kötelességének tudja, hogy jót cselekedjék hitének cselédeivel

¹ A 2005. évi I. törvény beépítette be (1–4-ig bekezdéseket)

és mindenekkel (Gal 6,10); osztozzék az éhezők, jövevények, mezítelenek, betegek, foglyok és elhagyottak gondjában és megsegítésében (Mt 25,35–40); felelősséget hordozzon és munkálkodjék a magyar nép jólétéért, az ember földi életének javáért, az igazságosság érvényesüléséért, az emberiség és a teremtett világ békéjéért.

6. § A Krisztus királyságának hitében élő egyház – számon tartja Urának ígéretét: „Ímé, eljövök hamar” (Jel 22,7.12); és szolgálata végzéséhez ebből az ígéretből merít erőt;

– Krisztus visszajövetelét várva, már itt a földön az Ő uralma alatt él (Kol 1,13); jel kíván lenni Isten országa rendjéről, amelyben a szeretet törvénye uralkodik (Kol 3,12–15).

7. § Az egyház szolgálata a gyülekezetben valósul meg, ahol annak tagjai Isten Szentlelkének segedelme által

– meghallják és befogadják az evangéliumot, megbizonyosodnak bűneik bocsánatáról és újjászületnek;

– a vigasztaló evangéliumért hálából odaszánják élő reménységre; magukat Krisztus követésére, az ember és a világ javának szolgálatára.

8. § Az egyház szolgálatát Isten Igéje alapján, hitvallásaink szellemében részletesen szabályozzák:

– az istentiszteleti rendtartás;

– a zsinat-presbiteri elv szerint hozott egyházi törvények és szabályrendeletek.

9. § Az egyház – mint Krisztus látható teste – szervezetének és kormányzó testületeinek feladata, hogy

– a gyülekezetben folyó szolgálatot segítsék;

– az egyház egységét munkálják;

– a jó rend érdekében a felügyeletet és egyházi fegyelmet gyakorolják.

10. § A Krisztus felkenetésében, és prófétai, főpapi, királyi szolgálatában részes egyház egész élete, annak törvényes rendjével együtt – a kálvini tanítás szellemében – a SZENTHÁROMSÁG ISTEN DICSŐSÉGÉT szolgálja.

Az 1967. évi I. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 1964. évi november hó 15-én megnyílt Zsinata.

A 2005. évi I. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatnak 7. ülészsaka. E törvény kihirdetésével lép hatályba. Kelt Budapesten, 2005. évi május hó 26. napján.

A 2005. évi I. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 1. § (1)–(4).

1994. ÉVI II. TÖRVÉNY
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ
ALKOTMÁNYÁRÓL ÉS KORMÁNYZATÁRÓL SZÓLÓ
AZ 1996. ÉVI II. TV., A 2001. ÉVI II. TV., A 2002. ÉVI III. TV.,
A 2005. ÉVI VII. TV., A 2006. ÉVI I. TV., A 2006. ÉVI IV. TV.,
A 2010. ÉVI III. TV., A 2012. ÉVI IV. TV. ÉS A 2012. ÉVI V. TÖRVÉNY
MÓDOSÍTÁSAIVAL EGYSÉGES SZERKEZETBEN

Az egyház szervezete: alkotmányos és kormányzati rendje nem önmagáért van, hanem a szolgálat végzésére, a kegyelem ajándékaival való sáfárkodásra (1Kor 4,1), az egyházhoz illő ékes és szép rendben (1Kor 14,40).

ELSŐ RÉSZ

Általános szabályok

1. § A Magyarországi Református Egyház, Jézus Krisztus Egyetemes Anyaszentegyházának része, a Magyarország területén lévő református egyházközsegekből épül fel. A más országokban élő magyar református, illetve református egyházakkal egy lelki közösséget alkot.

2. § (1) A Magyarországi Református Egyház a Szentírás alapján és hitvallásai: az Óegyházi Hitvallások, a második Helvét Hitvallás és a Heidelbergi Káté értelmében egyedüli fejének az Úr Jézus Krisztust ismeri, és magát a zsinat-presbiteri elvek szerint kormányozza.

(2) A Magyarországi Református Egyház Jézus Krisztus missziói parancsának engedelmességgel, kiemelt feladatának tekinti (Mt 28,18–20) a missziót, az ifjúság nevelését, az elesettek gondozását.

3. § A Magyar Köztársaság alkotmánya kimondja az egyház és az állam szétválasztását, amit a Magyarországi Református Egyház tudomásul vesz.

4. § A Magyarországi Református Egyháznak, önkormányzati jogú testületeinek, valamint erre felhatalmazott intézményeinek önálló jogalanyiséga van.

5. § Az egyházat megilleti az egyházi törvényalkotás joga. Az egyházi törvényt újabb egyházi törvény módosíthatja, vagy hatályon kívül helyezheti.

6. § Az egyházi testületek jogosultak saját hatáskörükben az egyházi törvényeknek, a felsőbb egyházi testületek szabályrendeleteinek és az egyházi testületek törvényes önkormányzati jogainak sérelme nélkül szabályrendeletet alkotni. A szabályrendelet a felettes egyházi hatóság(ok) jóváhagyásával válik jogérvényessé. A jóváhagyást megadottnak kell tekinteni, ha a sza-

bályrendelet bemutatásától számított 30 napon belül a felettes egyházi hatóság írásban nem nyilatkozik.

7. § Egyházi törvényben meghatározott egyházi tisztség és megbízatás csak olyan egyháztagra ruházható, aki az egyházi törvény értelmében arra választható vagy alkalmazható. Világi tisztségviselővé lehetőleg presbitert kell választani. A tisztségviselő köteles tisztségét vagy megbízatását legjobb tudása szerint az egyház érdekeinek szem előtt tartásával betölteni.

8. § Az egyháznak az a tagja nem vehet részt mint tisztségviselő, vagy mint az egyházi önkormányzat körében rendelkezésre jogosult testület tagja, olyan ügyre vonatkozó tárgyalásban, határozathozatalban vagy intézkedésben, amelyben ő maga, házastársa, jegyese, egyenesági rokona és annak házastársa, örökbefogadó és nevelő szülője, örökbefogadott és nevelt gyermeke, testvére, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, továbbá a testvér házastársa, valamint mint valamelyik fél törvényes képviselője, meghatalmazottja járt el, vagy érdekelt.

9. § (1) Az egyház alkalmazásában levő, lelkesítő és jellemző személyek (egyházi személyek) szolgálati viszonya és felelőssége tekintetében az egyházi törvények, minden egyéb alkalmazott munkaviszonya tekintetében pedig a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezései szerint kell eljárni.

(2) Az egyház tagjának vagy tisztségviselőjének jogellenesen okozott kárért a kártérítési felelősség általános szabályai szerint tartozik felelősséggel.

(3) Az egyháztagok és a tisztségviselők az egyháznak jogaik és kötelezettségeik gyakorlása közben jogellenes magatartással okozott kárért a polgári jogi felelősség szabályai szerint tartoznak felelősséggel.

(4) Az egyház alkalmazottainak kártérítési felelősségére, valamint az egyház által alkalmazottainak okozott kárért fennálló felelősségére a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

10. § A Magyarországi Református Egyház közoktatási és felsőoktatási, egészségügyi, szeretetszolgálati és egyéb intézményei, gyűjteményei, konferenciaterle-

pei az egyház szerves részei. Ezek az intézmények a Zsinat elvi iránymutatása mellett és az ágazati törvényben meghatározott szervezeti rendben és szabályok szerint az illetékes egyházi testületek felügyelete alatt végzik működésüket.

11. § (1) A Magyarországi Református Egyház, valamint jogi személyiségű testületei és intézményei, egyházi, közművelődési és emberbaráti célokat szolgáló alapítványokat létesíthetnek.

(2) Az alapító okirat egy példányát a Zsinati Irodának nyilvántartásba vétel végett meg kell küldeni.

12. § Az egyház tagjai és tisztségviselői egyházi feladatok szolgálatában álló egyesületet alapíthatnak.

MÁSODIK RÉSZ

Az egyházközség

Első fejezet

Az egyházközségről általában

13. § (1) Az egyházközség az egyház tagjainak meghatározott területen élő és az egyházi törvény szerint szervezett gyülekezete. Ettől eltérő szempontok alapján egyházközséget a Zsinat hozhat létre vagy ismerhet el.¹

(2) Az egyházközség területe általában egybeesik a helység területével. Egy egyházközség területe több helység területére is kiterjedhet, és egy helység területén több református egyházközség is lehet.

(3) A református egyháztag ahhoz az egyházközséghez tartozik, amelynek területén bejelentett állandó lakása van. Ha azonban más egyházközséghez kíván tartozni, erről a kérelméről a fogadó egyházközség presbitériuma dönt, és erről értesíti a területileg illetékes egyházközség presbitériumát.

(4) A Magyarországi Református Egyházhoz tartozó egyházközségek elnevezésükben a „Református Egyházközség” megjelölést és annak a helységnek a nevét tartoznak viselni, amelynek a területén működnek. Ha egy helység területén több egyházközség működik, akkor ezek mindegyike a helység nevének kívül más közelebbi megkülönböztető elnevezést köteles használni (pl. Alszegi-Felszegi Református Egyházközség).

14. § (1) Az egyházközség anya-, társ-, leány- vagy missziói egyházközség.

(2) Az anyaegyházközség a feladatait lelkipásztori állás fenntartásával önállóan teljesíti; presbitériuma, önálló anyakönyvezése és pénzgazdálkodása van. Az

anyaegyházközségek lélekszámának alsó és felső határát az egyházkerületi közgyűlés szabályozhatja. Az anyaegyházközség jogi személy.

15. § (1) A társegyházközség két vagy több közel fekvő helységben levő egyházrészből áll. A társegyházközségeknek saját presbitériumuk van, de a lelkészi állást együttesen tartják fenn. A társegyházközség jogi személy.

(2) A társegyházközségek egymás közötti viszonyát az egyházmegyei közgyűlés által jóváhagyott megállapodás szabályozza.

16. § Leányegyházközség az, amely önálló istentiszteleti hellyel rendelkezik, de a lelkipásztori gondozás és igazgatás tekintetében valamely anyaegyházközséghez van csatolva. A leányegyházközség nem jogi személy.

17. § Missziói egyházközség, ha a feladatok ellátása, különösen a lelkészi állás fenntartása az Országos Református Egyházi Közalap, egyházkerület vagy egyházmegye támogatásával történik. Lelkészt az illetékes püspök nevezi ki. A missziói egyházközség jogi személy.

18. § Szórványok azoknak a helységeknek a területén vannak, ahol a református egyháztagok elszórtan, külön egyházközségi szervezet nélkül élnek. A szórványt az illetékes egyházmegye közgyűlése valamely egyházközséghez osztja be.

19. §² Új egyházközség felállítása, a meglévő megszüntetése, jogi, vagy szervezetének megváltoztatása kérdésében az érintett egyházközségek presbitériumai határoznak.

A presbitérium e tárgyban hozott határozatához mellékletben csatolni kell a jövőbeni működést, gazdálkodást, lelkészválasztást, lelkészi állás fenntartását rendező szabályzatot, megállapodást.

A határozat és melléklete csak az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyó határozatával válik érvényessé.

(2) Amennyiben az egyházközség nagysága, ellátandó területe, vagy más missziói cél ezt szükségessé és lehetővé teszi, az egyházkerület, vagy az egyházmegye is kezdeményezheti új egyházközség létrehozatalát. E tárgyban az egyházmegyei közgyűlés dönt. Az egyházmegyei közgyűlési határozatának tartalmaznia kell a jövőbeli működési szabályokat is.

(3) Amennyiben az anyaegyházközség nem képes a lelkészi állás önálló fenntartására, az egyházközség szervezetével, státuszával, a lelkészi állás fenntartásával kapcsolatban az egyházmegyei közgyűlés is jogosult változtatást kezdeményezni és – az egyházközség véleményének bekérését követően – döntést hozni.

1 A 13. § (1) - t a ZS-239/2012.11.16. számú zsinati határozattal elfogadott 2012. évi IV. törvény módosította

2 A 19. §-t módosította a 2010. évi III. törvény 1. §-a.

(4) Az egyházközségek (2) és (3) bekezdésben meghatározott ügyeiben az egyházmegyei közgyűlés határozata ellen az egyházkerületi közgyűléshez fellebbezéssel élhet az érintett egyházközség, valamint az egyházmegye elnöksége.

(5) Új egyházközség létrehozását, vagy a régi megszüntetését, státuszának megváltoztatását kimondó, illetőleg a közös lelkészfenntartásra vonatkozó jogerős határozatot nyilvántartás végett meg kell küldeni az egyházkerületnek és az MRE Zsinati Hivatalának.

20. § Az egyházközség az egyházi törvényeknek és a felsőbb egyházi hatóságok törvényes rendelkezéseinek korlátai között teljesíti mindazokat a feladatokat, amelyek az ige hirdetése, a sákramentumok kiszolgáltatása, a hívek lelkigondozása, tanítása, az egyházfegyelem fenntartása, a szegények, árvák, elhagyottak és betegek gondozása tekintetében az egyházra várnak. E feladatainak teljesítése céljából megalakítja az egyházközség testületeit, megválasztja tisztségviselőit és gondoskodik a szükséges anyagi eszközökről.

21. § (1) Az egyházközség az egyházi törvényben meghatározott módon részt vesz az egyházi felsőbb hatóságok megválasztásában.

(2) A felsőbb egyházi hatóságok, testületek megalakításánál az anya-, missziói és társegyszékeknek (az utóbbiban az egyházzségeknél együttesen) legalább egy, legfeljebb öt szavazata van.

(3) A szavazatok számértéke ötig az alábbi feltételek szerint emelkedik:

- a) ha az egyházközségben több lelkészi állás van, a szavazat számértéke egyenlő a beiktatott lelkészek állásainak számával;
- b) ha az egyházközség választójoggal rendelkező tagjainak száma ezernél több, akkor minden további megkezdett ezer választójoggal rendelkező egyháztagra további egy szavazat esik.

(4) Az egyházközségek szavazati számértékét négyévenként az egyházmegyei közgyűlés állapítja meg.

(5) Az egyházközségek szavazati jogukat a presbitériumok által gyakorolhatják.

Második fejezet Az egyháztagok

22. § (1) A Magyarországi Református Egyház tagja minden magyar – illetve Magyarországon élő nem magyar – állampolgár, akit a református egyház szertartása szerint megkereszteltek, valamint az a nagykorú keresztyén, aki magát reformátusnak vallja.

(2) Teljes jogú egyháztag az, akit megkereszteltek, konfirmációi fogadalmat tett, a gyülekezeti istentiszteleten és az úrvacsorai közösségben részt vesz, és egyházközségében az egyház fenntartásához hozzájárul.

Az ilyen egyháztagnak nagykorúsága elérésétől kezdődően választó joga van és választható.

23. § A református egyháztag kötelességei:

(1) Az evangélium szerinti tiszta erkölcsű, mértékletes és józan életet éljen.

(2) Az istentiszteleteken és az úrvacsorában részt vegyen, házassága kötésénél, gyermeke keresztelésénél, halottja eltemetetésénél az egyház rendje szerint járjon el.

(3) Gyermekeit a református vallásban neveltesse, és konfirmálásukról gondoskodjék.

(4) Az egyházi közterheket az egyházi előírásokban megszabott módon és mértékben viselje.

(5) Az elfogadott egyházi tisztséget vagy megbízást híven betöltse.

24. § A református egyháztag jogai:

(1) Az egyházközség istentiszteleti szolgálati közösségében való részvétel; a konfirmált egyháztag az úrvacsorai közösség részese.

(2) Házasságának megkötése, gyermekének megkeresztelése, halottjának temetése végett az egyház szolgálatának igénybevétele.

(3) Gyermekeinek vallásos oktatását az egyház iskoláiban vagy egyházi iskolákon kívül is igényelheti.

(4) Az egyházi tisztségek betöltésekor az egyházi törvényben megszabott feltételek mellett választó és választható, az egyházközség presbitériuma által összeállított névjegyzék alapján.

Harmadik fejezet Az egyházközség testületei

25. § Az egyházközség önkormányzati és igazgatási feladatait teljesítik:

- a) az egyházközségi közgyűlés,
- b) a presbitérium,
- c) az egyházközség elnöksége: a lelkész és a főgondnok (gondnok) együttesen,
- d) az egyházközség tisztségviselői és alkalmazottai,
- e) a presbitérium által létrehozott bizottságok.

Az egyházközségi közgyűlés

26. § Az egyházközségi közgyűlést alkotja az egyházközség választói névjegyzékébe felvett minden teljes jogú egyháztag.

Hatáskörébe tartozik:

- az egyházközség tisztségviselőinek megválasztása,
- amit a törvény a hatáskörébe utal és mindazon ügyekben döntés, amiket a presbitérium a közgyűlés elé terjeszt.

Az egyházközség tisztségviselői és alkalmazottai

27. § (1) Az egyházközség tisztségviselői:

- a) a lelkipásztor, a vallásoktatói és intézeti lelkész, beosztott lelkész, segédlelkész, és a díjazott diakónus és diakonissza,
- b) a főgondnok, a gondnok, a presbiterek.
 - (2) Az egyházköztség alkalmazottai:
 - a) az egyházköztség iskolájában alkalmazott tanár és tanító, óvónő, irodai alkalmazottak,
 - b) a kántor,
 - c) az egyházi, a harangozó, a temetőőr,
 - d) egyéb alkalmazottak.

28. § (1) Egyházköztségi tisztségekre csak olyan, az egyházköztség választói névjegyzékében szereplő egyháztag választható, aki az Igéről, hitvallásainkról és az egyházi szolgálatokról kellő ismerettel rendelkezik és tiszta erkölcsben, józan életben és az egyház iránti hűségben és buzgóságban másoknak példaképpül szolgál.

(2) Az egyházköztségi tisztségviselők eskütellettel foglalják el tisztségüket. Akit folytatónak arra a tisztségre választanak meg, amelyet eddig is viselt, nem tesz újabb esküt.

(3) Az egyházköztség tisztségviselői és alkalmazottai végrehajtják a felsőbb egyházi hatóságok rendelkezéseit, a presbitérium határozatait, valamint az egyházi törvények előírásait.

29. § (1) Rendszeres javadalomban részesülnek a lelkipásztorok és egyéb lelkészek, diakónusok és diakonisszák, akiknek a javadalmát egyházmegyei jóváhagyással ellátott díjlevélbe kell foglalni. A díjlevél az egyházi tisztségviselők szolgálati szerződésének felel meg. A főfoglalkozású vallásoktató lelkész javadalmasításának kérdéseit az iskolaügyi törvény szabályozza.

(2) A díjlevél tekintetében a Zsinat vagy az egyházkerületek irányelveket határozhatnak meg.

(3) A lelkészi képesítéssel nem rendelkező alkalmazottakkal írásban munkaszerződést kell kötni. Munkaviszonyukra a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezései az irányadók.

A lelkészek

30. § (1) A lelkészi szolgálat jogi feltétele a megfelelő képesítés és a szolgálati megbízás.

(2) A lelkészi képesítés feltételeiről és az egységes lelkészi vizsga rendjéről a Zsinat szabályrendeletben rendelkezik.³

31. §⁴

32. §⁵

33. § (1) Aki lelkészi képesítést szerzett, azonban lelkészi szolgálatra alkalmazva nincs, de a lelkészi képesítését hatályban kívánja tartani, a lakóhelye szerint illetékes egyházmegye közgyűléséhez jogosult a lelkészi képesítés hatályban tartása iránt kérelmet előterjeszteni.

2. Ezt a kérelmet képesítésének megszerzését vagy állásának megszűnését követő egy éven belül jogosult előterjeszteni. A lelkészi képesítés hatályban tartása ügyében az egyházmegyei közgyűlés javaslatára az egyházkerületi közgyűlés ötévi időtartamra dönt. A kérelemhez szolgálati bizonyítványt kell csatolni a lelkészi képesítés megszerzésének időpontjától a kérelem benyújtásának időpontjáig végzett tevékenységéről.

(3) Amennyiben az egyéves határidőt a kérelmező elmulasztotta, úgy a lelkészi jellege visszaállításának ügyéről csak a kérelem benyújtását követő egy év próbaidő elteltével tárgyalhat a közgyűlés.

(4) Nem lehet hatályban tartani a lelkészi képesítést annak, aki olyan foglalkozást vagy életmódot folytat, amely a lelkészi hivatás gyakorlásával összeegyeztethetetlen.

(5) Akinek lelkészi képesítését hatályban tartják, az illetékes lelkész megbízása szerint köteles tevékenyen részt venni egyházköztsége életében.

(6) A lelkészi képesítés hatályban tartására vonatkozó határozatot az egyházkerületi közgyűlés tudomásulvétel végett közli a többi egyházkerület elnökségével és a Zsinati Irodával.

(7) Elutasított kérelem esetén a lelkészi jelleg visszaállítása iránt újabb kérelem csak a jogerős döntést követő 5 év elteltével nyújtható be.

34. § (1) A bekebelezés azoknak a felszentelt lelkészi képesítésű egyháztagoknak a nyilvántartásba vétele, akik az egyházmegye területén levő gyülekezetekben, egyházi, állami, önkormányzati intézményben teljesítenek szolgálatot.

(2) Az egyházmegye esperese törzskönyvet vezetett mindazokról a lelkészi képesítésű egyháztagokról, akik egyházmegyéjébe be vannak kebelezve.

(3) Zsinati, egyházkerületi, egyházmegyei, valamint egyházi, állami, önkormányzati intézeti alkalmazásban álló lelkészek kötelesek magukat lakóhelyük vagy szolgálati helyük szerint illetékes Magyarországi Református Egyházmegyébe bekebeleztetni.

(4) A bekebelezést az egyházmegye közgyűlési határozattal állapítja meg.

3 A 30. § (2) - t a ZS-240/2012.11.16. számú zsinati határozattal elfogadott 2012. évi V. törvény módosította.

4 A 31. § - t a ZS-240/2012.11.16. számú zsinati határozattal elfogadott 2012. évi V. törvény hatályon kívül helyezte.

5 A 32. § - t a ZS-240/2012.11.16. számú zsinati határozattal elfogadott 2012. évi V. törvény hatályon kívül helyezte.

(5) Az egyházkerület püspöke törzskönyvet vezetett mindazokról a lelkészi képezésű egyháztagokról, akik az egyházkerület valamelyik egyházmegyéjébe be vannak kebelezve.

(6) A lelkészek és lelkészi képezésű egyháztagok kötelesek törzskönyvi adataikra vonatkozó minden változást annak keletkezésétől számított 15 napon belül az esperesnek bejelenteni és okirattal igazolni.

(7) Törzskönyvi lapot csak hiteles okirat alapján lehet kiállítani 2 példányban, amelyek közül az egyik példányt az egyházkerület, a másikat az egyházmegye irattárában kell elhelyezni. Az esperesek kötelesek a törzskönyvi nyilvántartás céljára szolgáló adatokat és azok változásait továbbítani a püspökhöz és nyilvántartani az egyházmegyei törzskönyvben is.

35. § Önálló lelkészek: a gyülekezeti lelkész, a vallásoktató lelkész, az egyetemi és főiskolai teológiai tanár vagy docens, a missziói lelkész, az egyházi, állami, önkormányzati intézeti és a közegyházi szolgálatban levő lelkész. Nevezettek mindazon tisztségekre választhatók, amelyeket az egyházi törvényeink szerint lelkésznek kell betöltenie.

36. § Aki teljes lelkészi képezést szerzett, az gyülekezeti lelkésszé, vallásoktató lelkésszé megválasztható, missziói, intézeti lelkésszé, oktatási intézménybe⁶ kinevezhető, és mint kórházi, börtön-, táborigyülekezeti lelkész alkalmazható. Helyettes lelkészként, és beosztott lelkészként kirendelhető.

37. § (1) Nem önálló lelkész: a helyettes, a beosztott és a segédlelkész, valamint egyetemi, főiskolai, teológiai adjunktus és tanársegéd.

(2) Helyettes lelkész az, akit önálló lelkészi állásban működő lelkész tartós munkaképtelensége, hivatalából történt felfüggesztése, tartós akadályoztatása, a lelkipásztori állás megüresedése miatt vagy egyéb okból az illetékes egyházmegye esperese, illetve intézeti lelkész esetében az illetékes egyházkormányzati testület vezetője a lelkipásztori feladatokra ideiglenesen kirendel.

(3) Beosztott lelkész az, akit egy egyházközségben a gyülekezeti munka segítése vagy egyéb meghatározott cél érdekében az illetékes püspök kirendel, az illető egyházközség alkalmazásában áll, munkáját a gyülekezeti lelkész irányítása mellett végzi.

(4) Segédlelkész az, akit egy egyházközségben a gyülekezeti munka begyakorlása és segítése, illetve kivételesen egyéb meghatározott cél érdekében az illetékes püspök kirendel. A segédlelkész az egyházközség alkalmazásában áll, munkáját a gyülekezeti lelkész felügyelete és irányítása alatt végzi, és e közben felkészül második lelkészképezés vizsgájára.

38. § A lelkész kötelessége, hogy:

- a) szolgálatát a Szentírás és hitvallásaink szellemében, egyházi törvényeink előírása szerint, teljes odaadással végezze és életvitelével is megerősítse,
- b) magát a teológiai tudományokban állandóan tovább képezze,
- c) magatartásával és nyilatkozatával ápolja és erősítse az evangélium szerinti tiszta erkölcsöt, az emberszeretetet és a hazaszeretetet, kerülje a viszálykodást és személyes ellentéteket,
- d) a Magyar Köztársaság Alkotmányát és törvényeit megtartsa,
- e) tartózkodjék minden olyan tevékenységtől, amely akadályozza a lelkészi szolgálat végzésében, vagy amely a gyülekezet megosztásához vezethet,
- f) lelkésztársaival éljen testvéri egyetértésben, és mindenképpen a békességre törekedjék,
- g) más gyülekezet területén lelkészi szolgálatot csak az illetékes helyi lelkész hozzájárulásával végezhet,
- h) családi életével is jó példát adjon, hogy mindenki előtt nyilvánvalóvá legyen: ő és az ő háza népe az Úrnak szolgálnak.

(2) Házastársa csak református vagy evangélikus egyháztag lehet.

39. § (1) A gyülekezeti lelkész felelős az egyházközségben végzett minden egyházi szolgálatért, így különösen:

- a) az igehirdetésért és a sákramentumok kiszolgáltatásáért,
- b) a misszióért, evangélizációért, a gyülekezet és az egyház egységéért,
- c) a pásztori szolgálatért a gyülekezet tagjai körében és az egyházközség diakóniai szolgálatának irányításáért,
- d) a tanítói feladatok végzéséért: vallásoktatás, konfirmáció, valamint a beosztott és segédlelkész részére történő segítségnyújtásért,
- e) az egyházi és állami jogszabályok által meghatározott igazgatási feladatok pontos végzéséért.

(2) A lelkész lelkészi állása mellett világi állást vagy kereső foglalkozást, vállalkozói tevékenységet a presbitérium hozzájárulásával, az egyházmegye és az egyházkerület közgyűlésének az engedélyével meghatározott idejű szerződéssel vállalhat, ha ez nem veszélyezteti lelkészi szolgálatának az ellátását.

40. § (1) Lelkész politikai párt tagja nem lehet.

(2) Amennyiben a lelkész politikai párttagságot, országgyűlési képviselőiséget vagy külszolgálatot vállal, a jelöltként történő nyilvántartásba vételétől fogva, az érintettsége tartamára a lelkészi szolgálatát szüneteltetnie kell. A lelkészi szolgálat szüneteltetése idején az illető református lelkészi címének használatával nem nyilatkozhat.⁷

⁶ módosította 2005. évi VII. törvény

⁷ módosította 2005. évi VII. törvény

40./A § (1) Ha a lelkész meghatározott idejű egyéb főállású belföldi közszolgálatot, polgármesterséget vállal, köteles lelkészi szolgálatának szüneteltetését kérni.

(2) Gyülekezeti lelkész esetében az illetékes presbitérium, intézményi lelkész esetén a fenntartó dönt a szüneteltetésről vagy a lelkészi szolgálat folytatásáról. Az e kérést tárgyaló presbitéri gyűlésen az egyházmegye elnöksége által megbízott lelkészi és világi küldött elnököl.

40./B § A lelkészi állás szüneteltetése nem érinti a lelkészi jelleget.

40./C § A lelkész szükséges helyettesítéséről az esperes, illetve intézményi lelkész esetén a fenntartó gondoskodik az egyházi törvények szabályai szerint, egyeztetve az érintett presbitériummal, illetve a fenntartó testülettel.

41. § (1) A lelkész egyházi szertartás végzésekor fekete ruhát, fekete palástot és esetenként süveget köteles viselni.

(2) A lelkész külső megjelenésével, viselkedésével és magatartásával köteles a lelkészi hivatás méltóságának megfelelni.

42. § A lelkész köteles állandóan szolgálati helyén lakni, a gyülekezeti lelkész, a beosztott, illetve segédlelkész részére az egyházközség köteles területén lakást biztosítani.

43. § Nyugdíjas lelkész eseti lelkészi szolgálatra felkérhető, beosztott, illetve helyettes lelkészi szolgálatra meghatározott idejű megbízással alkalmazható.

A főgondnok vagy gondnok(ok)

44. § (1) Minden egyházközségben a törvényben megállapított kötelességek teljesítésére a legalább 3 évi presbitéri szolgálatot rendelkező presbiterek közül gondnokot vagy gondnokokat kell választani.

(2) Több gondnok választása esetén főgondnokot kell választani.

(3) A gondnok – több gondnok – választása esetén a főgondnok a presbitérium lelkészi elnökével alkotja az egyházközség elnökségét.

45. § Az egyházközségi főgondnok vagy gondnok hatáskörébe tartozik:

- a) a presbitériumot a lelkipásztorral együtt összehívja és a gyűlés társelnöke,
- b) a lelkéssel együtt képviseli az egyházközséget,
- c) a lelkéssel együtt aláírja a presbitéri gyűlés jegyzőkönyvét és határozatait,
- d) a lelkéssel együtt kezeli az egyházközség vagyont, ha az egyházközségnek pénztárosa van, annak működésére a lelkéssel együtt felügyel,
- e) gondoskodik az egyházközség épületeinek jó karbantartásáról,

f) a lelkéssel együttesen gondoskodik az egyházközség költségvetésének és zárószámadásának elkészítéséről,

g) ellátja mindazon feladatokat, amelyeket a törvény hatáskörébe utal.

A presbiterek

46. § (1) A presbiterek az egyházközség lelki és anyagi javainak sáfárai, akiket az egyházközség életének felelős irányítására az egyházközségi választók névjegyzékébe felvett egyháztagok közül kell választani a törvény előírásai szerint.

(2) Presbiterré az választható, aki legalább 3 éve teljes jogú egyháztag és a választó gyülekezetnek legalább 1 éve tagja.

47. § A presbitérium választott tagjainak létszámát minden egyházközségre nézve a presbitérium határozata alapján az egyházmegyei közgyűlés hagyja jóvá. A presbiterek száma a lelkészeket és a (fő)gondnokot nem számítva négy-nél kevesebb nem lehet. A presbitériumnak hivatalból tagjai az egyházközség megválasztott lelkészei.

48. § A presbiterek mellett pótpresbitereket is kell választani, akiknek a száma a választott presbiterek számának legalább negyed része. Ha a presbitéri tisztség a választási cikluson belül megüresedik, a presbitérium által behívott a választás sorrendjében következő pótpresbiter foglalja el a megüresedett helyet.

49. § (1) A presbiter tisztsége megszűnik a választási ciklus lejártával, a választók névjegyzékéből való törléssel, továbbá elhalálozás, lemondás vagy jogerős határozattal történt elmozdítás folytán.

(2) Ha a presbiter a presbitérium három egymást követő gyűlésén nem jelenik meg, és elmaradását nem igazolja, presbitéri tisztségéről lemondottnak kell tekinteni. A presbitert lemondottnak nyilvánító presbitériumi határozat ellen, annak kézhezvételétől számított 8 napon belül az egyházközség elnökségéhez benyújtott, de az egyházmegyei bírósághoz intézett panasznak van helye.

A presbitérium

50. § A presbitérium az egyházközség vezető testülete, lelki és anyagi életének irányítója. E körben feladatai:

- a) az istentiszteleti, missziói és lelkigondozói feladatokat végzi, és teljesítésére felügyel,
- b) a gyülekezeti és intézményes diakónia gyakorlását szervezi,
- c) az egyházi törvény szerint ráruházott jogkörben gyakorolja az egyházfegyelmezést,

- d) új tisztségek és állások szervezéséről és betöltésének feltételeiről határoz,
- e) az egyházköztség ingó és ingatlan javait kezeli, vagyontárgyainak elidegenítése vagy megterhelése, új vagyontárgyak szerzése, kölcsön felvétele tárgyában határoz,
- f) az egyházköztség költségvetését és zárószámadását évenként elfogadja, és jóváhagyásra felterjeszti,
- g) egyházköztségi szabályrendeletet alkot,
- h) az egyházmegyei közgyűlésre képviselőt választ, és szavaz a törvény értelmében felsőbb egyházi hatóságok tagjainak és tisztségviselőinek megválasztásáról,
- i) a választók betűrendes névjegyzékét elkészíti és felterjeszti az egyházmegyének,
- j) általában eljár a törvényben hatáskörébe utalt minden ügyben.

51. § (1) A presbiteri gyűlés elnöke a lelkipásztor, társelnöke a főgondnok vagy gondnok. A gyűléseket a presbitérium elnöksége hívja össze és vezeti. Az elnökség tagjai az elnöki feladatok végzése tekintetében egymás között megegyezhetnek.

(2) Az egyházköztség elnökségének akadályoztatása esetén a presbitérium összehívásáról az egyházmegyei elnökség gondoskodik.

(3) Ha az egyházköztségnek több lelkipásztor van, a presbitérium három naptári évre választja közülük a presbitérium lelkési elnökét.

52. § (1) A presbiteri gyűlést szükség szerint, de legalább negyedévenként kell tartani.

(2) A presbiteri gyűlést össze kell hívni akkor is, ha a presbitérium tagjainak negyed része a tárgyalandó ügyek megjelölésével írásban kéri, vagy ha a felsőbb egyházi hatóság elrendeli.

(3) A presbiteri gyűlés az egyháztagok számára nyilvános, de az elnök vagy a jelenlevő presbiterek negyedrésének kívánságára zárt ülést kell tartani.

(4) A presbiteri gyűlésen a pótpresbiterek és az egyházköztség alkalmazottai tanácskozási joggal vehetnek részt.

(5) Az egyházköztség intézményeinek vezetőit tanácskozási joggal meg kell hívni.

53. § (1) A presbitérium gyűlésére a presbitérium valamennyi tagját a gyűlés helyének, idejének és a tárgyalandó ügyek megnevezésével legalább 48 órával előbb meg kell hívni rövid úton vagy levél útján.

(2) A meghívón nem közölt ügyekben döntés nem hozható. A gyűlés előtt legalább 24 órával beadott minden önálló indítványt a napirendre fel kell venni.

54. § (1) Érvényes határozathozatalhoz a presbitérium tagjai több mint felének jelenléte szükséges. Ha a presbiteri gyűlés első ízben határozatképtelenség miatt nem volt megtartható, másodszori meghívásra a jelen-

levők számára való tekintet nélkül határozatképes.

(2) A presbitérium a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével (50% + 1) hozza határozatait. Szavazategyenlőség esetén az ülést vezető elnök szavazata dönt. Személyi kérdés esetén titkos szavazással kell dönten.

55. § A presbiteri gyűlést a lelkész imádkozással és bibliaolvasással nyitja meg és imádkozással zárja be.

56. § A presbiteri gyűlésről a jelenlevők nevének felsorolásával, valamint az ügyek tárgyalását részletesen feltüntető jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet az elnökség, a jegyző és a két felkért tag aláírása hitelesít. A jegyzőkönyvet a következő presbiteri gyűlésen ismertetni kell, a határozatokat fel kell olvasni, és ezután kerül sor a hitelesítésére.

57. § (1) A presbitérium határozata ellen közlését követő 15 napon belül az egyházmegyei közgyűléshez fellebbezésnek van helye.

(2) A határozat ellen fellebbezéssel élhet az, akit a határozat érint, illetve az egyházköztség választóinak 1/10 része.

(3) Ha a presbitérium megállapítja, hogy határozata jogszabályt sért, azt saját hatáskörében visszavonhatja vagy módosíthatja. Ellenkező esetben a fellebbezést a presbitérium elnöke a presbitérium észrevételével együtt 8 napon belül köteles az egyházmegyei közgyűléshez felterjeszteni.

58. § (1) A presbitérium határozata csak az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyása után válik érvényessé, ha:

- a) az egyházköztségek addigi beosztásának és egymáshoz való viszonyának a változtatására, új egyházköztség szervezésére, vagy az egyházköztségeknek több önálló egyházköztségekre való megosztására,
- b) új lelkési állás szervezésére, illetve létező megszüntetésére vonatkozik.

(2) A presbitérium határozata fokozatos egyházi hatóság jóváhagyásával válik érvényessé, ha a döntés:

- a) ingatlan vagyon szerzésére, megterhelésére vagy elidegenítésére, kölcsön felvételére,
- b) ajándék, örökség elfogadására vagy visszautasítására,
- c) műemlék vagy műemlék jellegű ingatlanra, műkincs vagyonra, egyházi tulajdon átalakítására vagy építkezésre vonatkozik.

(3) A jóváhagyási rendet a gazdálkodásra vonatkozó egyházi jogszabályok állapítják meg.

59. § (1) Ha felsőbb egyházi hatóság azt észleli, hogy az egyházköztség jogszabálysértő határozatot hozott, a határozat végrehajtásának felfüggesztését rendelheti el, és határidő kitűzésével a határozat felülvizsgálatára vagy megváltoztatására hívhatja fel a presbitériumot. Ha a presbitérium ennek nem tesz eleget, az ügyet az egyházmegyei elnökség döntés végett az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

(2) Amennyiben az egyházmegyei közgyűlés a presbitérium határozatát hatályon kívül helyezi, a presbitérium 15 napon belül megfelelő új határozatot köteles hozni.

(3) Ha a presbitérium sorozatosan törvényellenes határozatokat hoz vagy a felsőbb egyházi hatóságok törvényes rendelkezéseinek végrehajtását megtagadja, az egyházmegyei közgyűlés kimondhatja a presbitérium feloszlását és új presbitérium megválasztását. A választás megtörténteig az egyházközség ügyeinek vitelére az egyházmegye másik egyházközségnek presbitériumát jelölheti ki.

Negyedik fejezet

A kántor

60. § A gyülekezeti éneklés vezetésére és általában az egyházi ének- és zenekultúrának a gyülekezetekben történő fejlesztésére és ápolására minden egyházközség kántori állást tarthat fenn.

61. § (1) A kántori állásra olyan egyháztagot lehet választani, aki megfelelő zenei képesítéssel rendelkezik, vagy aki sikeres kántori vizsgát tett és oklevelet szerzett.

(2) A kántorok képzésének és képesítésének rendjét a Magyarországi Református Egyház kántorképzési és képesítési szabályzata határozza meg.

62. § A kántor köteles:

- a) példamutató keresztyén életet élni,
- b) hivatali működésében a lelkész utasítása szerint eljárni,
- c) a gyülekezetben az egyházi éneklés és egyházi zenekultúra színvonalának emelésére a lehetőségekhez mérten a legjobb tudása szerint mindent megtenni,
- d) az istentiszteleteken és temetési szertartásokon elsősorban a Zsinat által kötelezően használatra rendelt énekeskönyvet használni,
- e) az istentiszteleteken, a temetési és egyéb szertartásokon az alkalom komolyságához illő öltözetben megjelenni.

63. § A kántort a presbitérium választja, és javadalmát díjlevélben állapítja meg.

64. § Ha a kántor lelkészi képesítéssel is rendelkezik, szolgálati viszonya és fegyelmi felelőssége tekintetében az egyházi törvények az irányadók. Ha lelkészi képesítéssel nem rendelkezik, munkaviszonya tekintetében a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezései az irányadók.

65. § A presbitérium megbízhat ideiglenes minőségben meghatározott időre ének vezetésére alkalmas olyan egyháztagot, akinek nincs kántori képesítése.

Az egyházközség pénztárosa

66. § A presbitérium az egyházközség anyagi javainak kezelésére az egyháztagok közül pénztárost választhat az egyházi tisztségviselők választására vonatkozó szabályok szerint.

67. § Az egyházközség pénztárosának kötelességei:

- a) az egyházközség pénzeszközeit a presbitérium utasítása szerint a lelkész és az egyházközségi gondnok felügyelete alatt kezeli,
- b) gondoskodik az önkéntes egyházfenntartói járulékok és egyéb adományok pontos nyilvántartásáról,
- c) nyilvántartja és az esedékesség időpontjában befizeti az egyházközséget terhelő adókat és járulékokat,
- d) az évi számadást minden tételben bizonylatokkal felszerelve és az év végétől számított egy hónap alatt elkészíti, és a presbitériumhoz megvizsgálás végett beadja.

Egyházi és harangozó

68. § (1) Az egyházközség elnöksége a presbitérium hozzájárulásával a templomi rend fenntartása céljára és az egyházi gyűlések körüli, valamint az egyházközségi igazgatásban szükséges segédkező munkák végzésére egyházfit, a harangozóra, valamint az egyházi hivatalos helyiségek rendben tartására és más munkák végzésére harangozót alkalmazhat.

(2) Az egyházi és a harangozó feladatait a presbitérium állapítja meg, működésére a lelkész és a gondnok felügyel. Munkaviszonyára a mindenkor hatályos állami jogszabályok az irányadók.

Bizottsági előadók és külön megbízottak

69. § A presbitérium az egyházközség külön meghatározott feladatainak elvégzésére (szeretetszolgálat, iratterjesztés, építésügyi, stb.) bizottsági előadókat vagy külön megbízottakat választhat, akik tevékenységükről a presbitériumnak beszámolni tartoznak. Bizottsági előadóként vagy külön megbízottaként presbitériumi tisztséget nem viselő személyek is megválaszthatók.

Tanítók, tanárok

70. § A református egyházi iskolarendszerre, azok szervezetére, valamint az egyház alapfokú, középfokú és felsőfokú iskoláiban működő nevelőkre vonatkozóan külön tanügyi egyházi törvény rendelkezik.

Gyűjtemények munkatársai

71. § (1) A gyűjtemények munkatársául olyan felsőfokú végzettségű és lehetőleg lelkészi képesítésű egyháztagot kell alkalmazni, aki rendelkezik a megkívánt szakképzettséggel, vagy tudományos és szakmai munkásságánál fogva alkalmasnak minősül a gyűjteményi szolgálatra.

(2) Kivételesen szakképesítéssel nem rendelkező munkatárs is alkalmazható azzal a feltétellel, hogy az alkalmazó testület határidő megjelölésével kiköti, hogy a munkaköre betöltéséhez szükséges szakképzettséget meghatározott határidőn belül megszerzi.

(3) A gyűjteményi munkatársak tartoznak hivatalukban hűségesen eljárni, szakmabeli ismereteiket gyarapítani, a rájuk bízott javak őrzésében, kezelésében gondosan eljárni, a Magyarországi Református Egyházban folyó tudományos kutatást elősegíteni, az egyház tanítói szolgálatában szükség szerint részt venni, s mind hivatali ténykedésükkel, mind tisztességes magaviseletükkel példaképpen elöljárni.

A szeretetintézmények munkatársai

72. § (1) A szeretetintézményekben végzett munkára elsősorban megfelelő szakképesítéssel rendelkező munkatársakat kell alkalmazni.

(2) Olyan munkakörben, amelyhez szakképesítés nem szükséges, a szolgálatra elhivatottságot érző és arra megfelelő személyt kell alkalmazni.

(3) Az intézetek alkalmazottai a rájuk bízottak között megbízásukhoz híven, legjobb tudásuk szerint hűséggel és szeretettel végezzék munkájukat.

(4) A szeretetintézmények alkalmazottai alkalmazásának rendjét, jogait és kötelezettségeiket a Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálatának szervezeti és működési szabályzata határozza meg. A szeretetintézményekben dolgozó lelkesítő képesítésű munkások szolgálati viszonya és fegyelmi felelőssége tekintetében az egyházi törvények, a lelkesítő képesítéssel nem rendelkező munkások munkaviszonya tekintetében a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezései az irányadók.

Igazgatási alkalmazottak

73. § (1) A Magyarországi Református Egyház önkormányzati joggal bíró testületei, intézetei és intézményei, valamint a Zsinat hivatalokat tartanak fenn, mind maguk, mind pedig a joghatásuk alatt levő intézmények igazgatására.

(2) A hivatalok szervezetét és feladatkörét és az abban foglalkoztatottak szakképesítésére vonatkozó szabályokat a hivatal fenntartó testület által megállapított szabályrendelet határozza meg.

74. § A hivatalok alkalmazottainak kötelessége, hogy példamutató keresztyén életet éljenek, és hivatali munkájukat a törvények alapján legjobb tudásuk szerint lássák el.

HARMADIK RÉSZ

Az egyházmegye

Első fejezet

Az egyházmegye szervezete

75. § Több egyházközségnek az egyházi kormányzás és igazgatás céljából felsőbb hatósággá egyesülése az egyházmegye. Az egyházmegye jogi személy.

76. § Új egyházmegye kialakítása, vagy a meglévő egyházmegye megszüntetése, vagy területi határainak módosítása tárgyában a területileg illetékes egyházkerületi közgyűlés határoz. Erre irányuló kérelmet az érdekelt egyházközségek, egyházmegyék terjesztik elő. Kezdeményezheti az egyházkerület is.

77. § (1) Az egyházmegye önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait teljesítik:

- a) az egyházmegyei közgyűlés,
- b) az egyházmegyei tanács,
- c) az egyházmegye elnöksége,
- d) az egyházmegye tisztségviselői, alkalmazottai,
- e) az egyházmegyei közgyűlés által alakított vagy az egyházmegye elnöksége által kiküldött bizottságok.

(2) Minden egyházmegye missziói, tanulmányi, gazdasági, diakóniai, iskolai és vallásoktatási, számvizsgáló bizottságot alakíthat. Ezen kívül szükség esetén más bizottságok is alakíthatók.

(3) Az egyházmegyének joga van egyházi törvényben megszabott keretek között egyházi törvénnyel nem szabályozott egyházmegyei tisztséget szervezni, s annak feladatait meghatározni, vagy az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek bármely tagját egyházmegyei feladat teljesítésére felkérni.

Második fejezet

Az egyházmegye tisztségviselői és alkalmazottai

78. § (1) Az egyházmegye tisztségviselői: az esperes, az egyházmegyei gondnok, a lelkészek és a világiak közül egyenlő számmal választott egyházmegyei tanácsosok, a lelkészi és világi főjegyző, a lelkészek és a világiak közül egyenlő számmal választott jegyzők, a jogtanácsos, az egyházmegyei bírák, a pénztáros, a számvevő, a levéltáros.

(2) Az egyházmegye más tisztségek, valamint alkalmazottak felől is rendelkezhet szabályrendeletben.

79. § (1) Az egyházmegyei tisztségviselők az egyházmegyei közgyűlés előtt tett esküvel foglalják el tisztségüket. Akit olyan tisztségre választanak meg, amelyet már addig is betöltött, nem tesz újabb esküt.

(2) Az egyházmegyei tisztségviselő tisztsége megszűnik az általános tisztújítás idején, továbbá elhalálozás, az egyházmegyei közgyűlés által elfogadott lemondás, jogerős bírói határozattal történt elmozdítás folytán, valamint a lelkészi tisztség betöltőjére nézve akkor is, ha az egyházmegyeiben megszűnik egyházmegyei lelkészi tisztség viselésére jogosító hivatalt betölteni. Lelkészi tisztséget betöltő egyházmegyei tisztségviselő egyházmegyei tisztségének megszűnése nem jelenti egyben lelkészi állásáról való lemondását is.

(3) Az az egyházmegyei tisztségviselő, aki az egyházmegyei közgyűlésről három ízben igazolás nélkül elmarad, tisztségéről lemondottnak tekintendő, s helyének betöltéséről az egyházmegyei közgyűlés intézkedik.

Az esperes

80. § (1) Esperesnek olyan lelkész jelölhető, aki a jelölést megelőzően legalább 10 évi folyamatos, önálló gyülekezeti lelkészi szolgálattal rendelkezik.

(2) Az esperest az egyházmegyeiben önálló lelkészi tisztséget viselők közül kell választani.

(3) Az esperest tisztségében az egyházmegyei közgyűlés erősíti meg, és ezt az egyházkerületi közgyűlésnek bejelenti.

81. § Az esperest akadályoztatása, valamint az esperesi tisztség üresedése esetén valamennyi funkciójában az egyházmegyei lelkészi főjegyző helyettesíti.

82. § (1) Az esperes elnöktársával, az egyházmegyei gondnokkal együtt képviseli az egyházmegyét.

(2) Az esperes az egyházmegyei gondnokkal együtt az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek és egyházi tisztségviselők felügyelője, az egyházmegyei és felsőbb egyházi hatóságok határozatainak végrehajtója.

(3) Tisztségénél fogva tagja az egyházmegyei közgyűlésnek, az egyházmegyei tanácsnak, az egyházkerületi közgyűlésnek, az esperes-gondnoki értekezletnek.

(4) Az esperes hatáskörébe tartozik különösen:

- a) az egyházmegyei közgyűlésnek az egyházmegye életéről jelentést tesz,
- b) lelkészek választása és helyettesítése ügyében a törvények szerint intézkedik,
- c) az egyházközségi választások alkalmával a törvényben megjelölt hatáskörben intézkedik,
- d) az egyházközségek vagyonleltárát és költségvetését jóváhagyja,
- e) az egyházközségi választók névjegyzékét hitelesíti,
- f) a lelkészcsaládokat pásztoralja.

(5) Az esperes elnöktársával, az egyházmegyei gondnokkal együtt:

- a) az egyházmegyei közgyűlés és tanács összehívása iránt intézkedik, a tanácskozásukat vezeti,
- b) az egyházközségi választók névjegyzéke ellen beadott fellebbezéseket elbírálja,

c) az egyházmegyeiben működő bizottságok tevékenységét irányítja,

d) a megállapított költségvetés keretén belül elnöktársával egyetértésben utalványoz,

e) az egyházmegye pénztárára felügyel,

f) az egyházmegye levéltárára és az egyházmegye területén levő műemlékekre felügyel,

g) az Országos Református Egyházi Közalap ügyében és a Református Lelkészi Nyugdíjintézetre vonatkozóan a törvény szerint reá váró feladatokat teljesíti,

h) dönt az egyházi törvényben hatáskörébe utalt ügyekben.

83. § (1) Az esperes az egyházmegye minden egyházközségét köteles az egyházmegyei gondnokkal együtt évente meglátogatni (*canonica visitatio*). Minden egyházközséget évente legalább egy alkalommal meg kell vizsgálni. Ha az esperes és az egyházmegyei gondnok ezt személyesen nem tudja teljesíteni, felkérésükre egyházmegyei tanácsosok járnak el.

(2) Az esperesi látogatásról az esperes vagy az általa megbízott látogató küldöttség jegyzőkönyvet készít, amelyben az egyházközség életének minden mozzanatára ki kell terjedni.

(3) Az esperes a jegyzőkönyvek alapján készített jelentést az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

Egyházmegyei gondnok

84. § (1) Egyházmegyei gondnokká élő hitű és az egyházi szolgálatra való készségben kiemelkedő, az egyházmegye vezetésére alkalmas és közmegebecsülésben álló presbiter választható, aki legalább 5 év presbiteri szolgálattal rendelkezik.

(2) Az egyházmegyei gondnok választását az egyházmegyei közgyűlés erősíti meg és az egyházkerületi közgyűlésnek bejelenti.

85. § Az egyházmegyei gondnokot akadályoztatása vagy a tisztség üresedése esetén törvényes helyettese, az egyházmegyei világi főjegyző helyettesíti.

86. § (1) Az egyházmegyei gondnok elnöktársával, az esperessel együtt képviseli az egyházmegyét.

(2) Tisztségénél fogva tagja az egyházmegyei közgyűlésnek, az egyházmegyei tanácsnak, az egyházkerületi közgyűlésnek, az esperes-gondnoki értekezletnek.

(3) Az egyházmegyei gondnok hatáskörébe tartoznak értelemszerűen a 82. § (5) bekezdésében és a 83. §-ban meghatározott ügyek.

Az egyházmegyei főjegyzők és jegyzők

87. § (1) Az egyházmegyeiben egy lelkészi és egy világi főjegyzőt kell választani, akik az esperes, illetve az egyházmegyei gondnok általános helyettesei. Ezenkívül a szükséghez képest egy vagy több lelkészi és világi jegyzőt kell választani. A jegyzők számát az egyházmegye

gyei közgyűlés állapítja meg, egyenlően a lelkészek és világiak sorából.

(2) A főjegyző helyettese a hivatali kor szerint legidősebb jegyző.

(3) Az egyházmegyei jegyzők feladata: az egyházmegyei közgyűlés és tanácsülés tárgysorozatának előkészítése, az egyházmegyei gyűlések jegyzőkönyvének elkészítése, és a szükséghez képest segítségnyújtás az egyházmegyei ügyvitelben.

Az egyházmegyei jogtanácsos

88. § (1) Az egyházmegyei jogtanácsost egyházi tisztségre választható ügyvéd, jogtanácsos, illetve általános jogi szakvizsgával rendelkező egyháztagok sorából az egyházmegyei közgyűlés választja.

Több jogtanácsos is választható, ebben az esetben feladataik megosztása tekintetében az egyházmegye elnöksége határoz.

(2) Az egyházmegyei jogtanácsos feladatai:

- a) az egyházmegyei közgyűlésen, valamint az egyházmegyei bíróság tárgyalásán részt vesz, és indítványokat terjeszt elő,
- b) az egyházmegyét az egyházmegye elnökségének, az egyházmegyébe tartozó egyházközségeket pedig az egyházközségek elnökségének megbízása alapján bíróságok és hatóságok előtt képviseli,
- c) okiratokat, szerződéseket készít, ellenjegyez és jogi véleményt ad,
- d) mindazt a munkát végzi, amelyet törvény vagy szabályrendelet feladatává tesz,
- e) az egyházmegyei jogtanácsost bírósági ügyekben való eljárásáért, okiratok és szerződések készítéséért az általa képviselt testület részéről díjazás illeti meg. Tevékenységéért az ügyvédi törvényben meghatározott felelősséggel tartozik.

Az egyházmegyei pénztáros és számvevő

89. § (1) Az egyházmegyei pénztárost és számvevőt az egyházmegyei közgyűlés számviteli és pénzügyi képesítéssel rendelkező lelkészi vagy világi egyháztagok köréből választja.

(2) A pénztáros kezeli az egyházmegye pénzeszközeit teljes és kizárólagos felelősséggel, előkészíti az egyházmegye költségvetését és zárószámadását, a számvevő pedig ellenőrzi az egyházmegye és az egyházközségek részéről a számviteli és pénzügyi rend betartását. A számvevőt ezért a tevékenységéért fegyelmi felelősség terheli.

Az egyházmegyei levéltáros

90. § Egyházmegyei levéltárossá az egyházmegye területén lakó, főiskolai vagy egyetemi lelkészi vagy szakirányú végzettségű egyháztagot választhat az egy-

házmegyei közgyűlés. Az egyházmegyei levéltáros kezeli az egyházmegye levéltárát, és az okiratokról pontos nyilvántartást vezet, az iratokról másolatot állíthat ki hitelesítéssel az erre vonatkozó szabályok szerint.

Eredeti iratokat a levéltárból nem adhat ki. Hatósági jogkörben felügyeli az egyházközségek, egyházi iskolák és más, az egyházmegye joghatósága alá tartozó intézmények levéltárait.

Harmadik fejezet

Az egyházmegyei közgyűlés

91. § (1) Az egyházmegyei közgyűlést alkotják:

- a) az esperes és az egyházmegyei gondnok, a lelkészi és világi főjegyzők,
- b) lelkészi és világi tanácsosok,
- c) lelkészi és világi jegyzők,
- d) az egyházmegyei jogtanácsos,
- e) minden lelkész és helyettes lelkész,
- f) az egyházközségek szavazati számértékének megfelelő létszámban beküldött világi képviselői,
- g) területe szerint az illetékes teológia tanár képviselője,
- h) területe szerint az illetékes egyetem, főiskola egy tanár képviselője,
- i) területén működő középiskolák, általános iskolák és óvodák egy-egy tanár (tanító) képviselője,
- j) a területén működő egészségügyi, szeretetintézmények és a tudományos gyűjtemények egy-egy képviselője.

(2) Az egyházmegyének e törvényszakaszban fel nem sorolt tisztségviselői, az egyházmegye bírái és pótbírái az egyházmegyei közgyűlésen szavazati jog nélkül tanácskoznak.

(3) Az egyházmegyében működő egyéb fel nem sorolt beosztott lelkészek és segédlelkészek az egyházmegyei közgyűlés tanácskozásában részt vehetnek szavazati jog nélkül.

92. § (1) Egyházmegyei közgyűlést évenként legalább egyszer kell tartani. Szükség esetén az elnökség többször is összehívhatja a közgyűlést. Az egyházmegyei közgyűlést alkotó tagjai $\frac{1}{4}$ részének írásos, indokolt kérelmére 30 napon belül össze kell hívni.

(2) A közgyűlés időpontját az egyházmegye elnöksége tűzi ki, amelyet a határnap előtt legalább 15 nappal a tárgysorozat közlésével kell összehívni.

(3) A közgyűlésről elmaradt közgyűlési tagokkal szemben követendő eljárást egyházmegyei szabályrendelet állapítja meg. Az az egyházmegyei tisztségviselő, aki az egyházmegyei közgyűlésről három ízben igazolás nélkül elmarad, tisztségéről lemondottnak tekintendő, s helyének betöltéséről az egyházmegyei közgyűlés intézkedik.

93. § (1) A közgyűlés nyilvános; imádkozással és bibliaolvasással kezdődik, és imádkozással fejeződik be.

(2) A közgyűlés határozatképes, ha a szavazati joggal bíró tagok több mint fele jelen van.

(3) A közgyűlés határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza (50% + 1). Szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt.

94. § (1) A közgyűlést mindig kettős elnökség vezeti.

(2) A megjelenésben vagy elnöklésben akadályozott elnököt törvényes helyettese helyettesíti.

(3) Az elnökség tagjai az elnöki feladatok végzése felől egymás között megegyezhetnek.

95. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés tanácskozik és intézkedik az egyházmegyére tartozó minden egyházi és iskolai igazgatási ügyben, ha azt a törvény nem utalja az egyházmegyei bíróság hatáskörébe.

(2) Az egyházmegyei közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik:

- a) az egyházmegyei szabályrendelet alkotása és az egyházközségi szabályrendeletek jóváhagyása,
- b) a megüresedett egyházmegyei tisztségek betöltése felől intézkedés, választás útján a tisztségek betöltése,
- c) egyházmegyei bizottságok alakítása,
- d) egyházkerületi közgyűlésre képviselők választása.

(3) Az egyházmegyei közgyűlés hatáskörébe tartozik ezen kívül:

- a) a presbitérium feloszlata és új választás elrendelése,
- b) az egyházmegye területén levő egyházközségekben a presbiterek számának jóváhagyása,
- c) felettes egyházi hatóságok által hozzá intézett felhívások és rendeletek végrehajtásának biztosítása,
- d) az egyházmegyében folyó egyházépítő munka szervezése, irányítása,
- e) települések és szórványok nyilvántartása és az egyházközségekhez beosztásukról intézkedés,
- f) az egyházlátogatásról beterjesztett jelentés tárgyalása, az egyházközségek lelki életének segítése és ellenőrzése, anyagi helyzetének felügyelete és szükség esetén segítése, az egyházközségek évi zárószámadásainak felülvizsgálata és jóváhagyása,
- g) közalapi járulékok megosztása az egyházközségek között,
- h) lelkészek választásának és álláscserejének végleges megerősítése, ha a választás ellen a törvényes határidőn belül nem adtak be panaszt, vagy a panaszt jogerősen elutasították, a lelkész választását megtagadó egyházközségbe lelkész választása,
- i) az 58. §-ban felsorolt ügyekben hozott egyházközségi határozatok jóváhagyása,
- j) a presbitérium határozata ellen beadott fellebbezés elbírálása, ha az ügy nem bírósági hatáskörbe tartozik,
- k) az egyházmegye elnökségének határozata és in-

tézkedése ellen benyújtott fellebbezés elbírálása, amelyben az elnökség nem vehet részt,

- l) az egyházmegye javára tett ajándékozás, örökség elfogadása vagy visszautasítása tekintetében való határozathozatal,
- m) ingatlan vagyon szerzése, elidegenítése vagy megterhelése, kölcsön felvétele tekintetében való határozat,
- n) az egyházmegye költségvetésének megállapítása és a fedezet biztosításáról intézkedés, zárószámadás elfogadása, az egyházmegye költségvetésének és zárószámadásának jóváhagyása végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjesztése,
- o) az egyházmegyei levéltár, könyvtár, múzeum és az egyházmegye területén levő műemlékek felügyelete,
- p) az esperes jelentésének tárgyalása,
- r) leányegyházközségeknek anyaegyházközséggé vagy anyaegyházközségeknek leányegyházközséggé alakítása, valamint a társegyházközségek egymás közti viszonyának szabályozása ügyében határozat.

96. § A közgyűlés maga alkotja meg tanácskozási szabályzatát és ügyrendjét, azonban az vagy a rajta tett változtatás mindig csak a határozat meghozatalát követő közgyűlésen alkalmazható.

97. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés határozata ellen a kihirdetésének – ha pedig kézbesítésnek van helye –, kézbesítésének napját követő 15 napon belül az egyházkerületi közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az egyházmegyei elnökségnek kell benyújtani.

(2) A határozat ellen fellebbezéssel élhet az egyházmegyei közgyűlés alkotó tagjainak 1/10-e és a határozattal érintett személy vagy testület.

98. § Az egyházmegye bizottságainak szervezetét, ezeknek, valamint az egyházmegye tisztségviselőinek munkakörét az egyházmegyei közgyűlés a törvényben megszabott keretek között szabályrendelettel állapítja meg.

Negyedik fejezet

Az egyházmegyei tanács és tanácsosok

99. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés megválasztja az egyházmegyei tanácsosokat, 4–12 személyt, egyenlő számban a lelkészek és a világiak közül. A tanácsosok az elnökség felkérése alapján ellátják a kebelbeli egyházközségek látogatását. A tanácsosok az egyházmegyei tanács tagjait.

(2) Az egyházmegyei közgyűlés a hatáskörébe utalt feladatok időközi teljesítésére egyházmegyei tanácsot alakít. Az egyházmegyei tanács tagjai: az egyházmegye elnöksége, a főjegyzők és 4–12 választott egyházmegyei tanácsos egyenlő számmal a lelkészek és a világiak közül.

(3) Az egyházmegyei tanács tagjait az egyházmegyei közgyűlés hatévi időtartamra választja. A tanács tagjai az új közgyűlés megalakulásáig kötelesek működni.

(4) Az egyházmegyei tanács az egyházmegyei közgyűléstől nyert felhatalmazása alapján a 95. § (2) a, b, c, (3) k pontjának kivételével minden ügyben eljárhat és határozhat.

(5) Az egyházmegyei tanács határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van.

(6) Az egyházmegyei tanács határozatait a jelenlévők szavazatainak egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt.

(7) Az egyházmegyei tanács az egyházmegyei közgyűlésnek munkájáról beszámolni tartozik.

100. § (1) Az egyházmegyei tanács határozata ellen kihirdetésének, ha pedig kézbesítésnek van helye, kézbesítésének napját követő 15 napon belül az egyházmegyei közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az espereshez kell benyújtani.

(2) Az egyházmegyei tanács határozata ellen fellebbezéssel élhet az egyházmegyei közgyűlés alkotó tagjainak 1/10-e, a határozattal érintett személy vagy testület.

Ötödik fejezet **Az egyházmegye elnöksége**

101. § (1) Az egyházmegye elnöksége az esperes és az egyházmegyei gondnok. Az egyházmegye elnökségének hatáskörébe azok az ügyek tartoznak, amelyeket a törvény értelmében a két elnöknek együtt kell intéznie.

(2) Az egyházmegye elnöksége intézkedéseiről és határozatairól a legközelebbi egyházmegyei tanácsnak, illetve közgyűlésnek köteles beszámolni.

(3) Az egyházmegye elnökségének, valamint az esperesnek a határozata és intézkedése ellen, ha az egyházi törvény másként nem rendelkezik, az intézkedés napját, ha pedig kézbesítésnek van helye, a kézbesítés napját követő 15 napon belül az egyházmegyei közgyűléshez fellebbezésnek van helye. A fellebbezésnek a határozat, illetőleg intézkedés végrehajtására halasztó hatálya nincs.

(4) Az egyházmegye elnökségének határozata és intézkedése ellen fellebbezéssel élhet az egyházmegyei közgyűlést alkotó tagjainak 1/10-e, a határozattal érintett személy vagy testület.

Az egyházmegyei bíróság

102. § Az egyházmegyei bíróságról külön törvény rendelkezik.

NEGYEDIK RÉSZ

Az egyházkerület

Első fejezet **Az egyházkerület szervezete**

103. § Több egyházmegyének az egyházi kormányzás és igazgatás céljából felsőbb hatósággá egyesülése az egyházkerület. Az egyházkerület jogi személy.

104. § Meglevő egyházkerület megszüntetése vagy új egyházkerület szervezése az egyházi törvényhozás hatáskörébe tartozik. Az egyházkerület területét érintő változás engedélyezése az egyházkerület előterjesztésére vagy a Zsinat kezdeményezésére az érdekelt egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlések egyetértésével zsinati határozattal történik.

105. § (1) Az egyházkerület önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait teljesítik:

- a) az egyházkerületi közgyűlés,
- b) az egyházkerületi tanács,
- c) az egyházkerületi elnökség,
- d) az egyházkerület tisztségviselői és alkalmazottai,
- e) az egyházkerületi közgyűlés által alakított vagy az egyházkerület elnöksége által kiküldött bizottságok és küldöttségek.

(2) Az egyházkerületi közgyűlésnek joga van egyházi törvénnyel nem szervezett egyházkerületi tisztséget szervezni, és ennek feladatait meghatározni, úgyszintén az egyházkerülethez tartozó egyházközségek bármely tagját tisztség ráruházása nélkül valamely egyházkerületi igazgatási feladat teljesítésére felkérni.

Második fejezet **Az egyházkerület tisztségviselői és alkalmazottai**

106. § Az egyházkerület tisztségviselői: a püspök, az egyházkerületi főgondnok, a lelkészi és világi főjegyző, az egyházkerületi tanácsosok, a lelkészek és világiak közül egyenlő számmal választott jegyzők, a jogtanácsos, a gyűjteményi igazgató, a püspöki titkár.

107. § Az egyházkerület szabályrendeletben más tisztségek, valamint alkalmazottak felől is rendelkezhet, illetve egyes tisztségviselők által végzett teendők ellátására alkalmazottakat is foglalkoztathat beszámolási kötelezettséggel.

A püspök

108. § Püspökké az választható, aki legalább 10 évi önálló lelkészi szolgálattal rendelkezik.

109. § A püspöknek abban az egyházkerületben, amelynek püspöke, gyülekezeti lelkészi tisztséget kell viselnie. Amennyiben a megválasztáskor még nem viselne, a választás jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül az egyházkerületben lelkészi állást kell elfoglalnia. Ezt a határidőt az egyházkerületi közgyűlés indokolt esetben egy évvel meghosszabbíthatja.

110. § A püspököt tisztségében az egyházkerületi közgyűlés erősíti meg. A megválasztott püspököt tisztségébe az egyházkerületi közgyűlés az esperesi kar által iktatja be eskütétel mellett az istentiszteleti rendtartásban megállapított ünnepélyességgel.

111. § A püspök tisztsége megszűnik elhalálozás, a lelkészi állásból nyugalomba vonulás, a lelkészi állás egyéb megszűnése, az egyházkerületi közgyűlés által elfogadott lemondás, jogerős bírói határozattal történt elmozdítás folytán, vagy a hatéves ciklus lejártával.

112. § A püspököt valamennyi funkciója tekintetében akadályoztatása vagy a püspöki tisztség megüresedése esetén az egyházkerület lelkészi főjegyzője helyettesíti.

113. § (1) A püspök elnöktársával, az egyházkerületi főgondnokkal együtt képviseli az egyházkerületet.

(2) A püspök az egyházkerületi főgondnokkal együtt az egyházkerülethez tartozó egyházközségek, egyházmegyék és egyházi tisztségviselők felügyelője, az egyházkerületi tanács, egyházkerületi közgyűlés és a Zsinat határozatainak végrehajtója.

(3) Tisztségénél fogva tagja az egyházkerületi közgyűlésnek, az egyházkerületi tanácsnak, az esperes-gondnoki értekezletnek, a Zsinatnak, a Zsinati Tanácsnak és a Zsinat Elnökségi Tanácsának.

(4) A püspök elnöktársával, az egyházkerületi főgondnokkal együtt:

- a) az egyházkerületi közgyűlés összehívása iránt intézkedik, a tanácskozásokat vezeti,
- b) az egyházkerületben az egyházépítő munkát az egyházkerületi bizottságok közreműködésével irányítja,
- c) az egyházkerület területén levő tanintézetekre felügyel,
- d) az egyházkerület területén levő gyűjteményekre és műemlékekre felügyel,
- e) az egyházkerület hivatalaira és pénztárára felügyel,
- f) a megállapított költségvetés keretén belül utalványoz,
- g) az egyházkerület egyházközségeit folyamatosan látogatja (generalis visitatio),
- h) az egyházkerületben működő tisztségviselőket és alkalmazottakat szóbeli és írásbeli jelentéstételre hívhatja fel,
- i) dönt, intézkedik és eljár a törvényben hatáskörébe utalt ügyekben.

(5) A püspök kizárólagosan jár el:

- a) a lelkészképesítő vizsgán képesítetteket a lelkészi szolgálatok teljesítésére felhatalmazza, a lelkészek felszentelését évenként az egyházkerület espereseinek segítségével az istentiszteleti rendtartásban megállapított eljárás szerint végzi,
- b) az egyházkerületi közgyűlésnek az egyházkerület életéről jelentést tesz,
- c) a missziói és intézeti lelkészt kinevezi,
- d) kirendeli a segéd- és a beosztott lelkészt.

Az egyházkerületi főgondnok

114. § (1) Egyházkerületi főgondnokká hitben és az egyházi szolgálatra való készségben kiemelkedő, az egyházkerület vezetésére alkalmas és közmegebecsülésben álló világi presbiter választható, aki legalább 6 év presbiteri szolgálattal rendelkezik.

(2) Az egyházkerületi főgondnokot tisztségében az egyházkerületi közgyűlés erősíti meg. Az egyházkerületi főgondnok az egyházkerületi közgyűlés előtt tett esküvel foglalja el tisztségét.

115. § A főgondnokot akadályoztatása vagy a főgondnoki tisztség üresedése esetén az egyházkerületi világi főjegyző helyettesíti.

116. § (1) Az egyházkerületi főgondnok elnöktársával, a püspökkel együtt képviseli az egyházkerületet.

(2) Tisztségénél fogva tagja az egyházkerületi közgyűlésnek, az egyházkerületi tanácsnak, az esperes-gondnoki értekezletnek, a Zsinatnak, a Zsinati Tanácsnak és a Zsinati Elnökségi Tanácsnak.

(3) Az egyházkerületi főgondnok hatáskörébe tartoznak a 113. § (4) bek. a)–i) pontjaiban foglaltak.

Az egyházkerületi főjegyzők és jegyzők

117. § (1) Az egyházkerületben egy lelkészi és egy világi főjegyzőt kell választani, akik a püspök, illetve a főgondnok helyettesei, valamint a szükséghez képest egy vagy több lelkészi és világi jegyzőt. A jegyzők számát az egyházkerületi közgyűlés állapítja meg, egyenlően a lelkészek és a világiak sorából.

(2) A főjegyző helyettese a hivatali kor szerint legidősebb jegyző.

(3) A törvénynek az egyházmegyei jegyzőkre vonatkozó rendelkezéseit az egyházkerületi jegyzőkre értelemszerűen kell alkalmazni.

Az egyházkerület többi tisztségviselői és alkalmazottai

118. § (1) Az egyházkerületi jogtanácsosra a törvénynek az egyházmegyei jogtanácsosra vonatkozó rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni.

(2) Az egyházkerület tisztségviselőinek és alkalmazottainak munkakörét az egyházkerület szabályrendelete állapítja meg.

Harmadik fejezet Az egyházkerületi közgyűlés

119. § (1) Az egyházkerületi közgyűlést alkotják:

- a) a püspök, az egyházkerületi főgondnok, a lelkészi és világi főjegyző,
- b) az egyházkerületi lelkészi és világi tanácsosok és jegyzők,
- c) minden egyházmegyéből az esperes és az egyházmegyei gondnok vagy törvényes helyetteseik,
- d) az egyházmegyék által választott lelkészi és világi képviselők,
- e) az egyházkerületi jogtanácsos,
- f) egyházmegyénként a területén működő egyetemek, fő- és középiskolák egy-egy tanár képviselője,
- g) egyházmegyénként a területén működő általános alapfokú iskolák egy tanár képviselője,
- h) az egyházkerület területe szerint illetékes teológia, akadémia (hittudományi egyetem) egy tanár képviselője,
- i) az egyházkerület területén levő tudományos gyűjtemények egy képviselője.

(2) Az egyházkerületnek e törvényszakaszban fel nem sorolt tisztségviselői az egyházkerületi közgyűlésnek szavazati jog nélküli tanácskozó tagjai, akik kívánásra kötelesek felvilágosítást adni.

120. § (1) Egyházkerületi közgyűlést évenként legalább egyszer kell tartani. Szükség esetén az elnökség többször is összehívhatja a közgyűlést. Az egyházkerületi közgyűlést alkotó tagjai egynegyed részének írásos kérelmére 30 napon belül össze kell hívni.

(2) A közgyűlést a főbb tárgysorozati pontok megjelölésével és az indítványok beadása határidejének közlésével a határnap előtt legalább 15 nappal kell összehívni.

121. § (1) A közgyűlés nyilvános, imádkozással és bibliaolvasással kezdődik, és imádkozással fejeződik be.

(2) A közgyűlés határozatképes, ha a szavazati joggal bíró tagok több mint fele jelen van.

(3) A közgyűlés határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza, szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt. Személyi kérdésekben titkosan kell szavazni, szavazategyenlőség esetén sorshúzással kell dönteni.

122. § (1) A közgyűlést mindig kettős elnökség vezeti.

(2) A megjelenésben akadályozott püspököt vagy egyházkerületi főgondnokot törvényes helyetteseik helyettesítik.

(3) Az elnökség tagjai az elnöki feladatok végzése tekintetében egymás között megegyezhetnek.

123. § (1) A közgyűlésről elmaradt közgyűlési tagokkal szemben követendő eljárást egyházkerületi szabályrendelet állapítja meg.

(2) Az az egyházkerületi tisztségviselő, aki az egyházkerületi közgyűlésről három ízben igazolás nélkül elmarad, tisztségéről lemondottnak tekintendő, s helyének betöltéséről az egyházkerületi közgyűlés intézkedik.

124. § (1) Az egyházkerületi közgyűlés tanácskozik és intézkedik az egyházkerületre tartozó egyházi és intézményi igazgatási ügyben.

(2) Az egyházkerületi közgyűlés hatáskörébe tartozik különösen:

- a) örködik az evangéliumi tan tisztasága felett, hogy azt az egyházközségekben híven, az egyház hitelvei szerint és szellemében hirdessék és tanítsák, gondoskodik a hitélet ápolásáról,
- b) felügyel az egyház önkormányzati jogaira,
- c) kapcsolatot tart a többi egyházkerülettel, felügyel az egyházkerület hazai és nemzetközi kapcsolataira,
- d) intézkedik az egyházmegyék területének változtatása ügyében az érintett egyházközségek és egyházmegyék meghallgatásával,
- e) szabályrendeletet alkot, és az egyházmegyei szabályrendeletek jóváhagyása tárgyában határozatot hoz,
- f) egyházkerületi bizottságokat választhat, azok szervezetét megállapítja, a működésükre vonatkozó szabályrendeletet jóváhagyja, és működésükre felügyel,
- g) intézkedik a lelkészeknek évenkénti felszenteléséről,
- h) intézkedik az egyházkerületi tisztségviselők megválasztásáról, illetve választásának megerősítéséről,
- i) gondoskodik az egyházkerület területén folyó egyházépítő munka szervezéséről és irányításáról és a mutatkozó visszaélések és hiányok megszüntetéséről,
- j) másodfokon határoz az egyházmegyei közgyűlés határozatai ellen beadott fellebbezések tárgyában,
- k) elbírálja az egyházkerületi tanácsnak, az egyházkerület elnökségének, valamint a püspöknek a határozata vagy intézkedése ellen benyújtott fellebbezést,
- l) határozatot hoz az egyházkerületnek szánt ajándék, örökség elfogadása vagy visszautasítása tekintetében,
- m) dönt az egyházkerület ingatlanszerzési, illetve ingatlan elidegenítési, megterhelési ügyeinek kérdésében; valamint másodfokon dönt az elnökség által ingatlanszerzési, elidegenítési, vagy megterhelési ügyekben hozott határozatok elleni panaszok elbírálásában,
- n) megállapítja az egyházkerület költségvetését, rendelkezik fedezetéről, elfogadja a zárószámadást, felülvizsgálja az egyházmegyék költségvetését és zárószámadását,
- o) felügyeli az egyházkerület területén levő gyűjteményeket és műemlékeket,
- p) határoz a zsinati képviselők igazolása ügyében,
- r) javaslatokat terjeszt elő a Zsinathoz,
- s) megtárgyalja a püspök jelentését, és dönt annak elfogadásáról,

- t) az egyházkerület területén működő egyházi alapítványok és egyesületek működését figyelemmel kíséri,
u) dönt a lelkészi képesítés hatályban tartása ügyében.

125. § Az egyházkerületi közgyűlés maga állapítja meg tanácskozási szabályzatát és ügyrendjét.

126. § Az egyházkerület bizottságainak szervezetét, ezeknek, valamint az egyházkerület tisztségviselőinek munkakörét az egyházkerületi közgyűlés szabályrendelettel állapítja meg.

Negyedik fejezet **Az egyházkerületi tanács**

127. § (1) Az egyházkerületi közgyűlés a hatáskörébe utalt feladatok időszaki teljesítésére az egyházmegyék által megválasztott egyházkerületi tanácsosokból egyházkerületi tanácsot alakít.

2. Az egyházkerületi tanács az egyházkerület elnökségén és a főjegyzőkön kívül, valamint az egyházmegyék elnökségén kívül egyházmegyénként legalább 2, legfeljebb 4, az egyházmegyei közgyűlés által megválasztott tagból áll, egyenlő számmal a lelkészek és a világiak közül. A tagok egyikeül a teológiai akadémia (hittudományi egyetem) tanár képviselőjét, és az iskolák képviselőjét kell választani, akiket ha lelkészi tisztségre választhatók, a lelkészek, más esetben a világiak közé kell számítani.

(3) Az egyházkerületi tanács az egyházkerületi közgyűléstől nyert megbízatása alapján a 124. § (2) bek. a, b, c, d, e, f, g, h, k pontjainak kivételével minden ügyben határozhat.

(4) Az egyházkerületi tanács határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van.

(5) Az egyházkerületi tanács határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt. Személyi kérdésekben titkosan kell szavazni, szavazategyenlőség esetén sorshúzással kell dönteni.

(6) Az egyházkerületi tanács az egyházkerületi közgyűlésnek munkájáról beszámolni tartozik.

Ötödik fejezet **Az esperes-gondnoki értekezlet**

128. § Az egyházkerület elnöksége az egyházkerület életét érintő időszerű kérdések megtárgyalására az egyházkerület főjegyzőit, espereseit és egyházmegyei gondnokait a szükséghez képest értekezletre hívhatja össze. Az esperes-gondnoki értekezlet az egyházkerület elnöksége mellett tanácsadó jelleggel működik.

Hatodik fejezet **Az egyházkerület elnöksége**

129. § (1) Az egyházkerület elnöksége a püspök és az egyházkerületi főgondnok. Az egyházkerület elnökségének hatáskörébe azok az ügyek tartoznak, amelyeket a törvény értelmében a két elnöknek együtt kell intéznie.

(2) Az egyházkerület elnökségének határozata és intézkedése ellen, ha egyházi törvény másként nem rendelkezik, az intézkedés napját, ha pedig kézbesítésnek van helye, a kézbesítés napját követő 15 napon belül fellebbezésnek van helye az egyházkerületi közgyűléshez. A fellebbezésnek a határozat vagy az intézkedés végrehajtására halasztó hatálya van.

Hetedik fejezet **Az egyházkerületi bíróság**

130. § Az egyházkerületi bíróságról külön törvény rendelkezik.

ÖTÖDIK RÉSZ

A zsinat

Első fejezet **A Zsinat szervezete**

131. § A Magyarországi Református Egyház Zsinata a Magyarországi Református Egyház törvényhozó és legfőbb intézkedő testülete.

132. § A Zsinat megvizsgálja és megállapítja az egyház tanait (ius reformandi).

133. § A Zsinat

- a) egyházi törvényeket alkot, megállapítja az egyház alkotmányát,
- b) meghatározza az egyházi törvénykezés irányelveit és az egyházi fegyelmzés terén megvalósítandó feladatokat,
- c) megállapítja az egyházkerület megszűnését, vagy új egyházkerület szervezését,
- d) határoz az Országos Református Egyházi Közalap és a Református Lelkészi Nyugdíjintézet fenntartásáról és működéséről,
- e) határoz közoktatási és felsőoktatási, valamint egyéb intézmények létrehozásáról. A református oktatásügy szervezetéről, irányításáról és felügyeletéről rendelkezik:
- f) az ünnepekről,
- g) az istentisztelet rendjéről,
- h) a hivatalos bibliafordítás, az istentiszteleti rendtartás és az énekeskönyv ügyében,

- i) a lelkészképzés, valamint a lelkészképesítő vizsgák rendjének kérdésében,
- j) a tábori püspököt megválasztja,
- k) megválasztja tisztségviselőit,
- l) megválasztja az egyházkerületek által jelölteket a Zsinati Tanácsba és a különböző zsinati bizottságokba,
- m) határoz az egyházkerületek területét érintő változások ügyében az egyházkerületek előterjesztésére, vagy saját kezdeményezésére az érdekelt egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlések egyetértésével,
- n) határoz a Zsinati Iroda szervezeti kérdéseiben,
- o) intézkedik a Magyarországi Református Egyház egészét érintő kormányzási és igazgatási ügyekben,
- p) határoz általában mindazokban a kérdésekben, amelyek a Magyarországi Református Egyház legfőbb állásfoglalását vagy döntését igénylik.

134. § (1) A Zsinat időtartama hat év. A zsinati tagok megbízatása az új Zsinat megalakulásáig tart.

(2) A Zsinat megbízatásának időtartamát naptári évenként kell számítani: január 1-jével kezdődik, és december 31-én szűnik meg.

135. § (1) A Zsinatnak összesen 100 tagja van. Közülük 20-an tisztségüknél fogva tagok, 80-at pedig az egyes egyházkerületek presbitériumai, illetőleg közgyűlései választanak a megadott keretszámok figyelembevételével.

(2) A Zsinat tagjai tisztségüknél fogva:

- a) az egyházkerületek püspökei és főgondnokok,
- b) az egyházkerületek lelkészi és nem lelkészi főjegyzői,
- c) a protestáns tábori püspök, illetőleg amennyiben a protestáns tábori püspök nem református, a tábori püspök református helyettese (Hivatalvezető)⁶,
- d) a zsinati tanácsos,
- e) a zsinati jogtanácsos,
- f) az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnöke.

(3) A Zsinat ülésein tanácskozási joggal azok az eszerek, egyházmegyei gondnokok és a zsinati irodai osztályvezetők is részt vesznek, akik nem zsinati tagok.

136. § Az egyes egyházkerületek által választott zsinati képviselők:

Dunamellék: 24

Dunántúl: 12

Tiszáninnen: 12

Tiszántúl: 26

tanintézetek részéről: 4 (egyházkerületenként 1–1) egészségügyi (Dunamellék) és szeretetintézmények (Tiszántúl): 1–1

137. § (1) Az egyházmegyék zsinati képviselőinek fele részét az egyházmegyék lelkészei közül, a másik fele részét pedig a presbitéri tisztségre választható egyháztagok közül kell választani.

(2) A választott zsinati képviselőkre a rendes tagokkal egyenlő számú pótképviselőt is kell választani.

138. § A zsinati képviselőket, valamint a tanintézetek, illetve szeretetintézmények zsinati képviselőit a működési területük szerint illetékes egyházkerületi elnökség igazolja.

139. § A zsinati képviselők megválasztásáról az egyházmegyék az egyházkerületeket, az egyházkerületek a Zsinat elnökségét értesítik.

140. § Minden megválasztott zsinati képviselő csak egy helyről nyert megbízólevelet tarthat meg. Ha valakit több helyen választanak meg, megbízólevelének kézhezvételétől számított 8 napon belül az érdekelt egyházkerületek elnöksége határidő kitérésével nyilatkozattételre hívja fel, és ha a határidő alatt nem nyilatkozik, zsinati tagságáról lemondottnak kell tekinteni.

141. § (1) A zsinati tag akadályoztatása esetén a Zsinat elnöksége pótképviselőt hív be.

(2) A zsinati tagság megszűnése esetén a Zsinat elnöksége intézkedik az érdekelt egyházmegye elnökségénél új pótképviselő választása iránt.

(3) A zsinati lelkészi képviselő zsinati tagsága az egyházmegyében betöltött lelkészi tisztség megszűnésével megszűnik. A zsinati világi képviselő zsinati tagsága az egyházmegyéből való elköltözésével megszűnik.

(4) Ha a választott zsinati tagot püspöknek, egyházkerületi főgondnoknak, lelkészi vagy világi főjegyzőnek, zsinati tanácsosnak, zsinati jogtanácsosnak vagy az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökének megválasztják, tagsági helye megüresedik, és erre időközi választást kell tartani.

(5) A zsinati tag időközi választással nyert megbízatása a Zsinat 6 éves időtartamának lejártáig terjed.

142. § (1) Az újonnan megnyílt Zsinat istentisztelettel kezdődik.

(2) Az első ülésen a tagok megbízóleveleiket az elnökségnek benyújtják, amely azt megvizsgálja, ennek eredményét bejelenti, és megállapítja a megjelent és igazolt képviselők névsorát.

(3) Az újonnan megnyílt Zsinat a korelnökök (a legidősebb lelkészi és világi zsinati képviselők) elnöklése mellett, és korjegyzők (két legfiatalabb lelkészi és két legfiatalabb világi) közreműködésével, titkos szavazással, első ülésén megválasztja:

- lelkészi és világi elnökét, alelnökeit, valamint
- három lelkészi és három világi jegyzőjét.

Ugyanezen első ülésén megválasztja:

- a Zsinati Tanács tagjait az egyházkerületek javaslata alapján.

(4) A Zsinat második ülésén választja meg a Zsinat Elnökségének javaslata alapján:

- a zsinati tanácsost,
- a zsinati jogtanácsost,
- az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökét (a gyűjtemények vezetői véleményének meghallgatásával), valamint megválasztja az egyházkerületek javaslata alapján:
- a Zsinati Bíróság tagjait,
- a zsinati bizottságok tagjait.

(5) A Zsinat Elnöksége határozatlan időre alkalmazza – a Zsinat Elnökségi Tanácsa javaslata alapján:

- a Zsinati Iroda osztályvezetőit,
- a Zsinati Iroda munkatársait,
- a Zsinat egyházzenei előadóját.

(6) A Zsinat a Zsinat Elnökségének javaslatára meghívás vagy pályázat útján választja meg:

- a Kálvin Kiadó igazgatóját,
- a Református Pedagógiai Intézet igazgatóját,
- a Református Pedagógiai Szakszolgálat igazgatóját,
- az egyházi sajtóorgánumok felelős vezetőit,
- a rádiós és televíziós vallási adások felelős szerkesztőit,
- a Református Lelkészi Nyugdíjintézet igazgatóját.

(7) A Zsinat megalkotja tanácskozási szabályzatát és ügyrendjét.

(8) A Zsinat háznagyai teendőit a zsinati tanácsos látja el.

143. § Az elnököket és az alelnököket az egyházkerületek püspökei és az egyházkerületek főgondnokai közül kell választani.

144. § (1) A Zsinat üléseit mindig kettős elnökség vezeti.

(2) A megjelenésben vagy elnöklésben akadályozott elnököt az alelnök, ennek akadályoztatása esetén az a lelkészi, illetve világi képviselő helyettesíti, aki a Zsinatnak legrégebb idő óta megszakítás nélkül rendes tagja. A tanácskozás vezetésére nézve az elnökök egymás között állapodnak meg.

145. § Szavazati joguk az igazolt képviselőknek és azoknak a tagoknak van, akik a Zsinatnak tisztségük nélkül fogva tagjai.

146. § A Zsinat határozatképes, ha tagjainak legalább a kétharmada jelen van.

147. § A Zsinat határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza (50% + 1). Szavazategyenlőség esetén választásnál sorshúzás, minden más határozatnál a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt.

148. § (1) A Zsinat ülései nyilvánosak. Az elnökségnek vagy 20 tagnak indítványára zárt ülést kell tartani.

(2) A Zsinat ülései áhitattal kezdődnek, és imádkozással fejeződnek be.

149. § (1) A Zsinat ülését a főbb tárgysorozati pontok megjelölésével és az esetleges indítványok beadása határidejének közlésével a határnap előtt legalább 30 nappal kell összehívni az elnökség által meghatározott

helyre. Rendkívüli esetben az elnökség az ülést 8 nappal a határnap előtt is összehívhatja.

(2) A Zsinat üléseit bármikor elnapolhatja. A Zsinat Elnöksége a Zsinati Elnökségi Tanács határozata alapján, vagy 20 zsinati tag együttes írásbeli kérelmére 60 napon belül köteles összehívni a Zsinatot a napirend írásbeli megjelölésével.

150. § A zsinati jogtanácsost a Zsinat választja az ügyvéd presbiter egyháztagok sorából. Feladataira nézve irányadók a tv. 88. §-ában foglaltak.

151. § Az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökét a Zsinat választja a szakirányú egyetemi végzettséggel rendelkező egyháztagok sorából.

152. § A Zsinat szabályrendelettel állapítja meg működését.

Második fejezet Zsinati szakszervezetek⁷

153. § (1) A Zsinat a tanácskozási ügyek előkészítésére zsinati szakszervezeteket választ. A zsinati bizottságok a Zsinat szakmai tanácskozó, véleményező és döntés-előkészítő szervei.

(2) A Zsinat tagjai közül az alábbiakban felsorolt állandó bizottságokat választja:

1. Diakóniai és Egészségügyi Bizottság
2. Gazdasági Bizottság
3. Jogi és Egyházalkotmányi Bizottság
4. Kommunikációs Bizottság
5. Külügyi és Ökumenikus Bizottság
6. Missziói Bizottság
7. Nyugdíjintézeti Intézőbizottság
8. Oktatásügyi Bizottság
9. Számvizsgáló Bizottság
10. Tanulmányi és Teológiai Bizottság

(3) A bizottsági tagok megválasztása az egyházkerületek ajánlása alapján történik.

(4) A bizottságok munkáját az Elnökségi Tanács egy-egy tagja felügyeli.

(5) A Zsinat, az Elnökség javaslatára egyes kiemelt kérdésekre ad-hoc bizottságot hozhat létre, megjelölve a bizottság célját, feladatát, fennállásának időtartamát.

(6) A bizottságok az egyes szakmai területek munkájának segítésére, szervezésére, ügyeinek tartalmi előkészítésére szakértőket kérhetnek fel, szakértői testületeket hozhatnak létre, melynek tagsága az egyházhoz kötődő szakértőkből jelölhető.

(7) Az állandó bizottságok tagjainak számáról, részletes feladatairól és működéséről a Zsinat Tanácskozási Szabályzata és ügyrendje rendelkezik.

Harmadik fejezet A Zsinati Tanács

154. § (1) A Zsinat a törvényhozás körébe nem tartozó feladatok időközi teljesítésére a Zsinat tartamára Zsinati Tanácsot választ.

(2) A Zsinati Tanács hatáskörébe tartozik mindazon ügyek tárgyalása, eldöntése és intézése, amelyek e tv. 132. és 133. § a)–m) pontjai alapján nem tartoznak a Zsinat kizárólagos hatáskörébe.

A Zsinati Tanács hatáskörébe tartozik különösen:

- a) a Zsinat határozatainak végrehajtásáról intézkedik,
- b) a Zsinat együtt nem léte alatt ápolja az egyház ökumenikus kapcsolatait és irányítja ökumenikus szolgálatát; kifejezésre juttatja az egyház állásfoglalását az emberiség, népünk és a társadalom jelentős kérdéseiben,
- c) a Zsinat elé kerülő javaslatok, tervezetek elkészítéséről gondoskodik, általában a Zsinat működéséhez szükséges előmunkálatok végzése iránt intézkedik,
- d) az egyház jelentős élettevékenységéről szóló, s a Zsinati Iroda osztályai, valamint az országos hatáskörű intézmények által előkészített évi jelentéseket tárgyalja, így különösen:
 - a missziói jelentés – beleértve a vallásoktatási, szórványmissziói,
 - ének- és zeneügyi jelentést,
 - egyházalkotmányi és jogi jelentést,
 - tanulmányi jelentést,
 - diakóniai és egészségügyi jelentést,
 - sajtójelentést – beleértve a könyvkiadói és lapkiadói, valamint a rádiós és televíziós tevékenységről szóló jelentést,
 - külügyi és ökumenikus jelentést,
 - nyugdíjintézeti jelentést,
 - a gyűjtemények munkájáról szóló jelentést – beleértve a levéltárakról, könyvtárakról, múzeumokról és műemlékvédelemről szóló jelentést,
 - iskolaügyi jelentést a felső-, közép- és alapfokú iskolák működéséről,
- e) a Közalap, valamint az országos szintű és önállóan gazdálkodó testületek, intézmények és szolgálati ágak évi költségvetését megállapítja,
- f) a közalapi járulékok évi együttes összegének az egyházkerületek között való felosztása tárgyában határoz,
- g) az egyházat egyetemesen érintő tehervállalások (pl. lekötött perselypénzek, alapok létesítése, stb.) tárgyában határoz,
- h) a nyugdíjintézeti tagsági és fenntartói járulék mértékét meghatározza,

i) mindazon testületeknek, intézményeknek és szolgálati ágaknak, amelyeknek költségvetését megállapította, a zsinati számvizsgáló bizottság által megvizsgált zárószámadását jóváhagyja,

j) a Zsinati Iroda szervezeti és működési szabályzatát megállapítja,

k) a Nyugdíjintézet Intézőbizottsága által hozott nyugdíj-megállapító határozatok ellen beadott fellebbezéseket elbírálja,

l) a Zsinat Elnökségének a Zsinati Tanács ülései közötti időben a Zsinati Tanács hatáskörében tett intézkedései és rendelkezései jóváhagyása tárgyában határoz,

m) általában határoz minden olyan, a Zsinat nem kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyben, amelyben a Zsinat ülészekai között dönteni kell.

155. § (1) A Zsinati Tanács az egyházkerületek püspökeiből és főgondnokaiából, a zsinati tanácsosból, a zsinati jogtanácsosból, a Zsinat által saját kebeléből titkos szavazással választott 10 lelkészi és 10 nem lelkészi tagból áll.

(2) A Zsinati Tanácsba a Zsinat képviselői közül a Dunamelléki Egyházkerület részéről 6 tagot, a Dunántúli és a Tiszáninneni Egyházkerület részéről 4-4 tagot, a Tiszántúli Egyházkerület részéről 6 tagot kell választani.

(3) A rendes tagon kívül ugyanolyan számmal pótagokat is kell választani.

156. § (1) A Zsinati Tanács elnöksége a Zsinat elnöksége. Az elnökség gyakorlására vonatkozóan a 144. § (2) bekezdésében foglaltak irányadók.

(2) Jegyzőit a Zsinati Tanács tagjai köréből maga választja.

157. § (1) A Zsinati Tanács határozatképes, ha tagjainak kétharmada jelen van.

(2) A Zsinati Tanács határozatait és intézkedéseit a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt, személyi kérdésekben titkosan kell szavazni. Szavazategyenlőség esetén sorshúzással kell dönteni.

158. § (1) A Zsinati Tanács a szükségnek megfelelően, de évenként legalább egyszer ülésezik. Működéséről a legközelebbi zsinati ülészekon jelentést tesz.

(2) A Zsinati Tanács összehívásáról az elnökség gondoskodik. Az elnökség a Zsinati Tanácsot a tagok egynegyedének írásbeli kérelmére – amelyben megjelölik a tárgyalni kívánt napirendet vagy tárgysorozatot – egy hónapon belül köteles összehívni.

Negyedik fejezet Zsinati Elnökségi Tanács

159. § A Magyarországi Református Egyház egészét érintő ügyek intézésének irányítását a Zsinati Elnökségi Tanács végzi. A Zsinati Elnökségi Tanácsot az egyházkerületek püspökei és főgondnokai alkotják, tanácskozási joggal jelen van a zsinati tanácsos és a zsinati jogtanácsos, akik helyett akadályoztatásuk esetén törvényes helyetteseik járnak el.

160. § A Zsinati Elnökségi Tanács tárgyal minden olyan ügyet, amelynek az egyház részére nézve elvi jelentősége vagy gazdasági kihatása van, amelyek fontosabb személyi kérdést érintenek, továbbá amelyek tárgyalását valamelyik egyházkerület elnöksége kéri.

161. § A Zsinati Elnökségi Tanács elnöksége a Zsinat Elnöksége. A Zsinati Elnökségi Tanács határozata a Zsinat Elnökségére nézve tanácsadó jellegű. Ha azonban a Zsinat Elnökségének az ügy intézésére vonatkozó elhatározását a Zsinati Elnökségi Tanács öt tagja ellenzi, az Elnökség köteles egybehívni a Zsinati Tanácsot rendkívüli ülésre.

Ötödik fejezet A Zsinat Elnöksége

162. § (1) A Magyarországi Református Egyházat a Zsinat Elnöksége képviseli.

(2) A Zsinat Elnöksége képviseleti jogkörében eljár az állam illetékes szerveinél. Kinyilvánítja az egyház állásfoglalását az egyházat érintő törvényalkotási kérdésekben, és gondoskodik az egyházat érintő állami törvények végrehajtásáról.

(3) A Zsinat Elnöksége képviseli a Magyarországi Református Egyházat a világkeresztyénség szervezeteinél, a külföldi és hazai egyházaknál, és tartja a kapcsolatot az ökumenikus szervezetekkel.

163. § A Zsinat Elnöksége gondoskodik a Zsinat és a Zsinati Tanács határozatainak végrehajtásáról. Az ülések közötti időben tett intézkedésekről beszámol.

164. § A Zsinat Elnöksége összehívja a Zsinatot, a Zsinati Tanácsot és a Zsinati Elnökségi Tanácsot, előkészíti és összeállítja ezek üléseinek tárgysorozatát.

165. § A megállapított költségvetés keretén belül a Zsinat Elnöksége utalványoz.

166. § A Zsinat Elnöksége általában intézkedik a Magyarországi Református Egyházat érintő igazgatási ügyekben, és erről beszámol a Zsinati Elnökségi Tanács legközelebbi ülésén.

Hatodik fejezet A Zsinati Iroda⁸

167. § A Zsinat, a Zsinati Tanács és a Zsinat Elnöksége hatáskörébe tartozó feladatok ügyintézését a Zsinati Iroda végzi.

168. § A Zsinati Irodát az Elnökség rendelkezései alapján a zsinati tanácsos vezeti.

169. § A Zsinati Tanács a Zsinati Iroda szervezetét és működését, valamint a zsinati tanácsos hatáskörét szabályrendeletben állapítja meg.

Hetedik fejezet A Zsinati Bíróság

170. § A Zsinati Bíróságról külön törvény rendelkezik.

Nyolcadik fejezet Tanintézetek, gyűjtemények, egészségügyi és szeretetintézmények

171. § A Magyarországi Református Egyház tanintézetei, gyűjteményei és szeretetintézményei létesítéséről, fenntartásáról és működéséről külön törvény rendelkezik.

HATODIK RÉSZ

Vegyes rendelkezések

172. § Amennyiben e törvény egy tisztség tekintetében a választhatósághoz meghatározott szolgálati időt ír elő, úgy a jelölés időpontjában a megkezdett szolgálati év teljes évnek számít.

173. § (1) Az 1994. évi II. törvény 1995. január 1-jén lép hatályba.

(2) Az 1996. évi II. törvény 1996. június 1-jén lép hatályba.

2. A 2001. évi II. törvény 2002. március 1-jén lép hatályba.

3. A 2002. évi III. törvény 2002. július 1-jén lép hatályba.

(5) Az alaptörvény kihirdetésével lép hatályba, az alábbi kivételekkel:

(6) 1967. évi II. tc. és az 1990. évi I. tc. alapján megválasztott testületek és tisztségviselők a ciklus lejártáig hivatalukban maradnak.

8 A Zsinati Iroda nevét a Zsinati Tanács 2007. november 23-án kelt ZsT-123/2007. sz. SZMSZ-e „Zsinati Hivatalra” módosította.

(7) Ezzel egyidejűleg hatályát veszti az 1967. évi II. tc. és az ahhoz fűződő Vhu. azzal, hogy a tc. 41–50. §-ai és a Vhu. 46–53. §-aiban írt rendelkezései az új választójogi törvény megalkotásáig érvényben maradnak.

Az 1994. évi II. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február 27-én megnyílt X. Zsinatának 10. ülészsaka. Hatályba lépett 1995. január 1-jén.

Az 1996. évi II. tv-t megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február 27-én megnyílt X. Zsinatának 17. ülészsaka.

Az 1996. évi II. tv. a törvény a jogszabály 30-43. §-ait módosította.

A 2001. évi II. tv-t megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 13. ülészsaka. Hatályba lépett 2002. március 1-jén.

A 2001. évi II. tv. a törvény 28.§ (1), 40.§ (1-2) bek., 40/A.§, 40/B §, 40/C §, 44. § (1-2) bek., 46. § (2) bek., 84. § (1) bek., 88. § (1) bek., 114. § (1) bekezdéseire vonatkozik.

A 2002. évi III. tv-t megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 15. ülészsaka. Hatályba lépett 2002. július 1-jén.

A 2002. évi III. törvény az alábbi paragrafusokat módosította: 4. §, 10.§, 11.§ (1), 12.§, 21. § (2-3) bek., 33. § (3) és (7) bek., 34. § (1), (3), (4) bek., 35. §, 37. § (1) bek., 47. §, 49. § (1) bek., 58. § (1), (2), (3) bek., 78. § (1) bek., 79. § (3) bek., 82. § (4) bek. f), (5) bek. h), 95. § (3) bek. b), 99. § (1) bek., 112. §, 113. § (4) bek. i), 117. § (1) bek., 124. § (1) bek., (2) bek k) és m), 127. § (1), (2), (3), 128. §, 133. § e), k), l), 135. § (1), (2) bek., 136. §, 137. § (2), 142 § (1), (2), (3), (4), (5), (6) bek., 148. § (2) bek., 149. § (1) és (2) bek., 153. § (2) és (4) bek., 154. § (2) bek. d), 155. § (1), 158. § (2), 159. §, 165. §, 168. §, 172. §-ai.

A 2005. évi VII. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-én megnyílt XII. Zsinatának 8. ülészsaka. A törvény kihirdetésére 2005. decemberében került sor.

A 2005. évi VII. törvény az alábbi paragrafusokat módosította: 32. § (2), 36. §, 40. § (2), és a 32. § (6) bekezdést újonnan építette be.

A 2006. évi I. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-én megnyílt XII. Zsinatának 9. ülészsaka. A törvény kihirdetésére 2006. szeptemberében került sor.

A 2006. évi I. törvény az alábbi paragrafusokat módosította: 135. § (2).

A 2006. évi IV. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-én megnyílt XII. Zsinatának 10. ülészsaka. A törvény kihirdetésére 2006. decemberében került sor.

A 2006. évi IV. törvény az alábbi paragrafusokat módosította: 153. § (2).

A 2010. évi III. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 6. ülészsakán született Zs-95/2010.11.18. számú zsinati határozat.

A 2010. évi I. törvény 2011. január 1. napján lépett hatályba.

A 2010. évi III. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 19. §.

A 2012. évi IV. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 11. ülészsakán született Zs - 239/2012.11.16. számú zsinati határozat.

A 2012. évi IV. törvény 2012. november 15. napján lépett hatályba.

A 2012. évi IV. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 13. § (1).

A 2012. évi V. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 11. ülészsakán született Zs - 240/2012.11.16. számú zsinati határozat.

A 2012. évi IV. törvény 2012. november 15. napján lépett hatályba.

A 2012. évi IV. törvény az alábbi szakaszokat helyezte hatályon kívül: 31. § – 32. §.

1996. ÉVI I. TÖRVÉNY
MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ
VÁLASZTÓJOGI TÖRVÉNYE
A 2002. ÉVI IV., A 2005. ÉVI V., A 2010. ÉVI I.,
ÉS A 2011. ÉVI I. TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSAIVAL
EGYSÉGES SZERKEZETBEN

PREAMBULUM

Isten e földön élő népe – egyháza – vezetésére minden korban jelölt elöljárókat. Azt pedig a közösség feladataivá tette, hogy ismerje fel, hívja el és válassza meg az Isten kegyelme (kegyelmi ajándékai) által felkészített szolgálattelvőket a különböző tisztségekre.

A Magyarországi Református Egyház a Szentírás alapján, hitvallásaihoz ragaszkodva az egyetemes papság elvét vallja.

Ugyanakkor szükségesnek és indokoltnak tartja a lelkészek és a választott tisztségviselők szolgálatba állítását. Krisztus az Ő Anyaszentegyházának mindenkor ad pásztorokat és tanítókat az Ő testének építésére (Ef 4,11.12; 1Kor 12,28).

Ezekre a szolgálatokra az Istentől kapott belső elhívás, és annak külső megerősítése útján kerül sor.

A fenti feltételek teljesítésére, a Magyarországi Református Egyház belső rendjében, a történetileg kialakult zsinat-presbiteri elvek érvényesülése érdekében – azért, hogy az egyházi tisztségviselőket, a gyülekezet tagjai hitben felismert szándékának megfelelően válasszák meg, és ezáltal az egyház látható, szervezeti élete is méltóképpen kifejezze az egyház belső küldetésének tartalmát a Zsinat az alábbi egyházi törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ

Első fejezet

**Az egyházközségi nem lelkészi
tisztségviselőinek választása**

1. § (1) Az egyházközségi nem lelkészi tisztségviselői: a főgondnok vagy gondnok és a presbiter.

(2) A tisztségviselőket az egyházközségi közgyűlés választja meg. Az egyházközségi közgyűlést az egyházközségi választójoggal rendelkező tagjai alkotják.

(3) A választók névjegyzékét háromévenként, a választást megelőző naptári év december 31-i állapota

szerint készíti el a presbitérium, és évenként kiigazítja azt. Minden naptári év január 15–31. között közszemlére teszi, amelyet a helyben szokásos módon az egyháztagok tudomására hoz. Az egyes egyháztagok esetleges észrevételeit is figyelembe véve a lelkészi hivatal a választók névjegyzékét minden naptári év január 31-el lezárja és kettő példányban az illetékes esperesi hivatalnak megküldi. Az esperesi záradékolást követően az egyik példány az esperesi hivatalban marad, a másik példányt a lelkészi hivatal őrzi. A névjegyzéket az egyházközségi, illetve a felettes egyházi testület tagjai bármikor megtekinthetik.

2. § (1) Az egyházközségi közgyűlés helyét és időpontját az azt megelőző két vasárnapon a szószékről és a helyben szokásos egyéb módon ki kell hirdetni.

(2) Az egyházközségi közgyűlés határozatképes, ha azon az egyházközségi választójoggal rendelkező egyháztagjainak legalább 10%-a jelen van, de ez nem lehet kevesebb a presbitérium létszámának kétszeresénél. Amennyiben az egyházközségi (társegyházközségi) több településre terjed ki, illetve több istentiszteleti állandó helye van, a közgyűlés egyházrészenként, mint részközgyűlés is megtartható. A határozatképességet a jegyzőkönyv alapján utólagosan állapítja meg a választási bizottság.

(3) Határozatképtelenség esetén újabb egyházközségi közgyűlést a meghíúsult közgyűléstől számított 14. napra kell összehívni, és ezt a közbeeső vasárnapon is ki kell hirdetni. Az így megismételt egyházközségi közgyűlés a megjelentek létszámára tekintet nélkül határozatképes.

3. § (1) A tisztségviselők megbízatásának időtartama egységesen 6 év.

(2) Ha a 6 éves időköz letelte előtt az egyházközségi főgondnok vagy gondnok tisztsége üresedik meg, illetve a presbitérium létszáma kétharmad alá csökken, időközi választást kell tartani. Az így megválasztott tisztségviselő megbízatása a következő általános választásig tart.

A jelölés és választás

4. § (1) A választást megelőzően legalább 60 nappal a presbitérium az egyháztagek köréből – az egyházközség lelkipásztorát is beleértve – 3–7 tagú bizottságot választ, amely a jelölési (választási) és a szavazatszám-lálói feladatokat is ellátja.

A lelkipásztor a bizottság tagjait – a megválasztásuk utáni vasárnapon – bemutatja a gyülekezetnek, ismer-teti a feladataikat és a jelölés módját. Ezt követően a bizottság tagjai a gyülekezet előtt fogadalmat tesznek a választási törvény maradéktalan megtartására és ti-toktartásra.

A gyülekezet lelkipásztora a bizottságnak tagja.

A bizottsági tagság a tisztségviselői jelöltséget kizárja.

A jelölőbizottság tagjai köréből az elnököt titkos szavazással maga választja.

(2) A bizottság a választást megelőzően 30 nappal, a tisztségviselőkre a gyülekezetben végzett széles körű tájékozódás alapján tesz javaslatot a presbitériumnak.

A presbitérium a bizottság javaslatát figyelembe véve összeállítja a jelöltek listáját, és az egyházközsé-gi közgyűlés elé terjeszti.

(3) Minden tisztségre 1–3 nem lelkész jellegű¹ sze-mélyt lehet jelölni.

(4) Választásra csak az bocsátható, akit szabálysze-rűen jelöltek és a jelölést elfogadta.

(5) A jelölteket a választást megelőző vasárnapon a gyülekezetnek be kell mutatni.

5. § (1) A választás helyét és idejét a presbitérium tűzi ki.

(2) Új egyházközség alakulásakor vagy a presbitéri-um feloszlása esetén a választás helyét és időpontját az esperes tűzi ki.

Ezen esetekben a bizottság tagjait az esperes kéri fel az egyházmegye tisztségviselői és az egyházközség tagjai köréből.

6. § (1) A választás az istentiszteletet követő egyház-közsé-gi közgyűlésen történik.

(2) Az egyházközsé-gi közgyűlés kezdetén a választá-si bizottság elnöke megállapítja a jelenlevő választásra jogosultak számát, felkéri a presbitérium jegyzőjét a jegyzőkönyv vezetésére és két egyháztageot annak hitele-sítésére, valamint ismerteti a választási eljárás szabályait.

7. § A választás szavazólapok felhasználásával titko-san történik, amelyeket a választási bizottság készít elő.

8. § (1) A titkos szavazás a presbitérium által kiadott és az egyházközség pecsétjével ellátott szavazólapon tör-ténik, amelyeken a jelöltek nevét ábécé sorrendben kell feltüntetni.

(2) Az elkészített, a felhasznált, valamint a fel nem használt szavazólapok számát a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

(3) A választói névjegyzékben a szavazó aláírásával igazolja a szavazólap átvételét.

(4) A szavazólapon a presbitérium határozata alap-ján együttes vagy személyenkénti megjelöléssel lehet szavazni.

(5) A szavazást először a presbitérium tagjaira kell elrendelni. Ezt követően kerül sor a további tisztség-viselők megválasztására. Amennyiben a választási bi-zottság állásfoglalása alapján egyidejűleg választják a presbitereket és a további tisztségviselőket, akkor a többi tisztségviselő csak akkor tekinthető megválasz-tottnak, ha egyben presbiterré is választották.

9. § (1) A leadott szavazatokat jelöltenként kell ösz-szeszámolni.

(2) Az érintetlenül leadott szavazólapot érvényte-lennek kell tekinteni. Ugyancsak érvénytelen, ha a vá-laszthatóknál több személyre adtak le szavazatot.

(3) Egyéni tisztségviselő esetén megválasztottnak azt kell tekinteni, aki a jelenlevő szavazók több mint felének szavazatát megkapta.

(4) Amennyiben a többséget egyik jelölt sem nyerte el, a legtöbb szavazatot kapott két jelöltre új szavazást kell elrendelni és lefolytatni, és azt kell megválasztottnak tekinteni, aki az ismételt szavazás eredményeként a szavazatok többségét elnyerte.

(5) A presbiter jelöltek közül azokat kell megválasz-tottnak tekinteni, akik sorrendben a legtöbb szavazatot kapták.

(6) A pótpresbiterek behívási sorrendje a kapott sza-vazatok száma alapján történik.

(7) Szavazategyenlőség esetén sorshúzással kell dön-teni.

(8) A választás eredményét a bizottság elnöke azonnal kihirdeti a közgyűlés jelenlevő tagjainak. A tisztújítás végeredményét a következő vasárnapi istentisztelet(ek)en a szószékről ki kell hirdetni.

(9) A választói közgyűlésről készült jegyzőkönyv hiteles másolatát 3 napon belül meg kell küldeni az egyházmegye elnökségének.

(10) A választás eredményének jogerőre emelkedé-sét követően az újonnan megválasztott tisztségviselők esküvel foglalják el szolgálati helyüket. Nem kell esküt tennie annak, akit folytatólagosan ugyanarra a tiszt-ségre választanak meg.

¹ Módosította a ZS. - 134/2011.05.27. számú Zsinati határozattal megalkotott 2011. évi I. törvény. Hatályos 2011. augusztus 1. napjától.

Jogorvoslatok

10. § (1) Ha valamely jelölt megválasztása érdekében vagy ellene az egyházi élet tisztaságával össze nem férhető módon a választás eredményére befolyást gyakoroltak, vagy ha a választókat szavazati joguk gyakorlásában bármilyen módon akadályozták, választási szabadságukat korlátozták, a választást vagy annak azt a részét, amely a meg nem engedett eszközökkel megválasztott jelölt megválasztására vonatkozik, érvénytelennek kell nyilvánítani.

(2) Érvénytelennek kell nyilvánítani azt a választást is, amelynél e törvénynek a választási eljárásra vonatkozó rendelkezéseit nem tartották meg.

11. § (1) A választási eljárás vagy bármelyik tisztségviselő megválasztása ellen panaszt tenni jogosult:

- a választás során résztvevők 10%-a,
- az illetékes egyházmegye elnöksége,
- az illetékes egyházmegye jogtanácsosa,
- illetve, akit jogsérelem ért.

(2) A panaszt a választás napjától számított 15 napon belül lehet benyújtani a választási bizottság elnökéhez. E határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.

(3) A választási bizottság a panaszt 8 napon belül felterjeszti az egyházmegyei bírósághoz.

(4) A bíróság a panaszt érdemben elbírálja. Elutasítja, ha az nem jogosulttól származik, elkésett, vagy alaptalan. Amennyiben a panasz megalapozott, dönt a választási eljárásnak egészben vagy részben érvénytelenné nyilvánításáról és a választó testületet határidő kitérésével az érvénytelen részben új eljárásra utasítja. Az Egyházmegyei Bíróság – az egyházi törvénykezésről szóló törvény soronkívüli eljárásra vonatkozó szabályai szerint – határoz. A bíróság döntése ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

MÁSODIK RÉSZ

Második fejezet

A lelkipásztori állás betöltése

12.§ (1)² Lelkipásztorrá választható az a felszentelt református lelkész,

- akit a Magyarországi Református Egyház valamelyik egyházmegyéjébe bekebeleztek, vagy
- akit a Magyarországi Református Egyház valamely egyházkerülete előzetesen befogadott, feltéve mindkét esetben, hogy az egyház törvényeiben meghatározott választhatósági feltételeknek eleget tett.

(2) Zsinati, egyházkerületi, egyházmegyei és egyházi, állami, önkormányzati intézeti alkalmazásban álló lelkészek kötelesek magukat lakóhelyük vagy szolgálati helyük szerint illetékes magyarországi református egyházmegyébe bekebeleztetni.

(3) A bekebelezést az egyházmegye közgyűlési határozatával állapítja meg.

13. §³ A lelkipásztort – pályázati, vagy meghívásos eljárással – határozatlan időre választják.

14. § (1)⁴ Az egyházkerületi közgyűlés a lelkipásztori állások közül meghatározhat olyan kiemelt egyházközségeket vagy lelkipásztori állásokat, amelyekbe lelkipásztorra akár meghívás, akár pályázat útján csak az választható, aki a választást megelőző legalább 5 éven keresztül lelkészi jellegű szolgálatot teljesített.

(2) A lelkészválasztás jó rendjének biztosítása érdekében az egyházkerület tanácsadó, véleményező joggal rendelkező bizottságot hozhat létre.

Harmadik fejezet

A lelkipásztori állás betöltésének előkészítése

15. § (1) A lelkipásztori állás betöltendő az állás megüresedése vagy új állás szervezése esetén.

(2) Megüresedik a lelkipásztor állása:

- a) más lelkészi állás elfoglalása napjával, az új álláshely elfoglalásának kezdő időpontjával,
- b) lemondás esetén a lemondás elfogadásával,
- c) nyugdíjazás esetén, a nyugdíjazást kimondó határozat jogerőre emelkedésének napjával,
- d) fegyelmi hatósági határozat következtében történt áthelyezés esetén a bírósági határozat jogerőre emelkedésével,
- e) gyülekezet érdekéből elrendelt áthelyezés, vagy nyugdíjazás esetén az igazgatási bírósági határozat jogerőre emelkedésével,
- f) elhalálozás esetén a halál napjával.

16. § A lelkipásztori állás megüresedése esetén az esperes 8 napon belül intézkedik az egyházközség ingó és ingatlan vagyonának leltározásáról, megőrzéséről és a szolgálat folyamatos ellátásáról.

17. § A lelkészi állás betöltésének módjai:

- a) választás,
- b) kinevezés,
- c) csere,
- d) áthelyezés.

18. § Lelkipásztort választani meghívás vagy pályázat útján lehet.

2 A 12. § (1) bekezdést módosította a 2010. évi I. tv. 1. §-a.

3 A 13. § -t módosította a 2010. évi I. tv. 2. §-a.

4 A 14. § (1) -t módosította a 2010. évi I. tv. 3. §-a.

Negyedik fejezet Választás meghívás útján

19. § (1) Meghívás útján töltendő be a lelkipásztori állás, ha a presbitérium teljes létszámának 2/3-a határozatban kimondja a meghívást. A presbitérium meghívandó lelkészésként – ugyancsak 2/3-os többséggel – 1 jelöltet nevezhet meg.

(2) A presbitérium határozatáról készített jegyzőkönyv hitelesített másolatát 3 napon belül fel kell terjeszteni az egyházmegye elnökségéhez.

(3) Ha a presbitérium a meghívás jogával nem élt, vagy a közgyűlés a presbitérium jelöltjét nem választotta meg, meghívás útján töltendő be a lelkipásztori állás akkor, ha az érvényes választói névjegyzékbe felvett választók 10%-a megnevezi a meghívandó személyét.

(4) Amennyiben a választói névjegyzékbe felvett választók 10%-a nevezi meg a meghívandó személyét, ehhez az ajánlási ívek eredeti példányát, valamint a presbitérium határozatának a másolatát fel kell terjeszteni az egyházmegye elnökségéhez. Az ajánlási íveknek az ajánló egyháztagok nevét, aláírását és lakcímét kell tartalmaznia. Az ajánlók jogosultságát a nevek és a lakcímek alapján a presbitérium köteles ellenőrizni.

(5) A presbitérium az állás megüresedését követő 60 napon belül köteles bejelenteni az esperesnek, hogy a választók vagy a presbitérium kit kíván meghívni. Ezt a határidőt a presbitérium indokolt kérésére az egyházmegye elnöksége egy ízben további 60 nappal hosszabbíthatja.

(6) Az iratokat az esperes – egy lelkészi és egy világi tanácsossal, valamint az egyházközség két képviselőjének bevonásával – 8 napon belül megvizsgálja. Ezen vizsgálat után haladéktalanul felhívja a meghívandót okiratainak 15 nap alatt történő beterjesztésére.

19. § (7)⁵ Be kell terjeszteni:

- a) a jelölt lelkészi oklevelét, vagy annak egyházi hatóság által hitelesített másolatát,
- b) az illetékes esperes által kiállított szolgálati bizonyítványt, amelyben azt is igazolni kell, hogy a jelölt ellen egyházi bíróság előtt fegyelmi eljárás nincs folyamatban, és hogy a jelölt nem áll választhatóságot korlátozó fegyelmi határozat hatálya alatt.
- c) a jelölt nyilatkozatát, hogy megválasztása esetén az állást elfogadja, és hogy nem áll büntető ítélet hatálya alatt, valamint ellene sem egyházi bírósági eljárás, sem világi hatóság előtti büntetőeljárás nincs folyamatban;

d) a jelölt hiteles törzskönyvi kivonatát, melyet egyidejűleg az illetékes Püspöki Hivatal(ok)nak is meg kell küldeni.

(8)⁶ Egyházkerületen kívül történő meghívás vagy pályázat esetén a szolgálati bizonyítványt az illetékes egyházkerületek püspökeivel is záradékolatni kell. A záradékolás alapja az elbocsátó illetve befogadó elnökségi határozat.

(9) Nem magyar állampolgár, vagy nem magyarországi szolgálati bizonyítvánnyal rendelkező lelkész magyarországi választhatósága érdekében előzetes befogadási kérelmet terjeszthet elő valamely egyházkerület elnökségéhez.

A kérelméhez csatolni kell a 19. § (7) bekezdés a), b), c), d) pontjaiban felsoroltakon túl

- a) a kérelmező önéletrajzát,
- b) rövid indoklást arról, hogy miért kíván a Magyarországi Református Egyház területén, illetve az adott egyházkerületben szolgálni.

(10) Az elbocsátási, a befogadási, és az előzetes befogadási kérelemről az egyházkerület elnöksége dönt.

(11) A törvény által előírt választási okiratok beérkezésétől számított 8 napon belül az esperes egy lelkészi és egy világi tanácsossal és a gyülekezet két képviselőjével együtt megvizsgálja az okiratokat. Amennyiben megállapítható, hogy iratok hiányosak, és ezt rajta kívül álló adminisztrációs hiba okozta, a jelöltet a kézhezvételtől számított 3 napos jogvesztő határidővel fel kell hívni a hiányok pótlására. Ezt követően a bizottság megállapítja, hogy a jelölt választható-e vagy sem.

(12)⁷ Amennyiben a vizsgálat eredményeként választási akadály nincs, erről az egyházközség elnökségének mindkét tagját és a jelöltet értesíteni kell.

20. § (1) A meghívandóként megnevezett választásra jogosultságának megállapítása után az esperes – a presbitériummal egyetértésben – 15 napon belül kitűzi a bemutatkozás, illetve a választás napját, és intézkedik, hogy mind a bemutatkozó szolgálat, mind a választás időpontját a megelőző két vasárnapon a szószékről és a helyben szokásos módokon hirdessék ki.

(2) Az esperes a bemutatkozó szolgálatra és a lelkészválasztásra egy lelkészi és egy világi tanácsosból álló küldöttséget küld ki.

(3) Egy jelölt esetén nyílt szavazásnak van helye, kivéve, ha a jelenlevő választásra jogosultak 10%-a titkos szavazást kér, illetve, ha a választás több helyszínen részközgyűléseken történik.

5 A 19. § (7)-t módosította a ZS. - 90/2010.06.04. számú zsinati határozattal elfogadott 2010. évi I. tv. 4. §-a.

6 A 19. § (8), (9), (10), (11) bekezdéseit a ZS. - 90/2010.06.04. számú zsinati határozattal elfogadott 2010. évi I. tv. 5. §-a építette be.

7 A korábbi 19. § (9) száma (12)-re változott és a szövegét a ZS. - 90/2010.06.04. számú zsinati határozattal elfogadott 2010. évi I. tv. 6. §-a módosította.

21. § (1) A küldöttség lelkészi tagja által vezetett istentisztelet utáni lelkészválasztói közgyűlésen a küldöttség ismerteti a választásra vonatkozó szabályokat.

(2) A választói gyűlés határozatképes, ha a választásra jogosultaknak 10%-a, de legalább a presbitérium létszámának a kétszerese jelen van. Ha az első választói gyűlés nem volt határozatképes, a 14. napra összehívott megismételt választói gyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

(3) A jelöltet megválasztottnak kell kijelenteni, ha az érvényes szavazatok többségét elnyerte.

(4) A továbbiakban a 27. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

22. § Ha az állást a 19–21. §-ban meghatározott eljárásban foglaltak szerint nem töltötték be, az egyházmegyei elnökség 30 napon belül javaslatot tehet a gyülekezetnek a meghívandó lelkész személyére vonatkozóan.

23. § Ha a jelöltet a 19–21. §-ban meghatározott eljárásban foglaltak szerint nem választották meg, és az egyházmegye elnöksége a 22. §-ban írt jogával élni nem kíván, az esperes 30 napon belül intézkedik a lelképásztori állásnak pályázat útján való betöltése iránt.

Ötödik fejezet Választás pályázat útján

24. § (1) A pályázatot az esperes írja ki 30 napon belül, amelyet köteles meghirdetni az egyház hetilapjában. A pályázat tartalmazza a betöltendő állásra vonatkozó pályázati feltételeket és a lelkészi díjlevelet.

(2) A pályázatot a pályázni kívánó jelöltek a hirdetésben meghatározott határidőig nyújthatják be az espereshez. A pályázat benyújtására nyitvaálló határidőt a megjelenéstől számított 30 és 60 nap között kell megállapítani. A pályázathoz csatolni kötelesek a 19. §-ban meghatározott okiratokat, amelyeket az esperes egy lelkészi és egy világi tanácsossal, továbbá az érdekelt egyházközség 2 presbiterével együtt megvizsgál, és megállapítja, hogy a pályázó a pályázati feltételeknek megfelel-e. Az eljárás további részére a 20. § rendelkezései alkalmazandók.

25. § (1) A pályázati feltételeknek megfelelő pályázók közül az egyházközség presbitériuma titkos szavazással 2–5 személyt jelöltté minősít és bemutatkozó szolgálatra hív. A jelöltet állító presbiteri gyűlésen az egyházmegye küldöttsége elnököl. Az esperes meghatározza a bemutatkozás sorrendjét és időpontját és a pályázóknak a szavazólapon történő feltüntetését, vezetéknevük ábécé szerinti sorrendjében, és erről a gyülekezetet értesíti.

(3) A bemutatkozó szolgálatra, illetve a lelkészválasztásra vonatkozóan a 20–21. és 27–28. §-okban foglaltak az irányadók.

26. § (1) A választás több jelölt esetén csak titkos szavazással történhet. Egy jelölt esetén nyílt szavazásnak van helye, kivéve, ha a jelenlevő választásra jogosultak legalább 10%-a titkos szavazást kér.

(2) A szavazás az egyházmegye által hitelesített szavazólappal történik.

(3) A jelöltek nevét ábécé sorrendben kell feltüntetni. A jelöltet megválasztottnak kell kijelenteni, ha az érvényes szavazatok több mint felét elnyerte.

(4) Amennyiben a többséget egyik jelölt sem nyerte el, a legtöbb szavazatot kapott 2 jelöltre új szavazást kell elrendelni és lefolytatni, és azt kell megválasztottnak tekinteni, aki az ismételt szavazás eredményeként a szavazatok többségét elnyerte.

27. § (1) A választás eredményét – mind meghívás, mind pályázati eljárás esetén – az egyházmegyei küldöttség a helyszínen a választók gyűlésén kihirdeti.

(2) A választás lefolytatásáról 2 példányos jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet a küldöttség tagjai és a gyülekezet 2 megbízottja írnak alá. A jegyzőkönyvet az összes iratokkal együtt 3 napon belül az espereshez kell terjeszteni, aki a választás lefolytatásától számított 15 nap – azaz a fellebbezési határidő letelte után – jelentést tesz az egyházkerület elnökségének.

(3) Az egyházkerületi elnökség a jelentés kézhezvételétől számított 8 napon belül törvényességi kifogást emelhet. Erről értesíti az esperest és az egyházmegyei bíróság elnökségét. Az óvásnak a választási eljárás további menetére halasztó hatálya van.

28. § (1) Ha valamely jelölt megválasztása érdekében vagy ellene az egyházi élet tisztaságával össze nem férhető módon a választás eredményére befolyást gyakoroltak, vagy ha a választókat szavazati joguk gyakorlásában bármilyen módon akadályozták, választási szabadságukat korlátozták, a választást vagy annak azt a részét, amely a meg nem engedett eszközökkel megválasztott jelölt megválasztására vonatkozik, érvénytelennek kell nyilvánítani.

(2) Érvénytelennek kell nyilvánítani azt a választást is, amelynél e törvénynek a választási eljárásra vonatkozó rendelkezéseit súlyosan megsértették.

(3) A választás ellen 8 napon belül az egyházmegyei bírósághoz címzett panasznak van helye. E határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.

(4) Panaszra jogosult:

- a) a választásban résztvevők 10%-a,
- b) a választó egyházközség presbitériuma,
- c) az egyházmegye jogtanácsosa vagy a választás vezetésére kiküldött egyházmegyei küldöttség bármely tagja,
- d) akit jogsérelem ért.

(5) A bíróság a panaszt érdemben elbírálja. Elutasítja, ha az nem jogosulttól származik, elkésett, vagy alaptalan. Amennyiben a panasz megalapozott, dönt a választási eljárásnak egészben vagy részben érvénytelenné nyilvánításáról és a választó testületet határidő kitűzésével az érvénytelen részben új eljárásra utasítja. Az Egyházmegyei Bíróság – az egyházi törvénykezésről szóló törvény soronkívüliségi eljárásra vonatkozó szabályai szerint – határoz. A bíróság döntése ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

29. § Ha a választó egyházközség a megüresedett lelkipásztori állást sem meghívás, sem pályázat, sem jelölés útján betölteni nem tudta, a választást a legközelebbi egyházmegyei közgyűlés teljesítheti titkos szavazással. A választás eredményét a legközelebbi vasárnapon a szószékről ki kell hirdetni.

Hatodik fejezet

Az esperesi engedély (concessa) és az állás elfoglalása

30. § (1) A választási eljárás akkor ér véget, ha a választás ellen e törvényben meghatározott határidőn belül [28. § (1) bek.] panaszt nem adtak be, az egyházkerület elnöksége törvényességi kifogást nem emelt, illetve a bíróság ez ügyben hozott határozata jogerőre emelkedett.

(2) Ezután az esperes a megválasztott lelkipásztornak engedélyt ad állása elfoglalására (concessa). Az engedélyt a lelkipásztori feladatokat és javadalmat feltüntető irat (díjlevél) hivatalos másolatával együtt haladéktalanul megküldi a megválasztott lelkipásztornak, és erről értesíti a választó egyházközség presbitériumát.

31. § (1) A megválasztott lelkész az engedély átvétele után az esperes által meghatározott határidőig – legfeljebb 90 napon belül – köteles az állást elfoglalni.

(2) Az állás elfoglalását követő 15 napon belül meg kell történni az egyházközség anyakönyvei, ingó és ingatlan vagyontárgyai, pénztára és irattára, a számadások és leltár szerinti pontos átadásának és átvételének.

(3) Az esperes által felkért egyházmegyei lelkészi és világi tanácsosoknak jelen kell lenniük az átvételnél, és a jegyzőkönyvet alá kell írniuk.

32. § A választás költségeit – a megválasztott lelkész költözködési költségeivel együtt – a választó egyházközség viseli.

33. § A megválasztott lelkész beiktatását az állás elfoglalását követő negyedéven belül ki kell tűzni, és a beiktatást további hat hónapon belül meg kell tartani.

34. § Az állását elfoglalt lelkipásztor abban az egyházközségben, amelyben megválasztották, a beiktatástól számított legalább 3 évig szolgálni köteles. Ez alól az egyházmegyei közgyűlés kivételes és indokolt esetben felmentést adhat.

35. § A lelkészi állást fenntartó egyházközség, egyházi testület és intézmény – a díjlevél alapján – megfelelő javadalom biztosításával gondoskodni tartozik a lelkipásztor és családja tisztas létfenntartásáról.

Hetedik fejezet

A lelkészi állás betöltése kinevezés útján

36. § A missziói és az intézeti lelkész kinevezéséről az egyházkerület püspöke dönt az illetékes presbitérium, illetve az intézmény vezető testületének meghallgatása és az illetékes egyházmegyei elnökség javaslatának figyelembevétele után.

37. § Országos egyházi intézménybe az intézeti lelkészt a Zsinat Elnöksége nevezi ki.

38. § (1) Országos egyházi intézménybe, egyházkerületi, egyházmegyei, egyházközségi testülethez, intézményhez kinevezett, megbízott lelkész, kirendelt segédlelkész szolgálatához díjlevelet kell kiállítani.

A díjlevélnek tartalmaznia kell:

- a lelkészi szolgálat önálló vagy nem önálló jellegét,
- szolgálati helyét,
- beosztását,
- szolgálati feladatkörét,
- szolgálati idejének beosztását,
- javadalmazását,
- egyéb juttatásokat,
- bekebelezésének helyét,
- lelkészi nyugdíjintézeti tagságát,
- szabadsága mértékét,
- és mindazon körülményeket, amelyeket a szolgálat ellátása szempontjából az alkalmazó elnökség szükségesnek tart.

A díjlevelet alá kell írnia az illetékes elnökségnek. Az aláírt díjlevelet meg kell küldeni a bekebelező egyházmegyének és az illetékes egyházkerület elnökségének. A díjlevél átvételéről és az abban foglaltak tudomásulvételéről a lelkész írásban külön nyilatkozik.

(2) A beosztott lelkészt és segédlelkészt az egyházkerület püspöke rendeli ki szolgálatra, és az illetékes egyházi testület, illetve gyülekezet alkalmazza.

Nyolcadik fejezet

Eljárás lelkipásztorok álláscsereje esetén

39. § (1) A lelkipásztori állás cseréjét kezdeményezhetik az érdekelt lelkipásztorok és az eljárásban érintett egyházmegyei közgyűlés(ek) egyaránt.

(2) Csere útján akként történik változás a lelkipásztori állásban, hogy ha ebben az érdekelt lelkipásztorok megegyeztek, az érintett gyülekezetek presbitériumai ezzel egyetértenek, és az illetékes felettes egyházi hatóságok ezt jóváhagyják. Ha a cserére más-más egyházkerületbe

tartozó lelkipásztorok között kerül sor, ehhez mind a két egyházkerület hozzájárulása szükséges. Bármely feltétel hiánya esetén a csere nem jön létre.

40. § (1) A cserét jóváhagyó határozatot 15 napon belül mindkét gyülekezet előtt ki kell hirdetni istentisztelet alkalmával.

(2) A cserét a jóváhagyást tartalmazó határozatot követően 30 napon belül végre kell hajtani.

Kilencedik fejezet

A lelkészi állás betöltése áthelyezés útján

41. § (1) Missziói vagy intézeti lelkészi állást áthelyezés útján is be lehet tölteni.

(2) Az áthelyezés tárgyában a bíróság igazgatási vagy fegyelmi ügykörben jár el.

42. § Az áthelyezésre vonatkozó és igazgatási ügykörben lefolytatandó eljárást az illetékes egyházmegyei bíróságnál kezdeményezhetik:

- a) az illetékes egyházközség választójogosult tagjainak több mint 50%-ának szavazata, illetve a presbitérium 2/3-os többséggel,
- b) az egyházmegyei közgyűlés,
- c) az érintett lelkész.

43. § Az áthelyezésről a bíróság határozatban dönt. E határozatban dönt az eljárási költségekről is.

44. § Az áthelyezés ügyében igazgatási ügykörben a bíróság eljárási szabályaira a hatályos egyházi törvénykezésre vonatkozó törvényben foglaltak az irányadók. A jogerős határozat alapján az áthelyezést az ügyben I. fokon eljáró bíróság foganatosítja.

HARMADIK RÉSZ

Az egyházmegyei, egyházkerületi tisztségviselők és a Zsinat tagjainak, tisztségviselőinek választása

Tizedik fejezet

Egyházmegyei, egyházkerületi választási bizottságok

45. § (1) A választás lebonyolítására egyházmegyénként és egyházkerületenként az egyházmegyei, illetve egyházkerületi közgyűlés saját tagjai közül 3–7 tagú választási bizottságot alakít.

(2) A választási bizottság tagjait a közgyűlés legalább két alkotó tagjának jelölése alapján, titkos szavazással kell megválasztani.

(3) A bizottság maga választja meg elnökét. A megválasztottak a közgyűlés előtt kötelesek esküt tenni a választási törvény maradéktalan megtartására, és a titoktartásra.

(4) A választást az egyházmegyei, egyházkerületi választási bizottság bonyolítja le saját illetékességi területén és ellátja mindazon feladatokat, melyet e törvény hatáskörébe utal.

(5) A bizottság a választási eljárás egész időszakában örökdik annak törvényessége felett és elbírálja a jelölési és választási szakban hozzá beérkezett panaszokat.

(6) A választási bizottságokhoz címzett beadványokat az egyházmegye, egyházkerület székhelyére kell megküldeni.

Tizenegyedik fejezet

A jelölés

46. § (1) Az egyházmegyei, egyházkerületi tisztségviselőknek és a Zsinat tagjainak választását jelölési eljárás előzi meg.

(2) Az egyházmegyei jelölő testület tagjai Isten előtti felelősségük tudatában, az Igére, Isten akaratára való figyelés és buzgó könyörgés szent légkörében végezzék munkájukat.

(3) A presbitériumok által választandó valamennyi tisztségre a jelölést az egyházmegyei közgyűlés, mint jelölő testület végzi. A jelölő testület elnökségi tisztét az alkotó tagok közül legalább 2 tag által jelölt és nyílt szavazással megválasztott lelkész és világi tag látja el. A jelölő közgyűlés levezető elnökeivé a hivatalban levő elnökség tagjai nem választhatóak. A levezető elnök személyére a megválasztott elnökség tagjai egymással megegyeznek.

(4) Az egyházmegyei közgyűlést megelőzően minden egyházközségben presbitéri gyűlést kell tartani, ahol ismertetni kell a választói eljárás szabályait, a presbitérium ezzel kapcsolatos feladatait.

(5) A testület a jelölésre vonatkozó határozatát az egyházmegye pecsétjével ellátott szavazólapok felhasználásával, titkos szavazással, egyszerű többséggel hozza. A jelölő közgyűlés minden alkotó tagjának egy szavazata van.

(6) A jelöltek személyére a közgyűlés bármely alkotó tagja javaslatot tehet. A legalább 2 közgyűlési tag által javasolt személy közül jelöltnek az a három személy tekintendő, aki a titkos szavazás eredményeként a legtöbb szavazatot kapta – feltéve, hogy megszerezte a szavazatok legalább 10%-át.

(7) A jelöltnak – amennyiben az ülésen jelen van – haladéktalanul nyilatkoznia kell arról, hogy a jelöltséget elfogadja-e. Az elfogadónak szóban vagy írásban nyilatkoznia kell arról is, hogy vele szemben a törvényi feltételek fennállnak-e. A nyilatkozatot jegyzőkönyvbe kell foglalni, vagy az írásos nyilatkozatot ahhoz kell csatolni. Amennyiben a jelölt a gyűlésen nincs jelen, úgy a választási bizottság a jelölések beérkezését követően nyomban köteles a jelöltet felhívni arra, hogy a

felhívás kézhezvételétől számított 3 napon belül írásban nyilatkozzon a jelöltség elfogadásáról. Amennyiben 3 napon belül írásban nem nyilatkozik, ezen körülményt úgy kell tekinteni, hogy a jelöltséget nem vállalja. A jelölés eredménye csak a jelölt elfogadó nyilatkozata után hozható nyilvánosságra.

(8) A jelölési eljárásban a testület tagjai csak személyesen szavazhatnak. Egy-egy tisztségre egy személy egy jelöltre tehet javaslatot.

(9) A szavazatok összeszámlálása a megválasztott Választási Bizottság feladata.

(10) Az eredményt az elnökség a testület ülésén kihirdeti.

47. § Az egyházmegyei közgyűlés, mint jelölő testület jelöli:

- a) az egyházmegyei tisztségviselők közül az esperest, az egyházmegyei gondnokot és a főjegyzőket,
- b) az egyházkerületi tisztségviselők közül a püspököt, az egyházkerületi főgondnokot és a főjegyzőket,
- c) a Zsinatnak az egyházmegye presbitériumai által megválasztandó tagjait és póttagjait.

48. § (1) Egyházmegyei, egyházkerületi lelkészi tisztségviselőknek – e törvény 48. § (3) bekezdésében foglalt kivételekkel – valamint zsinati lelkészi tagnak azt lehet jelölni, aki az egyházmegyében tölt be önálló lelkészi állást.

(2) Világi tisztségviselőnek – e törvény 48. § (3) bekezdésében foglalt kivételekkel – az illetékes egyházmegyéből a presbiteri tisztségre választható egyháztagok közül bárki jelölhető. Egyházmegyei gondnok, illetve egyházkerületi főgondnok esetében a 2001. évi II. törvénnyel módosított 1994. évi II. törvény 84. és 114. §-ai az irányadóak.

(3) A püspök, egyházkerületi lelkészi főjegyző, egyházkerületi főgondnok és világi főjegyző jelölésének nem feltétele az, hogy a jelölt a választó egyházmegyében lásjon el szolgálatot. Püspök, főgondnok esetében az illetékes egyházkerületi szolgálat sem feltétele a jelölésnek. Ezen tisztségekre jelöltséget csak egy egyházkerületben lehet elfogadni.

49. § (1) Esperesnek és egyházmegyei lelkészi főjegyzőnek olyan lelkész jelölhető, aki a jelölést megelőzően legalább 10 évi folyamatos, önálló gyülekezeti lelkészi szolgálattal rendelkezik.

(2) Püspökké és egyházkerületi lelkészi főjegyzővé jelölhető, aki legalább 10 évi folyamatos, önálló lelkészi szolgálattal rendelkezik.

50. § (1) Az egyházmegyei jelölő testület elnöksége a jelölő gyűlést követő 8 napon belül az egyházmegyei választási bizottsághoz terjeszti fel egyházmegyei jelöltek (esperes, egyházmegyei gondnok, főjegyzők, valamint a zsinati képviselőknek) nevét, akiket a kebelbeli presbitériumok választanak.

(2) Az egyházmegyei jelölő testület az egyházkerületi választási bizottsághoz terjeszti fel a jelölő gyűlés napjától, illetve jelöltek elfogadó nyilatkozatának beérkezésére megállapított határnaptól számított 8 napon belül a jelölés – valamennyi jelöltre vonatkozó eredményét feltüntető jegyzőkönyv csatolásával – a püspökökre, főgondnokokra, főjegyzőkre vonatkozó jelölést.

(3) Az egyházkerületi választási bizottság összesíti az egyházmegyénként felterjesztett jelöléseket és mindegyik tisztségre a jelölő közgyűlések szavazatainak összesítése alapján a három legtöbb szavazatot – de a szavazatok legalább 10%-át – megszerző jelöltet ajánlja megválasztásra az egyházkerület egyházközségei presbitériumainak.

(4) Választásra csak az bocsátható, akit szabályszerűen jelöltek és a jelölést elfogadta.

Tizenkettedik fejezet A választás

51. § (1) Valamennyi választott egyházmegyei, egyházkerületi, zsinati testület és tisztségviselő megbízatása 6 évre szól, amely a választási bizottságra is vonatkozik.

(2) Püspökké és egyházkerületi főgondnökká, esperessé és egyházmegyei gondnökká ugyanazt a személyt további két alkalommal lehet újraválasztani.

(3) Az új tisztségviselők és testületek megbízatása mindig január 1-jével veszi kezdetét, és a teljes naptári évre terjed ki. Az új tisztségviselők a beiktatásukkal foglalják el hivatalukat, a testületek a megalakulásukkal kezdik meg működésüket. A jelölési eljárás befejezésétől a beiktató közgyűlés időpontjáig a szolgálatból kilépő testületek, illetve tisztségviselők, mint ügyvivők hivatalban maradnak.

(4) Az általános tisztújítások közötti időszakban megüresedett tisztségekre a választást a megüresedéstől számított 90 napon belül ki kell írni. A megválasztott tisztségviselő megbízatása addig tart, ameddig a jogelőd tisztségviselőé tartott volna.

(5) A választott zsinati képviselői hely megüresedése esetén a megválasztott pótképviselőt rendes képviselőként kell behívni és ha a zsinati ciklusból még egy évnél több idő van hátra, a következő egyházmegyei közgyűlésen az időközi választást meg kell indítani.

52. § (1) A választást a presbitériumokban titkos szavazással kell lebonyolítani. A közgyűlésen választandó egyházmegyei, egyházkerületi, zsinati tisztségviselőket is titkosan kell választani. A szavazást – módjának feltüntetésével kiállított – a szavazólap kibocsátója által lepecsételt lapokon kell lebonyolítani.

(2) A választás csak akkor érvényes, ha a szavazásra jogosultaknak 2/3-a jelen volt a választói gyűlésen.

(3) A tisztségviselők megválasztásához a leadott érvényes szavazatok felénél több szükséges.

(4) Amennyiben a jelöltek egyike sem éri el a megkívánt többséget, a két legtöbb szavazatot kapott jelölt között a választást meg kell ismételni, és az a jelölt tekintendő megválasztottnak, aki a második választáson a több szavazatot kapta, függetlenül attól, hogy a szavazásra jogosultak hány százaléka vett részt.

53. § (1) A választásról és annak eredményéről helyben, közvetlenül a választás után a presbiteri gyűlésen a szavazólapokat összesíteni kell és a szavazás eredményéről külön jegyzőkönyvet kell készíteni, a szavazólapokat az 54. § (5) bekezdése szerint kell borítékolni és elküldeni.

(2) A jegyzőkönyv titkos. A jegyzőkönyvet az egyházkerület alakuló közgyűlését követő első presbiteri gyűlésen meg kell semmisíteni.

(3) Amennyiben az illetékes bíróság a szavazatok újraszámlálását a szavazatok ismételt beadásával együtt rendelné el, akkor a presbitérium elnöksége a szavazólapot – a presbiteri jegyző jelenlétében – a jegyzőkönyv alapján köteles kitölteni.

54. § (1) Az egyházmegyei választási bizottság a jelöltestület jegyzőkönyvének kézhezvétele után azokat a szavazólapokat, amelyek a 47. § a) és c) pontjában felsorolt tisztségekre vonatkoznak, 15 napon belül megküldi az egyházmegye valamennyi presbitériumához.

Az egyházkerületi választási bizottság ugyanezen határidőn belül a 47. § b) pontjában felsorolt tisztségekre a szavazólapokat megküldi az egyházkerület összes presbitériumának.

A választási bizottság meghatározza a szavazatok beküldésének végső határidejét.

(2) Az egyházmegyei illetve az egyházkerületi választási bizottság a szavazólapokat az egyházmegye, illetve az egyházkerület pecsétjével és a bizottság elnökének és egy tagjának aláírásával hitelesíti.

(3) A bizottságok a szavazólapokat annyi példányban küldik meg a presbitériumnak, amennyi az egyházközség szavazati számértéke.

(4) A szavazólapokat a választási bizottsághoz címezve az illetékes esperesi, illetve püspöki hivatal székhelyére kell beküldeni. Amennyiben határnapon a küldeményt igazoltan postára adták, úgy a határidőt megtartottnak kell tekinteni.

(5) A presbitérium kettős, zárt borítékban juttatja el szavazatát a választási bizottsághoz, postai úton tértivevénnyel vagy személyesen átvételi elismervény ellenében. A külső borítékot el kell látni a lelkész és a (fő)gondnok aláírásával, az egyházközség pecsétjével és „Szavazat” megjelöléssel. A szavazólapot jelöletlen és zárt borítékban kell elhelyezni. A külső borítékba a szavazati számértéknek megfelelő számú, jelöletlen és a szavazólapokat külön-külön tartalmazó borítékot kell elhelyezni.

(6) A választási bizottság a külső borítékok alapján regisztrálja a szavazatok beérkezését és a bennük lévő szavazólapok számát. A bizottság először az összes külső borítékot felbontja és a bennük lévő valamennyi jelöletlen borítékot felbontatlanul egy urnába helyezi el. Ezt követően kerülhet sor a szavazólapokat tartalmazó borítékok felbontására.

(7) A bizottság megállapítja az érvényes és érvénytelen szavazatok számát. Érvényes az a szavazat, amelyik a kibocsátott lapon és a szavazás szabályainak megtartásával került beküldésre.

55. § (1) A választási bizottság a megállapított eredményt jegyzőkönyvbe foglalja és az eredeti szavazólapok csatolásával az egyházmegyei, illetve az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

56. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés elnöksége vagy legalább két közgyűlési tag javaslatára az egyházmegyei közgyűlés választja egyenlően a lelkészek és a világiak közül:

- az egyházmegyei jegyzőket,
- az egyházmegyei tanácsosokat,
- az egyházmegyéből küldött kerületi tanácsosokat,
- az egyházkerületi közgyűlési képviselőket,
- az egyházmegyei bíróság tagjait, megválasztja továbbá
- az egyházmegyei jogtanácsost,
- az egyházmegyei pénztárost,
- az egyházmegyei számvevőt,
- az egyházmegyei levéltárost,
- az egyházmegyei fenntartású iskolák igazgatótanácsának elnökét
- az egyházmegye által alkotott szabályrendeletben meghatározott egyéb tisztségviselőket.

(2) Az egyházkerületi közgyűlés elnöksége vagy legalább 2 közgyűlési tag javaslatára az egyházkerületi közgyűlés választja:

- az egyházkerületi jegyzőket,
- az egyházkerületi bíróság tagjait,
- az egyházkerületi jogtanácsost,
- az egyházkerületi gyűjteményi igazgatót,
- az egyházkerületi fenntartású iskolák igazgatótanácsának elnökét,
- a püspöki titkárt,
- az egyházkerületi pénztárost,
- az egyházkerületi számvevőt,
- az egyházkerületi levéltárost, valamint
- az egyházkerületi szabályrendeletben meghatározott egyéb tisztségviselőket.

(3) Az így megalakult kerületi közgyűlés megválasztja a kerületenként 1-1 tanintézeti képviselőjét, valamint a Dunamelléki Egyházkerület egészségügyi és a Tiszántúli Egyházkerület szeretetszolgálati képviselőjét a Zsinatba.

Tizenharmadik fejezet Egyéb vezető tisztségek betöltése

57. § (1) Az újonnan megnyílt Zsinat a korelnökök (a legidősebb lelkészi és világi zsinati képviselők) elnöklése mellett és korjegyzők (két legfiatalabb lelkészi és két legfiatalabb világi) közreműködésével titkos szavazással, első ülésén megválasztja:

- lelkészi és világi elnökét, alelnökeit, valamint
- három lelkészi és három világi jegyzőjét.

Ugyanezen első ülésén megválasztja:

- a Zsinati Tanács tagjait – az egyházkerületek javaslata alapján.

(2) A Zsinat második ülésén választja meg – a Zsinat Elnökségének javaslata alapján:

- a zsinati tanácsost,
- a zsinati jogtanácsost,
- az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökét, (a gyűjtemények vezetői véleményének meghallgatásával),

valamint megválasztja az egyházkerületek javaslata alapján:

- a Zsinati Bíróság tagjait,
- a zsinati bizottságok tagjait.

(3) A Zsinat – a Zsinat Elnökségének javaslatára – meghívás vagy pályázat útján választja meg:

- a Református Lelkészi Nyugdíjintézet igazgatóját,
- a Kálvin Kiadó igazgatóját,
- a Református Pedagógiai Intézet igazgatóját,
- a Református Pedagógiai Szakszolgálat igazgatóját,
- az egyházi sajtóorgánumok felelős vezetőit,
- a rádiós és televíziós vallási adások felelős szerkesztőit.

(4) A Zsinat Elnöksége határozatlan időre alkalmazza – a Zsinat Elnökségi Tanácsa véleményének meghallgatása után:

- a Zsinati Iroda osztályvezetőit,
- A zsinati fenntartású szeretetszolgálati és missziói intézmények vezetőit,
- a Zsinat egyházzenei előadóját.

(5) Amennyiben az (1)–(4) bekezdésben felsoroltak lelkészi jellegű állást töltenek be, ezen állásukkal kapcsolatos jogállásukat megtarthatják, amennyiben ehhez az illetékes presbitériumok és egyházi főhatóságok hozzájárulásukat adják.

NEGYEDIK RÉSZ

Az egyházmegyei, egyházkerületi, zsinati tisztségviselők választási eljárásával kapcsolatos jogorvoslatok

Tizennegyedik fejezet Általános szabályok

58. § (1) Jogorvoslatnak van helye, ha valamely jelölt megválasztása érdekében – vagy megválasztása ellen – az egyházi élet tisztaságával össze nem férhető módon a választás eredményére befolyást gyakoroltak, azt megkísérelték, vagy a választókat szavazati joguk gyakorlásában bármely módon akadályozták, fenyegették, megvesztegették, vagy megvesztegetni kísérelték, illetve az eljárás rendjét a választás eredményére befolyásoló módon megszegték. A választást vagy annak azt a részét, amely a meg nem engedett eszközökkel, vagy a választási eljárásra vonatkozó szabályok súlyos megsértésével folytatták le, érvénytelennek kell nyilvánítani, és a vétkeket a további választási eljárásból ki kell zárni.

(2) A választás elleni panasz előterjesztésére jogosult az illetékes egyházi hatóság elnöksége, a jogsérelmet szenvedett jelölt és jogutódai, valamint bármely presbitérium, amely a választás során elkövetett szabálytalanságokról hitelt érdemlő módon tudomást szerzett.

(3) A panaszt az egyházmegyei, egyházkerületi választások esetén az illetékes választási bizottsághoz, zsinati tisztségviselő esetén a Zsinati Bíróság elnökségének kell címezni.

(4) A panaszt e törvény 15; 16. fejezetében szabályozott határidőn belül lehet benyújtani.

(5) A választási bizottság a jogorvoslati kérelmet elbírálja, és döntéséről értesíti a panaszost.

(6) A választási bizottság határozata ellen annak kézhezvételét követő 5 napon belül panasszal lehet élni az illetékes egyházi bíróságnál.

(7) A határnapok elmulasztásának jogvesztő hatálya van.

59. § Amennyiben az egyházmegyei, illetve egyházkerületi elnökség, illetve valamelyik helyettesük megválasztását érinti a panasz, a 2000. évi I. tv. 25. §. értelmében delegált egyházi bíróság eljárását kell kezdeményezni.

60. § Zsinati bírósági hatáskörbe tartozó ügyekben más hatáskörű bíróság kirendelését nem lehet kérni, kizárólag az eljáró tanács tagjaival szemben lehet elfogultságot bejelenteni, ha annak törvényi feltételei fennállnak.

61. § Az illetékes bíróságnak a hozzá érkezett panasz ügyében soronkívüli eljárásban kell döntését meghoznia.

62. § A bírósági eljárásnak halasztó hatálya akkor van, ha a panasz a választás végeredményét befolyásolhatja. Az eljárás felfüggesztéséről a bíróság határozatban rendelkezik és erről a választási bizottságot haladéktalanul értesíti.

Tizenötödik fejezet **Jogorvoslatok a jelölési eljárásban**

63. § (1) A jelölési eljárásban előforduló törvénytelenység, jogsérelem miatt a jelölő közgyűlés napjától számított 5 napon belül panaszt lehet benyújtani a választási bizottsághoz. A határidő elmulasztása jogvesztő.

(2) Panasszal élhet:

- a közgyűlés bármely tagja,
- az a személy, akinek jelölésével kapcsolatosan a jogsérelem felmerült,
- az illetékes jogtanácsos.

(3) A választási bizottság a panaszt köteles megvizsgálni és a panasz beérkezésétől számított 8 napon belül írásban arról határozni. A határozatot meg kell küldeni az érintetteknek.

(4) A választási bizottság:

- a) A panaszt elutasítja, ha az alaptalan, vagy a kifogásolt körülmény, illetve cselekmény a jelölésre nem volt lényeges kihatással.
- b) A panasznak helyt ad, ha a bejelentett jogellenes cselekmény a jelölést befolyásolta, vagy a jelölési eljárásban, illetve a közgyűlésen olyan eljárási szabálysértés történt, amely a jelöltet megakadályozta abban, hogy a tisztségre jelöljék.

(5) Amennyiben a választási bizottság a panasznak helyt ad, úgy elrendeli a jelölő gyűlés megismétlését. A határozatban meg kell jelölni ennek legkésőbbi időpontját is.

64. § A megismételt jelölő gyűlést az egyházkerület elnöksége által kijelölt egy lelkesí és egy világi egyházkerületi tanácsos vezeti.

65. § (1) A választási bizottság, amennyiben a panasz megvizsgálása során fegyelmi eljárás alapjául szolgáló cselekmény gyanúját észleli, úgy azt hivatalból jelzi az illetékes egyházmegyei bíróságnak.

(2) A fegyelmi eljárás lefolytatása a választási eljárással kapcsolatos jogorvoslati eljárást nem befolyásolja.

66. § A választási bizottság határozata ellen 5 napon belül lehet panaszt benyújtani az illetékes egyházi bírósághoz, a választási bizottságon keresztül.

A panaszban meg kell jelölni azt a jogellenes körülményt, amelyre tekintettel a kérelmező a bírósági eljárás lefolytatását kéri.

67. § Az Egyházmegyei Bíróság az egyházi törvénykezésről szóló törvény soronkívüli eljárásra vonatkozó szabályai szerint határoz.

68. § Az elsőfokú bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

Tizenhatodik fejezet **Jogorvoslat a választási eljárásban**

69. § A választási bizottság a választás egész szakaszában köteles figyelemmel kísérni az eljárás rendjét és köteles haladéktalanul intézkedni, ha törvénytelenséget észlel.

70. § Amennyiben a törvénytelenséget hivatalból észleli, úgy felhívja az érintettet, hogy tegye meg az ügyben jelentését.

71. § A jogorvoslati kérelem, vagy a hivatalból megindult eljárás alapján a választási bizottság 8 napon belül határozatot hoz. Határozatában a törvénytelenség megállapítása mellett:

- új eljárásra utasíthat,
- az eljárást felfüggesztheti,
- a jelöltet a választásból kizárhatja,
- fegyelmi eljárást kezdeményezhet.

72. § A határozat ellen annak kézhezvételét követő 5 napon belül az érintettek panasszal fordulhatnak az illetékes bírósághoz.

73. § A bíróság az egyházi törvénykezésről szóló törvény soronkívüli eljárásra vonatkozó szabályai szerint határoz.

A határozat ellen indult bírósági eljárásban az elsőfokú bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

ÖTÖDIK RÉSZ

Tizenhetedik fejezet **Vegyes és záró rendelkezések**

74. § (1) A 6 éves időtartam utolsó évében szeptember 30-ig egyházmegyei, egyházkerületi rendes közgyűlésen, illetve zsinati ülésen meg kell állapítani, hogy a testületek és a tisztségviselők megbízatása lejár, és intézkedni kell az új választások elrendeléséről.

(2) Szeptember 30-ig minden egyházmegye közgyűlését össze kell hívni, amely mint jelölő testület a törvényben foglaltak szerint jelöl minden hatáskörébe tartozó tisztségre, és egyidejűleg megalakítja az egyházmegyei választási bizottságot.

(3) Szeptember 30-ig minden egyházkerület közgyűlését is össze kell hívni, és azon meg kell alakítani az egyházkerületi választási bizottságot.

(4) Az egyházmegyei közgyűlés, mint jelölő testület által az egyházmegyei és az egyházkerületi választási bizottsághoz felterjesztett jelöltlisták alapján a választási bizottságok október 30-ig kibocsátják a szavazólapokat, és felhívják a presbitériumokat, hogy november 30-ig a szavazást bonyolítsák le, és a szavazatokat zárt borítékban küldjék be.

(5) December 31-ig össze kell hívni az egyházmegyei közgyűléseket, amelyeken a választási eredményeket ki kell hirdetni. A közgyűlés a jogerőre emelkedett eredmény alapján a megválasztott tisztségviselőket beiktatja. Az egyházmegye alakuló közgyűlését az ügyvivő elnökség hívja össze. A meghívókat legkésőbb december 31-ig ki kell bocsátani és a közgyűlést legkésőbb január 15-ig meg kell tartani. Amennyiben az ügyvivő elnökség a meghívókat december 31-ig nem bocsátja ki, úgy az egyházmegyei választási bizottság elnöke köteles az alakuló közgyűlés összehívásáról intézkedni.

(6) A következő év január 31-ig össze kell hívni az egyházkerületi közgyűléseket, amelyeken a választás eredményeit ki kell hirdetni. A közgyűlés az eredményt megvizsgálja, megerősíti, és a megválasztott tisztségviselőket beiktatja. Az egyházkerület alakuló közgyűlését az ügyvivő elnökség hívja össze. A meghívókat legkésőbb január 15-ig ki kell bocsátani és a közgyűlést legkésőbb január 31-ig meg kell tartani. Amennyiben az ügyvivő elnökség a meghívókat január 15-ig nem bocsátja ki, úgy az egyházkerületi választási bizottság elnöke köteles az alakuló közgyűlés összehívásáról intézkedni.

(7) Az új Zsinat alakuló ülését a következő év február 28-ig kell összehívni, amelyen a Zsinat az egyházalkotmány értelmében megválasztja tisztségviselőit és kialakítja szervezetét. A Zsinat alakuló közgyűlését az ügyvivő elnökség hívja össze. Amennyiben az határidőben nem intézkedik, úgy a Zsinat a már megválasztott tisztségviselők közül a korban legidősebb püspök és egyházkerületi főgondnok köteles intézkedni az összehívásról.

75. § Amennyiben e törvény egy tisztség tekintetében a választhatósághoz meghatározott szolgálati időt ír elő, úgy a jelölés időpontjában a megkezdett szolgálati év teljes évnek számít.

76. § Amennyiben a választójogi törvény határpontokat, határidőket állapít meg, úgy ezt rendes naptári napokban kell érteni. Amennyiben a határidő letelte munkaszüneti napra esik, úgy a munkaszüneti napot követő első munkanapon igazoltan postára adott be-

adványt határidőben teljesítettnek kell tekinteni. A határidő a kézhezvételt követő napon kezdődik.

77. § Az 1996. évi I. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február 27-én megnyílt X. Zsinatnak 17. ülészsaka. E törvény 1996. júniusában lépett hatályba.

A 2002. évi IV. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatnak 15. ülészsaka. E törvény 2002. júniusában lépett hatályba.

2002. július 1-től az alábbi módosítások léptek hatályba:

1. § (3), 2. § (1)–(2), 4. § (1), 8. § (2)–(5), 9. § (8) és (10), 12. § (2)–(3), 14. (1)–(2), 20. § (3), 33. §, 45. § (6) és (10), 46. §, 47. § (1)–(2), 48. § (3), 53. § (5), 54. § (1), 55. § (1)–(4), 56. § (1), 57. §

A 2005. évi V. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatnak 8. ülészsaka. E törvény 2006. január 1. napján lép hatályba. /Zs-75/2005./

A 2005. évi V. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 9. § (6); 10. § (1), 11. § (1), (4), 15. § (2) c), 24. § (1), (2), 28. § (1), (2), (3), (5), 30. § (1), 38. § (1), 45. § (2), (3), (6), 46. § (3), (5), (6), (7), (9), 48. §, 49. § (2), 50. § (3), 51. § (1), (5), 52. § (1), 53. §, 54. § (1), (2), (3), (4), (6), 56. § (1), 57. § (4), 58. §, 60. §, 61. §, 63. § (1), (4) b), 67. §, 72. §, 73. §, 74. § (5), (6), (7), 77. §.

A 2010. évi I. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 5. ülészsakán született ZS. - 90/2010.06.04. számú zsinati határozat.

A 2010. évi I. törvény 2010. augusztus 20. napján lépett hatályba.

A 2010. évi I. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 12. § (1), 13. §, 14. § (1), 19. § (7), a 19. § új (8), (9), (10), (11) bekezdéssel egészült ki és a korábbi 19. § (9) bekezdése (12) számot kapott, szövegmódosítással.

A 2011. évi I. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 7. ülészsakán született ZS. - 134/2011.05.27. számú zsinati határozat.

A 2011. évi I. törvény 2011. augusztus 1. napján lépett hatályba.

A 2011. évi I. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 4. § (3).

**2000. ÉVI I. TÖRVÉNY
AZ EGYHÁZI BÍRÁSKODÁSRÓL SZÓLÓ
2005. ÉVI VI. TÖRVÉNY, A 2006. ÉVI III.
ÉS A 2012. ÉVI III. TÖRVÉNY
MÓDOSÍTÁSOKKAL EGYSÉGES SZERKEZETBEN**

Az egyház bírói hatalma Jézus Krisztusnak, mint az Anyaszentegyház Urának a Máté evangéliuma 16. része 17–19. és a 18. része 15–20. verseiben foglalt kijelentésén – a kulcsok hatalmán alapul.

Hitvallási alapja a Heidelbergi Káté 83–85. pontjaiban foglalt kérdésekre adott válaszokban és a II. Helvét Hitvallás 18. Fejezetében van.

Az egyházi fegyelmezés mind tartalmában, mind módszereiben pásztori szolgálat is. A fegyelmezés célja az egyházi élet és szolgálat ékes és jó rendjének biztosítása (I. Kor. 14:40.).

ELSŐ RÉSZ

Az egyház bírói hatalma

1. § Az egyház bírói hatalma fegyelmi ügyekre és olyan vitás tanfegyelmi és igazgatási ügyekre terjed ki, amelyeket az egyházi törvény bírói hatáskörbe utal.

2. § (1) Az egyháztagok fegyelmi és az egyházköztség igazgatási ügyében az illetékes presbitérium jár el.

(2) Egyházi tisztségviselők fegyelmi és igazgatási ügyében az illetékes egyházi bíróság jár el.

(3) Az egyházi személyek (1994. évi II. tv. 9. § (1) bek.) fegyelmi és igazgatási ügyében az egyházi bíróság jár el, minden egyéb alkalmazott tekintetében pedig a mindenkor hatályos állami jogszabályok szerint kell eljárni. A keresztyén erkölcsre és hithűségre vonatkozó követelményeket az intézmények belső szabályaiban, illetve a munkaszerződésekben kell érvényesíteni.

(4) Ugyanaz az egyházi bíró csak egy egyházi bíróságnál működhet. Akit bírói tisztség betöltésére megválasztottak, más, újabb egyházi tisztségre nem választható.

3. § (1) Az egyházi bíróságok a részükre meghatározott hatáskörben és eljárási szabályok szerint járnak el és a hatáskörükbe tartozó ügyekben minden világi hatóság és bíróság kizárásával határoznak.

(2) Illetékes bíróságától – a törvényben írt kivételektől eltekintve – senki sem vonható el.

(3) Egyházi bíróságok tagjai e tisztségükben eljárva kizárólag a törvénynek vannak alárendelve.

4. § Az egyházi bíróságok a következők:

- a) az egyházmegyei bíróság,
- b) az egyházkerületi bíróság,
- c) a zsinati bíróság

MÁSODIK RÉSZ

Az egyházi bíróságok szervezete és hatásköre

Első fejezet

Az Egyházmegyei Bíróság

5. § (1) Az Egyházmegyei Bíróság elnöksége az egyházmegye esperese és gondnoka. Az egyházmegyei bíróságot az egyházmegyei bírák alkotják, akiket az általános tisztújítás során az alakuló egyházmegyei közgyűlés választ meg a teljes jogú egyháztagok köréből.

(2) Az egyházmegyei bíróság négy lelkészi és négy világi egyháztagból áll. A világi tagokat lehetőleg jogi végzettséggel rendelkező legalább 5 éve teljes jogú egyháztagok köréből kell megválasztani.

6. § (1) Az eljáró bírósági tanács összesen három tagból áll. A tanács tagjai közül legalább egy személy lelkészi és legalább egy személy jogi végzettségű.

(2) Az eljáró bírói tanács tagjait a bíróság elnöksége jelöli ki, – elnökét a tagok maguk választják meg.

(3) Az elnökség tagjai az ügy tárgyalásában és a határozat meghozatalában nem vehetnek részt.

7. § (1) Az egyházmegyei bíróság első fokot határoz:

- a) az esperes és az egyházmegyei gondnok kivételével az egyházköztség és az egyházmegye tisztségviselőinek minden fegyelmi, illetve igazgatási ügyében.
- b) az egyházmegyébe bekebelezett lelkészi jellegű személyek minden fegyelmi illetve igazgatási ügyében,
- c) az egyházközségek, valamint az egyházmegyék és azok intézményei igazgatási ügyében.

(2) Másodfokon határoz: az egyházköztség, az egyháztagok fegyelmi, illetve igazgatási ügyében hozott presbitériumi határozat elleni benyújtott fellebbezések ügyében. (53. § (4) bek.)

8. § Az Egyházmegyei Bíróság tárgyalásáról jegyzőkönyvet kell felvenni, amelynek részletes szabályait a 48. § tartalmazza.

9. § Minden egyházmegye alakít bíróságot, de több egyházmegye megállapodhat közös bíróság létrehozásában is. Közös bíróság alakításakor a bíróság elnökségének azt az egyházmegyei elnökséget kell tekinteni, amelyik az adott ügyben területileg illetékes.

Második fejezet Az egyházkerületi bíróság

10. § (1) Az Egyházkerületi Bíróság elnöksége az egyházkerület püspöke és főgondnoka.

(2) Az egyházkerületi bíróságot az egyházkerületi bírák alkotják, akiket az általános tisztújítás során az alakuló egyházkerületi közgyűlés választ meg a teljes jogú egyháztagok köréből, – az egyházmegyék arányos képviselétét lehetőleg biztosítani kell.

(3) Az egyházkerületi bíróság egyenlő arányban, legalább négy lelkészi és négy világi tagból áll. A világi tagokat lehetőleg jogi végzettséggel és gyakorlattal rendelkező legalább 5 éves teljes jogú egyháztagok köréből kell megválasztani.

(4) Az eljáró bírósági tanács három tagból, fellebbezési ügyben öt tagból áll. A tanács tagjai közül legalább egy személy lelkészi és legalább egy személy jogi végzettségű.

(5) Az eljáró bírói tanács tagjait a bíróság elnöksége jelöli ki. Elnökét a tagok maguk választják meg.

(6) Az elnökség tagjai az ügy tárgyalásában és a határozat meghozatalában nem vehetnek részt.

11. § (1) Az Egyházkerületi Bíróság első fokon határoz:

a) a püspök és az egyházkerületi főgondnok kivételével az egyházkerület tisztségviselői, valamint az esperek és az egyházmegyei gondnokok minden fegyelmi és igazgatási ügyében,

b) az egyházkerületi intézmények igazgatási ügyeiben.

(2) Másodfokon, mint fellebbezési bíróság határoz az egyházmegyei bíróságtól fellebbezés folytán felterjesztett fegyelmi és igazgatási ügyekben.

Harmadik fejezet Zsinati Bíróság

12. § (1) A Zsinati Bíróság elnöksége a Zsinat lelkészi és világi elnöke.

(2) A Zsinati Bíróságot alkotják a Zsinat által a Zsinat időtartamára a legalább 5 éve teljes jogú egyháztagok köréből titkos szavazás útján választott 20 zsinati bírósági bíró, lelkészi és világi bírák egyenlő arányban.

(3) A Zsinati Bíróság tagjául kiemelkedő elméleti felkészültséggel és gyakorlati tapasztalatokkal bíró lelkészeket, teológiai tanárokat, világi tagnak lehetőleg bírákat, ügyészeket, ügyvédeket és a jogtudomány művelésében kiemelkedő tudósokat kell jelölni és megválasztani.

(4) A Dunamelléki- és a Tiszántúli egyházkerületek zsinati képviselői 6–6, és a Dunántúli- és Tiszáninneni egyházkerületek zsinati képviselői 4–4 zsinati bírót jelölnek.

13. § (1) Az eljáró bírósági tanács összesen 5 tagból áll. A tanács tagjai közül legalább két személy lelkészi és legalább két személy jogi végzettségű.

(2) Az eljáró bírói tanács tagjait a bíróság elnöksége jelöli ki. Elnökét a tagok maguk választják meg.

(3) Az Elnökség tagjai az ügy tárgyalásában és a határozat meghozatalában nem vehetnek részt, kivéve a 16. § szerinti eljárást.

14. § (1) A Zsinati Bíróság első fokon határoz:

a) a püspökök és főgondnokok fegyelmi ügyeiben,
b) a teológiai tanárok, a gyűjteményi tanács elnöke, a zsinati tanácsos, a zsinati jogtanácsos, a zsinati bírák, a Zsinati Iroda lelkészi jellegű osztályvezetői, a zsinati fenntartású intézmények lelkészi jellegű vezetői fegyelmi ügyében, – e minőségükben elkövetett cselekmények vonatkozásában.

c) az a) és b) pontban felsoroltak igazgatási ügyeiben,
d) az egyházkerületek és az országos intézmények közötti igazgatási ügyekben,

e) a Zsinati Tanács nyugdíj ügyekben hozott határozatai ellen benyújtott panaszok ügyében.

(2) Másodfokon határoz:

az egyházkerületi bíróságtól, mint elsőfokon eljáró bíróságtól fellebbezés folytán felterjesztett fegyelmi és igazgatási ügyekben.

(3) Harmadfokon határoz: azokban a fegyelmi ügyekben, amelyekben a másodfokú bíróságok hivatalvesztés büntetést alkalmaztak. Az eljárásra e törvény 53–61. §-ok rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.

(4) Rendkívüli jogorvoslatként e törvény VI. Fejezetében foglalt rendelkezések alapján elbírálja a felülvizsgálati kérelmeket.

15. § (1)

(2) A Zsinati Bíróság elsőfokon hozott, a 14. § (1) bekezdés a–d.) pontjaiban foglalt határozatai ellen fellebbezésnek van helye a Zsinati Bíróság másodfokú tanácsához.

(3) A másodfokú tanács 5 tagból áll. E tanácsban nem járhatnak el azok a bírák, akik az elsőfokú határozat hozatalában részt vettek.

(4) A Zsinati Bíróság felülvizsgálati tanácsa 5 tagú, amely tagok között nem lehetnek jelen azok akik az első vagy a másodfokú bíróság határozatában részt vettek.

(5) A Zsinati Bíróság teljes ülése akkor határozatképes, ha az elnökségen kívül legalább 12 zsinati bíró jelen van.

16. § (1) A Zsinati Bíróság teljes ülése az egyházi bíráskodásban vitássá vált elvi jelentőségű kérdések vonatkozásában – vagy ha az egyházi bíróságok eltérő gyakorlatát észlelik az egységes jogértelmezés biztosítása céljából jogegységi határozatot hozhat.

(2) Jogegységi határozat hozatalát kezdeményezheti:

- a) a Zsinati Bíróság elnöksége, vagy a Zsinat jogtanácsosa,
- b) az egyházkerületi bíróság elnöksége vagy az egyházkerületi jogtanácsos.

(3) A Zsinati Bíróság a jogegységi határozatot szótöbbséggel hozza meg. Szavazategyenlőség esetén a tanácskozást vezető elnök szavazata dönt.

(4) A Zsinati Bíróság jogegységi határozata kihirdetésétől kötelező az egyházi bíróságok ítélezési gyakorlatára nézve. A jogegységi határozat kihirdetését megelőzően jogerősen befejezett ügyeket a jogegységi határozat nem érinti.

Negyedik fejezet **Bírói jogsegély**

17. § Más bíróság területén bírói cselekményeket megkeresés útján kell foganatosítani. Az egyházi bíróságok kötelesek a másik bíróság vagy hatóság megkeresésének 15 nap alatt eleget tenni. A megkeresés teljesítését meg kell tagadni, ha az törvénybe ütközik.

Ötödik fejezet

A bírósági hatáskör megállapítása tárgyi összefüggés alapján

18. § Ha több olyan panaszlott van, akinek az ügyben az első fokú eljárás a törvény rendelkezésénél fogva más-más szintű bíróság hatáskörébe tartozik, és a cselekményeik összefüggenek, a tárgyi összefüggésnél fogva a magasabb fokú bíróság jár el.

Hatodik fejezet **Bírósági illetékesség**

19. § Egyháztagok fegyelmi és igazgatási ügyében az a presbitérium illetékes eljárni, amely egyházközség tagja a panaszlott.

20. § (1) Tisztségviselő bírósági ügyében az a hatáskörrel bíró első fokú bíróság illetékes, amelynek a területén a tisztségviselő tisztségét betölti. Ha ugyanabban a fegyelmi ügyben több olyan panaszlott van, akire nézve Első fokon más-más azonos szintű bíróság lenne hivatott eljárni, az a bíróság fog eljárni, amelyik előtt az eljárás előbb megindult.

(2) A bíróságok között felmerült hatásköri vagy illetékességi összeütközés esetén az eljáró bíróságot a Zsinati Bíróság elnöksége jelöli ki. Határozata ellen fellebbezésének helye nincs.

Hetedik fejezet **Bírói eskü**

21. § Az egyházi bíróság tagjai kötelesek külön bírói esküt tenni az őket megválasztó testület előtt. Az eskü szövege a következő: „Én bíró, esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy örök, igaz Isten, hogy azokban az ügyekben, amelyekben, mint bíró működöm közre, az egyházi törvények értelmében, a Szentírás szellemében igazságosan és lelkiismeretesen, részrehajlás nélkül, legjobb tudásom szerint fogok eljárni. A hivatali titkot megőrzöm. Isten engem úgy segítjen!”

Nyolcadik fejezet **A képviselő**

22. § (1) Egyházi bíróság előtt a fél személyesen vagy meghatalmazott útján járhat el.

(2) Meghatalmazott csak a félnek a 23. § (1) bek. c) pontjában meghatározott hozzátartozója vagy ügyvéd lehet.

(3) Nem lehet meghatalmazott:

- a) aki 18. életévét még nem töltötte be,
- b) akit jogerős bírói ítélet a közügyektől eltiltott,
- c) akit a bíróság jogerős ítéletével gondnokság alá helyezett.

(4) A meghatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, az ügyvédnek adott meghatalmazáshoz tanúk alkalmazása nem szükséges.

Kilencedik fejezet **Bírák kizárása – bíróság kijelölése**

23. § (1) Az ügy elintézéséből ki van zárva és abban, mint bíró nem vehet részt:

- a) a fél, a féllel együtt jogosított vagy kötelezett személy,
- b) az a) pont alá eső személy képviselője, vagy olyan volt képviselője, aki az ügyben eljárta,
- c) az a) vagy b) pont alá eső személynek egyeneságbeli

rokona és annak házastársa, az örökbefogadó és nevelő szülő, az örökbefogadott és nevelt gyermek, a testvér, a házastárs, jegyes – a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa (hozzátartozó),

- d) akit az ügyben tanúként kihallgattak, vagy akinek tanúként vagy szakértőként való kihallgatását a bíróság elrendelte,
- e) olyan határozat felülbírálásában, amelynek meghozatalában részt vett,
- f) az, akitől az ügy tárgyilagosa megítélése egyéb okokból nem várható (elfogultság),

(2) Az a–e) pontokban felsorolt eseteket a bíróság hivatalból köteles figyelembe venni az eljárás bármely szakában.

(3) Az (1) bek. f) pontjában kizárási okot a fél a tárgyalás megkezdése után csak akkor érvényesítheti, ha valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről csak a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást és ezt nyomban bejelentette.

24. § (1) Ha a bíró a reá vonatkozó kizárási okot maga jelentette be vagy saját mellőzéséhez maga is hozzájárul, másik bíró behívásáról a bíróság elnöksége gondoskodik.

(2) A felmerült érdekeltségre vonatkozó kifogás tárgyában a bíróság elnöksége dönt. E döntés meghozataláig az eljárást fel kell függeszteni. Ha valamelyik bíró érdekeltségét a bíróság elnöksége megállapította, az elnökség új tag behívásáról intézkedik.

(3) Ha a kizárásra irányuló bejelentést nem maga a bíró tette, nyilatkozatát a döntés előtt be kell szerezni.

(4) A kizárást kimondó határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, a kizárás megtagadása miatt pedig csak abban a fellebbezésben lehet panaszt tenni, amely az ügy érdemében hozott határozat ellen irányul.

25. § Ha a kizárási ok az egész bíróságra, illetve a bíróság elnökségére – kivéve a Zsinati Bíróságot – kiterjed, vagy annyi tagjára nézve áll fenn, hogy a bírói tanács nem alakítható meg, másik azonos hatáskörű bíróság kijelölésének van helye. A bíróság kijelölésének jogát az egyházmegyei bíróságot illetően az egyházkerületi bíróság elnöksége, az egyházkerületi bíróság vonatkozásában pedig a Zsinati Bíróság elnöksége gyakorolja.

HARMADIK RÉSZ

Eljárás kisebb súlyú vétségek esetében

26. § (1) Ha az egyháztág olyan kifogásolható magatartást tanúsít, amely a fegyelmi vétség súlyát nem éri el, őt a presbitérium elnöksége intésben részesítheti.

(2) Az intés történhet:

- a) négy szemközt,
- b) a presbitérium jelenlétében.

27. § (1) Ha az egyházi tisztségviselő olyan kisebb szabálytalanságot követ el, vagy olyan kifogásolható magatartást tanúsít, amely a fegyelmi vétség súlyát nem éri el, őt az illetékes egyházmegyei, egyházkerületi vagy zsinati bíróság elnöksége intésben részesítheti.

(2) Az intés történhet:

- a) az elnökség jelenlétében,
- b) a lelkesz testület jelenlétében.

28. § (1) A presbitérium elnökségének intézkedése ellen a megintett a közléstől számított 15 napon belül a presbitériumhoz élhet fellebbezéssel.

(2) A bíróság elnöksége által alkalmazott intés ellen a megintett a bírósághoz fordulhat, és tárgyalás tartását kérheti, a közléstől számított 15 napon belül.

NEGYEDIK RÉSZ

A fegyelmi ügyek

Első fejezet

A fegyelmi vétségek

29. § Az egyháztág fegyelmi vétséget követ el, ha az egyháztagságból fakadó jogával visszaél, vagy kötelességét szándékosan vagy súlyosan gondatlanul nem teljesíti.

30. § Az egyházi tisztségviselő fegyelmi vétségei:

- a) Isten Igéjével, illetve a Magyarországi Református Egyház Hitvallásaival ellentétes tanok hirdetése és terjesztése,
- b) hivatali jogaival való visszaélés, kötelezettségeinek megszegése,
- c) az egyházi szolgálatok el nem végzése, vagy akadályoztatás esetén a megfelelő helyettesről való gondoskodás elmulasztása,
- d) a hivatali teendők végzésében való mulasztás,
- e) az egyházi anyagi javak hűtlen kezelése, s minden olyan gondatlanság, mellyel az egyháznak kárt okoz,
- f) olyan cselekmény vagy mulasztás, amely az evangélium mértéke szerinti tiszta erkölcsbe ütközik, vagy a viselt egyházi tisztség tekintélyét sérti, az egyház hitelét rontja, – és a tisztségéhez szükséget bizalmat megingatja,
- g) ellenszegülés, engedetlenség az egyházi felsőbbbbségek törvényes rendeleteivel és határozataival szemben,
- h) egyházi felsőbbbbségnek, egyházi szolgáltnak és egyháztágnak szóban vagy írásban történő rágalmazása, becsületsértés, az egyházi vagy világi hatóságok, vagy nagy nyilvánosság előtti hamis vádaskodás,

- i) a törvényes ellenőrzési kötelezettség elmulasztása,
- j) bűncselekmény elkövetése,
- k) házassági kötelék felróható felbontása.

Második fejezet **Fegyelmi büntetések**

31. § A fegyelmi büntetések egyháztaggal szemben:

- a) feddés,
- b) megfosztás a választás és választhatóság jogától 1–6 évi időtartamra.

32. § Fegyelmi büntetések egyházi tisztségviselőkkel szemben:

(1) Főbüntetések:

- a) szóbeli feddés,
- b) írásbeli megrovás,
- c) pénzbüntetés,
- d) áthelyezés
- e) választhatóságtól megfosztás,
- f) tisztségtől való megfosztás,
- g) áthelyezés vezetői állásból beosztotti állásba,
- h) önálló lelkészből nem önálló lelkésszé minősítés,
- i) hivatalvesztés.

(2) A d) pontban meghatározott jogkövetkezmény (áthelyezés) csak segéd és beosztott lelkésszel szemben alkalmazható.

(3) Az e) és h) pontokban foglalt büntetés 1–6 évig terjedő időtartamra szabható ki.

(4) Az (1) bekezdés g), h), i) pontjaiban foglalt jogkövetkezmények csak lelkésszel szemben szabhatók ki.

(5) Akit a bíróság hivatalvesztésre ítélt, lelkészi szolgálatot nem láthat el, lelkészi tisztsége megszűnik, lelkészi állásra nem választható és nem nevezhető ki.

(6) Mellékbüntetések:

- a) a jobb javadalmazású állásra vagy magasabb egyházi tisztség viselésére való választhatóság kizárása 1–6 évig terjedő időtartamra,
- b) egyes részjogosítványok, jogosultságok meghatározott időre történő megvonása.

33. § (1) A 32. § (1) bekezdésének c) és f) pontjaiban foglalt fegyelmi büntetés végrehajtása két évig terjedő próbaidőre felfüggeszthető, ha az elkövető személyi körülményeire tekintettel alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető. Ha a felfüggesztés ideje alatt elkövetett fegyelmi vétség miatt jogerősen újabb fegyelmi büntetést szabnak ki, a felfüggesztett büntetést végre kell hajtani, és ezt a határozatban ki kell mondani.

(2) A büntetések közül az a), b) alattiak végrehajtását kihirdetés útján az eljáró bíróság foganatosítja.

(3) A c) pontban foglalt büntetés végrehajtása ügyben a bíróság megkeresi az elmarasztalt szolgálati felet-

tesét, állásfenntartóját, munkáltatóját a pénzbüntetés levonás útján történő foganatosítása iránt.

(4) A 32. § (1) bekezdésének d), e), f), g), h), i) pontokban meghatározott olyan fegyelmi büntetés kiszabása esetén, amely a szolgálati viszony adott helyen történő megszűnését eredményezi – amennyiben szükséges – a lelkészi illetménylakás kiürítése iránt polgári bírósághoz kell fordulni.

(5) A pénzbüntetés: az egyházi tisztségviselő előző naptári évi illetményének egyötöd részét nem haladhatja meg.

(6) A pénzbüntetés alapjául figyelembe veendő összeg: az előző évi nyugdíjjárulék alapját képező jövedelem.

(7) Amennyiben e törvény 32. § (1) bekezdés d), e), f), g), h), i), pontjai szerinti főbüntetés, illetve a (2) bekezdés szerinti mellékbüntetés kerül kiszabásra, a határozatot meg kell küldeni az illetékes egyházkerület elnöksége és a Zsinat elnöksége részére.

ÖTÖDIK RÉSZ

A bíróság hatáskörébe tartozó igazgatási ügyek

34. § Az egyházi tisztségviselők választása, – megbízatása, – javadalmazása, – nyugdíjazása, – áthelyezése, – anyagi felelősségének érvényesítése körében felmerülő jogviták, valamint az egyházközségek és egyházi szervezetek és intézményeik között felmerülő viták intézése, a jogszabályok értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban az illetékes egyházi bíróság hatáskörébe tartozik.

HATODIK RÉSZ

Bírósági eljárás

Első fejezet **Az előkészítő eljárás**

35. § (1) Az egyházi bíróság előtti eljárás hivatalból, vagy a panaszos kérelmére indulhat.

(2) Bármely egyházi szervnél vagy hatóságnál tett bírói útra tartozó bejelentést vagy panaszt 8 napon belül az illetékes egyházi bíróság elnökségéhez át kell tenni, és erről a panaszost értesíteni kell.

(3) Az illetékes egyházi bíróság elnöksége 8 napon belül köteles a panaszt megvizsgálni.

(4) Amennyiben a panasz hiányos, úgy hiánypót-

lásra vissza kell adni azzal, hogy a panaszt a hiánypótlással és a bizonyítékok megjelölésével együtt 8 napon belül a panasztevő jogosult ismét benyújtani. Ennek elmulasztása esetén a bíróság elnöksége a panaszt visszautasítja.

(5) A bíróság elnöksége – amennyiben nincs helye a 36. § (1) bekezdésében szabályozott eljárásnak – a szabályszerűen benyújtott panasz egy másolati példányát megküldi a panaszlottnak és felhívja, hogy 8 napon belül terjessze elő ezzel kapcsolatos nyilatkozatát az erre vonatkozó bizonyítékokkal együtt.

36. § (1) A nyilvánvalóan alaptalan panaszt a bíróság elnöksége indokolt határozattal elutasítja. Ez ellen a határozat ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a bíróság elnökségéhez benyújtott, de a bírósághoz címzett jogorvoslatnak van helye.

(2) Ha az (1) bek. alkalmazásának nincs helye, a bíróság elnöksége az ügy iratait az illetékes jogtanácsosnak adja ki, aki gondoskodik az előzetes vizsgálat lefolytatásáról.

37. § (1) A jogtanácsos a panasz kivizsgálása során a panaszost és panaszlottat, valamint a tanúkat és szakértőket a szükséghez képest kihallgatja, az ügy felderítéséhez szükséges bizonyítékokat és okiratokat beszerzi.

(2) A vizsgálatot 30 napon belül le kell folytatni. Ez indokolt esetben az elnökség hozzájárulásával további 30 nappal meghosszabbítható.

(3) A vizsgálat befejezése után az összes irat betervezésével indítványt terjeszt elő a bíróság elnökségéhez, amelyben az eljárás lefolytatásának elrendelését, vagy az eljárás megszüntetését indítványozza.

38. § (1) A bíróság elnöksége a jogtanácsos indokolt javaslatára a fegyelmi eljárás elrendelését megtagadja, ha

- a) a vizsgálat tárgyává tett magatartás nem képez fegyelmi vétséget,
- b) ha a fegyelmi vétséget képező magatartás elévült,
- c) ha a fegyelmi eljárást lefolytatásának egyéb akadály van.

(2) Az eljárás elrendelését megtagadó határozat ellen annak kézbesítésétől számított 15 napon belül a bíróság elnökségéhez benyújtott, de a bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemnek van helye.

39. § Ha az eljárás megtagadásának nincs helye, a bíróság elnöksége a fegyelmi eljárás lefolytatását elrendeli, az eljáró tanácsot kijelöli. A panaszost az eljárási költségek megelőlegezésére és letétbe helyezésére kötelezheti.

40. § Igazgatási ügyekre vonatkozó eljárási szabályokat a törvény IX. része tartalmazza. Az előző §-okban foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell azzal, hogy az eljárás során – amennyiben az ügy jellege lehetővé teszi – az egyezségkötést elő kell segíteni.

Második fejezet A tárgyalás

41. § (1) A tárgyalási határnapot a tanács elnökének úgy kell meghatározni, hogy az idézés kézbesítése és a határnap között legalább 8 nap legyen.

(2) A tárgyalásra a jogtanácsost, panaszost, panaszlottat és képviselőiket idézni kell.

(3) A tanúk és szakértők indítványra vagy szükség esetén idézhetők.

(4) A panaszlottal közölni kell a panaszt és a jogtanácsos indítványát az idézéssel együtt.

42. § (1) A tárgyalás nyilvános.

(2) A bíróság a nyilvánosságot indokolt határozatával az egész tárgyalásról vagy annak egy részéről bármikor kizárhatja, ha az közérdekből vagy jogos magánérdekből feltétlenül szükséges. E határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

43. § (1) A bírósági eljárás során az ügyfelet megilleti a nyilatkozattétel joga, köteles viszont legjobb tudása szerint jóhiszeműen közreműködni. Ennek érdekében az eljáró bíróság az ügyfelet jogairól és kötelességeiről tájékoztatja.

(2) A tárgyaláson a tanács elnöke felügyel a rend fenntartására és arra, hogy a felek jogait a törvény szerint gyakorolják. Azt, aki a rendet zavarja, rendretusítja. Ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetén az illetőt a teremről kiutasítja, a tárgyalást távollétében folytatja.

(3) Súlyosabb rendzavarás esetén az elnök az egyházi fegyelmi hatóság alá tartozó személyek ellen, az illetékes egyházi bíróság elnökségénél jelzéssel él fegyelmi eljárás megindítása céljából.

44. § A tanács elnöke a tárgyalást a felek és az ügy tárgyának megjelölésével megnyitja. Megállapítja, hogy a bíróság tagjai teljes számban megjelentek, továbbá, hogy a felek, a tanúk és szakértők megidézése szabályszerűen megtörtént és a tárgyalás megtartásának nincs akadálya.

45. § (1) A tárgyalás megnyitása után az elnök a bíróság tagjait és a jegyzőkönyv vezetőjét nyilatkozatra hívja fel a tekintetben, hogy nem forog-e fenn valamilyenükre nézve a 23. §-ban felsorolt kizárási ok.

(2) A bíróság tagjainak nyilatkozata után a felek és képviselőik szólítandók fel nyilatkozattételre, hogy a bíróság tagjai ellen van-e kifogásuk.

(3) Kifogás előterjesztése esetén a 23. § és a 24. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

46. § (1) A tárgyaláson a tanács elnöke által kijelölt előadó bíró ismerteti az ügyet. Ezt követően a jogtanácsos előterjeszti indítványát és a panaszlott a védekezését.

(2) A bíróság lefolytatja a bizonyítást és ennek keretében szükség szerint a megidézett tanúkhöz és szakértőkhöz a bíróság tagjai, a jogtanácsos, a panaszos és panaszlott kérdéseket tehetnek fel, és a felmerült elmentmondásokra szembesítést rendelhet el.

47. § (1) A bizonyítási eljárás befejezése után a jogtanácsos végindítványt terjeszt elő.

(2) A panaszlott vagy képviselője a jogtanácsosi végindítványban foglaltakra nyilatkozatot tehet.

48. § (1) A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet jegyzőkönyvvezető vezet, és amelynek tartalmaznia kell a jelenlevők megnevezését és a tárgyalás lefolyását (a panaszos, a panaszlott, a kihallgatott tanúk és szakértők vallomását, az indítványokat és észrevételeket).

(2) Ha az eljárás során a felek között egyezség jött létre, rögzíteni kell annak tartalmát és a bíróság jóváhagyó határozatát.

(3) Ha a bíróság határozata nem egyhangú, külön tanácskozási jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza a szavazásban kisebbségben maradt bíró különvéleményét. Ezeket lepecsételt zárt borítékban kell az iratokhoz csatolni és ezt csak a jogorvoslat tárgyában eljáró bíróság bonthatja fel és tekintheti meg.

(4) A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni, hogy a határozat kihirdetésénél a felek és képviselőik közül kik voltak jelen.

(5) A jegyzőkönyvet a tanács elnöke és a jegyzőkönyvvezető írja alá.

Harmadik fejezet **A bírósági határozatok**

49. § (1) A bíróság az ügy érdemében és az eljárás folyamán felmerülő egyéb kérdésekben is határozattal dönt.

(2) A bíróság a határozat meghozatalánál a bizonyítékokat, az enyhítő és súlyosító körülményeket szabadon mérlegeli.

50. § A bíróság határozatát zárt ülésen hozza meg, nyilvánosan hirdeti ki és 15 napon belül írásban közli a felekkel.

51. § (1) A határozat három részből áll: bevezető, rendelkező és indoklás részekből.

(2) A bevezető résznek tartalmaznia kell az ügyszámot, a bíróság, valamint a felek és képviselőik megnevezését, a határozathozatal helyét és idejét.

(3) A határozat rendelkező részének tartalmaznia kell a bíróság döntését és a jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatót. Utalni kell a fellebbezés lehetőségére vagy kizártságára annak határidejére, címzettjére és benyújtásának helyére.

(4) A határozat indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság határozata alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényállást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

(5)

a) A határozat rendelkező részében dönteni kell az eljárási költségekről és azok viseléséről is. Költségek: a bíróság tagjai, a jogtanácsos, a tanúk, szakértők útiköltségei, napidíjai és az eljárás során felmerült összes egyéb költség. Költség a felet képviselő ügyvéd készkiadása és munkadíja is.

b) Fegyelmi ügyben a bíróság kötelezi a panaszlottat az eljárási költségek részben vagy egészben történő megfizetésére, amennyiben őt vétkesnek mondja ki.

c) Igazgatási ügyben a bíróság a költségek viselése felől az összes adat mérlegelésével dönt.

(6) Ha a bíróság a fegyelmi ügyben a panaszlottat felmenti, vagy az eljárást megszünteti, – kivéve 77. § (1) bekezdésben foglaltakat – a panaszlott és meghatalmazottja költségeit, az elsőfokú bíróságot megválasztó egyházi szervezet viseli.

52. § Egyházi javadalmat élvező személy terhére megállapított költségeket a teljesítési határidő eredménytelen eltelte után a bíróság felhívására a jogerős határozat alapján a folyósított havi illetményéből, – annak 1/3-ad része erejéig le kell vonni és a bíróság rendelkezése szerint kell átutalni.

Negyedik fejezet **A fellebbezés**

53. § (1) Fegyelmi ügyben fellebbezésre jogosult a jogtanácsos, – a panaszlott és akire a határozat rendelkezést tartalmaz.

(2) Fellebbezésnek a bíróság ügydöntő és azon határozata ellen van helye, amelyre nézve ezt a törvény kifejezetten megengedi.

(3) Egyéb bírói vagy elnökségi hatáskörben meghozott határozatok és intézkedések ellen az eljárást befejező határozat elleni fellebbezésben lehet jogorvoslatot kérni.

(4) Az egyháztagok fegyelmi és a bírósági hatáskörbe tartozó igazgatási ügyekben hozott presbitériumi határozat ellen fellebbezésnek van helye az illetékes egyházmegyei bírósághoz.

54. § (1) A fellebbezést a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a határozatot hozó bíróságnál kell benyújtani.

(2) A határidőn túl benyújtott, nem a jogosulttól származó, vagy a törvényben egyébként kizárt fellebbezést a megfellebbezett határozatot hozó bíróság elnöksége visszautasítja.

(3) A fellebbezést visszautasító határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye a felsőbb fokon eljárni hivatott bírósághoz.

(4) A fellebbezési határidőt mulasztó fél a határidő lejártát követő 15 napon belül elfogadható indokolással igazolhatja mulasztását. Az igazolás elfogadása felől az elsőfokon eljáró bíróság dönt. Határozata ellen külön fellebbezésnek van helye.

55. § A fellebbezésnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya van.

56. § (1) A fellebbezett ügy iratait a fellebbezési határidő lejártától számított 8 napon belül a bíróság köteles a felsőbb fokú bíróság elnökségéhez felterjeszteni.

(2) A fellebbezési eljárás során a 41–48. § szabályai megfelelően irányadók.

(3) A fellebbezési tárgyalás határnapjáról a másodfokon eljáró kerületi-, vagy zsinati jogtanácsost is értesíteni kell, a határozat és a fellebbezés megküldésével.

57. § A fellebbezési tárgyaláson a tanács elnöke által kijelölt előadó bíró ismerteti az ügyet. Ezt követően a jogtanácsos és a panaszlott teszi meg észrevételeit.

58. § (1) A fellebbezési bíróság az első fokon eljáró bíróság által megállapított tényállás alapján határoz, figyelembe véve a felek által a fellebbezési eljárás során újonnan előadott és bizonyított tényeket is.

(2) A fellebbezési bíróság az első fokú határozatot helybenhagyja, megváltoztatja, hatályon kívül helyezi és az első fokú bíróságot – szükség esetén – új eljárásra utasítja, vagy az eljárást megszünteti.

59. § Ha a fellebbezési bíróság az ügyet a tényállás tisztázatlansága miatt, nem tudja elbírálni az első fokú bíróság határozatát hatályon kívül helyezi és az első fokú bíróságot megfelelő iránymutatással új eljárásra utasítja.

60. § (1) A fellebbezési bíróság az első fokú bíróság határozatát hatályon kívül helyezi és az első fokú bíróságot az eljárás megismétlésére utasítja,

- a) ha az első fokú bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva,
- b) ha az első fokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértett.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt eseteket a fellebbezési bíróságnak hivatalból kell figyelembe vennie.

61. § A fellebbezési bíróság határozatát az első fokon eljáró bíróság elnöksége útján kézbesíti.

Ötödik fejezet Az újrafelvétel

62. § (1) A jogerős határozat ellen perújításnak van helye, ha a fél olyan tényre vagy bizonyítékra, illetőleg olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amelyet a bíróság a perben nem bírált el, feltéve, hogy az – elbírálás esetén – reá kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna.

(2) Az (1) bekezdés alapján a felek bármelyike csak akkor élhet perújítással, ha az ott említett tényt, bizonyítékot vagy határozatot a korábbi eljárás során, önhibáján kívül nem érvényesíthette.

63. § Az újrafelvétel iránti kérelem előterjesztésének határideje a jogerős határozat szabályszerű közlésétől számított két év. E határidő elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

64. § Az újrafelvétel elrendelésének a bírói határozat végrehajtására halasztó hatálya csak akkor van, ha azt az újrafelvételt elrendelő bíróság kimondja.

65. § Az újrafelvételt elutasító határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye.

66. § Az újrafelvételi eljárás lefolytatására a jelen törvényben foglalt eljárási szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

67. § A választás érvényessége vagy érvénytelenítése tárgyában folytatott bírósági ügyekben újrafelvételnek nincs helye.

68. § Az újrafelvételi eljárásban nem vehet részt az a bíró, aki az alaphatározat meghozatalában részt vett.

Hatodik fejezet A felülvizsgálat

69. § A bíróság jogerős ügydöntő határozata, vagy határozatának meghatározott része ellen felülvizsgálatnak van helye, ha törvénysértő büntetést szabtak ki vagy intézkedést alkalmaztak. Felülvizsgálatnak van helye akkor is, ha a jogerős határozat anyagi jogszabályt sért, a határozatot az eljárási jogszabályok megsértésével hozták meg és ezek az ügy eldöntését érdemben befolyásolták.

70. § (1) A felülvizsgálati kérelem benyújtására jogosultak igazgatási ügyben a felek, fegyelmi ügyben a panaszlott, a jogtanácsos, és mindazok, akikre vonatkozóan a határozat rendelkezést tartalmaz.

(2) A beadványban meg kell jelölni azt a jogszabálysértést, amelyre a kérelmező felülvizsgálati kérelmét alapozza.

(3) Felülvizsgálati eljárásnak nincs helye, ha a kérelem benyújtására egyébként jogosult a rendes jogorvoslati lehetőségeket nem merítette ki.

(4) A felülvizsgálati kérelemnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, de kérelemre a bíróság elnöksége, vagy az eljáró tanács a határozat végrehajtását felfüggesztheti.

71. § A felülvizsgálati kérelmet a jogerős határozat közlésétől számított 60 napon belül lehet előterjeszteni az alapügyben eljáró elsőfokú bíróságnál. A bíróság a felülvizsgálati kérelmet az ügy irataival 30 napon belül köteles felterjeszteni a Zsinati Bírósághoz.

72. § A Zsinati Bíróság Elnöksége 30 napon belül a kérelmet megvizsgálja és a kérelmezőt beadványa kiegészítésre hívja fel, ha a kérelemből nem lehet megállapítani, hogy azt milyen jogszabálysértésre alapozták.

A törvényben kizárt, nem jogosulttól származó, ismételt vagy elkésett indítványt a Zsinati Bíróság Elnöksége elutasítja. Elutasítja a kérelmet akkor is, ha megállapítható, hogy a kérelmező a rendes jogorvoslati lehetőségeket nem merítette ki, illetve az e paragrafusban meghatározott felhívásnak 15 napon belül nem tesz eleget.

73. § (1) Amennyiben a felülvizsgálati kérelmet nem jogtanácsos terjeszti elő, úgy azt a Zsinat Elnöksége a zsinati jogtanácsos részére az ügy irataival együtt nyilatkozattétel végett a bíróság megküldi.

(2) A zsinati jogtanácsos köteles észrevételeit a felhívástól számított 30 napon belül előterjeszteni.

74. § A Zsinati Bíróság a felülvizsgálati kérelemnek helyt ad, ha azt állapítja meg, hogy törvényt sértő büntetés szabtak ki vagy törvényt sértő intézkedést alkalmaztak. Helyt ad a felülvizsgálati kérelemnek akkor is, ha a jogerős határozat anyagi jogszabályt sért, a határozatot az eljárási jogszabályok megsértésével hozták meg és ezek az ügy eldöntését érdemben befolyásolták.

75. § (1) A Zsinati Bíróság az ügyben a jogerős határozat meghozataláig keletkezett iratok és bizonyítékok alapján hozza meg döntését.

(2) A megtámadott határozatot hatályon kívül helyezi és a korábban eljáró bíróságot, illetőleg a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot új eljárására utasítja, amennyiben a tényállás megállapításához új bizonyítás felvétele szükséges, vagy lényeges eljárási szabály figyelmen kívül hagyásával hozott határozatot az alsóbb fokú bíróság.

(3) A Zsinati Bíróság maga is hozhat a törvénynek megfelelő határozatot, ha a felülvizsgálat törvényi feltételei fennállnak és a határozat meghozatalához szükséges tények az iratokból megállapíthatóak.

(4) A Zsinati Bíróság, amennyiben az indítványnak nem ad helyt a felülvizsgálati kérelmet elutasítja és a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

76. § Amennyiben a Zsinati Bíróság határozata ellen nyújtanak be felülvizsgálati kérelmet, úgy a Zsinati Bíróság teljes ülése jár el.

Hetedik fejezet

A határozatok végrehajtása

77. § (1) Jogerős bírói határozat alapján végrehajtásnak van helye.

(2) Jogerős az a bírói határozat:

- a) amely elleni fellebbezési jogukról a felek lemondtak,
- b) amely ellen a törvényes határidőben a jogosultak egyike sem jelentett be fellebbezést, vagy a fellebbezést visszavonta,
- c) amely ellen további fellebbezésnek a törvény értelmében nincs helye.

78. § (1) A bíróság jogerőre emelkedett, ügydöntő határozatát jogerősítési záradékkal látja el és megküldi a feleknek.

(2) A jogerős határozatokat az egyházkerület elnökségével az első fokon eljáró bíróság elnöksége közli. Az egyházkerület elnöksége a fegyelmi büntetésekről nyilvántartást vezet.

(3) Amennyiben a bíróság választhatóságtól megfosztás, tisztségtől való megfosztás, áthelyezés vezetői állásból beosztotti állásba, önálló lelkészből nem önálló lelkésszé minősítés, hivatalvesztés büntetést szab ki, [32. § (1) bek. e) f) g) h) i)] a jogerős határozatot hozó egyházi bíróság elnöksége a határozat rendelkező részét köteles a jogerőre emelkedést követő tizenöt napon belül megküldeni a Magyarországi Református Egyház hivatalos lapjának, amely azt a következő számban megjelenteti.¹

79. § A végrehajtás elrendeléséről az első fokon eljáró bíróság elnöksége gondoskodik.

HETEDIK RÉSZ

A felfüggesztés

80. § (1) A bíróság elnöksége vagy az eljáró tanács a fegyelmi eljárás során a tisztségviselőt tisztségéből felfüggesztheti:

- a) ha ellene büntetőeljárás van folyamatban,
- b) ha a felfüggesztés a fegyelmi vétség súlyára vagy jellegére tekintettel szükséges,

¹ A 2006. évi III. törvény módosította.

(2) A bíróság elnökségének a tudomásszerzést követően haladéktalanul, hivatalból meg kell indítani a fegyelmi eljárás, és ezzel egyidejűleg intézkedni kell a lelkész szolgálatból való felfüggesztéséről, ha a lelkész házassága felbontása iránt eljárást kezdeményezett, vagy ellene ilyen eljárást tettek folyamatba, illetve házastársától 3 hónapnál hosszabb ideje külön él.

(3) A bíróságnak a tisztségviselőt tisztségéből fel kell függeszteni, ha határozatában a 32. § (1) d), f), h), i) pontjaiban meghatározott fegyelmi büntetést alkalmazta, – a határozat jogerőre emelkedéséig terjedő időtartamra.²

81. § (1) A felfüggesztés kimondására vagy megszüntetésére az a bíróság illetékes, amely a tisztségviselő ügyében első fokon eljárni hivatott. A felfüggesztés tárgyában – a tárgyalás mellőzésével is – indokolt határozatot hoz.

(2) A felfüggesztés tárgyában hozott határozat ellen halasztó hatállyal nem bíró egyfokú fellebbezésnek van helye, amelyet a másodfokú bíróság 15 napon belül köteles elbírálni.

(3) A bíróság elnöksége a felfüggesztést legfeljebb 30 napra, illetve az eljáró tanács megalakulásáig mondhatja ki. Az eljáró tanács ezt legfeljebb kétszer 60 nappal hosszabbíthatja meg.

82. § (1) A felfüggesztett tisztségviselő részére a természetben járó javadalmán kívül illetményének felét kell folyósítani.

(2) A bíróság a felfüggesztésről értesíti a felfüggesztett szolgálati felettesét, aki a felfüggesztett helyettesítéséről gondoskodik.

83. § A felfüggesztés megszűnik:

- a) ha a bíróság az eljárást jogerős határozattal megszüntette,
- b) ha a 81. § (3) bekezdésben meghatározott idő letelt.
- c) ha a bíróság a tisztségviselővel szemben kiszabott jogerős ítéletében nem alkalmazott hivatalvesztés fegyelmi büntetést.

84. § A visszatartott illetményt a tisztségviselőnek ki kell fizetni, hogyha a bíróság nem alkalmazott a 32. § (1) bek. f) vagy i) pontjaiban meghatározott fegyelmi büntetést.

85. § (1) A fegyelmi eljárás megszűnik, ha a panaszlott a bíróság jogerős érdemi határozatának meghozatala előtt tisztségéről és a hozzá fűződő minden igényéről – beleértve az újabb választhatóságra való jogát is – lemond.

(2) A fegyelmi vétségből származó kárigény érvényesítését – a panaszlottal szemben – sem a lemondás, sem az eljárás megszüntetése nem érinti.

NYOLCADIK RÉSZ

Első fejezet

Különleges szabályok a fegyelmi eljárásnál

86. § Nyugdíjasként tovább szolgáló egyházi tisztségviselő ellen akár nyugdíjazása előtt, akár nyugdíjasként elkövetett fegyelmi vétsége miatt fegyelmi eljárás indítható.

Második fejezet

Az elévülés

87. § (1) Fegyelmi eljárást a vétségnek az illetékes fegyelmi hatóság tudomására jutásától számított 6 hónapon belül lehet megindítani.

(2) Fegyelmi eljárást a fegyelmi vétség elkövetésétől számított két éven belül – bűncselekmény elkövetése esetén, két éven túl is – de legkésőbb a büntetőeljárás jogerős befejezésétől számított 3 hónapon belül lehet megindítani.

(3) A bíróság igazgatási hatáskörébe tartozó polgári jogi igények az esedékességtől számított 5 év alatt évülnek el.

KILENCEDIK RÉSZ

Mentesülés a fegyelmi büntetés hátrányos következménye alól

88. § (1) A fegyelmi büntetéssel sújtott tisztségviselő a törvény erejénél fogva mentesül a fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól:

- a) a feddés büntetés esetében a határozat jogerőre emelkedésével,
- a) az írásbeli megrovás esetében a jogerőre emelkedéstől számított egy év elteltével,
- b) pénzbüntetés esetében a kifizetésétől számított 1 év elteltével,
- c) segéd- vagy beosztott lelkész áthelyezése esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított 2 év elteltével.
- d) tisztségtől megfosztás esetén a határozat jogerőre emelkedésétől számított 6 év elteltével,
- e) választhatóságtól megfosztás esetén a jogerős határozatban kiszabott idő elteltével,
- f) áthelyezés vezetői állásból beosztotti állásba büntetés kiszabása esetén a jogerős határozatban kiszabott idő elteltével,

² A 80. § -t a Zsinat ZS-237/2012.11.16. számú zsinati határozatával elfogadott 2012. évi III. törvény módosította

- g) önálló lelkészből nem önálló lelkésszé minősítés esetén a jogerős határozatban kiszabott idő elteltével,
h) a hivatalvesztésre ítélt tisztségviselőt a határozat jogerőre emelkedését követő hat év elteltével – kérelmére – a Zsinati Bíróság a lelkészképesítő bizottság állásfoglalásának beszerzése után mentesítheti a büntetés hátrányos következményei alól, ha az egyházban végzett tevékenysége és példamutató magatartása alapján arra érdemes.

(2) A Zsinati Bíróság a fegyelmi büntetéssel sújtott tisztségviselőt kérelmére az (1) bekezdésben meghatározott idő eltelte előtt is mentesítheti a fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól, ha kiemelkedő szolgálata és példamutató magatartása alapján arra érdemes.

(3) A hátrányos következmények alóli mentesítés nem jelenti egyben a fegyelmi eljárást megelőző állapot visszaállítását, különös tekintettel a szolgálati helyre és beosztásra.

TIZEDIK RÉSZ

Eljárás igazgatási ügyekben

89. § (1) A törvény 34. §-ában meghatározott igazgatási ügyekben, e részben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Ha más jogszabály szorosabb határidőt nem ír elő, úgy az igazgatási ügy bírósághoz történő beérkezését követően a bíróság 30 napon belül köteles az előkészítő eljárást megtenni, és köteles az első fokú ügydöntő határozatot 90 napon belül meghozni. Ez utóbbi határidőt a bíróság elnöke egy ízben indokolt esetben legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatja. Erről a feleket köteles értesíteni.

(3) Választással kapcsolatos bírósági eljárásban e törvény XI. részében meghatározott soronkívülségi szabályokat kell alkalmazni.

90. § (1) Hatáskör és illetékesség:

- a) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és az egyházmegye, vagy az egyházmegyei intézmény közötti jogvitában az Egyházkerületi Bíróság Elnöksége által kirendelt Egyházmegyei Bíróság,
b) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és az egyházkerület közötti jogvitában a Zsinati Bíróság Elnöksége által kirendelt Egyházkerületi Bíróság,
c) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és a Zsinat közötti jogvitában a Zsinati Bíróság jár el.

d) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek vagy egyházi intézmények közötti jogvitában az Egyházmegyei Bíróság,

e) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő az egyházmegye és a hozzá tartozó egyházközség vagy egyházi intézmény közötti jogvitában az Egyházkerületi Bíróság Elnöksége által kirendelt másik Egyházmegyei Bíróság,

f) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő azonos egyházkerület különböző egyházmegyéihez tartozó egyházközségek vagy egyházi intézmények közötti jogvitában az Egyházkerületi Bíróság Elnöksége által kirendelt, nem érintett Egyházmegyei Bíróság,

g) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő egy egyházkerülethez tartozó egyházmegyék közötti jogvitában az Egyházkerületi Bíróság,

h) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő különböző egyházkerületekhez tartozó egyházmegyék közötti jogvitában a Zsinati Bíróság Elnöksége által kirendelt nem érintett Egyházkerületi Bíróság,

i) az igazgatási ügyben érintett egyháztag vagy egyházi tisztségviselő és egyházkerület és a hozzá tartozó egyházi szervezet közötti jogvitában a Zsinati Bíróság Elnöksége által kirendelt nem érintett Egyházkerületi Bíróság jár el.

(2) A felek által kiválasztott bíróság jár el, ha valamennyi fél erre irányuló kérelmet terjeszt elő, figyelemmel az (1) bekezdésben megállapított hatásköri szabályokra.

(3) Nem lehet kirendelni azt a bíróságot, amely ellen valamennyi érintett tiltakozott.

(4) A bírák kizárása ügyében a 23–24. §-ok rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a bíróság elnökének kizártsága kiterjed a bíróság egészére.

91. § (1) Amennyiben az ügy jellege lehetővé teszi, a Bíróság Elnökségének meg kell kísérelni a felek közötti egyezség létrehozását.

(2) Ha a rendelkezésre álló iratok alapján az ügy eldönthető a bíróság elnöke ezt írásban közli a felekkel. Amennyiben 8 napon belül nem kéri tárgyalás megtartását, a bíróság tárgyalás mellőzésével hozza meg határozatát.

(3) Amennyiben a bíróság tárgyalást tart a 41–48. §-ok rendelkezései szerint kell eljárni, de zárt tárgyalás nem rendelhető el.

92. § A határozatokra vonatkozóan a 49–52. §-ok rendelkezéseit kell figyelembe venni.

93. § (1) A határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye.

(2) A másodfokú eljárásban is lehetősége van a bíróságnak a tárgyalás mellőzésére a 91. §-ban foglaltak szerint.

(3) Egyébként a fellebbezésre vonatkozó 53–61. §-ok értelemszerűen alkalmazandók.

94. § Újrafelvételnek nincs helye.

95. § A határozatok végrehajtására a 77. § és a 79. § rendelkezései vonatkoznak.

TIZENEGYEDIK RÉSZ

Soronkívüli eljárás

96. § (1) A választási bizottság jelöléssel vagy választással kapcsolatos határozata ellen benyújtott panasz esetén az illetékes bíróság elnöksége – e törvény 23–24 §-ainak figyelembevételével – az előkészítő eljárásra vonatkozó eljárási cselekmények mellőzésével 3 napon belül kirendeli az eljáró tanács tagjait.

(2) Az elnökség a kirendelésről szóló határozatot megküldi az eljáró tanács tagjainak, valamint az illetékes jogtanácsosnak azzal a felhívással, hogy 3 napon belül tegye meg írásbeli indítványát.

(3) Az elnökség a kirendelésről értesíti a panaszost azzal a felhívással, hogy amennyiben tárgyalás tartását kéri, vagy bizonyítási indítványa van, azt a felhívás kézhezvételétől számított 3 napon belül jelentse be, ellenkező esetben az eljáró tanács a rendelkezésre álló iratok alapján, tárgyalás mellőzésével határoz.

97. § (1) Az eljáró tanács tárgyalás tartása esetén 5 napos tárgyalási időközzel megidézi a panaszost, és a jogtanácsost, azzal a figyelmeztetéssel, hogy távolmaradásuk a tárgyalás megtartásának nem képezi akadályát.

(2) Az eljáró tanácsnak a panasz beérkezésétől számított legkésőbb 30 napon belül ügydöntő határozatot kell hozni.

(3) Az eljáró tanács a határozatot annak meghozatalától számított 3 napon belül írásba foglalja, és azt megküldi a bíróság elnökségének, korábbi határozatot hozó választási bizottságnak, a panaszosnak, a jogtanácsosnak.

(4) A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye, az a kihirdetés napjával jogerőre emelkedik.

(5) Választással kapcsolatos bírósági eljárásban újrafelvételnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Záró rendelkezések

98. § (1) A 2006. évi III. törvény 2007. január 1. napján lép hatályba.³

(2) E törvény rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.

(3) Ahol a törvény eljárási cselekményekre határidőt állapít meg, a folyamatban levő ügyekben e határidők kezdő napja a törvény hatályba lépésének napja.

A 2006. évi III. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyitott XII. Zsinatának 10. ülészsaka.

Megjegyzés

A 2000. évi I. törvény 2000. július 1. napján lépett hatályba.

A 2000. évi I. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyitott XI. Zsinatának 9. ülészsaka.

A 2005. évi VI. törvény 2006. január 1. napján lépett hatályba.

A 2005. évi VI. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyitott XII. Zsinatának 8. ülészsaka.

A 2005. évi VI. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 2. § (2), 6. § (3), 9. §, 10. § (3), (6), 12. § (3), 13. § (3), 14. § (1), (4), 15. §, 16. § (1), (4), 23. § 1) c), 32. § (1) h), (2–6), 33. § (4), (5), (7), 35. § (4–5), 59. §, 60. § (2), 69. §, 70. § (2–4), 72. §, 73. § (2), 74. §, 75. §, 81. § (1), (3), 83. § b), 86. §, 88. §, 89. § (3), 96. §, 97. §.

A 2006. évi III. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 78. §.

Jelen törvény 80. §-t a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyitott XIII. Zsinatának 11. ülészsaka a ZS. - 237/2012.11.16. számú zsinati határozatával elfogadott 2012. évi III. törvénnyel módosította.

A 2012. évi III. törvény 2013. január 1. napjával lépett hatályba.

³ A 2006. évi III. törvény módosította.

A 2002. ÉVI I. TÖRVÉNY MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ GAZDÁLKODÁSÁRÓL A 2007. ÉVI I. TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSAIVAL EGYSÉGES SZERKEZETBEN

PREAMBULUM

Az egyház legszentebb küldetése, hogy Isten dicsőségét szolgálja.

Az egyház gazdálkodása e küldetés teljesítésének nélkülözhetetlen eszköze.

A II. Helvét Hitvallás XXVIII. fejezetének értelmében valljuk, hogy:

„Krisztus egyházának a vagyona a fejedelmek bőkezűségéből és a hívők adakozásából ered, akik anyagi eszközeiket az egyháznak ajándékozták. Mert szüksége van az egyháznak anyagi eszközökre és voltak is ősidőktől fogva anyagi eszközei, saját szükségleteinek fedezésére. Az egyház javainak helyes felhasználása egykor és most a következő: Fenntartani a tanítást az iskolákban és a szent gyülekezetekben az egész istentisztelettel, szertartásokkal és az egyházi épülettel egyetemben, aztán gondoskodni a tanítókról, tanulókról és lelkipásztorokról, más szükséges dolgokkal együtt és főképpen a szegények megsegítéséről és eltartásáról.”

Az egyház a sáfártól megkívánt hűséggel gondoskodik arról, hogy gazdálkodása mindenhol és mindenkor ékes rendben történjen.

A Magyarországi Református Egyház Zsinata figyelembe véve az egyház gazdálkodásának valamennyi területét, az alábbi gazdálkodási törvényt alkotja:

Első fejezet Alapelvek

Az önálló gazdálkodás elve

1. § 1. A Magyarországi Református Egyház önkormányzati testületei és önálló gazdálkodású intézményei bevételeikkel és vagyontárgyaikkal az egyházi és az állami előírásokat megtartva önállóan gazdálkodnak.

2. Az egyház gazdálkodásának rendjében „az egyház terhének hordozása” elve érvényesül.

3. Biztosítani kell valamennyi bevételről a jogszabályok szerinti elszámolást.

Vhu. 1. § (1) Önkormányzati testületek: anya egyházközség, társegyházközség, missziói egyházközség,

egyházmegye, egyházkerület, Zsinat. Az önálló gazdálkodás elve kizárólag az önkormányzati testületekre, valamint azokra az általuk alapított intézményekre vonatkozik, amelyeket alapítója feljogosított az önálló gazdálkodásra.

(2) A fokozatos egyházi testületek gazdálkodásának egymáshoz való viszonyában szabályrendeletekkel szabályozható, hogy a különböző támogatások (pl. felújítási-beruházási támogatás) milyen feltételekkel nyújthatók, másrészt meghatározható, hogy az egyházközségek milyen mértékben terhelhetők (pl.: közalapi hozzájárulás, lekötött perselypénzek).

A költségvetés elve

2. § 1. Az önkormányzati testületek és az intézmények éves költségvetés alapján gazdálkodnak.

2. Az önkormányzati testület költségvetése az illetékes testület határozata alapján válik elfogadottá. Az egyház alkotmányában és más egyházi törvényekben felhatalmazottak a költségvetést jóváhagyják vagy átdolgozásra, illetőleg módosításra visszaadják.

Az intézmény költségvetését a fenntartó testület fogadja el. Elfogadás előtt azonban átdolgozásra, illetve módosításra visszaadhatja.

3. A költségvetésben az egyes előirányzatokat az ellátandó feladatokhoz igazodóan részletesen kell megtervezni, előterjeszteni, elfogadni, elszámolni.

4. A gazdasági év azonos a naptári évvel.

Vhu. 2. § (1) Az éves költségvetéseket az önálló gazdálkodású testületek egyszerű többségi határozattal fogadják el.

(2) Az egyház alkotmányában, illetve más egyházi törvényben felhatalmazottak, vagy az intézmény fenntartó testülete a hozzá felterjesztett költségvetést jóváhagyja, illetve csak akkor adhatja vissza és utasíthatja készítőjét átdolgozásra, ha a költségvetés

- hiányos,
- jogszabályokkal ellentétes,
- az egyház anyagi érdekeit sérti,
- kiadásaihoz a fedezet nem biztosított.

(3) Az elfogadott költségvetést – amennyiben az

egyház alkotmánya előírja – jóváhagyásra fel kell terjeszteni. Ha a jóváhagyásra felhatalmazott a benyújtástól számított 30 napon belül észrevételt nem tesz, akkor a költségvetés jóváhagyottnak tekintendő.

(4) Önkormányzati testületek költségvetésének megtervezése és előterjesztése a gazdasági bizottságnak a feladata. A gazdasági bizottság a tárgyévi költségvetést köteles legkésőbb a tárgyév január 31. napjáig a döntéshozó testület elé terjeszteni.

A költségvetés végrehajtásának felügyelete a testület gazdasági bizottságának feladata.

(5) A felügyelet gyakorlásához a testület elnökségének a számvizsgáló bizottság rendelkezésére kell bocsátania a negyedéves, féléves, háromnegyed éves költségvetési beszámolót (zárást), legkésőbb a tárgyalat időszakot követő hónap 30. napjáig.

(6) Az éves költségvetési beszámoló testületi jóváhagyásának határideje egyházközségek esetében a tárgyévet követő február 28. napja, intézmények esetében a tárgyévet követő március 31. napja, egyházmegyék, egyházkerületek és a közegyház esetében a tárgyévet követő május 31. napja.

(7) Az intézményi költségvetést az intézmény vezetése köteles elkészíteni, és legkésőbb a tárgyév január 20. napjáig a fenntartó testület gazdasági bizottsága elé benyújtani.

A fenntartó testület jogosult az intézményi költségvetést átdolgozásra visszaadni, – Vhu. 2. § (1) foglaltak esetén – amennyiben azonban a költségvetést tárgyaló gyűlés után 30 napon belül nem nyilatkozik, a költségvetés elfogadottnak tekintendő.

(8) Az intézmény költségvetési beszámolóját az intézmény vezetője köteles legkésőbb a tárgyévet követő március 20. napjáig a fenntartó testület számvizsgáló bizottságához benyújtani.

(9) Az intézmény költségvetését a fenntartó testület gazdasági bizottsága a költségvetési beszámolóját a fenntartó testület számvizsgáló bizottsága terjeszti elő. Az előterjesztés alkalmával az intézmény vezetője köteles a fenntartó testület gyűlésén megjelenni. Az előterjesztés megtárgyalásában tanácskozási joggal vesz részt.

A költségvetés végrehajtásának jogszerűségét a fokozatos testületek számvizsgáló bizottságai ellenőrzik. Feladat- és hatáskörüket a gazdasági törvény (továbbiakban Gtv.) VII. fejezete, illetve a végrehajtási utasítás részletesen szabályozza.

(10) Valamennyi egyházi testület és önálló gazdálkodású intézmény költségvetése a naptári év január 1. napjától a naptári év december 31. napjáig terjedő időszakra készül. A tárgyévi költségvetés elfogadásáig a jogszabályokban meghatározott, illetve határidős ki- és befizetéseket a gazdálkodó testület vagy intézmény

az előző év költségvetésének megfelelően teljesíti, majd a költségvetés elfogadása után elszámolja.

A teljesség és a valódiság elve

3. § A bevételeket és kiadásokat a költségvetési tervezésben és számvitelben, teljes összegükben és a valódiságnak megfelelően részletesen kell kimutatni.

Vhu. 3. § A valódiság elvének súlyos megsértése fegyelmi vétség. Megvalósulása, illetve alapos gyanúja esetén az egyházi jogi személytől a fokozatos egyházi testület elnöksége, intézmények vezetője esetén a fenntartó testület elnöksége az utalványozási jogot elnökségi határozattal legfeljebb 3 hónapra, illetve a fegyelmi eljárás lezárásáig megvonhatja és a működőképesség fenntartása érdekében biztost nevezhet ki.

A felelős gazdálkodás elve

4. § 1. Az önkormányzati testületek és intézmények a jó gazda gondosságával, elszámolási felelősséggel kötelesek gazdálkodni. Ennek érdekében a fokozatos egyházi testületek iránymutatásokat adhatnak ki.

2. E Gazdálkodási Törvényben, a végrehajtási utasításban és a gazdálkodó testületek határozataiban foglaltak megsértése a károkozó anyagi felelősségét vonja maga után.

3. A gondatlan elkövetés esetén az egyházi alkalmazottak hat havi jövedelmükkel, szándékosság esetén pedig teljes kártérítési kötelezettséggel felelnek. Lelkesek és tiszttségviselők felelőssége az egyházi alkotmány 9. § (3) bek.-ben meghatározottak szerinti.

4. Tiszttségviselő anyagi felelőssége alól mentesül, amennyiben az egyháznak kárt okozó döntését nem szavazta meg és az ellen írásban ellenvéleményt jelentett be.

Vhu. 4. § (1) Mivel egy-egy testület a maga egészében képtelen a gazdálkodás napi lebonyolítására, köteles nevesíteni a gazdálkodás jó rendjéért erkölcsileg és anyagilag is felelős személyt.

(2) A gazdálkodásért felelős személy fegyelmi és anyagi felelősséggel tartozik a jogszabályok és a testület által meghatározott jó rend fenntartásáért.

(3) A testület mind saját, mind intézményei gazdálkodásának rendjét köteles gazdálkodási és pénzügyi szabályzatban rögzíteni, ebben meghatározni az utalványozó és ellenjegyző személyeket is.

(4) Bankszámláról való rendelkezés esetén legalább két személy aláírása szükséges.

(5) Névtelenül átadott adományokat (pl.: gyűjtés, perselypénz) legalább két személynek kell megszámlálnia és az eredményt aláírásával hitelesítenie.

(6) A felelős gazdálkodás elvének súlyos megsértése fegyelmi vétség.

A gazdaságosság és a takarékoság elve

5. § Az egyházi bevétellel és vagyonnal a költségvetési keretek között a lehető legcélszerűbben és legtakarékosabban kell gazdálkodni.

Vhu. 5. § A gazdálkodásért felelős testületek és személyek részére szabályzatot vagy munkaköri leírást kell készíteni, amelyeknek tételesen tartalmazniuk kell a célszerűség, takarékoság és gazdaságosság ismérveit.

Az egymás terhének hordozása és a méltányosság elve

6. § 1. A gyülekezetek egymást anyagilag is kötelesek segíteni, melynek mindenkori mértékét az egyházmegyei közgyűlés határozza meg.

2. A fokozatos egyházi testületek az anyagi nehézségekkel küzdő egyházi gazdálkodó szervezetek részére méltányosságból közegyházi köteleességeik teljesítésére fizetési haladékot adhatnak, amelyre biztosítékot kérhetnek.

Vhu. 6. § (1) Fizetési haladék kizárólag testületi döntés alapján, és meghatározott időtartamra adható, különösen indokolt esetekben (pl.: a kérést benyújtó testület minden anyagi erejét igénybe vevő beruházást illetve felújítást folytat). Nem adható haladék a Nyugdíjintézeti járulékok megfizetésére.

(2) Amennyiben a haladék lejártá idejéig a kérelmező testület vagy intézmény kötelezettségének nem tesz eleget, a haladékot engedélyező testület eljárást kezdeményezhet, az egyházi törvényekben meghatározottak szerint.

A képzési kötelezettség elve

7. § A fokozatos egyházi testületek kötelezettsége, hogy a gazdálkodási szabályok ismertetésére az egyházi testületeknek és intézményeknek tájékoztatásokat adjanak és továbbképzéseket, tanfolyamokat szervezzenek.

Vhu. 7. § (1) A fokozatos egyházi testületek kötelesek a gazdálkodásért felelős személyek részére legalább évi egy alkalommal továbbképzéseket, tájékoztatókat tartani.

(2) A különböző intézménytípusokat koordináló zsinati osztályok kötelesek a jogszabályi változásokról és a jogszabályokban előírt teendőkről az intézményeket tájékoztatni.

(3) A Magyarországi Református Egyház Zsinatának Gazdasági Bizottsága – együttműködve a Zsinati Iroda tanácsosi hivatalával, pénzügyi osztályával és jogi osztályával – köteles legalább évi egy alkalommal a zsinati költségvetés elfogadásakor, illetve szükség szerint gazdálkodási útmutatót kibocsátani.

Második fejezet

A törvény területi és személyi hatálya

8. § 1. E Gazdálkodási Törvény hatálya a Magyarországi Református Egyház joghatósága alá tartozó területre terjed ki.

2. E törvény hatálya a Magyarországi Református Egyházon belül kiterjed mindazon testületekre és személyekre, akik egyházi gazdálkodással bármilyen szinten foglalkoznak.

Vhu. 8. § (1) A Gtv. hatályba lépése után 6 hónapon belül minden egyházi testület és intézmény köteles valamennyi pénzügyi, számviteli és gazdálkodási szabályzatát és szabályrendeletét e Gtv.-nek megfelelően átdolgozni vagy megalkotni.

(2) A Gtv. és végrehajtási utasításának hatálybalépésétől a Magyarországi Református Egyház joghatósága alá tartozó területen a gazdálkodás tervezése, lebonyolítása, ellenőrzése és dokumentálása kizárólag ezek iránymutatása alapján történhet.

(3) A Magyarországi Református Egyház testületei, tisztségviselői, és alkalmazottai – a Gtv. 4. §. (3) és (4) bekezdéseiben foglaltakat is figyelembe véve – anyagi és fegyelmi felelősséggel tartoznak e törvény és végrehajtási utasítása betartásáért és ellenőrzéséért.

Harmadik fejezet

Az egyház gazdálkodásának anyagi forrásai

9. § 1. Az egyház szolgálatainak ellátására e törvényben szabályozott módon anyagi áldozatot kér és fogad el.

2. Az egyháztag hitből fakadó kötelessége, hogy egyházfenntartói járulékot fizessen, amelynek mértékét a gyülekezet presbitériuma határozza meg – azonban nem lehet kevesebb, mint az egyháztag jövedelmének, nyugdíjának legalább 1%-a –.

3. Az egyház tagjai körén kívüli természetes személyektől, egyházi és nem egyházi szervezetektől, valamint más jogi és nem jogi személyektől is elfogad anyagi támogatást, ha azok egyházi szolgálatokhoz és tevékenységekhez nyújtanak segítséget és annak elfogadása nem ellentétes a Református Egyház szellemiségével.

4. Az egyház az állammal fennálló – jogszabályokban rendezett – viszony alapján, összhangban a Magyar Köztársaság Alkotmányával, szolgálatának és közfeladatainak ellátásához központi költségvetési forrásokat kaphat és fogadhat el.

5. Az egyháznak hitéleti és vállalkozási tevékenységeiből és vagyoni eszközeinek célszerű felhasználásából is származhat jövedelme.

Vhu. 9. § (1) A Magyarországi Református Egyház, annak választott testületei és intézményei jogosultak működésük biztosításához pénzbeli és természetbeni támogatást kérni és elfogadni.

(2) Az egyháztag abban az egyházközségben fizet egyházfenntartói járulékot, amelynek nyilvántartásában szerepel.

(3) A fokozatos testületek ajánlásokat fogalmazhatnak meg az egyházfenntartói járulék éves összegére vonatkozóan.

(4) A Presbitérium jogosult meghatározni az évi fenntartói járulék minimális összegét, és döntését köteles az egyháztagokkal legkésőbb a tárgyév február 28. napjáig megismertetni.

(5) A Zsinat szabályrendeletben határozza meg az anyagi (pénzbeli és természetbeni) támogatások elfogadásának rendjét, különös tekintettel a támogatás-ként felajánlott ingatlanokra és más vagyontárgyakra.

(6) A Magyar Köztársaság éves költségvetésétől közvetlenül vagy közvetve kapott pénzeszközöket a kedvezményezett testületek és intézmények kötelesek költségvetésükben maradéktalanul megjeleníteni. Az állami költségvetési támogatások felhasználásának és elszámolásának rendjét a Magyar Köztársaság törvényei és alacsonyabb rendű jogszabályai, az egyház és az állam közötti megállapodások és belső egyházi útmutatások együttesen határozzák meg.

(7) Az önálló jogi személyiségű testületek és intézmények jogosultak vállalkozási tevékenység folytatására, azonban kizárólag a vonatkozó állami jogszabályok betartásával. A vállalkozási tevékenységgel kapcsolatos határozatokat haladéktalanul meg kell küldeni a felettes egyházi hatóságnak.

A vállalkozási tevékenységet folytató egyházi testület, intézmény köteles a számviteli és beszámolási rendjét a vonatkozó állami jogszabályoknak megfelelően átalakítani.

(8) Nem tekinthető gazdasági – vállalkozási tevékenységnek, ha az egyházi jogi személy olyan tevékenységet folytat, amelyet a mindenkor hatályos állami jogszabályok nem minősítenek annak.

Negyedik Fejezet Az egyház gazdálkodásának rendje

10. § (1) Az önkormányzati testületek és a felhatalmazással bíró intézmények

- a) minden naptári évre költségvetést készítenek és fogadnak el,
- b) a költségvetésben meghatározott keretek között célszerűen és takarékosan gazdálkodnak,

c) a tulajdonukban, kezelésükben levő ingó-, ingatlan és más vagyoni eszközökkel okszerűen és célszerűen gazdálkodnak, gondoskodnak megóvásukról,

d) a gazdálkodás során az eszközöket és forrásokat érintő adatokat, változásokat áttekinthető és ellenőrizhető módon okmányokkal támasztják alá, és erről nyilvántartást vezetnek,

e) az éves gazdálkodásról, a tárgyévet követően zárószámadást készítenek,

f) gazdálkodásuk belső ellenőrzetéséről gondoskodnak.

Vhu. 10. § (1) Az önállóan gazdálkodó testületek és intézmények éves költségvetésükben kötelesek tételesen kimutatni minden tervezhető bevételüket, illetve minden tervezhető kiadásukat, utóbbinál különösen is a személyi, ügyviteli, működési, karbantartási, felújítási és beruházási kiadásokat, valamint a várható közterheket, adókat és a befizetendő közegethízi hozzájárulásokat. A költségvetésnek tartalmaznia kell – az előre nem látható kiadásokra tekintettel – tartalékösszeget is.

(2) A költségvetést mind a választott testületek, mind az önálló gazdálkodásra jogosult intézmények kötelesek a gazdálkodási törvény mellékletében meghatározott nyomtatványon elkészíteni.

(3) Az előterjesztés és a tárgyalás módját az illetékes egyházi testületek határozzák meg.

(4) Pótköltségvetést kell készíteni, ha

- az éves bevétel a tervezetthez képest 20 százalékot meghaladóan módosul;
- nem tervezett és külső forrásból származó bevétel az éves tervezett bevétel 10 százalékát eléri;
- a kiadási oldal valamely fejezetcíme 10%-ot meghaladóan, vagy a teljes kiadási oldal 20%-ot meghaladóan módosul.

A pótköltségvetés elfogadása és jóváhagyása a költségvetésre vonatkozó szabályok szerint történik.

(5) Az önállóan gazdálkodó testületek és intézmények kötelesek – a gazdálkodási törvény mellékletében meghatározott számviteli nyomtatványokat felhasználva – gazdálkodásukról okmányolt, áttekinthető könyvelést vezetni. A könyvelés történhet hagyományos és számítógépes eljárással, utóbbi esetben azonban köteles az önkormányzati testület illetve az intézmény vezetője gondoskodni arról, hogy egy-egy lekönyvelt időszak dokumentumai kinyomtatott formában is rendelkezésre álljanak.

(6) A pénztár-, bankszámla-, betét és értékezelés részletes rendjét, a könyvvitel és a bizonylatolás általános és formai szabályait a gazdálkodási törvény mellékleteként megjelenő szabályzat rögzíti.

(7) Az önkormányzati testület és intézménye köteles gondoskodni arról, hogy a gazdálkodás és az ellenőrzés

elkülönítetten történjen. Az önkormányzati testület és intézménye költségvetési beszámolóját a számvizsgáló bizottság terjeszti a testület elé. Az előterjeszethezőség feltétele az önkormányzati testület számvizsgáló bizottságának a gazdálkodási törvény 29. § (a–g) pontjaira kiterjedő nyilatkozata.

(8) A költségvetési beszámoló elfogadása annak az önkormányzati testületnek a joga, amely a költségvetést elfogadta. A költségvetést megerősítő fokozatos egyházi testület jóváhagyja a beszámolót vagy jogosult a költségvetési beszámolót és mellékleteit számvizsgáló testülete bevonásával felülvizsgálni, észrevételeit megtenni, és – indokolt esetben – eljárást kezdeményezni.

(9) A gazdálkodás folyamatos ellenőrzését a gazdálkodási törvény VII. fejezete a számvizsgáló bizottság hatáskörébe utalja.

(2) Minden anyagi (pénzbeli vagy természetbeni) értékkel kapcsolatos határozatot vagy intézkedést írásban kell rögzíteni.

11. § Az egyház költségvetése és zárószámadása nem köznyilvános, de gondoskodni kell arról, hogy az arra jogosultak azt 30 napon belül megismerhessék.

Vhu. 11. § (1) Az önállóan gazdálkodó testületek és intézmények gazdálkodásért felelős vezetői kötelesek gondoskodni arról, hogy a költségvetés és zárószámadás fejezetcím szerinti adatai megfelelő nyilvánosságot kapjanak.

(2) Az elfogadott egyházközségi költségvetés és zárószámadás fő címeit, templomi kihirdetés vagy közszemlére kitétel formájában kell nyilvánosságra hozni.

(3) Az egyházmegyei, illetve egyházkerületi közgyűlés alkotó tagjai számára írásos anyag formájában kell rendelkezésre bocsátani az egyházmegye, illetve az egyházkerület költségvetését és zárószámadását.

(4) A Magyarországi Református Egyház éves költségvetését és zárószámadását az elfogadás után 60 napon belül meg kell jelentetni a Református Egyház című hivatalos lapban.

12. § Az önálló gazdálkodást végző testületek és intézmények elnöksége, illetve vezetője felelős a gazdálkodásért.

Vhu. 12. § Az utalványozás egyházközség esetén a lelkeszt illeti meg. Az éves költségvetés 10%-át meghaladó összeg esetén az elnökség együttes utalványozása szükséges. A Zsinatnál, egyházkerületnél, egyházmegyénél szabályrendelet határozza meg az utalványozás rendjét.

13. § Az egyházon belüli gazdálkodási folyamatok tervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére és a felelősségi szabályok meghatározására a Zsinati Tanács egyetemes szempontok alapján végrehajtási utasítást ad ki.

Vhu. 13. § A Zsinati Tanács köteles a Végrehajtási Utasítást illetve annak módosításait a következő zsinati ülésen a Zsinatnak bemutatni.

14. § (1) Az egyház alkotmányában vagy más egyházi törvényekben felhatalmazottak a hozzájuk tartozó testületek és intézmények gazdálkodását felügyelik. Felügyeletük különösen kiterjed:

- a) a költségvetések és zárószámadások megvizsgálására és jóváhagyására,
- b) a különböző közegyházi járulékok befizetésének ellenőrzésére,
- c) a vagyonkezelés ellenőrzésére,
- d) a felügyelt testületek és intézmények vagyoni állapotát befolyásoló gazdasági ügyletek törvényességére,
- e) az ingatlanokkal kapcsolatos jogügyletek jóváhagyására,
- f) minden olyan gazdálkodási területre, amelyre jogszabály a fokozatos egyházi testület részére feladatot ír elő,
- g) az állammal, illetve az önkormányzatokkal szembeni kötelezettségek teljesítésére.

Vhu. 14. § (1) A fokozatos egyházi testületek felügyeleti jogukat az egyházalkotmányban kapott felhatalmazásuknál fogva az alábbi rend szerint gyakorolhatják: az egyházmegye felügyeli az egyházközségek gazdálkodását; az egyházkerület felügyeli a kebelébe tartozó egyházmegyék gazdálkodását. A Zsinat az egyházalkotmány értelmében nem gyakorolhat közvetlen felügyeletet az egyházkerületek felett, azonban elrendelheti, hogy az egyházkerületek a Zsinat által folyósított ellátmányokkal és céltámogatásokkal milyen rend szerint kötelesek elszámolni, illetve milyen feltételekkel kötelesek a kapott ellátmányok és céltámogatások felhasználását ellenőrizhetővé tenni.

(2) A fokozatos egyházi testület jogosult a közvetlenül kebelébe tartozó testületek és intézmények költségvetését és költségvetési beszámolóját (zárószámadását) megvizsgálni, azokkal kapcsolatban 30 napon belül észrevételeket tenni, módosításokra és átdolgozásra határozatot hozni, illetve azokat jóváhagyni. Amennyiben a jóváhagyásra jogosult 30 napon belül nem nyilatkozik, a költségvetés vagy költségvetési beszámoló (zárószámadás) érvényessé válik.

(3) A Zsinat, illetve a fokozatos egyházi testületek közgyűlései által megállapított befizetési kötelezettségeknek meg kell jelenniük a költségvetésben és a költségvetési beszámolóban, (zárószámadásban), vagy mellékletében. Ezek hiányában e dokumentumok nem lehetnek érvényesek, ezért ilyen esetben az illetékes fokozatos egyházi testület köteles azokat átdolgozásra vonatkozó határozattal visszaadni.

(4) Az illetékes fokozatos egyházi testület a vizitáció alkalmával köteles ellenőrizni a közegyházi befizetések teljesítését. A teljesítés elmaradása esetén az ellenőrzést végző testület illetve megbízottja legfeljebb 30 nap haladékat adhat a befizetés teljesítésére. A befizetés elma-

radása ezek után a gazdálkodásért felelős személy(ek) feygelmi felelősségre vonását vonja maga után.

(5) Az illetékes fokozatos egyházi testület köteles ellenőriztetni a gazdálkodási törvény mellékletében előirt szabályzatok és nyomtatványok bevezetését és használatát. Mulasztás esetén az ellenőrzést végző testület illetve az ellenőrzéssel megbízott személy a hiánypótlásra legfeljebb 30 napos haladékat adhat.

(6) Az illetékes fokozatos egyházi testület köteles ellenőriztetni, hogy a pénzkezelés, a számvitel, valamint az ingatlan és ingó vagyon kezelése megfelel-e a gazdálkodási törvényben és végrehajtási utasításában foglaltaknak. Mulasztás esetén az ellenőrzést végző testület illetve az általa megbízott személy köteles az illetékes testület összehívását kezdeményezni, a szükséges intézkedések megtételére vonatkozó – határidőkkel pontosított – határozatok meghozatalát szorgalmazni.

(7) A felügyeleti joggal bíró fokozatos testület jogosult az önálló gazdálkodású testület és intézmény költségvetésben meghatározott, illetve költségvetésen kívüli gazdasági ügyleteit megismerni, azokat véleményezni, jóváhagyni vagy a gazdálkodási törvényi előírásoknak megfelelő átdolgozásra visszaadni. E jog gyakorlásához szükséges, hogy a felügyelt testület e gazdasági ügyleteket előzetes egyeztetésre, a felügyeletre jogosult testülethez felterjessze. Amennyiben a felügyeletet gyakorló testület a felterjesztésre 30 napon belül nem tesz észrevételt, a gazdasági ügylet végrehajthatónak tekinthető.

(8) Az ingatlanok szerzésére, elidegenítésére és megterhelésére vonatkozó szabályozást a Gtv. VI. fejezete és a végrehajtási utasítás tartalmazza.

1. Minden vizsgálat tapasztalatait hitelesített jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelynek egyik példányát a megvizsgált testületnek, illetve intézménynek, a másik példányát pedig a vizsgálatra illetékes testület elnökségének kell megküldeni 30 napon belül.

2. Jogszabálysértés gyanúja esetén a felügyeletet gyakorló testület elnöksége haladéktalanul, de legkésőbb a jegyzőkönyv átvételétől számított 15 napon belül köteles megtenni a szükséges intézkedéseket.

Ötödik Fejezet

Az Országos Református Egyházi Közalap

15. § A Magyarországi Református Egyház egyetemes szolgálatainak támogatására a költségvetésében Közalapot különít el és tart fenn.

Vhu. 15. § Az Országos Református Egyházi Közalap önálló fejezetcímként kell megjelenjen mind a Magyarországi Református Egyház, mind a fokozatos egyházi testületek és a közalapi hozzájárulást fizetők költségvetésében.

16. § 1. A Közalap bevételei:

- a) a gyülekezetek által fizetett évi hozzájárulások, amelynek mértékét és egyházkerületenkénti arányát a Zsinati Tanács állapítja meg,
- b) a gyülekezetek, az intézmények, valamint a közegyház számára kiutalt ingatlanjádék összegének a Zsinati Tanács által meghatározott százalékos hányada,
- c) egyéb bevételek.

(2) A Közalap fizetésére köteles egyházi testületek és intézmények kötelesek a számukra meghatározott Közalapi hozzájárulás összegét évi költségvetési szükségleteik közé felvenni, s azt a megadott határidőig befizetni.

Vhu. 16. § (1) A Zsinati Tanács a közalap következő évi összegét, valamint a tárgyévi közalapi járulék egyházkerületek közötti megosztását a Magyarországi Református Egyház tárgyévi költségvetésével egyidejűleg határozza meg.

(2) Az egyházkerületre kirótt közalapi járulékot az Egyházkerületi Tanács jogosult felosztani a kebelbeli egyházmegyék között. Az Egyházkerületi Tanács e hatáskörét másra nem ruházhatja át.

(3) Az egyházmegyére kivetett közalapi járulékot az Egyházmegyei Tanács osztja fel a kebelbeli egyházközségek között, figyelembe véve azok lélekszámát, teherbíró képességét, valamint a tárgyévre betervezett nagyobb felújításokat és beruházásokat is. Az Egyházmegyei Tanács e hatáskörét másra nem ruházhatja át.

(4) Az évi közalapi hozzájárulást megállapító határozatokról 30 napon belül tájékoztatni kell az érintett testületek elnökségét.

(5) Az ingatlanjádék összege után fizetendő közalapi járulék összege nem haladhatja meg a tárgyévi járadék 5%-át. Az ezen jogcímen megállapított összeget a Zsinat, a részére átutalt ingatlan járadékból levonja és visszatartja. Erről értesítést küld a közalapi járulék fizetésére kötelezett részére.

(6) A tárgyévi támogatandó cél ismeretében (17–18. §) a Zsinati Tanács jogosult arra, hogy a Magyarországi Református Egyház éves költségvetésében saját, egyéb bevételeiből további összegeket is a közalapi bevételekhez csoportosítson.

(7) Nem terjeszthető elő és nem fogadható el olyan egyházközségi költségvetés, amely a közalapi járulék tárgyévi összegét nem tartalmazza.

17. § A Közalap bevételei elsődlegesen missziói, diakóniai, illetőleg oktatási célokra használhatók fel.

Vhu. 17. § Az éves közalapi járulékot negyedévi bontásban kell az egyházmegyei pénztárba befizetni, minden alkalommal a negyedév első hónapjának 15. napjáig. Kivételt képez ez alól az ingatlanjádék után fizetendő közalapi járulék. (Vhu. 16. § (5)).

18. § A Zsinati Tanács a közegethízi költségvetés évenkénti megállapításakor meghatározza azokat a célokat, amelyekre a Közalap az adott évben felhasználható.

Vhu. 18. § (1) A közalapi bevételek tárgyévi felosztásának meghatározásakor tekintettel kell lenni a Zsinat által az egyházkerületekre meghatározott százalékkulcsokra, valamint az egyes egyházkerületek feladatvállalása közötti arányokra.

(2) Ha a közalapi bevételek felhasználása pályázati rendszerben történik, a pályázat kiírása a Zsinati Tanács útmutatása alapján a gazdasági bizottság feladata. A beérkezett pályázatok elbírálása a gazdasági bizottság előkészítése alapján az Elnökségi Tanács és a gazdasági bizottság együttes ülésén történik.

Hatodik fejezet

Gazdálkodás az ingó, ingatlan és más javakkal

19. § 1. Ingatlan tulajdonjogát – e törvényben meghatározott korlátozásokkal – az önálló egyházi jogi személy szerezhetheti meg, és idegenítheti el.

Vhu. 19. § (1) A jogügyletre vonatkozó döntés előtt be kell szerezni

1. az ingatlan tulajdoni lapját,

2. az ingatlan értékbecslését, vagy ingatlanforgalmi szakértői véleményt.

(2) A szavazás egyházközségi szinten név szerint, más testületekben a szavazás általános módján történik és érvényességéhez a jelenlevők kétharmados többsége szükséges.

(3) A határozatnak tartalmaznia kell a jogügylet megkötésének indokát, valamint elidegenítés esetén azt, hogy a befolyó vételárat milyen célra használják fel. A határozatnak tartalmaznia kell a megkötendő szerződés lényeges elemeit (). A döntésnél kiemelten figyelembe kell venni az egyház anyagi érdekeit.

(4) A határozatot írásba kell foglalni és a jogügyletet a beszerzett mellékletekkel együtt 8 napon belül fel kell az e törvényben meghatározott elnökséghez vagy testülethez terjeszteni, jóváhagyás végett.

(5) Templom, hitéleti célú ingatlan tulajdonjogát az egyházi jogi személy tulajdonos csak kivételes és különösen indokolható esetben idegenítheti el vagy adhatja más használatába. A szerződés megkötéséhez egyházközségi, egyházmegyei, egyházkerületi tulajdon esetén az Egyházkerületi Tanács, a Magyarországi Református Egyház tulajdonában álló ingatlan esetén a Zsinati Tanács előzetes hozzájárulása szükséges.¹

Vhu. 19. § (2) Az elidegenítés (ingyenes vagy visszatértes) illetőleg használatba adás kivételes és különösen nyomós indokának tekinthető, ha

1. az ingatlant a gyülekezet legalább 5 éve nem használja, és erre vonatkozó igény – a település(rész) elnéptelenedése miatt – a jövőben sem várható.

2. az ingatlan műszaki állapota miatt a használatra alkalmatlan, a felújítás gazdaságtalan, vagy a felújítási költség nagysága miatt ezt sem az egyházközség, sem a felettes egyházi testületek nem vállalják. Ezen esetben is vizsgálendő, hogy a tulajdonos mindent megtett-e a hitélet erősítése, az anyagi források előteremtése, pályázati lehetőségek kiaknázása érdekében.

(3) A tulajdonjog vagy használat átadása a fentiek megvalósulása esetén is csak azzal a feltétellel engedélyezhető, ha az ingatlanszerző:

1. olyan mértékű ellenérték kifizetését vállalja, amelyből az ingatlan funkciója pótolható, vagy

2. az ingatlant ellenérték nélkül veszi át, de kötelezettséget vállal annak felújítására és az egyházi használat biztosítására is.

(4) Az ingatlan használati jogot megszerzőnek nyilatkoznia kell arról, hogy saját hasznosítási körében az ingatlanban csak olyan tevékenységet végez vagy csak olyan harmadik személy részére biztosít további használatot, amellyel a Református Egyház érdekeit, hitelvit, tekintélyét nem rombolja.

(5) A jogügyletben ki kell kötni, hogy amennyiben az átvett ingatlan tulajdonjogát vagy használati jogát továbbadja, az eredetileg vállalt kötelezettségek a jogutódra is kiterjednek.

(6) Ingyenes juttatás esetében szerződésbe kell foglalni az ajándék visszakövetelhetőségének feltételeit²

20. § (1) Egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, közegetház tulajdonában ingatlan megszerzésére, elidegenítésére vagy megterhelésére vonatkozó jogügylet érvényes létrejöttéhez testületi döntés szükséges.

A jogügylet megkötésére az elnökség tagjai együttes aláírással jogosultak.

(2) Az önkormányzati testületek által alapított intézmények esetén a jogügylettel kapcsolatos döntést a tulajdonos hozza meg, annak képviselője írja alá, de az csak fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

(3) Az egyházi jogi személyek képviseltében megkötött szerződésnek tartalmaznia kell, hogy az csak a jelen törvényben meghatározott jóváhagyással válik érvényessé.

(4) A jóváhagyással kapcsolatos testületi döntés a szavazás általános szabályai szerint történik, de érvényességéhez a jelenlevők 2/3-os többsége szükséges.

1 Módosította a 2007. évi I. törvény

2 Módosította a 2007. évi I. törvény

(5) A jóváhagyás megtörténtével a szerződés a megkötés időpontjára visszamenőleges hatállyal jön létre.

(6) Jóváhagyás hiányában a szerződésre az érvénytelenség jogkövetkezmenyei alkalmazandók.

(7) Az érvénytelenség jogkövetkezmenyeiből eredő kártérítési felelősség érvényesítésénél az e törvény 4. § (3) és (4) bekezdésben foglaltak az irányadók.

(8) Az egyházköztség ingatlanra vonatkozó jogügyleteit az illetékes egyházmegye elnöksége, az egyházmegye ingatlanra vonatkozó jogügyleteit az egyházkerület elnöksége hagyja jóvá és záradékolja.

Az egyházmegye elnökségének jóváhagyó vagy azt megtagadó döntése ellen az Egyházmegyei Tanácshoz, az egyházkerület elnökségének jóváhagyó vagy azt megtagadó döntése ellen az Egyházkerületi Tanácshoz lehet fellebbezni.

(9) Az Egyházkerület ingatlanra vonatkozó jogügyleteit az egyházkerület elnöksége köti meg. A szerződést az Egyházkerületi Tanács hagyja jóvá. A határozat ellen az Egyházkerületi Közgyűléshez lehet fellebbezni.

(10) A Magyarországi Református Egyház tulajdonban álló ingatlanra vonatkozó szerződést a Zsinat elnöksége köti meg. A jogügylet előtt be kell szerezni az Elnökségi Tanács véleményét. A jogügyletet a Zsinati Tanács hagyja jóvá. A határozat ellen a Zsinathoz lehet fellebbezni.³

Vhu. 20. § (1) Egyházközségi, egyházmegyei tulajdonban álló ingatlanok esetében a fokozatos egyházi testület elnöksége az ügyirat kézhezvételét követő 20 napon belül köteles a jóváhagyás megadásáról vagy megtagadásáról írásban nyilatkozni.

(2) Amennyiben a fokozatos testület elnöksége az ügyirat kézhezvételétől számított 20 napon belül nem nyilatkozik, úgy a szerződést a kézhezvételét követő 20. napon jóváhagyottnak kell tekinteni.

(3) Egyházkerületi, közegyházi ingatlannal kapcsolatos jogügylet jóváhagyását az elnökség köteles a soron következő testületi ülésre beterjeszteni.

(4) Amennyiben a felterjesztés hiányos, úgy a határozatot hozó testület elnöksége írásban 8 napos határidővel fel kell hívnia a hiányok pótlására azzal a figyelmeztetéssel, hogy ha a hiányt nem pótolja, vagy ismételten hiányosan terjeszti elő a jóváhagyás iránti kérelmet, úgy a rendelkezésre álló iratok alapján születik döntés.

(5) A jogügylet jóváhagyás akkor tagadható meg, ha
1. jogszabályba ütközik,
2. sérti az egyház érdekeit.

(6) Ha a fokozatos testület elnöksége a jogügyletet jóváhagyja a szerződést záradékkal látja el, és visszaküldi a felterjesztő részére.

(7) Egyházkerületi, közegyházi ingatlanra vonatkozó jogügylet mellékelten csatolni kell a jóváhagyó testület határozatát.⁴

21. § Az ingatlannal való gazdálkodásért az ingatlan tulajdonosa a felelős, köteles annak állagát a jó gazda gondosságával megőrizni.

Vhu. 21. § A szokásosnál (templom, gyülekezeti ház, lelkészlakás) nagyobb ingatlanvagyonnal rendelkező önkormányzati testületek vagyongazdálkodó bizottságot hozhatnak létre. A vagyongazdálkodó bizottság tulajdonosi jogokat nem gyakorolhat.⁵

22. § Az egyházi ingatlanok használata, kezelése:

- az egyházi ingatlanokat elsősorban egyházi célra kell használni. Ennek hiányában – ha jogszabályba nem ütközik – más olyan célokra is használhatók, amelyek nem sértik az egyház érdekeit és tekintélyét,
- nem egyházi célú használathoz, hasznosításhoz a tulajdonos egyházi szervezet testületi határozata szükséges, a presbitérium döntéséhez a fokozatos egyházi testület elnökségének jóváhagyása is.

Vhu. 22. § A testületi határozat meghozatala névszerinti szavazással történik. Az érvényes döntéshez a határozatképes testületi ülés szavazásra jogosult tagjainak egyszerű többségi szavazata szükséges.

23. § 1. Új épület létesítéséről vagy meglévő építmény felújításáról, átalakításáról a tulajdonos dönt. Amennyiben az építkezés szerkezetet vagy rendeltetést érintő változással jár, úgy a tulajdonos egyházi testületének és építési hatóságnak határozatát jóváhagyásra meg kell küldeni a fokozatos egyházi testületnek.

2. Amennyiben új építmény építéséhez, átalakításhoz, felújításhoz a tulajdonos a saját erőn felül igénybe kíván venni más pénzügyi forrásokat is (egyházi, vagy állami pályázatok, segélyek, céltámogatások, stb. útján) – a beruházás megkezdése előtt meg kell küldeni az építkezésre vonatkozó pénzügyi tervet a fokozatos egyházi testületnek.

3. Ha az építkezéshez, a felújításhoz, átalakításhoz a fokozatos egyházi testület hozzájárulása szükséges, ahhoz jóváhagyás hiányában egyházi támogatás nem nyújtható.

4. Építés, beruházás további kérdéseiben az egyházkerület alkothat szabályrendeletet.

Vhu. 23. § (1) A testületi határozat meghozatala mind az (1), mind a (2) bekezdésben foglaltakról név

3 Módosította a 2007. évi I. törvény

4 Módosította a 2007. évi I. törvény

5 Módosította a 2007. évi I. törvény

szerinti szavazással történik. A határozat akkor érvényes, ha azt a szavazásra jogosult tagok egyszerű többséggel támogatják.

(2) Amennyiben e törvény szerint az építkezés jóváhagyást igényel, a testületi határozatot mellékleteivel (beleértve a hatósági eljáráshoz szükséges dokumentációt) a fokozatos egyházi testület elnökségéhez be kell nyújtani. Ha a fokozatos egyházi testület elnöksége 20 napon belül határozatáról írásban nem értesíti a kérelmezőt, a kérelem jóváhagyottnak tekintendő.

(3) Amennyiben e törvény szerint az építkezés jóváhagyást igényel, az építési hatóság határozatát a jóváhagyásra jogosult elnökségnek ellenjegyzés céljából fel kell terjeszteni, amelyet 15 napon belül kell ellenjegyezve a kérelmezőnek visszajuttatni. A határidő elmulasztása az ellenjegyzés megadásának tekintendő. Az ellenjegyzést meg kell tagadni, ha a hatóság határozata nem a fokozatos egyházi testület által jóváhagyott dokumentációt engedélyezte.

(4) Az építkezés pénzügyi tervét a szükséges dokumentumokkal együtt kell a felügyeletet gyakorló hatósághoz felterjeszteni.

(5) A jóváhagyást megtagadó határozat ellen a közgyűléshez lehet fordulni, amely 30 napon belül – ha szükséges akár rendkívüli ülésen – elbírálja a panaszt.

24. § Az egyházi jogi személy a tulajdonában levő ingatlanokról ingatlan-nyilvántartást vezet.

Vhu. 24. § (1) Az ingatlan-nyilvántartásnak tartalmaznia kell az alábbi azonosító adatokat, amelyek egy-egy ingatlan tulajdoni lapján szerepelnek:

- a) település,
- b) hrsz,
- c) utca, házszám,
- d) terület nagysága,
- e) rendeltetése,
- f) tulajdonos.

(2) A nyilvántartás az azonosító adatokon kívül tartalmazza:

- a) az ingatlan birtokosát,
- b) használóját,
- c) a használat módját,
- d) a használat jogcímét,
- e) a használat időtartamát,
- f) az ingatlan értékét,
- g) az ingatlan terheit a jogosult és a teher összegekre megjelölésével,
- h) az ingatlannal kapcsolatos szerződés másolatát.

(3) A nyilvántartást a gazdálkodási törvény hatályba lépését követő egy éven belül, a változásokat 30 napon belül szolgálati úton kell felterjeszteni.

25. § Az egyházi ingó- és ingatlan vagyon tulajdonosa az általa készített leltározási szabályzat figyelembevételével évente egyszer leltároz, amelyet a zárószámadás elkészítésekor érvényesít.

Vhu. 25. § (1) A gazdálkodási törvényben elrendelt leltározási szabályzatnak, valamint ingó- és ingatlan-leltárnak a gazdálkodási törvény hatálybalépése utáni első zárószámadás mellékleteként kell elkészülnie, a továbbiakban csak a leltár korrekciója szükséges.

(2) A leltározási szabályzat célja az egyházi szervezet eszközeinek, készleteinek, vagyontárgyainak, kötelezettségeinek felmérése, mennyiségben és értékben, s ezáltal a mérleg valóságának alátámasztása. A szabályzat egyben védi az egyházi szervezet vagyonát, megállapítja az azokért való felelősöket.

(3) Tárgyi eszköznek minősül az a vagyontárgy, amelynek rendeltetésszerű használat mellett az elhasználódási ideje az egy évet meghaladja.

(4) Leltározni kell az egyházi szervezet:

- a) a tárgyi és nem tárgyi javait, a tárgyi eszközöket és a befektetett pénzügyi eszközöket (befektetett eszközök),
- b) a készleteit, a követeléseket, az értékpapírokat, (forgó eszközök),
- c) a pénzügyintézeteknél levő állományt, a költségvetési tartozásokat és a követeléseket, a társadalombiztosítási tartozásokat, pénztári állományt (pénzeszközök),
- d) a forrásokat, a saját tőkét, saját tulajdonú, illetve birtokba vett álló és forgó eszközöket.

(5) A leltározási szabályzatnak tartalmaznia kell:

- a) a leltározási kötelezettség terjedelmét,
- b) a leltározási ütemtervet,
- c) a leltározásért való felelősséget,
- d) a leltározás módját,
- e) az értékelés szabályait,
- f) az eljárás módját leltárhiány vagy többlet esetén,
- g) a kártérítési kötelezettség mértékét,
- h) a leltározás egységeit.

26. § Az egyházi szervezet ingóságainak selejtezésekor jegyzőkönyvet vesz fel, amelyet az irattári rend szerint megőriz.

Vhu. 26. § (1) A selejtezési jegyzőkönyvet a gazdálkodási törvény melléklet-csomagjában található minta alapján kell elkészíteni. A jegyzőkönyv egy példányát irattárban kell elhelyezni, másik példány pedig a 25. §-ban részletezett vagyonleltárhoz csatolandó.

(2) A selejtezési szabályzatban kell rögzíteni:

- a) a selejtezhető és nem selejtezhető vagyontárgyak körét,
- b) a selejtezés elrendelésére, a selejtezési eljárás lefolytatására jogosult személyek körét,

- c) a selejtezés módját,
- d) a selejtezett vagyontárgyak további hasznosításának vagy megsemmisítésének körét, módját,
- e) a selejtezési jegyzőkönyv alaki és tartalmi kellékeit.

(3) A selejtezési szabályzat előírásai nem vonatkoznak az egyházi szervezet iratainak selejtezésére, ezekre az iratkezelési szabályzat rendelkezéseit kell alkalmazni.

27. § Az egyház tulajdonában levő műtárgyakat az ezek kezelésére vonatkozó állami szabályok szerint kell nyilvántartani, tárolni és biztosítani.

Vhu. 27. § (1) Műtárgyon az állami törvényekben megfogalmazottakon kívül érteni kell mindazokat az ingóságokat, amelyeket az egyházi szervezet a liturgikus, illetve mindennapi életében használ, így ide tartoznak a klenódiumok, terítők, templomi berendezések, zászlók stb.

(2) Az egyházi szervezet a műtárgyokról fokozott figyelemmel tartozik gondoskodni, beleértve a biztosítást.

(3) A mozgatható műtárgyakat használaton kívül elzárva kell tartani, és gondoskodni kell a rongálódás elleni védelmükről, állagmegóvásukról.

28 § 1. Egyházi testület vagy intézmény ingatlan, ingóságot vagy költségvetésének 5%-át meghaladó pénzeszközt alapítványba, csak a fokozatos egyházi testület jóváhagyásával juttathat.

Egyházi testület vagy intézmény gazdasági társaságba ingatlan, ingóságot vagy pénzeszközt csak a fokozatos egyházi testület jóváhagyásával vihet be.

(2) Gazdálkodó egyházi szervezetnek tilos:

- a) társaságban korlátlan felelősséggel részt venni,
- b) pénzeszközeit bizonytalan fedezettel kihelyezni,
- c) pénzeszközeit banki kockázatnál nagyobb kockázattal járó módon befektetni,
- d) egyházi pénzeszközöket magáncélra igénybe venni vagy adni,
- e) céltámogatást, pályázati támogatást eltérő célra felhasználni.

Vhu. 28. § A vonatkozó testületi döntés meghozatalára és hatályosítására azok az előírások érvényesek, amelyek e gazdálkodási törvény 21. §-ában és annak végrehatási utasításában az ingatlan szerzésére illetve elidegenítésére vonatkoznak.

Hetedik fejezet

Az egyházi gazdálkodás ellenőrzése

29. § Az egyházi gazdálkodás ellenőrzésének célja, hogy elősegítse:

- a) az egyházi gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok betartását,
- b) az egyházi gazdálkodó szervezeteket megillető bevételek beszedését,

- c) a pénzeszközök gazdaságos, takarékos, és szabályszerű felhasználását,
- d) a költségvetés és a zárószámadás megalapozottságát,
- e) a vagyonnevelés hatékonyságát és szabályszerűségét,
- f) a hanyagság és túlköltekezés megelőzését,
- g) a számviteli és bizonylati rend betartását.

Vhu. 29. § (1) A Zsinati Tanács felhatalmazza a Zsinat Elnökségét, hogy a Magyarországi Református Egyház gazdálkodásáról szóló hatályos törvényéhez a mellékleteket (szabályrendeleteket, nyomtatványokat) az illetékes bizottsággal egyetértésben kiadja.

(2) Ez a végrehajtási utasítás 2002. július 1-én lép hatályba.

30. § 1. Az egyházi gazdálkodási szervezetek gazdálkodásának ellenőrzését az adott szintű önállóan gazdálkodó szervezetek testületei által választott számvizsgáló bizottságok végzik, melyeket az önállóan gazdálkodó szervezetek testületei választanak. Ellenőrzésük során joguk van a gazdálkodás teljes egészét vizsgálni, nyilatkozatokat bekérni, a gazdálkodást végzőkhöz kérdéseket feltenni.

2. A számvizsgáló bizottság tagjai presbiteri tisztség viselésére jogosult, teljes jogú egyháztagok lehetnek, akik az adott egyházi szervezet gazdálkodásában nem vesznek részt.

3. Biztosítani kell a számvizsgáló bizottságok munkájának szakszerűségét.

Az egyházmegyei, egyházkerületi és zsinati számvizsgáló bizottság legalább egy tagjának számviteli végzettséggel kell rendelkeznie.

31. § 1. A számvizsgáló bizottságoknak joguk van arra, hogy a felügyeletük alá tartozó szervek gazdálkodását maguk vagy kiküldötteik útján ellenőrizzék

2. Nem választhatók a számvizsgáló bizottság tagjaivá illetve póttagjaivá azok, akik az adott testület vagy intézmény gazdálkodásában, illetve annak irányításában tisztüknél fogva részt vesznek vagy megválasztásuk az összeférhetetlenség egyéb szabályaival ütközik, így a testületek elnökségének, illetve a gazdasági bizottságnak tagjai.

Nyolcadik fejezet

Vegyes és záró rendelkezések

32. § E törvény alkalmazásában:

- a) gazdálkodás: a rendelkezésre álló javak felhasználásának folyamata,
- b) gazdálkodási rend: a rendelkezésre álló javak megőrzésére, felhasználására, illetve az egyházi tevékenységek ellátása érdekében a bevételek elérésére és a szükséges kiadások teljesítésére irányuló tevékenységek szabályozásának összessége,

- c) jogi személy: olyan szervezet, amelyet az állam, polgári, alanyi jogokkal és kötelezettségekkel ruház fel. Önálló képvisellel rendelkezik, és önállóan jelenik meg a gazdasági forgalomban,
- d) egyházi jogi személy: az az egyházi testület vagy intézmény, amelyet az egyház a belső jogszabályaiban annak minősít, jogképességét törvény korlátozhatja.
- e) egyházi adóalany: az önálló képviselőkkel rendelkező és az egyház által önálló jogi személynek minősített szervezet, amely önálló adószámmal is rendelkezik. Egy adóalany intézménynek, szervezetnek egy – a számviteli törvény szerinti – beszámolója van ennek megfelelően egy önálló könyvvezetése,
- f) önállóan gazdálkodó egyházi testület, intézmény: amelyet az alapító egyházi testület annak sorol be,
- g) részben önállóan gazdálkodó egyházi intézmény (intézményrész), s szervezeti egység: amely gazdálkodási szempontból egy másik, önálló gazdálkodó egyházi intézménynek része, vagy szervezeti egysége. Általánosságban jelenti azt az intézményt, amely gazdaságilag nem önállóan jelenik meg a gazdasági forgalomban, bár jogi személyiséggel rendelkezik,
- h) alapító egyházi szerv: az az egyházi jogi személy, amely új, jogi személyiségű egyházi szervezetet, szervezeti egységet hoz létre. Egyházi szerv közhasznú szervezetet, gazdasági társaságot is alapíthat, vagy abban részt vehet: az így létrejött szervezet azonban az alapítótól elkülönült jogi személyiségű szervezetként működik,
- i) egyházi felügyeleti tevékenység: egyházi illetve az egyház által átvállalt feladatok ellátásának szakmai irányítására, szervezésére, szabályozására, ellenőrzésére irányuló tevékenység, és az ezekkel kapcsolatos éves költségvetési, gazdálkodási tervezési, beszámolási, pénzügyi ellenőrzésekre kiterjedő feladatok összehangolása,
- j) költségvetés: az egyes egyházi testületek, illetve intézmények a várható bevételeiknek és ráfordításainak számbavételével összeállított éves pénzügyi terv,
- k) költségvetési beszámoló (zárószámadás): az egyes egyházi testületek és intézmények adott évi tevékenységéről szóló beszámolás, amely kitér mind a szakmai feladatok ellátására, annak mutató számaira, mind a számviteli törvény és gazdálkodási rend által előírt számszaki mutatók alakulására,
- l) leltár: minden olyan kimutatás, amely az eszközök és a források, vagy egy-egy csoportjuk valóságában meglévő állományának mennyiségét és értékét meghatározott napra vonatkoztatva tartalmazza. A leltározás az egyházi szervezet tulajdonát képező, vagy használatába adott álló és forgóeszközök, valamint azok forrásainak (az aktív és passzív vagyონrészeknek), továbbá a birtokában levő idegen eszközök valóságában meglévő állományának megállapítása,
- m) összeférhetetlenség: Az egyháznak az a tisztségviselője, vagy az egyházi önkormányzat körében rendelkezésre jogosult tagja nem vehet részt olyan gazdálkodással kapcsolatos ügyre vonatkozó tárgyalásban, határozathozatalban vagy intézkedésben, amelyben ő maga, házastársa, jegyese, egyenes ági rokona vagy annak házastársa, örökbefogadó és nevelő szülője, örökbefogadott vagy nevelt gyermeke, testvére; a házastárs egyenes ágbeli rokona vagy testvére, továbbá a testvér házastársa, valamint mint valamelyik fél törvényes képviselője, meghatalmazottja járt el, vagy érdekelt,
- n) fokozatos egyházi testület: egyházközségnek egyházmegye, egyházmegyének egyházkerület, intézménynek fenntartója.

33. § A 2002. évi I. törvény 2002. július 1-én lépett hatályba, rendelkezéseit 2003. évi költségvetés elkészítésénél kellett először alkalmazni. Egyidejűleg hatályát veszítette az egyház háztartásáról szóló 1967. évi IV. tv. és annak végrehajtási utasítása, de a 2002. évre vonatkozó zárószámadást az 1967. évi törvény alapján kellett elkészíteni.

A 2002. évi I. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 13. ülészsaka

A 2002. évi I. törvény végrehajtási utasítását megállapította a Magyarországi Református Egyház Zsinati Tanácsának 2002. április 24-i ülése.

A 2007. évi I. törvényt a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 11. ülészsaka fogadta el. A 2007. évi I. törvény 2007. július 1-én lépett hatályba.

A 2007. évi I. törvény a 19–21. §-it és a hozzáfűződő végrehajtási utasításokat módosította.

1995. ÉVI II. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ MISSZIÓJÁRÓL

A Magyarországi Református Egyház népegyház és hitvalló egyház egyszerre. Hiszen nemzedékről nemzedékre születnek bele a tagok és iktatódnak be a keresztség és konfirmáció által népegyházunkba, s a megtérés és újjászületés által tagolódnak be hitvalló egyházunkba.

Ebből a valóságos és sajátos helyzetből kiindulva, a Magyarországi Református Egyház, Jézus Krisztus missziói parancsának engedelmeskedve, a következő igék alapján a missziói munkát törvényesen szabályozott, kiemelt feladatának tekinti:

„Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet” (Mt 28,18–19).

„Nem tehetjük, hogy ne mondjuk el azt, amit láttunk és hallottunk” (ApCsel 4,20).

„Eszetekbe juttatom testvéreim az evangéliumot, amelyet hirdettem nektek, amelyet be is fogadtatok, amelyben meg is maradtatok” (1Kor 15,1).

„Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket” (Jn 20,21).

„Kevésnek tartom, hogy Jákób törzseinek helyreállításában és a megmentett Izráel visszatérítésében légy az én szolgám. A pogányok világosságává teszek, hogy eljusson szabadításom a föld határáig” (Ézs 49,6).

„Aki azt akarja, hogy minden ember üdvözljön és az igazság ismeretére eljusson” (1Tim 2,4).

A törvény megalkotásával a Magyarországi Református Egyház vallást tesz a Szentháromság Istenbe vetett hitéről:

– az Atyáról, aki „egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16).

– a Fiúról, aki „engedelmessé lett haláláig, mégpedig a keresztfának haláláig” (Fil 2,8).

– a Szentlélekről, aki által erőt vesznek a tanítványok küldetésük teljesítésére „Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határáig” (ApCsel 1,8).

Az egyház által végzett misszió ezért az Atyától eredően, a Fiú iránti engedelmességben, a Szentlélek ha-

talmával történik. Református hitünk szerint a misszió az Isten kegyelmi kiválasztásának gyakorlati megvalósulása. Az egyház mintegy közhírré teszi az evangéliumot, hogy akik üdvösségre választottak, de még nem hallották meg az életet mentő jó hírt, végre meghallják: „a hit tehát hallásból van, a hallás pedig a Krisztus beszéde által” (Róm 10,17).

A misszió ezért Krisztusnak, az Ő egyházának – és benne Krisztus Magyarországi Református Egyházának – az a szüntelen fáradozása, amely által az Ő gyülekezeteibe akarja gyűjteni Isten választottait (Heidelbergi Káté 54. kérdés-felelet).

A misszió célja nemcsak az ember üdvössége, hanem mindenek fölött Isten dicsőségének a szolgálata: „Őtöle, Őáltala és Őréa nézve vannak mindenek... Ővé a dicsőség mindörökké” (Róm 11,36).

A Magyarországi Református Egyház a küldetésbe (misszióba) állító Szentháromság Istennek engedelmeskedve, a „perzselő tüzet” (Jer 20,9), a „Lélek erejét” meg nem oltva (1Thessz 5,19), az evangélium szavára szüntelen emlékezve és emlékeztetve, az egyházban folyó missziói munka ékesen és szép rendben történő végzése érdekében az alábbi törvényt alkotja.

1. § A Magyarországi Református Egyház küldetéséből fakadó szolgálatát (misszióját) személyválogatás nélkül végzi minden emberért:

(1) azokért, akik hallottak Krisztusról, de még nem fogadták be a Krisztust (gyülekezeti misszió);

(2) azokért, akik az egyháztól elidegenedtek, illetve elszakadtak (belmisszió);

(3) azokért, akik még soha nem hallottak a Krisztusban minden ember számára megjelent üdvözítő kegyelemről (külmisszió).

2. § A missziói munkában az egyház minden tagjának feladata, hogy élőszóval, hitből fakadó cselekedetekkel, valamint példaadó étellel tanúskodjék a Jézus Krisztusban megjelent üdvösségről.

3. § A misszió szervezéséért és végzéséért az egyház fokozatos testületei és megválasztott tisztségviselői kiemelten felelősek.

4. § A missziói munka megfelelő személyi, anyagi és

tárgyi feltételeinek megteremtése mind az egyes egyházközösségeknek, mind a fokozatos egyházi testületeknek egyenként és közösségben hordozandó feladata.

5. § A gyülekezeti misszió főbb területei:

(1) Isten igéjének hirdetése szóban, írásban és a kommunikáció modern eszközeivel, gyülekezeti alkalmon és azokon kívül,

(2) Isten igéjének hirdetése a sákramentumok (keresztség és úrvacsora) kiszolgáltatása által,

(3) gyülekezeti evangélizáció és réteg-evangélizációk (például gyermek-, ifjúsági- stb.),

(4) a Jézus Krisztus személyéhez elvezető katekézis családi, gyülekezeti, iskolai, közösségi és egyéb formái,

(5) a gyülekezet tagjainak rendszeres látogatása – különös tekintettel a betegekre, gyászolókra, a szétszórtságban (szórványban) élőkre,

(6) a gyülekezet tagjainak diakóniai gondozása, a valamilyen ok miatt hátrányos helyzetűek, a kisértéseknek fokozottan kitettek, a segítségre szorultak támogatása,

(7) a gyülekezet közösségében újjászületettek, a Krisztushoz megtértek lelkipozítása és további gyülekezeti szolgálatokra való felkészítése (bibliaórák, imaórák, gyülekezeti biblia-iskolák, felnőtt katekézis, tanfolyamok, csendesnapok).

6. § A belmisszió főbb területei:

(1) evangélizációk,

(2) fiatalok közti misszió minden korosztálynak (gyermek, általános- és középiskolás, szakmunkásképzősök, főiskolások, egyetemi ifjúság között),

(3) konferenciák, tanfolyamok, továbbképző alkalmak,

(4) a társadalom széles rétegeinek az evangéliummal való találkozását munkáló kulturális alkalmak (irodalom, zene, művészet),

(5) missziói célú intézményhálózat létrehozása és működtetése (börtön-misszió, cigány-misszió, házasság- és családsegítő-misszió, iszákosmentő-misszió, kallódó ifjúságot mentő misszió, kórház-misszió, lep-ra-misszió, menekült-misszió, mozgáskorlátozottak-missziója, telefon-lelkipozítás, vak- és siket-misszió, illetve a szükséghez képest további intézmények és szervezetek létrehozása),

(6) a magyar honvédség, határőrség és rendőrség körében végzendő missziói munkát külön egyházi törvény szabályozza.

7. § A belmisszió különböző területein mind a gyülekezetek, mind a fokozatos egyházi testületek egymással egyeztetve végzik a szolgálatok reájuk eső részét.

8. § A Magyarországi Református Egyház kötelességének tartja, hogy részt vegyen a világ evangéliumi

egyházainak a külmissziói munkájában. Tagjain vagy intézményein keresztül bekapcsolódhat a külföldi testvéregyházak ilyen jellegű szolgálataiba, illetve saját szervei útján is végezheti azt, tudva, hogy ilyen irányú szolgálata része az Isten országáért munkálkodó keresztyén világmisszióknak.

9. § A Magyarországi Református Egyház iskola-rendszerének kiépítésében, illetve a meglévő iskolák tantervi szabályzataiban kiemelt fontosságúnak tartja a missziói célú képzési formák létrehozását.

10. § A Magyarországi Református Egyház kötelessége, hogy szervezetének minden szintjén tervezze a missziói feladatokat, és azok teljesítését munkálja.

(1) Ennek érdekében egyházközösségi, egyházmegyei, egyházkerületi és zsinati bizottságokat szervez, amelyek tervezik, ösztönzik, és évente összegezik a missziói feladatokat és azok teljesítését. Munkájukról évente beszámolnak az őket létrehívó testületnek (presbitériumnak, közgyűlésnek, Zsinatnak).

(2) A presbitériumok és a fokozatos testületek éves költségvetésükben a missziói munkák végzésére szükséges fedezetet biztosítják.

(3) A missziói készség ápolása érdekében évente minden egyházközösségben missziói napot kell tartani.

11. § A Magyarországi Református Egyház meglévő szervezetein keresztül testvéri kapcsolatot tart fenn a világ bármely részén élő magyar reformátusokkal, és értük kiemelt missziói felelősséget hordoz. A Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának és a Magyar Reformátusok Világszövetségének missziói szempontból is alkotó tagja.

12. § A Magyarországi Református Egyház a bel- és a külmisszió munkamezőin együttműködik azokkal az egyesületekkel, szövetségekkel és mozgalmakkal, amelyek a Magyarországi Református Egyház tagjaiból alakultak, s amelyek tanításai a Szentírással és egyházunk hitvallásaival megegyeznek. Együttműködésre törekszik minden olyan más felekezeti, felekezetközi és egyéb szervezettel, amelynek céljai e missziói törvény szellemével egybeesnek.

13. § A Magyarországi Református Egyház missziói céljainak munkálása során együttműködik a világ valamennyi református (presbitériánus) egyházával.

14. § A Magyarországi Református Egyház az egymástól tanulás (1Kor 13,9), a Szentírásból jobbra taníttatás nyitottságával vesz részt a hazai és nemzetközi, felekezetközi egyházi szervezetek szolgálatában.

Megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február 27-én megnyílt X. Zsinatának 13. ülészaka. Kihirdetésre került a Református Egyház c. folyóirat 1995. decemberi számában.

1992. ÉVI II. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZI KÖNYVKIADÁSRÓL

1. § (1) A Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója (a továbbiakban: Kiadó) biztosítja a bibliakiadás, könyvkiadás és folyóirat-kiadás megvalósítását és terjesztését.

(2) Ebből a célból létesül a Kálvin János Kiadó, amely önálló jogi személy, felügyeletét a Zsinat látja el.

(3) A Kiadó vezetőjét (igazgatóját) a Zsinat választja pályázat útján 6 évi időtartamra. A Kiadó vezetője gyakorolja a munkáltatói jogokat a Kiadó alkalmazottai felett.

(4) A Kiadó működésének részletes szabályozását a szervezeti és működési szabályzat határozza meg, amelyet a Zsinat hagy jóvá.

2. § (1) A Kiadó közalapi hozzájárulást évi árbevételének

százalékában a szervezeti és működési szabályzatban rögzített módon teljesít. Pénzügyi felügyeletét a Zsinati Számvizsgáló Bizottság látja el.

(2) A Kiadó tevékenysége nem gazdasági vállalkozási tevékenység, szolgálata az egyházi szolgálatba illeszkedik.

(3) A Kiadó a Zsinati Iroda Sajtóosztálya (Református Sajtóosztály) jogutóda.

3. § Ez a törvény a kihirdetésekor lép hatályba. Megjelent a Református Egyház 1992. júniusi számában. Egyidejűleg az 1967. évi IV. törvénycikk vonatkozó részei és a hozzájuk fűződő végrehajtási utasítások, a Zsinati Iroda Sajtóosztályára vonatkozó rendelkezések hatályukat veszítik.

1994. ÉVI I. TÖRVÉNY
A MAGYAR HONVÉDSÉGNÉL
VÉGZENDŐ LELKIPÁSZTORI SZOLGÁLATRÓL
A 2006. ÉVI II. ÉS 2010. ÉVI II. TÖRVÉNY
MÓDOSÍTÁSAIVAL
EGYSÉGES SZERKEZETBEN

A Magyarországi Református Egyház Zsinata abból a hitbeli és teológiai felismerésből kiindulva, hogy Isten országát, amely „nem e világból való” (Jn 18,36) kell szolgálnia, és a békességet munkálnia, ökumenikus nyitottságban, a Magyarországi Evangélikus Egyházzal testvéri egyetértésben, a református hitvallásainkhoz való hűségben, jó történelmi örökségét megújítva, a Magyar Honvédség kötelékében ismételten megszervezett lelkipásztori szolgálat érdekében az alábbi törvényt alkotja:

1. § A Magyarországi Református Egyház, a Magyarországi Evangélikus Egyház, valamint a Magyar Köztársaság Kormánya között létrejött megállapodások alapján a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház (továbbiakban: MRE, illetve MEE) közös protestáns tábori lelkészi szolgálatot hozott létre.

2. § (1) A protestáns tábori lelkészi szolgálat feladata az egyházi szolgálatok végzése a Magyar Honvédség szervezetében. Így különösen:

- istentiszteletek és bibliórák tartása,
- egyéni és közösségi lelkigondozás, katechetikai oktatás, rendszeres fogadóórák tartása,
- életismereti, erkölcsi oktatás, nevelés keretében valláserkölcsei megközelítéssel az általános emberi értékek, a nemes emberi magatartás, a hazafiság, a bajtársiasság eszméinek ápolása,
- szociális, karitatív tevékenység végzése a katonai egészségügyi és szociális intézményekben,
- bizalmi fórum biztosítása a katonák számára; emberi, családi, vallási problémájuk meghallgatása, enyhítése, rendezése,
- a katonák ellátása a vallásgyakorláshoz szükséges irodalommal (Biblia, imakönyv, énekeskönyv, valóságos irodalom),
- a katonák és családtagjaik részére kérésre végzett egyéb egyházi szolgálat (keresztelés, konfirmálás, házasságkötés, temetés).

(2) Az anyakönyvezés belföldön a szolgálatvégzés helye szerint illetékes református, illetve evangélikus

egyházköztségben történik. Külföldön történő szolgálat esetén az állandó lakóhely szerinti egyházköztség illetékes.

(3) Tevékenysége kiterjed a református és evangélikus vallású hivatásos és szerződéses katonákra, azok családtagjaira, a az önkéntes tartalékos katonákra, a katonai tanintézetek hallgatóira, a honvédség kötelékében dolgozó köz alkalmazottakra, és köztisztviselőkre, a megelőző védelmi helyzetben és rendkívüli állapot idején honvédelmi munkakötelezettséget teljesítőkre, a katonai egészségügyi intézményben ápoltakra, a honvédségi szociális otthonok lakóira, valamint a katonai büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottakra.

(4) A protestáns tábori lelkészek szolgálatukat a református és evangélikus egyházak közötti megállapodások értelmében végzik. Ökumenikus nyitottságban minden hozzájuk forduló személy lelkigondozását vállalják.

3. § (1) A protestáns tábori lelkészi szolgálatot a protestáns tábori püspök irányítja és felügyeli.

(2) A tábori püspök irányelveket és rendelkezéseket ad ki a szolgálatra vonatkozóan, és ellenőrzi azok végrehajtását. Kinevezi és beiktatja a protestáns tábori lelkészeket, látogatja a katonai szervezeteket és lelkészeket.

(3) A protestáns tábori püspök katonai szolgálati alárendeltség tekintetében közvetlenül a honvédelmi miniszterhez tartozik. Az egyházi fegyelmezés vonatkozásában – amennyiben református – a Református Egyház Zsinati Bíróságának joghatósága alá tartozik.

(4) A protestáns tábori püspököt az illetékes egyházi főhatóságok együttes javaslatára – a honvédelmi miniszter előzetes egyetértésével – a felekezet szerint legfelsőbb szintű egyházi testület választja, saját jogrendje alapján, a katonai szolgálatra vonatkozó feltételek és előírások figyelembevételével. A protestáns tábori püspököt a miniszter a választás alapján nevezi ki.

(5) A protestáns tábori püspök az illetékes egyházi főhatóságok és a miniszter egyetértésével visszahívható.

(6)¹ A református protestáns tábori püspök, illetőleg amennyiben a protestáns tábori püspök evangélikus, akkor a református vallású helyettese (a Hivatalvezető) tisztségénél fogva alkotó tagja a Zsinatnak. Egyéb zsinati tisztségre nem választható. A protestáns tábori püspököt vagy helyettesét – akadályoztatásuk esetén – a Zsinat ülésein a rangidős református tábori lelkész helyettesíti.

(7) A protestáns tábori püspöki tisztséget a református és evangélikus lelkészek a két egyház közötti egyezség szerint felváltva töltik be. A protestáns tábori püspöki tisztségben eltölthető református és evangélikus egyház közötti időarányokról külön megállapodásban kell rendelkezni.

(8) A püspök évente írásos jelentést tesz a szolgálatról mindkét egyház legfelső képviselő testületének, amelyet tájékoztatásul megküld a miniszternek is.

(9) A Protestáns tábori Püspöki Hivatal székhelye Budapest.

4. § (1) A protestáns tábori püspök munkáját hivatalvezető segíti, aki egyben a püspök helyettese.

(2) Amennyiben a püspök református, a hivatalvezető evangélikus, amikor pedig a püspök evangélikus, akkor a hivatalvezető református.

(3) A hivatalvezetőt a két érintett egyház elnökségének egybehangzó javaslatára a honvédelmi miniszter nevezi ki és a protestáns tábori püspök iktatja be.

(4) A hivatalvezető szolgálati előjárója – a püspököt leszámítva – minden protestáns tábori lelkésznek. Irányítja a szolgálat adminisztrációját. Minden, a szolgálat működésével összefüggő ügyről tájékoztatást kap. A szolgálatot képviseli saját egyháza döntéshozó testületeiben, hitelvi kérdésekben felügyeli a szolgálat saját egyházához tartozó tagját.

5. § (1) A protestáns tábori lelkészek hivatásos vagy szerződéses tisztek, szolgálatukat az állami, katonai, és egyházi előírásoknak megfelelően végzik. Katonai tevékenységet nem végeznek, a háború áldozatairól szóló Genfi egyezményeknek megfelelően harcban nem vethető személynek minősülnek.

(2) Az egyházak biztosítják a megfelelő számú lelkészt a szolgálat számára. A püspököt és a hivatalvezetőt leszámítva a lelkészi álláshelyek 3 : 1 arányban oszlanak meg a református és evangélikus egyház között. Ez az elv minden beosztási szinten érvényesítendő.

(3) A református tábori lelkészeket a Zsinat elnöksége bízza meg ezen szolgálatra, a minisztériummal, a másik egyházzal és a protestáns tábori lelkészi szolgálattal történt előzetes egyeztetés után. A protestáns tábori lelkészt a Zsinat elnöksége visszahívhatja.

(4) A szolgálattól megváltó lelkészek az egyházban ismét alkalmazhatóak, nyugdíjjogosultság tekintetében az egyház belső szabályozása az irányadó.

(5) A protestáns tábori lelkész szolgálati ideje alatt nem tölthet be semmilyen más, a gyülekezeti vagy intézményi lelkészi állással azonos beosztást.

(6) Protestáns tábori lelkészi szolgálatot elláthat lelkészi képesítéssel rendelkező tartalékos tiszt is, valamint kiegészítő lelkész, aki mint a helyi egyházközség lelkésze, a protestáns tábori püspök felkérésére a helyőrségekben állomásozó katonai szervezetek lelképásztori feladatait ellátja.

6. § A protestáns tábori püspök joghatósága kiterjed valamennyi protestáns tábori lelkészre, az egyházi bírászkodás azonban megmarad az illetékes egyházi főhatóságnál.

(2) Protestáns tábori lelkész ellen katonai függetlenségért miatti indított katonai fegyelmi eljárásról értesíteni kell a protestáns tábori püspököt.

(3) Protestáns tábori lelkész ellen indított egyházi fegyelmi eljárásról az egyházi bíróság elnöksége az illetékes katonai előjárót és a tábori püspököt tájékoztatja.

7. § A tábori lelkészi szolgálattal kapcsolatos közös ügyek intézésére az érintett egyházak közös bizottságot alakítanak, amelyben a Zsinat Elnöksége három tagot delegál.

8. § A protestáns tábori lelkészi szolgálat szervezeti és működési szabályzatát a miniszter az egyházak előzetes egyetértésével lépteti hatályba.

9. § Jelen törvény kiegészítő részét képezi a Magyarországi Református Egyház, a Magyarországi Evangélikus Egyház és a Magyar Köztársaság Kormánya közötti megállapodás.

Az 1994. évi I. törvény a kihirdetéssel, 1994. májusban lépett hatályba.

A 2006. évi II. törvényt a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 9. ülészaka fogadta el a Zs-84/2006. számú határozatával. A 2006. évi II. törvény 2006. szeptember 1. napjával lép hatályba.

A 2010. évi II. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2010. június 4-én megnyílt XIII. Zsinatának 5. ülészakán született Zs-79/2010.06.04. számú zsinati határozat.

A 2010. évi II. törvény a kihirdetés napján (2010. július 10.) lépett hatályba.

A 2010. évi II. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 3. § (6) bekezdése.

1 A 3. § (6) bekezdést módosította a ZS. - 79/2010.06.04. számú zsinati határozattal elfogadott 2010. évi II. törvény 1. §-a.

**MEGÁLLAPODÁS,
AMELY LÉTREJÖTT A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ
ÉS A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA KÖZÖTT
A MAGYAR HONVÉDSÉGNÉL
ÉS A HATÁRŐRSÉGNÉL VÉGZENDŐ
LELKIPÁSZTORI SZOLGÁLAT TÁRGYÁBAN**

A Magyarországi Református Egyház és a Magyar Köztársaság Kormánya attól a szándéktól vezérelve, hogy a Magyar Honvédség és Határőrség református és evangélikus tagjai számára állandó és megfelelő módon biztosítsák a lelkipásztori szolgálatot, az alábbiakban állapodik meg:

I.

1. A Magyar Honvédség és a Határőrség református és evangélikus tagjainak lelkipásztori gondozására a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház közös protestáns katonai lelkeszi szolgálatot hoz létre.

2. A szolgálat tevékenysége kiterjed a református és evangélikus vallású hivatásos katonákra és azok családtagjaira, a sor- és tartalékos katonákra, a katonai tanintézetek hallgatóira, a honvédség és határőrség kötelékében dolgozó közalkalmazottakra, a katonai kórházakban fekvő betegekre és a szociális otthonok lakóira. Amennyiben más protestáns felekezetek kérik, a protestáns táborig lelkeszi szolgálat az ő híveik gondozását is ellátja.

3. A katonai lelkeszek feladata az igehirdetés, a sákramentumok kiszolgáltatása és a lelkigondozás. A vallási rendezvényeken a részvétel önkéntes. Katonai tevékenységet nem végeznek. Munkájukat a katonai szervezetek tevékenységének zavarása nélkül, általában kiképzési időn kívül végzik. Lelkipásztori szolgálatukat ökumenikus szellemben teljesítik. Minden hozzájuk forduló személy lelkigondozását vállalják, felekezetre vagy azon kívüliségre tekintet nélkül.

II.

1. A protestáns táborig lelkeszi szolgálatot a katonai püspök irányítja és felügyeli. Katonai szolgálati alárendeltség tekintetében közvetlenül a honvédelmi miniszterhez tartozik. Joghatósága kiterjed valamennyi protestáns vallású katonai lelkeszre. A tanfegyelem, a fegyelmezés és a bíraskodás azonban az illetékes egyházi főhatóságnál marad.

A katonai püspököt az illetékes egyházi főhatóságok együttes javaslatára, a honvédelmi miniszter előzetes egyetértésével a felekezetek szerinti illetékes egyházi testület választja, szem előtt tartva a katonai szolgálattal kapcsolatos előírásokat. Szolgálatba állításról a honvédelmi miniszter intézkedik. Kinevezése a hatályos jogszabályokban előírt szolgálati viszonyának megszűnéséig szól.

A táborig püspök megbízatása 6 évre szól. Ennek lejártakor az egyházi főhatóságok a honvédelmi miniszterrel egyetértésben a hatályos egyházi törvények szerint szolgálatát meghosszabbíthatják.

A táborig püspök a szolgálatra vonatkozóan irányelveket bocsát ki, és ellenőrzi azok érvényesülését; gyűléseket tart, látogatja a katonai szervezeteket és a lelkeszeket; beiktatja a táborig lelkeszeket; felszenteli a kultushelyeket és a kegytárgyakat.

2. A püspöki tisztséget a református és evangélikus lelkeszek felváltva töltik be úgy, hogy megüresedés esetében a református püspököt az evangélikus, az utóbbit református püspök követi. A püspöki tisztet első alkalommal református lelkesz tölti be.

3. A katonai püspök rendelkezéseket ad ki, és beszámoltatja a protestáns katonai lelkeszeket. A lelkeszi szolgálat helyzetét személyesen vagy képviselője útján végzett látogatás során a helyszínen is ellenőrizheti.

III.

A püspökség székhelye Budapest.

IV.

1. A katonai püspök munkáját a hivatalvezető segíti, aki egyben a püspök helyettese is. Amikor a püspök református, akkor a hivatalvezető evangélikus, és ellenkezőleg. A hivatalvezetőt az illetékes egyházi főhatóságok együttes javaslatára a honvédelmi miniszter nevezi ki. A tisztséget első alkalommal evangélikus lelkesz tölti be.

V.

1. A protestáns táborigazgatási lelkészeti szolgálat felépítése a Magyar Honvédség és a Hátvérség belső szervezetéhez alkalmazkodik. Állományába a felmerülő igényeknek megfelelő számú főállású lelkész, kiegészítő és tartalékos katonai lelkész tartozik. A háború áldozatairól szóló genfi egyezményeknek megfelelően, a katonalelkész harcban nem vehető személynek minősül.

2. A főállású lelkészek hivatásos tisztnek. Lelkipásztori szolgálatukat az egyházi törvények és előírások szerint végzik. Mint hivatásos tisztre, rájuk is a hatályos törvények és katonai rendelkezések vonatkoznak.

3. A főállású lelkészek felekezeti szerinti arányát és a konkrét beosztási helyeket a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház egymás közötti megállapodása szabályozza. A szolgálatba való felvételhez a törvényi feltételeken túl szükséges az illetékes egyházi és honvédelmi minisztériumi előjárók egyetértése.

VI.

A honvédelmi miniszter a belügyminiszterrel és a protestáns katonai püspökkel egyetértésben kiadja a protestáns táborigazgatási lelkészeti szolgálat Szervezeti és Működési Szabályzatát.

VII.

A honvédelmi miniszter és a belügyminiszter feladata, hogy az állami költségvetés lehetőségeinek figyelembevételével biztosítsa a protestáns táborigazgatási lelkészeti szolgálat működéséhez szükséges anyagi, technikai, pénzügyi feltételeket.

VIII.

1. A protestáns lelkészeti szolgálat állományába tartozó lelkész ellen indított katonai fegyelmi eljárás esetén, annak tényéről a protestáns katonai püspököt értesíteni kell.

2. A lelkész ellen indított egyházi fegyelmi vizsgálat tényéről a püspök az illetékes katonai előjárót tájékoztatja.

IX.

1. Ha a jelen megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban valamilyen probléma merülne fel, a Szerződő Felek közös megegyezéssel keresik a legmegfelelőbb megoldást.

2. Amennyiben a Szerződő Felek egyike úgy ítélné meg, hogy gyökeresen megváltoztak azok a körülmények, amelyek között a megállapodást megkötötték, tárgyalásokat kezdeményez egy új megállapodás megkötése érdekében.

Készült Budapesten, 1994. január 11-én két eredeti példányban.

1995. ÉVI I. TÖRVÉNY
MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ
KÖZOKTATÁSI TÖRVÉNYE
A 1998. ÉVI II. ÉS A 2005. ÉVI II. TÖRVÉNY ÉS A ZS–184/2008. SZ.
ZSINATI HATÁROZAT
MÓDOSÍTÁSAIVAL EGYSÉGES SZERKEZETBEN

BEVEZETÉS

A Magyarországi Református Egyház – Krisztus Urunk missziói parancsának engedelmeskedve, az évszázados gyakorlat folytatásaként, tagjai igényének megfelelően, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján – közoktatási intézményeket tart fenn.

Működésük és a rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi közoktatási intézményre vonatkoznak, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival.

A református közoktatási intézményekben a nevelés és az oktatás – figyelemmel az állami (önkormányzati) iskolák követelményeire, továbbá a magyar református iskolák autonóm életéből és hagyományaiából következő művelődési anyagra – Istennek a teljes Szentírásban adott kijelentése, valamint a Második Helvét Hitvallásban és a Heidelbergi Kátében megfogalmazott hitelvek és a magyar kálvinizmus szellemében folyik.

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelekor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református közoktatási intézmény, amely a gyermeket Krisztusban testvérnek fogadja el.

A Magyarországi Református Egyház által fenntartott és működtetett református közoktatási intézmények célja és feladata, hogy

- tanulóit művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőivé, a magyar haza és nemzet hűséges és áldozatkész, alkotó polgáraiá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani, közvetíteni és továbbadni;
- református tanulóit egyházunk hitvalló tagjaivá,
- nem református tanulóit – vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett – saját felekezetük és a re-

formátus egyház értékeinek megbecsülésére nevelje. Mindezek megvalósítása egyházunk iskoláinak évszázadok során kialakult hitbeli örökségére és pedagógiai kultúrájára épül, és azt fejleszti tovább.

Ezért alkotta a Magyarországi Református Egyház Zsinata a jelen törvényt.

I. A törvény szabályozási köre

1. § (1) E törvény szabályozási köre kiterjed
- a) a Magyarországi Református Egyház valamennyi jogi személyére,
 - b) az általuk fenntartott közoktatási intézményekre:
 - óvoda,
 - alap- és középfokú iskola,
 - internátus,
 - alapfokú művészetoktatási intézmény,
 - többcélú közös igazgatású intézmény vagy összetett iskola,
 - pedagógiai szakszolgálat,
 - pedagógiai szakmai szolgáltató intézmény,
 - egyéb oktatási-nevelési feladatokat ellátó intézmény, (a továbbiakban intézmény), valamint
 - c) a tanügy-igazgatási feladatokat ellátó szervezetekre és testületekre, azok szolgáltató és igazgatási testületeire,
 - d) az oktatással kapcsolatot tartó egyháztársadalmi szervezetekre,
 - e) mindezek tisztségviselőire, alkalmazottaira és növendékeire.

(2) A Magyarországi Református Egyház Kollégiumaira, felsőoktatási intézményeire vonatkozó rendelkezéseket, a hit- és erkölcsstan tantárgy oktatásának tartalmi kérdéseit és a nem református intézmények református növendékeinek hit- és erkölcsstan oktatását külön törvény szabályozza.

(3) E törvénnyel összhangban kell állnia az egyházi jogi személyek által ezen intézményekre megalkotott és megalkotandó valamennyi jogszabálynak, határozatnak és intézkedésnek.

II. Református közoktatási intézmény alapítása

2. § (1) A református közoktatási intézmény az e törvényben meghatározott célok és feladatok ellátására létesített önálló jogi személy, amely egy vagy több egységből állhat.

(2) Az intézmény nevében szerepelnie kell a „református” szónak.

3. § (1) Intézményt alapíthat, fenntarthat:

- a) a Magyarországi Református Egyház (a Zsinat),
- b) egyházkerület,
- c) egyházmegye,
- d) egyházközség,
- e) előzetes megállapodás alapján több egyházi jogi személy együttesen,

Vhu. 1/A. § (1) Amennyiben több egyházi jogi személy együttesen tart fenn közoktatási intézményt, a fenntartók kötelesek megjelölni az alapító okiratban azt az egy egyházi jogi személyt, amely a fenntartói jogokat gyakorolja, a fenntartókat képviseli. A fenntartók közötti együttműködés elveit és gyakorlatát szabályozó megállapodást írásba kell foglalni.

(2) Ennek elmaradása esetén az illetékes egyházkerületi elnökség jogosult a fenntartói jogokat gyakorló egyházi jogi személy kijelölésére.

f) református felsőoktatási intézmény.

(2) Intézmény alapításával, szüneteltetésével, átvételével, alapító okiratának módosításával kapcsolatos határozatokhoz a fenntartó egyházi jogi személy illetékes testületének döntése szükséges.

4. § A 3. § (1) bekezdésének c)-e) pontjaiban felsorolt jogi személyek esetén intézmény alapításához, szüneteltetéséhez, alapító okiratának módosításához vagy más által alapított működő intézmény átvételéhez az egyházkerület elnökségének – az f) pont esetén a felsőoktatási intézmény fenntartójának előzetes engedélye szükséges.

5. § (1) Az intézmény alapítását kimondó határozat melléklete az alapító okirat.

Vhu. 1. § A módosítást az alapító okirattal egységes szerkezetbe kell foglalni, feltüntetve azon a módosító határozat számát és keltét is.

Vhu. 1/a. § (1) Amennyiben több egyházi jogi személy együttesen tart fenn közoktatási intézményt, a fenntartók kötelesek megjelölni az alapító okiratban azt az egy egyházi jogi személyt, amely a fenntartói jogokat gyakorolja, a fenntartókat képviseli. A fenntartók közötti együttműködés elveit és gyakorlatát szabályozó megállapodást írásba kell foglalni.

(2) Ennek elmaradása esetén az illetékes egyházkerületi elnökség jogosult a fenntartói jogokat gyakorló egyházi jogi személy kijelölésére.¹

(2) Intézmény alapításához szükséges iratokat – állami (önkormányzati) nyilvántartásba vétel és engedélyezés céljából – az illetékes hatósághoz be kell nyújtani.

(3) A működés megkezdéséhez állami (önkormányzati) engedély is szükséges.

6. § Az intézmény alapításának feltétele az is, hogy a) alapító okirata és pedagógiai programja tartalmazza az e törvényben megfogalmazott hitvallásos célokat, b) a működés megkezdéséhez és a színvonalas nevelő-oktató munkához szükséges személyi, tárgyi és anyagi feltételek tartósan rendelkezésre álljanak.

7. § A nyilvántartásba vételt, illetve a működési engedély megadását, módosítását vagy megtagadását jelenteni kell a felettes egyházi hatóságnak, valamint az egyházkerületi és zsinati oktatásügyi szerveknek.

8. § Az intézmény – alapító okirata aláírásának napjára visszamenő hatállyal – a nyilvántartásba vétellel jön létre.

9. § Az alapító okiratban szereplő adatokban bekövetkezett változásokat (az egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat benyújtásával) a jogszabályban meghatározott időtartamon belül be kell jelenteni az illetékes állami (önkormányzati) hatóságoknak.

10. § Intézmény nem református fenntartótól történő átvételéhez, valamint ilyen fenntartónak történő átadásához a Zsinat Elnökségének előzetes hozzájárulása szükséges.

11. § Református intézmény nem református fenntartónak történő átadásakor az ingatlan tulajdonjogának átruházására nem kerülhet sor, csak az intézmény működtetésének átengedésére, eredeti rendeltetésének megtartása mellett. Ez esetben szerződésbe kell foglalni a hit- és erkölcsstan oktatás biztosítását és a református intézmény alkalmazottainak további foglalkoztatását.

III. A közoktatásügy szervezeti rendje

12. § (1) A Zsinat szabályozza és felügyeli a Magyarországi Református Egyház valamennyi közoktatási intézményének szellemi és anyagi ügyeit, összehangolt működését, elkészítteti és jóváhagyja a Magyarországi Református Egyház közép- és hosszú távú nevelési-oktatási koncepcióját. Különösen ügyel arra, hogy e törvény és egyéb jogszabályok rendelkezéseit pontosan hajtsák végre.

(2) A Zsinat – mint a Magyarországi Református Egyház közoktatási intézményeinek legfelsőbb felügyeleti szerve – e tevékenységét elsősorban a Zsinat Oktatásügyi Szakbizottságán, valamint a Zsinati Oktatásügyi Irodán keresztül valósítja meg.

13. § (1) A Szakbizottság a Zsinat javaslattevő, előkészítő szerve, amely segíti a Zsinat irányító és felügyeleti tevékenységét.

¹ Módosította a Zsinat 2008. május 22-i ülése. Jelen kiegészítés 2008. július 1-jén lép hatályba és ezen naptól számított 15 napon belül kötelesek a fenntartók azt végrehajtani.

(2) A Zsinat útmutatásainak megfelelően elvi irányítást és felügyeletet gyakorol az egyházkerületek, egyházmegyék és egyházközségek illetékes oktatásügyi szerve felett.

(3) Javaslatot tesz a Zsinatnak törvényalkotásra, módosításra vagy intézkedés megtételére.

14. § (1) Zsinati Oktatásügyi Iroda a Magyarországi Református Egyház közoktatási ügyeinek adminisztratív, koordináló, ügyintéző szerve.

(2) A Zsinat határozatait és intézkedéseit közvetíti az egyházkerületek oktatásügyi szervezetéhez. Az intézmények működéséhez szükséges adatokat, információkat összegyűjti és nyilvántartja.

(3) Kapcsolatot tart más egyházak, valamint állami és társadalmi szervezetek illetékes szerveivel.

(4) Nyilvántartást vezet a Magyarországi Református Egyház valamennyi nevelési, illetve nevelési oktatási intézményéről, felelősen kezeli azok adatbázisát.

(5) A Zsinat Oktatásügyi Szakbizottságával egyeztetve az Országos vizsgáztatási névjegyzék alapján Országos református vizsgáztatási névjegyzéket állít össze.

(6) Országos fenntartói és intézményvezetői értekezleteket szervez. Összeállítja a nem szakmai szolgáltatások körébe tartozó országos rendezvények programját és eseménynaptárát.

(7) Vezetője titkárként a Szakbizottságnak tanácskozási jogú tagja.

15. § (1) Az egyházkerület tanügy-irányítási feladatait oktatásügyi bizottság működtetésével vagy oktatásügyi iroda létesítésével látja el.

(2) Mindkettő működtetése esetén közöttük a feladatmegosztást határozatban kell rögzíteni.

16. § (1) Az egyházkerületi oktatásügyi bizottság, illetve iroda az egyházkerület javaslattevő, előkészítő szerve, amely segíti az egyházkerület irányító és felügyeleti tevékenységét.

(2) A Zsinat és az egyházkerület útmutatásainak megfelelően elvi irányítást és felügyeletet gyakorol az egyházmegyék és az egyházközségek oktatással kapcsolatos tevékenysége felett.

(3) Javaslatot tesz az egyházkerületnek szabályrendelet alkotására, módosítására vagy intézkedés megtételére.

17. § (1) Az egyházkerületi oktatásügyi irodát az egyházkerületi közgyűlés hozza létre, és választja meg vezetőjét (tanácsos, főtanácsos).

(2) Az iroda a 16. §-ban meghatározottakon kívül

- a) az egyházkerület oktatási ügyeinek adminisztratív, koordináló és ügyintéző szerve.
- b) az egyházkerületi fenntartású intézmények tekintetében leadott fenntartói feladatokat lát el.
- c) az egyházkerület területén lévő nem zsinati fenntar-

tású intézmények működéséhez szükséges adatokat, információkat összegyűjti és nyilvántartja.

d) a Zsinat és az egyházkerület határozatait és intézkedéseit valamint a Zsinat Oktatásügyi Szakbizottságának ajánlásait közvetíti a fenntartókhoz és az intézményekhez.

e) az egyházkerület területén lévő intézményektől és fenntartóktól érkező adatokat, észrevételeket, javaslatokat továbbítja az illetékes egyházkerületi, zsinati bizottságokhoz, szervezetekhez.

(3) Az egyházkerületi oktatásügyi iroda vezetője

a) hivatalból tanácskozási jogú tagja a Zsinati Oktatásügyi Szakbizottságnak

b) ő vagy megbízottja rendszeresen látogatja, segíti, tanácsaival ellátja és felügyeli az egyházkerület területén működő nem zsinati fenntartású

c) intézményeket. Tevékenységét a fenntartóval egyeztetve végzi a 73. § (2) bekezdése szerint.

18. § Az egyházmegye tanügy-irányítási feladatainak a szervezésére egyházmegyei oktatásügyi bizottságot hozhat létre. A bizottság köteles a felsőbb oktatásügyi bizottságok és irodák, valamint a vele kapcsolatban lévő intézmények tevékenységét támogatni.

19. § Az egyházközség presbitériuma (akkor is, ha nem intézményfenntartó) oktatással kapcsolatos feladatainak ellátására, szervezésére bizottságot hozhat létre vagy szakértőt bízhat meg. A bizottság, illetve a megbízott köteles a felsőbb iskolaügyi bizottságok és szervezetek, valamint a vele kapcsolatban levő intézmények tevékenységét támogatni.

20. § A Magyarországi Református Egyház az intézmények szakmai munkájának segítésére Református Pedagógiai Intézetet – a továbbiakban: Pedagógiai Intézet – működtet, amelynek feladatai a következők:

(1) az intézmények tartalmi munkáját segíti tantervek, tankönyvek, segédanyagok kiadásával, megjelenítésével, készíttetésével és véleményeztetésével, pedagógiai tájékoztatással.

(2) országos református szakértői névjegyzéket állít össze (iskolavezetési, pedagógiai, szaktárgyi, jogi, pénzügyi-gazdasági) szakértőkből.

(3) szaktanácsadó hálózatot működtet.

Vhu. 2. § Bármely teljes jogú egyháztag, vagy egyházi jogi személy javaslatára a Pedagógiai Intézet bővítheti az Országos református szakértői névjegyzéket. Református közoktatási intézményekben szakértői feladatokat csak azok láthatnak el, akik szerepelnek az állami vagy a református névjegyzékben. A református névjegyzékben szereplő személyek megbízatása 5 nap-tári évre szól. A megbízatás nem hosszabbítható meg abban az esetben, ha a szakértő a felkérések ellenére nem vesz részt a munkában.

Az Országos református szakértői névjegyzék esetén nem feltétel az (állami) Országos szakértői névjegyzéken való szereplés, viszont meg kell felelni a 70. § feltételeinek. A Pedagógiai Intézet anyagilag is támogatja a református szakértőknek az állami névjegyzékbe történő felkerülését.

Vhu. 3. § (1) A Pedagógiai Intézet szakmai szolgáltató szervezet. Szaktanácsadói hálózatot tart fenn, ennek tagjait az Országos református szakértői névjegyzék tagjaiból kéri fel. A szaktanácsadói látogatásokat a kerületi oktatásügyi bizottság vagy iroda vezetőjével egyeztetetten kell összeállítani, de kérhetik az intézmények vezetői, fenntartó testületei is.

(2) A szaktanácsadói jelentés egy-egy példányát meg kell küldeni a fenntartónak, az oktatásügyi bizottság és/vagy iroda, illetve az intézmény vezetőjének.

(4) a nem református közoktatási intézményekben folyó hit- és erkölcsan oktatást szakmailag segíti az egyházkerületi és az egyházmegyei katechetikai előadók bevonásával,

(5) nevelési-oktatási szakvéleményeket, állásfoglalásokat készítet,

(6) ajánló jegyzékeket készít az intézmények által választható pedagógiai módszerekről és tankönyvekről.

Vhu. 4. § A református közoktatási intézmények számára az ajánlott tankönyvekről a Pedagógiai Intézet minden évben pontos listát ad közre. A listára a Zsinat Oktatásügyi Szakbizottságának egyetértésével felvehető az a tankönyv, amelynek a használatát valamely intézmény kérte, s a Pedagógiai Intézet szaktanácsadói a használat jóváhagyását támogatják. A lista időszakonkénti felfrissítése (az elavult tankönyvek kiiktatása, újak kérelem nélküli felvétele) szintén a szaktanácsadók javaslatára történik. A lista közzététele elektronikusan történik, a Pedagógiai Intézet az egyes iskolák írásbeli kérésére azt nyomtatva is megküldi. Az ajánlott pedagógiai módszerek jegyzékének kialakítása megegyezik a tankönyvlistáival.

(7) továbbképzési programokat, országos rendezvényeket szervez,

(8) koordinálja és összeállítja az országos, éves versenynaptárt és a továbbképzési rendezvénynapot,

Vhu. 5. § Az intézmények által tervezett országos versenyek, továbbképzések és a Pedagógiai Intézet által szervezett rendezvények koordinálását elvégzi, és a végleges ütemtervet minden év szeptember 30-ig az intézményvezetőknek megküldi. A Pedagógiai Intézet csak az ütemtervbe felvett versenyhez nyújthat anyagi támogatást.

(9) figyelemmel kíséri és közkinccsé teszi a kiemelkedő pedagógiai teljesítményeket, javaslatot tehet azok elismerésére,

(10) kutattatja, feldolgozza és megismerteti a magyar református iskolák pedagógiai és kulturális hagyományait,

(11) segíti a határon túli magyar tannyelvű református intézmények tevékenységét, a velük tartott szakmai kapcsolatokat,

(12) kapcsolatot tart a hazai és külföldi, egyházi és állami pedagógiai- és kutatóintézetekkel.

(13) Igazgatója tanácskozási jogú tagja a Zsinat Oktatásügyi Szakbizottságának.

A (2) és (6) bekezdésben meghatározottakat a Zsinat Oktatásügyi Szakbizottságával egyeztetetten végzi. Rendezvény-naptárát egyezteti a Zsinati Oktatásügyi Irodával.

IV. A fenntartó jogai és kötelességei

21. § A fenntartó

(1) dönt a törvényben meghatározott módon közoktatási intézmény alapításáról, nevének megállapításáról, gazdálkodási jogköréről, átszervezéséről, tevékenységi körének módosításáról, szüneteltetéséről, több intézményt működtető fenntartó esetében Kollégium szervezéséről,

(2) biztosítja az e törvényben megfogalmazott hitelek és célok megvalósításának feltételeit, segíti és ellenőrzi megvalósulásukat;

(3) biztosítja a Magyarországi Református Egyház által vállalt kötelezettségek végrehajtásához a személyi és tárgyi feltételeket;

(4) létrehozza jogainak és kötelezettségeinek gyakorlása, illetve végrehajtása érdekében az intézmény fenntartói igazgatótanácsát, meghatározza annak feladatait és hatáskörét;

(5) jóváhagyja a nevelési-oktatási intézmény nevelési, illetve pedagógiai programját, szervezeti és működési szabályzatát, minőségirányítási programját és házirendjét, ellenjegyzzi a kollektív szerződés tervezetét;

(6) megbízza az intézmény vezetőjét, és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat;

(7) ha az intézményben a református hit- és erkölcsan tantárgy heti összórászáma eléri a kötelező tanári óraszámot, akkor köteles teljes állású hit- és erkölcsantanárt foglalkoztatni,

(8) értékeli (szakértők bevonásával) az intézmény pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtását, a pedagógiai, szakmai munka eredményességét;

Vhu. 6. § A szakértő felkérése elsősorban a Pedagógiai Intézet által összeállított szakértői névjegyzékben szereplők köréből történhet. Kivételt képez, ha a vizsgálandó területre szakértő ezen a listán nem szerepel. Ez esetben is szükséges a Pedagógiai Intézet egyidejű tájékoztatása.

(9) kérheti bármely döntése előtt az oktatásügyi bizottságok, irodák és a Pedagógiai Intézet véleményét is.
22. § A fenntartó

(1) gondoskodik az intézmény működésének és fejlesztésének anyagi feltételeiről, különösképpen az alábbi források felhasználásával:

- állami, önkormányzati, fenntartói, gyülekezeti támogatások,
- szakképzési hozzájárulások,
- vállalkozási bevételek,
- alapítványi- és magánadományok,
- pályázati nyeremények;

(2) jóváhagyja az intézmény költségvetését, valamint az adható kedvezmények és juttatások feltételeit;

Vhu. 7. § Nem tartozik a fenntartó mérlegelési körébe az olyan kedvezmények, juttatások megadása és biztosítása, amelyeket állami jogszabályok kötelezően írnak elő.

(3) legalább négyévenként ellenőrzi az intézmény működésének törvényességét, gazdálkodását, szakmai hatékonyságát, adatszolgáltatását, gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységét;

(4) minden tőle telhető és elvárható módon biztosítja az intézményben foglalkoztatott vezetők, pedagógusok, a nevelő-oktató munkát segítők, illetőleg más munkavállalók részére mindazokat a jogszabályok által előírt munkafeltételeket, juttatásokat, kedvezményeket és jogvédelmet, amelyek a közalkalmazottakat megilletik.

23. § Közoktatásra, szakképzésre kapott anyagi juttatások és támogatások más célra nem fordíthatók.

Vhu. 8. § Aközoktatási kiegészítő támogatás fogadása a Magyarországi Református Egyház számláján történik. A kiegészítő támogatás intézményfenntartók szerinti felbontásáról – a Zsinati Tanács által évente az egyes jogcímekre meghatározott számítási arányok figyelembevételével – a létszámjelentések alapján a Zsinati Oktatásügyi Iroda gondoskodik. A számla forgalmával kapcsolatos pénzügyi adminisztráció a Zsinati Iroda Gazdasági és Pénzügyi Osztályának a feladata.

A Zsinati Oktatásügyi Iroda 3 banki napon belül gondoskodik a kiegészítő támogatásnak közvetlenül az intézményfenntartókhoz vagy az intézményekhez történő eljuttatásáról, s a havi utalásokról egyidejűleg elszámolást készít az egyházkerületi oktatásügyi szervezetek számára.

A kiegészítő támogatás éves felhasználásáról szóló jelentését a Zsinati Oktatásügyi Iroda minden naptári év első ülésén a Zsinati Oktatásügyi Szakbizottsága elé terjeszti.

A közoktatási kiegészítő támogatás teljes összegét az intézményfenntartók kizárólag közoktatási felada-

tok ellátására fordíthatják. A támogatás átutalásáról a fenntartó 3 banki napon belül gondoskodik.

A kiegészítő támogatást az egyes fenntartók differenciáltan juttathatják el az általuk fenntartott intézmények számára.²

24. § (1) A fenntartó megtagadja:

- a) a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend jóváhagyását, ha az nem felel meg az e törvényben megfogalmazottaknak;
- b) a költségvetés jóváhagyását, a kollektív szerződés tervezetének ellenjegyzését, ha az jogszabályba ütközik, illetőleg ha olyan tételt tartalmaz, amelynek fedezete nem biztosított, vagy az a fenntartó céljával nem egyezik;
- c) a pedagógiai program, illetve a minőségirányítási program jóváhagyását, ha az nem felel meg az e törvényben megfogalmazott pedagógiai elveknek, vagy ha nem tartalmazza mindazokat a feladatokat és elvárásokat, amelyeket a fenntartó előírt, és amelyeknek megvalósításához a feltételeket biztosította.
- d) A jóváhagyás megtagadásának indokolását az intézménnyel írásban kell közölni.

(2) A fenntartó a pedagógiai program jóváhagyását megtagadhatja, ha az olyan többletfeladatokat tartalmaz, amelyekhez a személyi, tárgyi és gazdasági feltételeket nem tudja biztosítani, és nem lát lehetőséget egyéb forrásból sem azok biztosítására.

25. § Az iskolai szabályzatokat, a költségvetést (költségvetéseket), a kollektív szerződés tervezetét vagy a pedagógiai programot, illetve azok módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a fenntartó illetékes testülete a benyújtástól számított 30 napon belül nem nyilatkozik.

26. § (1) Több közoktatási intézményt működtető fenntartó az intézmények működtetésének segítésére, az intézmények közötti koordináció érdekében – egyházunk évszázados hagyományának megfelelően – történelmi Kollégiumot hozhat létre, melynek szervezeti és működési rendjét szabályrendeletben kell szabályozni, ez esetben is a 67. § (3) bekezdésében foglaltak irányadók.

(2) A fenntartó szabályrendelet megalkotásával dönt a fenntartói feladat- és hatáskörök megosztásáról:

- a) egyházközi fenntartású intézmény esetén a presbitérium, az igazgatótanács, az egyházközség elnöksége és a presbitérium által létrehozott bizottságok között; a presbitérium a fenntartói feladatok közül nem adhatja át az alapító okirat, a költségvetés és a költségvetési beszámoló elfogadását, az intézményvezető megbízását;

2 Ezt a Vhu.-t a Zs-105/1999. sz. zsinati határozat, 2000. január 1-jei hatállyal építette be.

- b) egyházmegyei fenntartású intézmény esetén az egyházmegyei közgyűlés, az egyházmegyei tanács, az igazgatótanács, az egyházmegye elnöksége és az egyházmegyei közgyűlés által létrehozott bizottságok között;
- c) egyházkerületi fenntartású intézmény esetén az egyházkerületi közgyűlés, az egyházkerületi tanács, az igazgatótanács, az egyházkerület elnöksége és az egyházkerületi oktatásügyi bizottság ill. az egyházkerületi oktatásügyi iroda között;
- d) zsinati fenntartású intézmény esetén a Zsinat, a Zsinati Tanács, az igazgatótanács, a Zsinat elnöksége, a Zsinati Oktatásügyi Szakbizottság és a Zsinati Oktatásügyi Iroda között;
- e) közös fenntartású intézmény esetén a hatáskörök megosztását a fenntartó testületeknek egybehangzóan kell megállapítaniuk.

V. Az intézmény működése

27. § A református közoktatási intézmények törvény által nem szabályozott kérdésekben szakmailag önállóak.

28. § (1) Az intézmény szervezetére, működésére, valamint belső- és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a szervezeti és működési szabályzat határozza meg, amelyet az igazgató készít el. A szabályzatot – jogszabályokban meghatározott kérdésekben az iskolaszék, illetve szülői szervezet egyetértésével, középfokú intézményekben a tanulókat közvetlenül érintő kérdésekben a diákönkormányzat véleményének figyelembevételével – a nevelőtestület fogadja el, és az igazgatótanács előterjesztése alapján a fenntartó hagyja jóvá.

Vhu. 9. § (1) A Szervezeti és Működési Szabályzatban is biztosítani kell a református szellemiség, formai és tartalmi követelményeinek megjelenését.

(2) A református közoktatási intézmény a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat a Pedagógiai Intézet közreműködésével veszi igénybe.

(2) A tanulói jogok és kötelességek gyakorlásával, valamint az intézmény munkarendjével kapcsolatos rendelkezéseket a házirend állapítja meg, amelyet az igazgató előterjesztésére a nevelőtestület fogad el, s terjeszt a fenntartó illetékes testülete elé.

29. § Az intézmény alapító okiratát, működési engedélyét, pedagógiai programját, szervezeti és működési szabályzatát, valamint a Református közoktatási törvényt az intézmény valamennyi alkalmazottjával ismertetni kell, és minden – az intézménnyel kapcsolatban álló – érdeklődő számára hozzáférhetővé kell tenni.

30. § Az intézmény által készített pedagógiai program részét képező helyi tantervnek összhangban kell állnia a Magyarországi Református Egyház nevelési alapelveivel, küldetésnyilatkozatával.

31. § Református közoktatási intézményben:

(1) A Nemzeti alaptanterv, illetve a kerettanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló jogszabályokban megfogalmazott „hitoktatás tantárgy” a hit- és erkölcsstan és az egyházi ének tantárgy keretében valósul meg. Ezen tantárgyak óraszámja nem vehetőfigyelembe a tanuló kötelező és választható óraszámának napi és heti összegzésekor.

(2) Az 1–13. évfolyamon a hit- és erkölcsstan tantárgy oktatása tanrendbe iktatottan, legalább heti 2 órában kötelező, azok nem pótolhatóak, illetve nem vonhatók össze áhítattal, vagy más közösségi alkalommal.

(3) Az egyházi ének tantárgy iskolatípusonként legalább két évig (négyévfolyamos középiskola esetén legalább egy évig) rendes tantárgyként, tanrendbe iktatottan – heti 1 órában – kötelező, más órával nem helyettesíthető és nem vonható össze.

(4) A magyar történelmi egyházak, illetve felekezetek a felekezetükhöz tartozó diákokat hit- és erkölcsstan oktatásban részesíthetik (szükség esetén magántanulóként).

(5) A szülő írásbeli kérésére a tanuló a hit- és erkölcsstan tantárgy helyett etika tantárgyat választhat (szükség esetén magántanulóként), amennyiben a településen – az adott iskolatípusban – csak református intézmény működik, illetve a Zsinat elnökségének engedélyével a más fenntartótól átvett iskolák azon évfolyamain, amelyeknek tanulói nem a református iskolába jelentkeztek.

(6) A hit- és erkölcsstan, illetve az etika osztályzata, valamint az egyházi ének értékelése bekerül a bizonyítványba.

(7) A hit- és erkölcsstan kötelezően választható érettségi tantárgy;

(8) A konfirmációi előkészítés és vizsga tantervben meghatározott évfolyamokon történhet. A fogadalom az iskola székhelye vagy a lakóhely szerinti gyülekezetben tehető le.

32. § Az intézmény – református szellemiségének biztosítása érdekében – áhítatot, bibliakört, kántorképzést, gyülekezetlátogatást, szeretetszolgálatot stb. szervez, és támogatja a Magyarországi Református Egyház által elfogadott ifjúsági szervezetek működését.

33. § A szabadon meghatározható tanítási szünetek, szünnapok, valamint a tanítás nélküli munkanapok rendjét és rendezvényeit a református egyházi ünnepekre is figyelemmel kell az intézmény éves munkatervében rögzíteni.

34. § (1) Az intézmény előkészítő foglalkozások, szintfelmérések alapján tájékozódhat az iránta érdeklődő tanulók képességeiről, továbbtanulásra való alkalmasságáról, felekezeti hovatartozásáról, egyházi kötődésének mértékéről, hitbeli elkötelezettségéről,

érdeklődési köréről, és ezekre is figyelemmel dönt a felvételekről.

(2) Meg kell őrizni intézményeink hagyományos nyitottságát, de felvételnél törekedni kell a református tanulók meghatározó többségére.

(3) Református közoktatási intézménynek nem lehet tanulója az, aki e törvénnyel nem összeegyeztethető magatartást tanúsít, illetve olyan közösségnek a tagja, amely e törvénnyel nem összeegyeztethető nézeteket hirdet.

35. § A református közoktatási intézmény nevelőtestületi tagjai és tanulói munkájuk, tanulmányaik megkezdése előtt vagy közben fogadalmat tesznek. A fogadalomtétel időpontját és formáját a fenntartó egyetértésével az intézmény határozza meg.

36. § (1) Az intézményvezető köteles valamennyi egyházi vagy állami részről kért adatszolgáltatás másolatát 8 napon belül a fenntartónak, az egyházkerületi, valamint a zsinati oktatásügyi irodának megküldeni.

(2) Állami jogszabályokban meghatározott adatokon kívüli adatszolgáltatáshoz a fenntartó és az illetékes egyházkerület engedélye szükséges.

37. § (1) Az internátus működhet történelmi református Kollégium önálló egységeként, többcélú református oktatási intézmény részeként vagy önállóan is. Minden esetben – e törvény rendelkezései szerint – pedagógiai programot, szervezeti és működési szabályzatot, valamint házirendet készít.

(2) Tevékenysége a református egyház közösségi elveire, hagyományaira épül.

(3) Református közoktatási intézmény internátusában a feladatok ellátására alkalmazható lelkipásztor vagy végzős teológus is.

38. § Az internátus feladata, hogy:

- az evangéliumi szeretet jegyében otthont nyújtson,
- biztosítsa a nyugodt tanulás feltételeit,
- biztosítsa a református szellemű nevelést,
- gondoskodik a tehetséggondozás és felzárkóztatás mellett a speciális ismeretek megszerzésének lehetőségéről, valamint színvonalas kulturális, sport és más szabadidős programokról,
- gondoskodik az egyéni és csoportos lelki gondozásról,
- kapcsolatot tartson az önkormányzatokkal és a gyülekezetekkel.

VI. Jogok és köteleességek

39. § A Magyarországi Református Egyház joga és kötelessége, hogy a magyar református gyermekek lehető legszélesebb köre számára nevelési-oktatási intézményeket alapítson, működtessen, és örököljön az e törvényben foglaltak megvalósulásán.

40. § A tanuló joga, hogy a krisztusi szeretet jegyében személyére szóló, színvonalas szellemi-lelki-teszt

gondozást kapjon, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák.

41. § A tanuló kötelessége, hogy tiszteletben tartsa egyháza, hazája és iskolája törvényeit, hagyományait, ünnepeit, és mindenkor azokhoz méltóan viselkedjék; szorgalmasan tanuljon; rendszeresen részt vegyen az iskolai és a gyülekezeti istentiszteleti alkalmakon; óvja környezetét; tiszteletet, megbecsülést és felelősségérzetet tanúsítson egyháza, nemzete és hazája, szülei, nevelői, iskolatársai és az iskola valamennyi dolgozója iránt.

42. § A szülőnek joga és kötelessége, hogy gyermeke színvonalas szellemi-lelki-teszt gondozásában az intézménnyel együttműködjék, és abban részt vállaljon.

43. § A pedagógus joga, hogy az intézmény pedagógiai programjának és ezen belül a helyi tantervnek a kidolgozásában vagy átvételében részt vegyen. Ennek keretei között, a Pedagógiai Intézet ajánlásait is figyelembe véve, az intézmény hagyományaihoz, nevelőtestületének és szakmai munkaközösségeinek döntéseire igazodva megválassza a tankönyveket, taneszközöket, segédeszközöket és nevelési-tanítási módszereit; irányítsa, értékelje és minősítse a reá bízott növendékek munkáját; fejlessze tudását; gazdagítsa kapcsolatait; kifejtse véleményét; egyéni és munkahelyi gondjainak megoldásához testvéri segítséget kapjon; alkotó munkáját megbecsüljék.

44. § A pedagógus kötelessége, hogy hivatásához és fogadalmához híven a lehető leghatékonyabban segítse a reá bízott növendékek szellemi-lelki-teszt fejlődését, Istenhez hűséges, egyházával és hazájával szemben elkötelezett, tevékeny keresztyén életre jutását; tartsa meg a munkájával kapcsolatos fenntartói és intézményvezetői előírásokat, valamint intézménye tanulmányi- és munkarendjét; működjék együtt vezetőivel, munkatársaival és növendékei szüleivel; képezze magát szaktudományában, a neveléstudományban, szaktárgyai tanításának módszertanában és mindazon területeken, amelyek segíthetik abban, hogy hatékonyabban munkálkodhassék az intézmény céljainak megvalósításáért.

45. § Az e törvényben és az intézményekre érvényes egyéb jogszabályokban rögzített jogokon és köteleességeken túlmenően az intézmények szervezeti és működési szabályzatában, valamint házirendjében – az említett rendelkezésekkel és az intézmény hagyományaival összhangban – további jogok és köteleességek állapíthatók meg.

46. § A Magyarországi Református Egyház által alapított, illetve az egyházzal szoros kapcsolatban álló társadalmi szervezeteknek oktatási ügyekben véleményési joga van.

VII. Az intézmény alkalmazottaira vonatkozó rendelkezések

47. § Református közoktatási intézmény alkalmazottjára a vonatkozó állami és egyházi jogszabályok egyaránt érvényesek.

48. § Az intézmény minden alkalmazottjának – tekintet nélkül arra, hogy milyen vallású és milyen munkakörben dolgozik – figyelembe kell vennie, hogy református keresztyén közösség munkatársa, és köteles megjelenésével, megnyilatkozásaival, valamint életvitelével segíteni az ifjúság evangéliumi hit és erkölcs szerinti nevelését.

49. § A rendszeresített pedagógus állások pályázat vagy meghívás útján tölthetők be teljes állású vagy részfoglalkozású, határozatlan idejű munkaszerződéssel, teljes állású vagy részfoglalkozású, határozott idejű munkaszerződéssel vagy óraadói megbízási szerződéssel.

50. § Pedagógus munkakörben elsősorban olyan református vagy evangélikus vallású egyháztagot kell alkalmazni, aki életével és munkájával vállalja az intézmény céljait, előírt végzettségű, és a munkakörével kapcsolatos feladatok ellátására alkalmas. Ilyen pályázó hiányában alkalmazható az egyéb követelményeknek eleget tevő más vallású pedagógus is, amennyiben vállalja az intézmény szellemiségét és értékrendjét.

51. § Pedagógus és gazdasági vezető egy évet meghaladó, illetve határozatlan idejű alkalmazásához, valamint alkalmazásának a munkáltató részéről történő egyoldalú megszüntetéséhez az igazgatótanács hozzájárulása szükséges, egyébként felette a munkáltatói jogokat az intézmény vezetője gyakorolja.

Vhu. 10. § A pedagógus és gazdasági vezető alkalmazását vagy munkaviszonyának megszüntetését az intézményvezető terjeszti elő, és írja alá a munkaszerződést, amelyet a fenntartó képviselője ellenjegyez.

52. § (1) A református közoktatási intézmény főállású hit-erkölcsstan oktatója a nevelőtestület teljes jogú tagja. Felette a munkáltatói jogokat az intézmény vezetője gyakorolja. Alkalmazásához és felmentéséhez az igazgatótanács (hiányában a fenntartó testület) egyetértése szükséges.

(2) A hit- és erkölcsstan oktatónak vallás-erkölcstan-hitéleti kérdésekben javaslattevő, véleményezési joga és kötelessége van. Az igazgatóval együtt az ő felelőssége az intézmény magyar református szellemiségének biztosítása.

53. § A pedagógus – hivatásának gyakorlása közben és magánéletében – egyházához és hazájához való hűségével, feddhetetlen életmódjával, vallásának gyakorlásával mutasson példát.

54. § (1) A kollektív illetve munkavállalói szerződésben, vagy az alkalmazottakkal kötött munkaszerződésben rögzíteni kell, hogy az intézmény alapító ok-

iratában, pedagógiai programjában, vagy az e törvény 44., 48., illetve az 53. §-ában foglaltak megszegése rendkívüli felmondási ok.

(2) Azokban az intézményekben, ahol a Zsinat ajánlására a nevelőtestület magára nézve kötelezően etikai kódexet fogadott el, az alkalmazottakkal kötött munkaszerződésben rögzíteni kell, hogy az etikai kódexben foglaltak megszegése rendkívüli felmondási ok.

55. § A református közoktatási intézményben az alkalmazottak illetménye nem lehet kevesebb, mint az azonos munkakörben dolgozó közalkalmazottaké.

VIII. Az intézmény vezetője

56. § A közoktatási intézmény vezetője képviseli az intézményt. Jogkörét esetenként, vagy az ügyek meghatározott körében helyettesére, vagy az intézmény más alkalmazottjára átruházhatja.

57. § (1) Az intézmény vezetőjét a fenntartó bízta meg nyilvános pályázat vagy meghívás alapján, a nevelőtestületet meghallgatva, az igazgatótanács javaslatára.

Vhu. 11. § Az intézmény vezetőjének megbízása előtt nevelőtestületi értekezletet kell tartani, amelyen javaslatát a testület titkos szavazással hozza meg. A fenntartó lehetőleg vegye figyelembe a nevelőtestület véleményét.

(2) A megbízás 5 tanévre szól. A ciklus lejártát megelőzően a nevelőtestületet meghallgatva, az igazgatótanács javaslatára a fenntartó újabb 5 tanévre megerősíti a megbízást, vagy új pályázatot ír ki, illetve új meghívással él.

(3) Vezetői megbízás első alkalommal szólhat egy tanévre is.

58. § (1) A megbízás feltételei:

- református vallás, konfirmáció, teljes jogú egyháztagság,
- az adott intézményre előírt legmagasabb pedagógiai végzettség,
- 5 éves szakmai gyakorlat pedagógus munkakörben,
- erkölcsös életvitel, rendezett magánélet,
- vezetésre való alkalmasság.

(2) Nem kaphat intézményvezetői megbízást a fenntartó fizetett tisztségviselője, alkalmazottja vagy a fenntartó képviselőjének közvetlen hozzátartozója.

59. § Igazgatói megbízás egy tanévre akkor is adható, és egyszer megújítható, ha pályázat kiírására nem volt lehetőség, vagy ha nem áll rendelkezésre a feltételeknek megfelelő jelölt.

60. § Az intézményvezetői megbízás együtt jár az adott intézménybe szóló teljes állású, határozatlan idejű pedagógusi alkalmazással.

61. § Az igazgató jogai és kötelességei:

- tanácskozási joggal részt vesz a fenntartó testület intézményét érintő ülésein,

- dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet jogszabály vagy szerződés nem utal más hatáskörbe.
- amennyiben az intézményre kiható, jogszabályba ütköző eljárást észlel, tájékoztatni köteles arról a fenntartót, a fenntartó felettes egyházi hatóságát, az egyházkerületi illetve a zsinati oktatásügyi irodát.

Vhu. 12. §. (1) A fenntartó írásban meghívja az igazgatót, intézményvezetőt a fenntartó testület minden olyan ülésére, amelyen az intézménnyel kapcsolatos ügyeket tárgyalnak. Távolmaradása nem akadályozza az ülés megtartását.

(2) A közoktatási intézmény vezetőjét megilleti mindaz a munkajogi védelem, amely az intézmény többi pedagógusát is megilleti

62. § Az igazgató az alkalmazottak foglalkoztatására, élet- és munkakörülményeire, valamint jutalmazására és fegyelmi ügyeire vonatkozó kérdések tekintetében jogkörét jogszabályban előírt egyeztetési kötelezettségek, megtartásával gyakorolja.

63. § (1) Az igazgató köteles biztosítani, hogy az általa vezetett intézmény a Magyarországi Református Egyház Alkotmányának, törvényeinek megfelelően és erkölcsi értékeinek szellemében, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és törvényei szerint működjék.

(2) Az igazgató felelősséggel tartozik továbbá:

- az e törvényben és az intézmény alapító okiratában meghatározott célok megvalósulásáért,
- az intézmény jogszerű működéséhez szükséges dokumentumok elkészítéséért és gondozásáért,
- az elfogadott pedagógiai program megvalósításáért, a pedagógiai tevékenység szakszerűségéért, színvonaláért, az intézmény nevelőmunkájáért,
- az intézmény rendjéért, vagyonának gondos kezeléséért,
- az intézmény költségvetésének elkészítéséért, az előírásszerű, takarékos, célszerű gazdálkodásért és annak ellenőrzéséért,
- a pontos ügyvitelért,
- az iskola életében közreműködő valamennyi szervezettel való együttműködésért,
- az intézmény hazai és nemzetközi kapcsolataiért, különös tekintettel az egyházi és az iskolai kapcsolatokra.

64. § Az igazgatóhelyetteseket, az intézményegység vezetőket, a tagintézmény-vezetőket, a tagozatvezetőket és a gyakorlati oktatásvezetőt az igazgató bízza meg és menti fel az intézmény teljes állású, határozatlan időre kinevezett alkalmazottai közül, a nevelőtestület véleményének kikérése után, az igazgatótanács egyetértésével. Megbízásuk a következő igazgatói megbízással megszűnik.

IX. A nevelőtestület

65. § (1) A nevelőtestület nevelési és oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve.

(2) A nevelőtestület teljes jogú tagja – az óraadó tanárok kivételével – az intézmény valamennyi pedagógus munkakört betöltő alkalmazottja, valamint a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő, felsőfokú iskolai végzettségű, legalább félmunkaidejű alkalmazottja és a gazdasági vezető.

(3) Az intézmény nevelőtestületének a jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyébként pedig véleményező és javaslattevő jogköre van.

X. Az igazgatótanács

66. § (1) A fenntartó – érdekeinek érvényesítésére, valamint a fenntartói jogok és kötelességek szakszerű gyakorlására – igazgatótanácsot hozhat létre, amely segíti az intézmény rendeltetésszerű működését, és gyakorolja a fenntartó által ráruházott jogokat.

(2) Ha az intézményben négynél több tanulócsoporthoz vagy száznál több növendék van, az igazgatótanácsot létre kell hozni.

Vhu. 13. § Ahol nem kötelező igazgatótanács létrehozása, a fenntartó ott is létrehozhat hasonló testületet igazgatótanács jogkörrel.

(3) A fenntartó közoktatási intézményei működésére közös igazgatótanácsot hozhat létre.

67. § (1) Az igazgatótanács működéséről a fenntartó gondoskodik.

Vhu. 14. § Az igazgatótanács elnöke a fenntartóval és az intézményvezetővel az igazgatótanács üléseinek időpontjáról és napirendjéről előzetesen egyeztet.

(2) Az igazgatótanács tagjai tiszteletdíjban nem részesülhetnek, útiköltség-térítésre tarthatnak igényt.

(3) A fenntartó igazgatási költségeire az állami normatív támogatások és a közoktatási kiegészítő támogatás nem használható fel.

68. § (1) Az oktatási-nevelési intézmények igazgatótanácsának tagjai:

a) hivatalból:

- a fenntartó testületének elnöksége,
- a fenntartó oktatásügyi szakértője (egyházkerületi (fő)tanácsos, egyházmegyei előadó, egyház-községi iskolaügyi gondnok, állandó jelleggel felkért szakértő),
- az intézmény(ek) igazgatója(i),
- az intézmény egyik hit- és erkölcsstan oktatója.
- az intézmény gazdasági vezetője,

b) választottként hat évre:

- a fenntartó által delegált 4–8 tag,
- önálló intézményenként a nevelőtestületek által delegált egy-egy tag.

c) Több intézmény fenntartása esetén, ha a közös igazgatótanács létszáma meghaladná a 30 főt, akkor a tagok számát a fenntartó határozza meg az intézmények létszamarányának figyelembe vételével.

(2) Az igazgatótanács összetételét úgy kell meghatározni, hogy biztosítva legyen a fenntartó szavazattöbbsége.

(3) Az intézmény képviselőinek (hit- és erkölcsstanoktató, gazdasági vezető, választott nevelőtestületi tag) delegálásáról az intézményvezető gondoskodik.

69. § Az igazgatótanács

(1) elnökét a fenntartó testülete választja meg hat évre,

(2) megalakulása után elkészíti ügyrendjét,

(3) szükség szerint, de legalább félévenként ülésezik,

(4) alkalmanként külső szakértőket kérhet fel,

(5) a fenntartónak beszámolási kötelezettséggel tartozik.

Vhu. 15. § Az igazgatótanács évente köteles beszámolni a fenntartó testületnek az intézmény(ek) működéséről.

XI. Közoktatási intézmény felügyelete és ellenőrzése

70. § (1) A közoktatási intézmény szakmai ellenőrzésében az vehet részt, aki szerepel a Pedagógiai Intézet által vezetett Országos református szakértői névjegyzékben.

(2) Az Országos református szakértői névjegyzékbe felvehető pályázattal vagy meghívással öt évre (amely meghosszabbítható) az, aki

– feladatának ellátásához szükséges szakirányú felsőfokú végzettséggel és

– szakterületén szerzett tíz éves gyakorlattal rendelkezik,

– szakterületének elismert képviselője.

(3) A névjegyzékbe való felvételre javaslatot tehet bármelyik természetes személy vagy református egyházi jogi személy.

Vhu. 16. § Hit- és erkölcsstanoktatói szakértői listára elsősorban teológiai lelkészi és pedagógiai végzettséggel is rendelkező személyek vehetők fel, az illetékes szakbizottságok véleményének figyelembevételével.

(4) A szakértők szakvéleményt adhatnak az intézményvezető, a fenntartó vagy az illetékes egyházi szerv (egyházközségi és egyházmegyei fenntartású intézmény esetén az egyházkerületi oktatásügyi iroda, egyházkerületi fenntartású intézmény esetén pedig az egyházkerületi illetve a zsinati oktatásügyi iroda) írásbeli kérésére. Amennyiben a fenntartó kér szakértői véleményt, erről egyidejűleg értesíti az intézmény vezetőjét. Amennyiben az illetékes egyházi szerv kér szakértői véleményt, erről egyidejűleg értesíteni kell a fenntartót és az intézmény vezetőjét is.

Vhu. 17. § Református közoktatási intézményben

szakmai ellenőrzést az intézmény fenntartója, illetve a fokozatos egyházi testületek oktatásügyi irodája valamint oktatásügyi bizottsága is kezdeményezhet.

71. § Az intézmény gazdálkodását a fenntartó számvizsgáló bizottsága ellenőrzi, amelyet felülvizsgálhat a fenntartó felettes egyházi hatósága (egyházközségi fenntartású intézmény esetén az egyházmegye, egyházmegyei fenntartású intézmény esetén az egyházkerület, egyházkerületi fenntartású intézmény esetén pedig a Zsinat számvizsgáló bizottsága, illetve hites könyvvizsgálója).

Vhu. 18. § A fenntartó évente legalább egyszer kötelees gazdasági ellenőrzést végezni.

72. § A közoktatási intézmény általános (igazgatási, nevelési, vallás-erkölcsi stb.) felügyeletére jogosult a fenntartó az igazgatótanács útján, valamint a fenntartó felettes egyházi hatósága a 70. § (4) bekezdésben és a 71. §-ban megfogalmazott rend szerint.

73. § (1) A szakmai, a gazdálkodási, valamint az általános ellenőrzés megállapításait, továbbá a vélelmezett jogszabálysértéseket írásban kell a fenntartó tudomására hozni.

(2) Intézkedésre kizárólag a fenntartó jogosult az igazgatótanács illetve az igazgató útján.

XII. Vegyes rendelkezések

74. § A közoktatási intézmények dolgozói érdekképviselői szervezetet hozhatnak létre, amely jogosult munkavállalói (kollektív) szerződés megkötésére és jogszabályokban biztosított egyéb jogok gyakorlására.

75. § (1) A szülők az intézményekben szülői szervezetet hozhatnak létre.

(2) A szülői szervezet működésének szabályait és ügyrendjét maga határozza meg az intézmény szervezeti és működési szabályzatának megfelelően.

(3) A szülői szervezet az intézmény működésével kapcsolatos kérdéseket megvitathatja, jogszabályokban meghatározott esetekben véleményezhet, az intézmény vezetőitől tájékoztatást kérhet és javaslatot tehet.

76. § Az igazgató vagy a nevelőtestület döntése ellen az érintett személy vagy bármely érintett egyházi jogi személy az igazgatótanácshoz, az igazgatótanács döntése ellen a fenntartóhoz fellebbezhet.

77. § Más fenntartótól átvett, terület-ellátási kötelezettségű, valamint kiépülő intézményben a Zsinat egyedi engedélyével, meghatározott ideig és meghatározott mértékben el lehet térni e törvény előírásaitól.

XIII. Záró rendelkezések

78. § Mindazokban a kérdésekben, amelyekről e törvény nem rendelkezik, a hatályos állami és egyházi jogszabályokat, valamint az egyház és az állam közötti megállapodásokat kell értelemszerűen alkalmazni.

Az 1995. évi I. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február 27-én megnyílt X. Zsinatának 12. ülészsaka. Hatályba lépett 1995. július 1-jén lépett hatályba, kivéve az 50–51–54–57. §, 57–60. §, 66–69.§, amelyek a törvény kihirdetésével lépett hatályba.

A 1998. évi I. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 4. ülészsaka. Hatályba lépett 1998. július 15-én.

E törvény végrehajtási utasításait megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 6. ülészsaka a Zs–60/1998. sz. határozatával. A végrehajtási utasítások 1999. január 1-jével lépnek hatályba.

E törvény Vhu. 8. §-t végrehajtási utasítását módosította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 8. ülészsaka a Zs–105/1998. sz. határozatával. E határozat 2000. január 1-jén lépett hatályba.

A 2005. évi II. törvényt és végrehajtási utasítás módosítását megállapította a Magyarországi Református

Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatnak 7. ülészsaka.

A 2005. évi II. törvény 2005. augusztus 1-jén lép hatályba. Az 58. § (2)-től érvényesen eltérni a fenntartó testület kérésére, az Egyházkerületi Oktatásügyi Szakbizottság javaslatára az Egyházkerületi Tanács vagy Közgyűlés titkos szavazással meghozott határozatával lehet.

A 2005. évi II. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 1. §, 3. § (1) f), 4. §, 5. § (2), 7. §., 9 §–20. §, Vhu 2. §–Vhu 10. §, Vhu.12. §, Vhu. 14. §, 21. §–22. §, 24. §–26.§, 28. §–31. §, 34. §–38. §, 43. §–44. §, 46. §, 49. §, 51. §, 52. §, 54. §, 57. § (2)–(3), 58. §-61. §, 62. §, 63. §–64. §, 67. § (3), 68. §–69 §, 71. §–75. § Vhu. 15–16–17–18. §

A Vhu 1/A §-t a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 13. ülészsaka fogadta el a Zs–184/2008. sz. zsinati határozatával. Ezen kiegészítés 2008. július 1-jén lép hatályba és ezen naptól számított 15 napon belül kötelesek a fenntartók azt végrehajtani.

2007. ÉVI II. TÖRVÉNY A REFORMÁTUS HITTANOKTATÁSRÓL

PREAMBULUM

A Magyarországi Református Egyház Jézus Krisztus missziói parancsának (Mt 28, 18–20.) engedelmeskedve tanítói szolgálatot végez. Ebben a küldetésében elfogadja azt a megbízatást és felelősséget, amelyet a Szentháromság Isten kijelentése bíz rá.

Az egyház tanítói szolgálatában mindazokat részesíti, akik azt kérik, vállalják vagy elfogadják korra, nemre, felekezeti és társadalmi meghatározottságra tekintet nélkül. Az egyház gyülekezeteiben él, s a gyülekezet létehez elidegeníthetetlenül hozzátartozik a tanítás, a katechézis. A tanítás része az egyház küldetésének, életének, szolgálatának.

A Magyarországi Református Egyház – a Magyar Köztársaság Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények valamint egyéb jogszabályok és megállapodások alapján – a reformátorok örökségét elfogadva, a tanítás szolgálatát nem zárja be a templomok falai közé, hanem megkeresi és felhasználja azokat a lehetőségeket, amelyekben közvetlenül szólíthatja meg a katechézis érintettjeit. Ezért iskolákat tart fenn, él az egyházi és nem egyházi oktatás keretében tartható hit- és erkölcsoktatás lehetőségével, valamint gyülekezeteiben is megszervezi és végzi a hit- és erkölcsoktatást [a továbbiakban hittanoktatást].

A református hittanoktatás célja és feladata, hogy a tanulók az életkoruknak és az általános műveltségi szintjüknek megfelelő szintű bibliaismereti, egyháztörténeti, dogmatikai, etikai, egyházzenei, valamint az egyház életének mindennapjairól szóló ismeretanyaggal rendelkezzenek. Mindezek mellett a hittanoktatás hitre való nevelés illetve hitben való nevelés, amelynek során segíteni kell növendékeinket abban, hogy bibliaolvasó és imádkozó, a gyülekezet közösségében Igével és úrvacsorával rendszeresen élő, áldozatkész keresztyénekké váljanak. [Heidelbergi Káté 21. kérdés-felelet]

I. Általános rendelkezések A törvény szabályozási köre

1. § 1. E törvény szabályozási köre kiterjed a Magyarországi Református Egyház bármely jogi személyére, illetve az általuk fenntartott közoktatási intézmények szervezésében folytatott hittanoktatásra (hitoktatásra), továbbá a hittanoktatást érintő tevékenységre, függetlenül attól, hogy azt milyen intézményben, szervezetben látják el.

2. A szabályozási kör kiterjed a hittanoktatást szervező egyházi jogi személyek és intézmények tisztségviselőire, alkalmazottaira és a hittanoktatás növendékeire.

3. E törvénnyel összhangban kell állnia az egyházi jogi személyek által a hittanoktatással, valamint a református hittanoktató (hitoktató), a református valótanárképzéssel összefüggésben megalkotott és megalkotandó valamennyi jogszabálynak, határozatnak és szabályrendeletnek, intézkedésnek.

II. Tartalmi kérdések Tantervi szabályozás

2. § 1. A Magyarországi Református Egyházban a református hittanoktatás történhet

- a) református egyház által fenntartott közoktatási intézményekben,
- b) más egyház által fenntartott közoktatási intézményekben,
- c) más fenntartású közoktatási intézményekben,
- d) református egyházközösségekben vagy intézményekben.

2. A hittanoktatás alapvető célkitűzéseit, formai és tartalmi követelményeit a Zsinat által elfogadott Református hittanoktatási kerettanterv határozza meg. Az ettől való eltérés lehetőségét külön szabályrendelet szabályozza.

3. A kerettanterv alapján a közoktatási intézmények és református egyházközösségek helyi tantervet, tantár-

gyi programot készítenek a helyi sajátosságok (csoportok összetétele, személyi feltételek, iskolai és gyülekezeti adottságok) figyelembe vételével.

4. A helyi tantervnek tartalmaznia kell a hittanoktatás alapelveit, céljait, feladatait, a kerettanterv által előírt tananyagot, a meghatározott minimum követelményeket, a tankönyvek listáját, s az értékelés formáit.

5. A helyi tantervek alkalmazásának előfeltétele

1. a református közoktatási intézmények esetében a Református Pedagógiai Intézet,
2. a más fenntartású közoktatási intézmények és a református egyházközösségekben szervezett hittanoktatás esetében az egyházmegyei katechetikai megbízottnak támogató szakvéleménye.

Tankönyvek, segédkönyvek

3. § 1. A hittanoktatásban felhasználható tankönyvek listáját a Református Pedagógiai Intézet javaslata alapján, a Zsinat Oktatásügyi Bizottságának előterjesztésére, a Zsinat Elnöksége hagyja jóvá.

2. A Református Pedagógiai Intézet és a Kálvin János Kiadó gondoskodik a hittankönyv-ellátás (kiadás és terjesztés) megszervezéséről. A tankönyvek mellett olyan segédkönyvek használhatók, amelyek református hitvallásosságukban, tartalmi és pedagógiai igényességükben megfelelnek a kerettanterv általános célkitűzéseinek.

Az érettségi vizsga

4. § 1. A középiskolákban a református hit- és erkölcsstan kötelezően választható érettségi tantárgy. A Magyarországi Református Egyház által fenntartott középiskolákban biztosítani kell a jelentkezők számára az érettségire való felkészítést s a vizsga megszervezését.

2. A hittan érettségi vizsgán a tanterv alapján elsajátított ismeret mérhető és értékelhető.

3. Az érettségi vizsga kétszintű:

1. középszintű (szóbeli),
2. emeltszintű (írásbeli és szóbeli).

4. Az érettségi vizsga tartalmi követelményeit „A református hit- és erkölcsstan érettségi vizsga részletes követelményei” című dokumentum szabályozza, amelyet a Zsinat hagy jóvá.

III. A hittanoktatásban alkalmazottak Képesítési és alkalmazási feltételek

5. § 1. A közoktatási intézményekben, illetve egyházközösségekben a református hit- és erkölcsstan tantárgy oktatására református hittanokatokat, református vallásánárokat vagy református lelkészeket kell alkalmazni, illetve megbízni.

2. Református hit- és erkölcsstan tanárként (vallásánárként) alkalmazható az a személy, aki

1. gyülekezet által szervezett hittanoktatás esetén (helyszíntől és életkortól függetlenül református lelkészi (MA, master, egyetemi végzettség értékű), református hittanoktatói (BA, bachelor, főiskolai végzettség), vagy református vallásánári (MA, master, egyetemi végzettség) oklevéllel rendelkezik.
2. egyházi (református, evangélikus, katolikus) fenntartású iskolában, valamint olyan más fenntartású iskolában, ahol a hit-és erkölcsstan tantárgy oktatása a pedagógiai programban szerepel:
 - az 1–4. évfolyamon: református lelkészi (MA), református hittanoktatói (BA),
 - az 5–8. évfolyamon: református lelkészi (MA), református hittanoktatói (BA), vagy református vallásánári (MA)
 - a 9–13. évfolyamon: református vallásánári (MA) oklevéllel rendelkezik.

Az alkalmazási feltételek alól – indokolt esetben – a gyülekezeti hittanoktatás esetében a presbitérium, a (2) bekezdés b) pontban foglaltak esetében az illetékes egyházi hatóság egy-egy évre felmentést adhat.

Az alkalmazás szabályai Lelkészi jellegű alkalmazottak

6. § (1) A megválasztott gyülekezeti lelkész az egyházalkotmány 39. § (1) d) pontja értelmében kötelezett a hittanoktatás végzésére.

(2) A hittanoktató lelkészekkel egyházi szolgálati jogviszony létesítendő, amelyet a Magyarországi Református Egyház vonatkozó jogszabályai szabályoznak.

7. § 1. Református egyházi fenntartású közoktatási intézményben a hittanoktató lelkésznek az állami közoktatási törvény szerinti hozzájárulást – az intézményvezető kérelmére – az igazgatótanács (hiányában a presbitérium, egyházmegyei ill. egyházkerületi közgyűlés) előterjesztésére az egyházkerület püspöke adja.

2. A püspöki hozzájárulás vagy kirendelés alapján az intézmény a hittanoktató lelkésznek díjlevelet ad, amely tartalmazza különösen: a feladatot, a szolgálati időkeretet, a lelkészi javadalmat és a felelősségi viszonyokat.

3. A református lelkész az illetékes esperes javaslatára kiállított püspöki hozzájárulással végezhet hittanoktatást nem református oktatási intézményben.

4. A fenntartói egyetértés vagy a püspöki hozzájárulás (kirendelés) visszavonása esetén megszűnik az adott díjlevél hatálya, ezzel az egyházi személy jogviszonya is az intézménnyel.

Nem lelkészi jellegű alkalmazottak

8. § 1. Református egyházi fenntartású közoktatási intézményben a hittanoktatónak illetve vallásánárnak az állami közoktatási törvény szerinti hozzájárulást – az intézményvezető kérelmére – az igazgatótanács (hiányában a presbitérium, egyházmegyei illetve egyházkerületi közgyűlés) előterjesztésére az egyházkerület püspöke adja.

2. A református hittanoktató vagy vallásánár az illetékes esperes javaslatára kiállított püspöki hozzájárulással végezhet hittanoktatást nem református oktatási intézményben.

3. A hittanoktatóval és vallásánárral kötött munkaszerződésben rögzíteni szükséges a hitéleti követelményeket, a munkabér kifizetésének módját, a szerződés megszüntetésének rendes és rendkívüli eseteit, valamint a hittanoktató illetve vallásánár kapcsolatát a helyi egyházközség(ek)kel.

4. Nem református közoktatási intézményben az alkalmazó egyházi jogi személy a legalább heti 15 tanórát teljesítő nem lelkészi jellegű református hittanoktatóval ill. vallásánárral munkaszerződést köt.

5. A munkaszerződés szólhat határozatlan és határozott időre egyaránt.

6. A főállású ill. további foglalkoztatott munkavállaló munkaszerződésében rögzíteni kell a munkaidőkeretet (teljes munkaidő, részmunkaidő). A munkaszerződésben szabályozott munkaidőnek megfelelően a munkáltató munkaidő-nyilvántartást vezet.

7. Nem lelkészi jellegű református hittanoktatóval és vallásánárral legfeljebb heti 14 tanítási óráig megbízási jogviszony is létesíthető, a polgári jog szabályai szerint. Ez esetben a megbízó és a megbízott óradíjban állapodik meg.

8. Munkaviszony és megbízási jogviszony létesítése esetén egyaránt ki kell kérni az igazgatótanács (hiányában a presbitérium, egyházmegyei ill. egyházkerületi közgyűlés) egyetértését az állami közoktatási törvény alapján szükséges hozzájárulás beszerzéséhez.

A munkavégzés szabályai

9. § 1. A református hittanoktatót, vallásánárt, hittanoktató lelkészt munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy

- a) a református közoktatási intézmények főállású alkalmazottjaként a nevelőtestület teljes jogú tagja legyen,
- b) szolgálati helyén emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartásuk, hit- és erkölcs tanári (vallásánári) tevékenységét értékeljék és elismerjék,
- c) az iskola jóváhagyott pedagógiai programja és tanterve alapján megválassza az alkalmazott tankönyveket, taneszközöket, segédanyagokat,

d) szakmai ismereteit, tudását továbbképzésekben való részvétel útján gyarapítsa,

e) alkalmazása, munkavégzése vitás kérdéseiben jogorvoslatot kapjon.

2. A református hittanoktató, vallásánár és hittanoktató lelkész alapvető kötelessége, hogy a Református Egyház tanításaival, hitvallásaival és törvényeivel megegyező életvitelt folytatva,

- a) a rá bízott gyermekeket, tanulókat fejlettségi és képességi szintjükhöz igazodva, életkori különbségeikre is figyelve, egyházi felhatalmazásához és megbízatásához hűségesen, hittanoktatásban részesítse,
- b) a növendékek felügyeletét – a házirend szerint – a hittanoktatás ideje alatt ellássa, gondoskodjon a balesetvédelmi előírások betartásáról, a rongálások elkerüléséről,

c) ismertesse meg a gyermeket és tanulókat a keresztyén közösségi élet értékrendjével és lehetőségeivel, s törekedjen azok megtartására illetve megtartatására,

d) a szülőknak, tanulóknak rendszeresen adjon tájékoztatást az őket érintő kérdésekről,

1. a munkaszerződésében, illetve díjlevelében foglalt feladatokat pontosan elvégezze,

5. a vonatkozó jogszabályok szerint továbbképzésen vegyen részt,

g) az alkalmazó által igényelt, de a munkaszerződésben illetve a díjlevelben nem rögzített feladatokat eseti megállapodás alapján elvégezze.

IV. Szervezési és igazgatási kérdések

A hittanoktatás szervezése

10. § A református közoktatási intézményekben a református hittanoktatás szervezését a Református közoktatási törvény szabályozza.

11. § 1. A más fenntartású közoktatási intézmények református tanulói számára – lehetőleg az intézményben – a területileg illetékes református egyházközség hittanoktatást szervez, valamint gondoskodik a hittanoktatás személyi és szakmai feltételeinek biztosításáról. Ezen intézmények esetében indokolt esetben esperesi hozzájárulással a hittanoktatás összevontan is megszervezhető. Amennyiben a hittanoktatás megszervezéséről vagy ellátásáról az egyházközség nem tud gondoskodni, akkor erről értesíti az illetékes esperest, aki minden lehetséges eszköz felhasználásával haladéktalanul gondoskodik a feladat megoldásáról.

2. A gyülekezeti hittanoktatás a gyülekezet katechézisének szerves része, így annak megszervezése, személyi, tárgyi és egyéb feltételeinek biztosítása az egyházközség presbitériumának a feladata.

3. Az egyházközség által szervezett hittanoktatásért, a vonatkozó egyházi törvények és szabályrendeletek

betartásáért az egyházközség elnöksége valamint a hittanoktatást végzők együtt felelnek.

4. Az egyházközség együttműködik a hittanoktatás megszervezése érdekében a közoktatási intézmények vezetőivel, pedagógusaival. Probléma esetén erről az egyházmegye elnökségét tájékoztatja. Az egyházmegye elnöksége az eset kivizsgálását kezdeményezi a közoktatási intézmény fenntartójánál.

A tanulói nyilvántartás

12. § 1. Az egyházközség lelkipásztora pontos tanulói nyilvántartást vezet a kereszteleési anyakönyv, illetve a rendelkezésre bocsátott iskolai adatok alapján. A tanulói csoportok megszervezése után október 1-jéig a lelkipásztor a tanulói nyilvántartásokat (létszámjelentő adatlap a református hittanoktatás szervezéséhez) eljuttatja az egyházmegye espereséhez.

2. A hittanoktatásban résztvevő tanulók személyes adatainak a kezeléséért az egyházközség esetében a lelkipásztor, az egyházmegye esetében az esperes a felelős. Ezen adatok kizárólag belső ellenőrzésre és belső egyházi összesítések elkészítésére használhatók fel.

A hittanoktatás dokumentumai

13. § 1. A hittanoktatás dokumentumai:

1. létszámjelentő adatlap a református hittanoktatás szervezéséhez,

2. a hiányzási, haladási, osztályozó napló hit- és erkölcsstan tantárgyból (a napló elektronikusan is vezethető, de minden félév lezárásakor ki kell nyomtatni és hitelesíteni,

3. bizonyítvány hit- és erkölcsstan tantárgyból.

2. Az egyházi iskolákban a hit- és erkölcsstanból kapott osztályzatot a tanuló ellenőrző könyvébe, illetve bizonyítványába kell beírni a kötelező tantárgyak közé.

3. A dokumentumok tervezése és kivitelezése a Református Pedagógiai Intézet, terjesztése pedig a Kálvin Kiadó feladata.

A hittanoktatás igazgatása és ellenőrzése

14. § (1) A Magyarországi Református Egyház hittanoktatási tevékenységét a Zsinat szabályozza és felülvizsgálja, különös tekintettel arra, hogy e törvény és egyéb jogszabályok rendelkezéseit pontosan hajtsák végre. A Zsinat – mint a református hittanoktatás legfelsőbb igazgatási és felügyeleti szerve – e tevékenységét elsősorban a Zsinati Oktatásügyi Bizottság, a Zsinati Oktatásügyi Iroda és a Református Pedagógiai Intézet által valósítja meg.

(2) A hittanoktatás helyi ellenőrzése az egyházi törvényben meghatározott egyházlátogatások keretében történik.

15. § A Zsinati Oktatásügyi Bizottság a Zsinat döntés-előkészítő, javaslattevő szerve, amely:

1. segíti a Zsinat irányító és felügyeleti tevékenységét,

2. javaslatot tesz a Zsinatnak törvényalkotásra, módosításra vagy intézkedés megtételére,

3. előterjesztést tesz a Zsinat elnökségének a hittanoktatással kapcsolatos kiadványok

hittankönyvvé minősítéséről, a tankönyvjegyzékbe történő felvételéről a Református Pedagógiai Intézet javaslata alapján,

4. elvi irányítást és felügyeletet gyakorol az egyházkerületi katechetikai megbízottak és/vagy az egyházmegyei katechetikai megbízottak felett.

16. § A Zsinati Oktatásügyi Iroda a Magyarországi Református Egyház hittanoktatásának adminisztratív, koordináló, ügyintéző szerve, amely:

1. közvetíti a Zsinat határozatait és intézkedéseit az egyházkerületek iskolaügyi szervezetéhez, valamint az egyházkerületi és/vagy egyházmegyei katechetikai megbízottakhoz,

2. nyilvántartja a hittanoktatás országos szervezéséhez szükséges adatokat,

3. szervezi a hittanoktatás finanszírozásával kapcsolatos pénzügyi adminisztrációt,

4. kapcsolatot tart az illetékes állami szervekkel,

5. az illetékes állami szervvel együttműködve közreműködik az emelt szintű érettségi vizsga szervezésében,

6. vezetője a Zsinati Oktatásügyi Bizottság tanácskozási jogú tagja.

17. § A Református Pedagógiai Intézet:

1. tantervek, tankönyvek és oktatási segédanyagok kiadásával és véleményezésével segíti a hittanoktatás tartalmi munkáját;

2. az illetékes állami szervvel együttműködve közreműködik a református hit- és erkölcsstan tantárgy emelt szintű érettségi vizsga szakmai előkészítésében;

3. a hittanoktatás tartalmi fejlesztését segítő szaktanácsadók alkalmazásával országos szaktanácsadói hálózatot működtet;

4. gondozza az Országos Református Szakértői Névjegyzék részeként a hittanoktatás tantárgyi szakértőinek listáját;

5. szakmailag segíti az egyházkerületi és/vagy az egyházmegyei katechetikai megbízottak munkáját;

6. továbbképzési programokat és egyéb országos rendezvényeket szervez;

7. vezetője tanácskozási joggal részt vesz a Zsinat Oktatásügyi Bizottságának munkájában.

18. § (1) Az egyházkerület (illetve egyházmegye) területének hittanoktatással kapcsolatos feladatait egyházkerületi (illetve egyházmegyei) bizottságra vagy előadóira (tanácsosra, igazgatóra) bízhatja.

Feladataik:

1. A hittanoktatás adminisztrálása, koordinálása, ügyintézése, szakmai felügyelete és tanácsadása, a továbbképzések segítése. Észrevételei(k) alapján intézkedésre református egyházi fenntartású intézmény esetén a fenntartó, egyébként az egyház-megye elnöksége, másodfokon az egyházkerület elnöksége jogosult.
 2. Kapcsolattartás a Zsinati Oktatásügyi Irodával, a Református Pedagógiai Intézettel és a többi illetékes egyházkerületi (illetve egyházmegyei) megbízottakkal.
- (2) Az illetékes egyházkerületi előadó (tanácsos, igazgató) katechetikai ügyekben a Zsinat Oktatásügyi Bizottságának ülésén tanácskozási joggal részt vesz.

V. A hittanoktatás finanszírozási kérdései

19. § 1. A hittanoktatók, vallásanárok és hittanoktató lelkészek díjazását munkaszerződésük vagy díjlevelük tartalmazza.
2. A munkaszerződésben rögzíteni kell:
 1. hogy a hittanoktatás anyagi fedezetét a Magyar Köztársaság éves költségvetésében erre a célra biztosított keretösszeg adja;
 2. hogy az állami támogatás tartós szüneteltetése (legalább 60 nap), vagy megszűnése rendes felmondási indoknak minősül.
 3. A hittanoktatók, vallásanárok és hittanoktató lelkészek határozott idejű alkalmazásánál az augusztus 1.–július 31. közötti időszak veendő figyelembe.

Vegyes és záró rendelkezések

20. § 1. E törvény a 20. § (2) bekezdésben foglaltak kivételével 2007. szeptember 1-jén lép hatályba.
2. A hittanoktatásban alkalmazottak illetve megbízottak képesítési és alkalmazási követelményeiről szóló 5. § (2) bekezdés rendelkezéseit 2012. szeptember 1-jétől kell alkalmazni.

Megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 27-én megnyílt XII. Zsinatának 11. ülészsaka a Zs-143 /2007. sz. határozatával.

Kelt Budapest, 2007. május 16.

Mellékletek

- I. A Református hittanoktatási kerettanterv kiadásáról szóló határozat
- II. A Református hittanoktatási kerettanterv
- III. A református hit és erkölcsstan tankönyvek jegyzéke
- IV. A református hit- és erkölcsstan érettségi vizsga részletes követelményrendszere
- V. Létszámjelentő adatlap a református hittanoktatás szervezéséhez
- VI. Hiányzási, haladási, osztályozó napló hit- és erkölcsstan tantárgyból
- VII. Bizonyítvány hit- és erkölcsstan tantárgyból

2007. ÉVI III. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEIRŐL

PREAMBULUM

A Magyarországi Református Egyház az általa fenntartott felsőoktatási intézmények működését e törvénnyel szabályozza.

1. A református felsőoktatási intézmények a Magyarországi Református Egyház Alkotmányában elfogadott hitvallásokat követik, a református és a magyar felsőoktatás több évszázados örökségét ápolják. Törekednek az európai egyetemek Magna Chartájában lefektetett alapelvek megvalósítására, valamint arra, hogy az oktatók és a hallgatók egymást Krisztusban testvérnek tekintsék, és igényesen, egymást segítve igyekezzenek a lehető legjobb eredmény elérésére. Az universitas scientiarum szellemében végzendő nevelő, oktató és tudományművelő tevékenységükkel az egyház és a nemzet javát szolgálják.

2. A református felsőoktatási intézmények, az ősi református kollégiumok örökségéhez híven, hitvallásos elkötelezettségük mellett biztosítják az oktatás, a képzés és a kutatás lelkiismereti szabadságát, s mint egyetemek és főiskolák földrajzi vagy politikai határoktól függetlenül teljesítik küldetésüket. Tudományművelő tevékenységük a tudomány és a keresztyénség egyetemessége szellemében az egyetemes és a magyar kultúra, az egyetemes keresztyén anyaszentegyház és ezen belül a magyar reformátusság szolgálatában áll.

3. A Magyarországi Református Egyház egyetemei és főiskolái érték közvetítő és tudományművelő autonóm intézmények, amelyek a rájuk vonatkozó egyházi törvények, a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) és egyéb jogszabályok keretein belül maguk határozzák meg szervezeti és működési szabályait, valamint képzési céljait, oktatási és kutatási programjait.

4. Minden református felsőoktatási intézmény vezetőjének és vezető testületének feladata, hogy elkészítse az intézmény küldetésnyilatkozatát, amely tartalmazza az intézmény múltbeli fejlődését, jelenlegi tevékenységét, a szűkebb és tágabb közösség számára rendelt feladatát, valamint a jövőképét.

ELSŐ RÉSZ

Általános rendelkezések

Első fejezet A törvény hatálya

1. § (1) E törvény hatálya kiterjed a Magyarországi Református Egyház (a továbbiakban: MRE) által fenntartott felsőoktatási intézményekre, azok oktatóira, tudományos kutatóira, egyéb alkalmazottaira, hallgatóira és fenntartójukra.

(2) Az MRE felsőoktatási intézményeire, valamint fenntartóikra a hatályos állami felsőoktatási törvénynek (Ftv.), a felsőoktatásra vonatkozó egyéb állami jogszabályoknak, valamint e törvénynek a rendelkezései az irányadók.

(3) A református felsőoktatási intézmények működése és a rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal az állami jogszabályokkal, amelyek valamennyi magyarországi felsőoktatási intézményre vonatkoznak, feltéve, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás tanításával.

(4) A fenntartói szabályrendeletek és szabályzatok e törvénnyel nem lehetnek ellentétben.

(5) Amennyiben az Ftv. lehetőséget ad az egyházi fenntartású intézményeknek az eltérő szabályozásra, de egyházi törvény, szabályrendelet ilyen nem tartalmaz, úgy a fenntartó vagy az intézmény a belső szabályai szerint rendelkezhet az eltérésekről. Ennek hiányában az Ftv. rendelkezései irányadók.

(6) A református felsőoktatási intézményeket és székhelyüket e törvény melléklete tartalmazza.

Második fejezet

A református felsőoktatási intézmények alapítása, megszüntetése és jogállása

2. § (1) Református felsőoktatási intézmény fenntartója a Zsinat vagy egyházkerület lehet (a továbbiakban: fenntartó).

(2) Református felsőoktatási intézmény alapítása – az Ftv.-ben foglaltak figyelembevételével – a Zsinat saját kezdeményezésére, vagy a fenntartó indítványa alapján a Zsinat jóváhagyásával történhet. Az intézmény állami elismerését, továbbá nyilvántartásba vételét és a működés megkezdéséhez szükséges engedély megadását a Zsinat kérelmezi az illetékes hatóságtól.

(3) Református felsőoktatási intézmény megszüntetése a fenntartó indítványa alapján vagy saját kezdeményezésére a Zsinat hatásköre. Az állami elismerés visszavonását és a nyilvántartásból való törlését a Zsinat kérelmezi az illetékes hatóságtól.

(4) Református egyetem, illetve főiskola (teológiai akadémia) abban az esetben is létesíthető, illetőleg működhet, ha kizárólag hitéleti képzést folytat. Az egyetemnek mesterképzés folytatására, valamint doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére kell jogosultságot szereznie, továbbá a munkaviszony keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább egyharmadának tudományos fokozattal kell rendelkeznie. Főiskola mesterképzést és doktori képzést is folytathat, ha erre jogosultságot szerez.

(5) Református felsőoktatási intézmény működhet önállóan vagy állami, egyházi, illetve más felsőoktatási intézménnyel együttműködésben vagy ezek elismert karaként is, továbbá kapcsolódhat felsőoktatási integrációkhoz. A más felsőoktatási intézménnyel való együttműködésről, illetve az integrációról az intézmény Szenátusának javaslata alapján vagy saját kezdeményezésére a fenntartó a Zsinat egyetértésével dönt. Az együttműködés, illetve integráció a fenntartónak az egyes vagyontárgyak feletti rendelkezési jogát nem érintheti. Az intézményeknek meg kell őrizniük református elkötelezettségüket.

(6) Karok alapításáról és megszüntetéséről az intézmény Szenátusának javaslata alapján a fenntartó dönt.

3. § (1) Valamennyi református felsőoktatási intézmény autonóm, önkormányzattal rendelkező, önálló jogi személy.

(2) Az intézmény működéséhez egyházi, saját és egyéb vagyont használ. Ingatlan szerzéséhez, megterheléséhez vagy elidegenítéséhez a fenntartó hozzájárulása szükséges.

(3) A fenntartó által a felsőoktatási intézmény rendelkezésére bocsátott vagyon kezeléséről és használatáról megállapodást kell kötni

4. § (1) A református felsőoktatási intézmények kollégiumot (internátust), szakkollégiumot, diákotthonhoz hozhatnak létre, illetve működtethetnek.

(2) Kollégium (internátus), szakkollégium, diákotthon működtethető az MRE, illetve testületei és intézményei (Zsinat, egyházkerület, egyházmegye, egyház-

község) fenntartásában, önállóan, valamint más szervezetekkel közös fenntartásban is.

(3) A nem felsőoktatási intézmények fenntartásában működő kollégiumok és diákotthonok megalkotják szervezeti és működési szabályzatukat, amelyet a fenntartó fogad el.

5. § A református felsőoktatási intézmények gyakorló közoktatási, valamint más gyakorló intézményt működtethetnek, a vonatkozó jogszabályok szerint.

Harmadik fejezet

A református felsőoktatási intézmények feladatai

6. § A Preambulum értelmében – az Ftv.-ben foglaltakon túl – az intézmények sajátos feladatai:

- a) a református keresztyén értékeket képviselő felsőfokú végzettségű szakemberek képzése,
- b) a tudományok művelésében és megjelenítésében a református keresztyén szempontok és értékek képviselete, különösen a nem református fenntartású felsőoktatási intézményekkel fennálló kapcsolatokban,
- c) a képzés és kutatás során kitüntetett figyelem fordítása a teológiai műveltség növelésére.

Negyedik fejezet

A református felsőoktatási intézmények szervezete és működése

7. § (1) Az intézmények – a rájuk vonatkozó jogszabályokat és saját történelmi örökségüket is figyelembe véve – szervezeti felépítésüket maguk alakítják ki úgy, hogy az alkalmas legyen az intézmény küldetésnyilatkozatában megfogalmazott célok elérésére, továbbá a fejlesztési tervek, a munkaprogramok, a tudományművelési feladatok és az ellenőrzési-értékelési rend megvalósítására.

(2) Figyelembe véve a képzés és tudományművelés tartalmi sajátosságait, az intézményi szervezeti egységeket az átjárhatóság biztosítása érdekében a magyar, valamint a nemzetközi felsőoktatás szabályai és gyakorlata szerint kell kialakítani.

(3) A felsőoktatási intézmény szervezetéről és működéséről a Szenátus szabályzatot alkot az Ftv., az MRE Alkotmánya és e törvény idevonatkozó útmutatásai szerint. A szabályzatot jóváhagyásra meg kell küldeni a fenntartónak.

(4) A református felsőoktatási intézményekben a fenntartó döntése alapján gazdasági tanács hozható létre, az alapító okiratban meghatározott módon.

(5) A református felsőoktatási intézményekben a hitéleti képzés tekintetében is működtetni kell a minőségbiztosítási rendszert, és el kell készíteni a minőségfejlesztési programot.

8. § (1) Szaklétesítési eljárásban alap- és mesterképzésben a hitéleti szakok képzési és kimeneti követelményeit – beleértve a képzési idő meghatározását is – a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (továbbiakban: MAB) feltételrendszeréhez igazodva dolgozza ki a felsőoktatási intézmény, s az elkészült tervezetet megküldi a Zsinatnak. A Zsinat a szakértői és az illetékes bizottsági vélemények figyelembe vételével határoz, s a dokumentumokat megküldi a MAB -nak.

(2) Hitéleti alap- és mesterképzési, valamint szakirányú továbbképzési szakok indításához a fenntartó egyetértése szükséges. A részletes oktatási és tanulmányi követelményeknek, valamint a képzés részletes szabályainak kidolgozása a felsőoktatási intézmény feladata.

Ötödik fejezet

A református felsőoktatási intézmények pénzügyi és támogatási rendszere

9. § (1) A felsőoktatási intézmények működését és fejlesztését az állami és az egyházi források figyelembevételével kell megtervezni.

(2) A gazdálkodás főbb forrásai:

- a) állami támogatás,
- b) fenntartói támogatás,
- c) pályázatból érkező bevételek,
- d) hallgatói térítések,
- e) az alaptevékenység bevételei,
- f) a vállalkozási tevékenység bevételei,
- g) saját vagyonból és szolgáltatásokból származó jövedelem,
- h) gyülekezeti és alapítványi támogatás,
- i) adományok és egyéb bevételek.

(3) A fenntartói működési és fejlesztési támogatás egy hallgatóra eső összegéről a Zsinati Tanács évente dönt. A Zsinati Tanács a fenntartó kérelmére kiegészítő támogatást is megállapíthat.

(4) A felsőoktatási intézmények éves költségvetését és zárszámadását a fenntartó hagyja jóvá.

10. § (1) A felsőoktatási intézmények – a fenntartó jóváhagyásával – költségvetésük terhére középtávú (legfeljebb 10 évre) kötelezettséget vállalhatnak felhasználói célra. Az ebből származó éves fizetési kötelezettség összege nem haladhatja meg az éves költségvetésük dologi és felhasználói célú előirányzatának 5%-át.

(2) Felhasználói célra hitelfelvétel történhet

- pályázati önrész biztosításához,
- pályázati átfinanszírozásból adódó likviditási zavar kezeléséhez,
- intézményfejlesztési tervben meghatározott fejlesztési feladatokhoz.

(3) A felvett hitelkeret illetve a törlesztés összegét az intézményi költségvetésben kell rögzíteni.

Hatodik fejezet

A fenntartói irányítás

11. § (1) Az irányításból eredő jogokat és kötelezettségeket az Ftv. és jelen egyházi törvény tartalmazza.

(2) A református felsőoktatási politikát és annak végrehajtását a Zsinat határozza meg.

(3) A fenntartó az éves költségvetés jóváhagyásával biztosítja a felsőoktatási intézmény autonóm működésének tárgyi, pénzügyi, személyi feltételeit.

(4) A felsőoktatási intézmények ellenőrzését a fenntartó látja el. A fenntartói irányításból adódó kötelezettségek teljesülését pedig az illetékes miniszter az ágazati irányítás keretében az Ftv.-ben meghatározott terjedelemben ellenőrzi.

(5) Az illetékes miniszter törvényességi ellenőrzési joga nem érinti az egyházi jogszabályok alapján gyakorolt ellenőrzési kötelezettséget és felügyeleti jogosítványokat.

(6) Az intézmények törvényes és biztonságos működése érdekében a fenntartó ellenőrzi a működés és a döntéshozatal jogszerűségét.

(7) Az intézmény szakmai tevékenységét, a képzési és kimeneti követelmények teljesülését a fenntartó ellenőrzi, beleértve a nem hitéleti szakokon folytatott képzés tekintetében is a református szellemiség érvényesülését.

(8) A felsőoktatási intézmények gazdálkodását a fenntartó számvizsgáló bizottsága az MRE gazdálkodásáról szóló törvényben meghatározott módon ellenőrzi.

(9) A törvényességi ellenőrzési jog gyakorlásának kereteit, az eljárás szabályait a fenntartó szabályrendeletben határozza meg.

MÁSODIK RÉSZ

A református felsőoktatási intézmények polgárai és jogállásuk

Hetedik fejezet

Az oktatók

12. § (1) Az oktatók alkalmazásánál az Ftv. szabályai az irányadók.

(2) Oktatói munkakörben az Ftv.-ben előírt képesítésű, elsősorban olyan református vagy evangélikus vallású egyháztagot kell alkalmazni, aki életével és munkájával vállalja az intézmény céljait és a munkakörével kapcsolatos feladatok ellátására alkalmas. Ilyen pályázó hiányában alkalmazható a követelményeknek megfelelő más személy is, amennyiben vállalja az intézmény szellemiségét és értékrendjét.

(3) Az egyetemi tanári kinevezéshez szükséges a habilitáció megléte.

(4) A református felsőoktatási képzésben részt vevő egyházi személyek alkalmazására az egyházi szolgálati jogviszony szabályait is alkalmazni kell.

Nyolcadik fejezet Az alkalmazottak

13. § (1) Az intézményben az intézménnyel munkaviszonyban álló nem oktató vagy kutató jogállású alkalmazottak segítik az oktatási és a kutatási tevékenységet. Feladatuk az intézmény igazgatási, ügyviteli, gazdasági és műszaki feltételeinek biztosítása. Az intézmény alkalmazottaira a vonatkozó állami jogszabályok és egyházi rendelkezések egyaránt érvényesek.

(2) Az intézmény nem oktató vagy kutató alkalmazottjára is vonatkoznak e törvény előírásai, tekintet nélkül arra, hogy milyen felekezeti és milyen munkakörben dolgozik. Minden alkalmazottnak tiszteletben kell tartani az intézmény szellemiségét és szabályzatait. A munkaszerződésben rögzíteni kell, hogy ezek megszegése rendkívüli felmondási ok.

Kilencedik fejezet Munkáltatói jogkörök

14. § (1) Az egyetem rektorát a Szenátus által javasolt személyek közül a fenntartó megválasztja és felterjeszti – a Zsinat Elnöksége útján – az illetékes miniszterhez, a köztársasági elnök által történő megbízásra, illetve felmentésre.

(2) A főiskolai rektort a Szenátus által javasolt személyek közül a fenntartó megválasztja és felterjeszti – a Zsinat Elnöksége útján – az illetékes miniszterhez, a miniszterelnök által történő megbízásra, illetve felmentésre.

(3) Az intézmény vezetője tekintetében a munkáltatói jogkört – a megbízás és a felmentés kivételével – a fenntartó gyakorolja.

15. § (1) Az intézmény Szenátusa által javasolt személyek közül a fenntartó választja meg és terjeszti fel – a Zsinat elnöksége útján – az illetékes miniszterhez az egyetemi tanárt a köztársasági elnök, illetve a főiskolai tanárt a miniszterelnök által történő kinevezésre, illetve felmentésre.

(2) Az egyetemi tanár és a főiskolai tanár tekintetében a munkáltatói jogkört – az első kinevezés, illetve a felmentés kivételével – az intézmény vezetője gyakorolja.

(3) Azzal, aki már jogosult az egyetemi tanári, illetve a főiskolai tanári cím használatára, az intézmény vezetője létesíthet munkaviszonyt.

(4) Az (1)–(3) bekezdésekben foglaltakon kívül a munkáltatói jogok gyakorlására vonatkozó részletes szabályokat az intézmény szabályzatában kell meghatározni.

(5) A fenntartó a (2)–(3) bekezdésben foglaltaktól eltérő rendelkezéseket hozhat, az intézmény alapító okiratában meghatározott módon.

Tizedik fejezet A hallgatók

16. § (1) A hallgató joga – az Ftv-ben foglaltakon túl – hogy színvonalas oktatást kapjon, a krisztusi szeretet jegyében egyéni gondoskodásban részesüljön, és részt vegyen az intézmény gyülekezeti és egyéb közösségi életében.

(2) A református felsőoktatási intézménybe felvett hallgatónak tiszteletben kell tartania a református erkölcsi és szellemi értékeit, és ezeknek megfelelő viselkedést kell tanúsítania.

(3) A hitéleti képzésben részt vevő hallgatónak – a (2) bekezdésben foglaltak mellett – a református hitelveket is tiszteletben kell tartania.

(4) A hallgató az első beiratkozás alkalmával fogadalmat tesz és ír alá, amelynek szövegét a fenntartóval egyetértésben az intézmények maguk határozzák meg. A hallgató kötelessége a hallgatói fogadalom szellemében élni, a keresztyén örökség hagyományait, értékeit megismerni, megbecsülni.

(5) Az intézmény a hallgatói jogviszony tartalmával kapcsolatban – alkalmazva az állami és az egyházi törvények felsőoktatásra vonatkozó előírásait – érvényesíti a saját szabályzatait.

HARMADIK RÉSZ

A református felsőoktatási intézmények szabályzatai

Tizenegyedik fejezet Szervezeti és működési szabályzat

17. § (1) Az intézmény Szervezeti és működési szabályzatának (a továbbiakban: SzMSz) részei: a szervezeti és működési rend, a foglalkoztatási követelményrendszer és a hallgatói követelményrendszer.

(2) Az SzMSz-ben rögzíteni kell – az általános törvényi előírásokon túlmenően – hogy az intézmény milyen módon kívánja biztosítani református egyházi jellegét.

(3) A fenntartó az SzMSz-t háromévenként felülvizsgálja.

Tizenkettedik fejezet

Felvételi szabályzat

18. § (1) A református felsőoktatási intézményekben történő felvétel feltétele nem hitéleti képzésre való jelentkezés esetén is, hogy a jelentkező – a felvételi és alkalmassági követelményeknek való megfelelésen túl – vállalja az intézmény céljait, keresztyén szellemiségét.

(2) A református felsőoktatási intézmények a rendeltetésüknek és képzési céljaiknak megfelelően – a vonatkozó jogszabályok alapján készített intézményi felvételi szabályzatuk szerint – fogadhatják és vehetik fel a jelentkezőket.

(3) A református teológia szak lelkész szakirányára az a református egyháztag vehető fel, aki

- a) a lelkipásztori hivatás és általában az egyházi szolgálat végzésére elhivatást érez,
- b) keresztyén életfolytatását gyülekezete lelkipásztorának jellemzésével igazolja,
- c) két évnél korábban konfirmált,
- d) az alkalmassági vizsgán megfelelt,
- e) 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványát beterjeszti.

(4) Református felekezeti elkötelezettséget igénylő szakterületekre az a református egyháztag nyerhet felvételt, aki

1. választott szakterületének hivatásszerűen való művelésére és általában az egyházi szolgálat végzésére elhivatást érez,

2. keresztyén életfolytatását gyülekezete lelkipásztorának jellemzésével igazolja,

3. konfirmált.

(5) A teológia szak felvételi követelményeiről a szakot meghirdető intézmény jogosult dönteni.

Tizenharmadik fejezet

Tanulmányi és vizsgaszabályzat

19. § (1) A tanulmányi és vizsgaszabályzat a hallgatói követelményrendszer részét képezi. A tanulmányi és vizsgaszabályzat az oktatók és hallgatók jogbiztonságát, jó előmenetelét és az intézményi rendet szolgálja.

(2) A református teológia szak lelkész szakirányon az intézmények közötti áthallgatás és átiratkozás kérdéséről az intézmény (kar) vezetője – az egyházak közötti egyezmények figyelembe vételével – dönt egyéni mérlegelés alapján.

Tizennegyedik fejezet

Szabályzat a hallgatói juttatásokról és térítésekről

20. § A református felsőoktatási intézmények a felvett és szabályszerűen beiratkozott hallgatókat az

e célra kapott állami és egyéb forrásokból anyagi és egyéb juttatásban részesíthetik, s ennek elveit, módját, továbbá a hallgatók által fizetendő díjakat és térítéseket – a vonatkozó jogszabályok keretei között – szabályzatban határozzák meg. A szabályzatok megalkotásánál törekedni kell arra, hogy a hallgatói költségtérítésnek mértéke illetve a hallgatói támogatások alapelvei szankonként azonosak legyenek minden intézményben.

Tizenötödik fejezet

Fegyelmi szabályzat

21. § (1) Fegyelmi vétség: a hallgatói jogviszonyból eredő kötelezettség vétkes megszegése.

E kötelezettség körébe tartozik a hallgató fogadalmában, az intézmény szabályzataiban, valamint a 16. § (2) és (3) bekezdéseiben foglaltak vétkes megszegése.

(2) Fegyelmi vétségnek minősül a hallgató olyan intézményen kívüli magatartása is, amely a hallgatói jogállással összeegyeztethetetlen, az intézmény érdekeit, jó hírnevét és szellemiségét súlyosan sérti vagy veszélyezteti.

(3) A fegyelmi eljárás részletes szabályait, ideértve a mentesülés eseteit és a mentesítési eljárást, az intézményi fegyelmi bizottság megalakítását, a tárgyalás és a bizonyítás szabályait, a védelem és a nyilvánosság ügyét, továbbá a fegyelmi büntetés fokozatait az intézmény szabályzatban állapítja meg.

(4) Nem tekinthető fegyelmi vétségnek, ha valamely hitéleti szakot végző hallgató hitelvi kérdések miatt kerül ellentétbe az intézmény alapelveivel, s ezzel lehetetlenné teszi az intézményi hallgatói jogviszonyát. Ilyen esetekben a hallgatót a Szenátus előtt történő meghallgatás után, rendkívüli alkalmassági minősítés keretében, Szenátusi határozattal, fegyelmi eljárás lefolytatása nélkül, törölni kell a hallgatók sorából.

(5) A hitéleti képzésből való kizárást kimondó határozatot közzé kell tenni az Egyház hivatalos lapjában.

Tizenhatodik fejezet

Doktori és habilitációs szabályzat

22. § (1) A felsőoktatási intézmény doktori képzést akkor indíthat, és akkor jogosult doktori fokozat odaítélésére, ha azt a MAB szakértői véleményében támogatta, továbbá az indítás tényét a fenntartó az illetékes hatóságnak bejelentette.

(2) A felsőoktatási intézmény azon a tudományterületen, tudományágban, illetve művészeti ágban jogosult habilitációs eljárás lefolytatására, amelyben doktori képzést folytat.

(3) A doktori és a habilitációs szabályzat elfogadásáról a felsőoktatási intézmény Szenátusa dönt.

Tizenhetedik fejezet
Az ünnepek és megemlékezések rendjéről
szóló szabályzat

23. § (1) A református felsőoktatási intézményekben a nemzeti és az egyházi ünnepet méltóképpen kell megtartani.

(2) Az egyházi ünnepek: Karácsony, Virágvasárnap, Nagypéntek, Húsvét, a Mennybemenetel Ünnepe (Áldozócsütörtök), Pünkösöd, a Reformáció Ünnepe. Ezek az ünnepek az egyházi intézményekben tanítási szünetnapok.

Tizennyolcadik fejezet
A hallgatói önkormányzat

24. § (1) A hallgatói önkormányzat az intézményi autonómia kifejeződése a hallgatók szintjén. A református felsőoktatási intézményekben a hallgatói önkormányzat – a református kollégiumok történelmi hagyományainak megfelelően – a közösségi szolgálat végzésére, a hallgatók jogainak felelős gyakorlására hivatott.

(2) A hallgatói önkormányzat az intézményi szervezeti és működési szabályzat alapján és keretei között saját alapszabályát maga alkotja meg, és azt jóváhagyásra bemutatja az intézmény Szenátusának. A Szenátus a jóváhagyást abban az esetben tagadhatja meg, ha az alapszabály sérti a hatályos állami vagy egyházi jogszabályokat vagy az intézményi rendelkezéseket.

(3) Az Ftv-ben meghatározottakon túl a hallgatói önkormányzat joga:

1. önképzőkörök létrehozása, működtetése,
2. a hallgatótársak ügyeinek képviselése, egymás segítése tanulmányi és támogatási ügyekben,
3. karitatív tevékenység gyakorlása – figyelemmel a gyülekezetekben vagy más közösségekben végzendő szolgálatra.

NEGYEDIK RÉSZ

Vegyes és záró rendelkezések

Tizenkilencedik fejezet
Vegyes rendelkezések

25. § (1) A református felsőoktatás ügyeinek koordinálásáról a Zsinat Elnöksége a fenntartók közreműködésével gondoskodik.

(2) A református felsőoktatási intézmények az e törvényben felsorolt szabályzataikon kívül – az Ftv. és egyéb jogszabályok vonatkozó rendelkezéseit figyelembe véve – más, a működéshez szükséges szabályzatokat is alkothatnak.

(3) A nem hitéleti képzést is folytató református felsőoktatási intézményekben intézményi lelkeszt kell alkalmazni.

(4) A református felsőoktatási intézményekben pártpolitikai tevékenység nem folytatható.

Huszedik fejezet
Záró rendelkezések

26. § (1) E törvény kihirdetése napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Magyarországi Református Egyház felsőoktatási intézményeiről szóló 1995. évi III. törvény.

(2) A 11. § (9) bekezdésben meghatározott szabályrendeletet 2007. december 31-ig kell megalkotni.

(3) E törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 27-én megnyílt XII. Zsinatának 11. ülészsaka a Zs-144 /2007. sz. határozatával. Hatályba lépett 2007. májusában.

Melléklet a 2007. évi III. törvényhez

A Magyarországi Református Egyház
felsőoktatási intézményei

Egyetemek

Debreceni Református Hittudományi Egyetem,
Debrecen,
Károli Gáspár Református Egyetem,
Budapest.

Főiskolák

Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola,
Debrecen,
Pápai Református Teológiai Akadémia, Pápa,
Sárospataki Református Teológiai Akadémia,
Sárospatak.

2000. ÉVI II. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ SZERETETSZOLGÁLATÁRÓL

PREAMBULUM

A szeretetszolgálat az anyaszentegyháznak, a hitre jutott emberek önkéntes közösségének hálaáldozata (Róm 12,1; 1Pt 5,2–3). Olyan segítő szolgálat, amelynek alanya Jézus Krisztus és az ő egyháza, tárgya pedig a szenvedő embertárs (Lk 10,25–37; 16,19–31; Mt 25,31–46).

Kálvin János Isten igéjéből vette azt a tanítást, amely szerint az igaz egyháznak négy ismertetőjegye van: az ige tiszta hirdetése, a sákramentumok helyes kiszolgálása, a szeretetszolgálat és az egyházfegyelem gyakorlása. Az egyháznak tehát négy állandó tisztségviselője van: lelkész, tanító, diakónus és presbiter.

A II. Helvét Hitvallás is a szeretetszolgálatot az anyaszentegyház alapvető tevékenységének ismeri el.

A szeretetszolgálat Isten igéjének útmutatása alapján a mindenkor érvényes jogi keretek között végzi munkáját. A törvény szabályozza a Magyarországi Református Egyház szeretetszolgálati tevékenységét – a szeretetszolgálat feladatait, területeit és irányítási rendszerét; a szeretetszolgálati munkások képzését és szolgálatba állítását; országos szeretetszolgálati központ létrehozását; a szeretetszolgálat pénzügyi forrásait, egyházi és állami támogatását; a szeretetszolgálat felekezeti és nemzetközi kapcsolatrendszerét –, ezek működési rendjét és gazdálkodását.

Ezen bibliai és reformátori tanítások figyelembevételével alkotja meg a Magyarországi Református Egyház Zsinata Szeretetszolgálati törvényét az alábbiak szerint:

ELSŐ RÉSZ

A Magyarországi Református Egyház szeretetszolgálatának kiemelt feladatai:

1. § (1) Betegek ápolása és gondozása.
- (2) Fogytékosok ápolása és gondozása.
- (3) Magányosok, egyedül élők segítése.
- (4) Hátrányos szociális helyzetben levők segítése.
- (5) Társadalmi hátrányt szenvedők segítése.

A szeretetszolgálat területei

2. § (1) A szeretetszolgálati feladatokat az egyházközösségekben, egyházmegyékben, egyházkerületekben, az országos egyház keretében és mindezek tulajdonában, fenntartásában, kezelésében levő intézményekben végzi.

(2) A szeretetszolgálati feladatok megvalósítására és támogatására alapítványok és közhasznú szervezetek is létrehozhatók.

Szeretetszolgálat az egyházközösségekben

3. § (1) A Magyarországi Református Egyház hitvallása szerint az egyház a gyülekezetekben él, ezért a szeretetszolgálat legfontosabb területe a gyülekezet. Minden gyülekezet feladata, hogy a maga környezetében a Krisztus testéhez tartozók között senki se szenvedjen szükségét (ApCsel 4,34). Ennek a feladatnak munkásai a gyülekezet megbízott vagy alkalmazott diakónusa vagy diakóniai munkásai, a gyülekezet tagjai, presbitériuma és vezetői.

(2) A presbitérium a szeretetszolgálat ellátására gondnokot és bizottságot választhat az egyháztagok közül.

(3) Azokban a gyülekezetekben, ahol szeretetszolgálati otthon működik vagy intézmény alapítására kerül sor, teljes munkaidőben foglalkoztatott diakónust kell szolgálatba állítani. Indokolt, hogy az egyházközösség teljes vagy rész-munkaidőben vagy több egyházközösség közös alkalmazásban diakónusokat munkaviszony keretében foglalkoztasson, akik a gyülekezetekben házigondozási feladatokat is elláthatnak.

(4) A szeretetszolgálati otthon vagy intézmény megalapításához a presbitérium határozata és az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyása szükséges. Az ilyen otthon vagy intézmény az egyházközösségen belül lehet önálló jogi személy is. Vezetőjét a presbitérium választja, és vele kapcsolatban a munkáltatói jogkör a presbitérium elnöksége gyakorolja. Az otthon szervezeti és működési szabályzata szerint önálló költségvetéssel működik, amelyet a presbitérium hagy jóvá.

(5) Szeretetszolgálati otthon vagy intézmény belső elszámolási egységként és nem önálló jogi személyként is működtethető.

Szeretetszolgálat az egyházmegyékben

4. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés diakóniai bizottságot választ a területén élő gyülekezetek szeretetszolgálati munkájának támogatására, koordinálására és ellenőrzésére.

(2) Az egyházmegye közgyűlési határozattal önállóan is létrehozhat egyházmegyei szeretetszolgálati intézményt, amelynek működéséről az egyházmegye saját költségvetésében gondoskodik. Az alapításhoz az egyházkerületi közgyűlés jóváhagyása szükséges. Az ilyen egyházmegyei intézmény lehet önálló jogi személy vagy belső elszámolású egység. Vezetőjét az egyházmegyei közgyűlés választja, és a munkáltatói jogkört az egyházmegye elnöksége gyakorolja. Az intézmény szervezeti és működési szabályzat szerint önálló költségvetéssel működik, amelyet az egyházmegyei közgyűlés hagy jóvá.

Szeretetszolgálat az egyházkerületekben

5. § (1) Az egyházkerületi közgyűlés diakóniai bizottságot választ a területén működő gyülekezeti és egyházmegyei szeretetszolgálati intézmények működésének elvi irányítására és ellenőrzésére.

(2) Az egyházkerület közgyűlési határozattal önállóan is létrehozhat szeretetszolgálati intézményt, amelynek működéséről az egyházkerületi költségvetésben gondoskodik. Az ilyen intézmények alapításához a Zsinat jóváhagyása szükséges. Az ilyen egyházkerületi intézmény lehet önálló jogi személy vagy belső elszámolású egység. Vezetőjét az egyházkerületi közgyűlés választja, és a munkáltatói jogkört az egyházkerület elnöksége gyakorolja. Az intézmény szervezeti és működési szabályzat szerint önálló költségvetéssel működik, amelyet az egyházkerületi közgyűlés hagy jóvá.

Szeretetszolgálat az országos egyház keretében

6. § (1) A Zsinat az országos egyház szeretetszolgálati feladatainak ellátására diakóniai bizottságot választ, amely elvi irányítást és ellenőrzést gyakorol a szeretetszolgálati munka egészére vonatkozóan.

(2) A Zsinat határozattal országos szeretetszolgálati intézményeket alapíthat, amelyeket saját költségvetése keretében működtet. Az ilyen zsinati intézmény lehet önálló jogi személy vagy belső elszámolású egység. Vezetőjét a Zsinat Elnöksége nevezi ki, és felette a munkáltatói jogkört is gyakorolja. Az intézmény szervezeti és működési szabályzat szerint működik – önálló költségvetéssel, amelyet a Zsinati Tanács hagy jóvá.

7. § (1) A zsinati intézmények szervezeti, személyi és gazdasági feladatainak koordinálására és érdekképviseletére a Zsinati Iroda Szeretetszolgálati Osztálya illetékes, amely a gyakorlati feladatok operatív irányítását és felügyeletét végzi. Az egyházközségi, egyházmegyei, egyházkerületi intézmények számára ez elvi jellegű.

(2) Az Országos Szeretetszolgálati Központ szakmai információkat szolgáltat, továbbképzéseket és konferenciákat szervez, koncepciókat és fejlesztési javaslatokat dolgoz ki.

(3) A Magyarországi Református Egyház Doktorok Kollégiumának diakóniai szekciója a szeretetszolgálat tudományos és elméleti kérdéseit dolgozza fel és publikálja.

MÁSODIK RÉSZ

A szeretetszolgálat munkásainak képzése és szolgálatba állítása

8. § (1) A Magyarországi Református Egyházban a szeretetszolgálati feladatokat elhívott és odaszánt egyháztagok látják el. Diakónus az az egyháztag, aki belső elhívás alapján és megfelelő képzettség megszerzésével, az egyház törvényes felhatalmazása (felszentelés) alapján rész- vagy teljes munkaidőben végzi a szeretetszolgálati munkát.

(2) A Magyarországi Református Egyház középfokú és felsőfokú diakónusképzést szervez. Az oklevél megszerzését diakónusi fogadalomtétel, majd az egyházi intézményekben vagy a diakóniai szolgálatra alkalmazó gyülekezetekben végzett hároméves gyakorlati munka követi. Ezek után kérheti a jelölt diakónussá történő felszentelését. Ezt a kérelmet a felügyelő gyülekezet vagy intézet vezetője vagy a felszentelt diakónustársak ajánlása alapján, szolgálati úton kell az illetékes egyházkerületi közgyűlés elé terjeszteni. A közgyűlés dönt a felszentelésre bocsátásról.

A felszentelt diakónust szolgálati helyén ünnepi istentisztelet keretében iktatják be.

(3) A fogadalmat tett és felszentelt diakónus hitbéli és erkölcsi magatartását illetően az egyházi törvények, munkajogi szempontból a Munka Törvénykönyve hatálya alatt áll.

9. § (1) Diakóniai munkát végző, fel nem szenteltekkel szemben a hitbéli és erkölcsi követelmények munkaszerződésben érvényesítendőek.

(2) A diakónusképzés, alkalmazás és foglalkoztatás további kérdéseit szabályrendeletben kell rendezni.

(3) A diakóniai munkások szakmai, érdekvédelmi szervezetet hozhatnak létre.

HARMADIK RÉSZ

Országos szeretetszolgálati központ

10. § (1) A Zsinat a szeretetszolgálat elvi és gyakorlati kérdéseivel kapcsolatos teendők szervezésére és vezetésére, valamint a szolgálatban állók közösségé

formálásának és nyugállományban levő diakónusok elhelyezésének és közösségé formálásának biztosítására Református Szeretetszolgálati Központot létesít.

(2) A Szeretetszolgálati Központ a szeretetszolgálat aktuális kérdéseit felméri, értékeli, és javaslatokat készít a Zsinat Diakóniai Bizottsága számára.

(3) A szeretetszolgálati intézményekben dolgozó diakónusok és alkalmazottak számára szakmai továbbképző tanfolyamokat és hiterősítő konferenciákat szervez.

(4) A Központ felügyeletét a Zsinat Diakóniai Bizottsága látja el.

NEGYEDIK RÉSZ

A szeretetszolgálati munka pénzügyi forrásai

11. § (1) a Magyarországi Református Egyház gyülekezeteinek és egyháztagjainak természetbeni és pénzügyi adományai;

(2) külföldi testvéregyházak gyülekezeteinek és gyülekezeti tagjainak természetbeni és pénzügyi adományai;

(3) az állami költségvetési törvényben az adott esztendőre előirányzott normatív támogatások;

(4) a szociális intézményekben ellátott gondozottak személyi térítési díja a hatályos jogszabályok által meghatározott módon;

(5) az egyházi költségvetésben biztosított hozzájárulás;

(6) egyéb adományok, támogatások és juttatások.

ÖTÖDIK RÉSZ

A szeretetszolgálat kapcsolatai

12. § (1) A Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálati rendszeres kapcsolatot tart fenn a többi keresztyén egyházzal hasonló szervezeteivel és velük együttműködésre törekszik.

(2) A Magyarországi Református Egyház szeretetszolgálati intézményei kétoldalú partnerkapcsolatot tarthatnak fenn hazai és külföldi testvéregyházak gyülekezeteivel és intézményeivel, valamint hasonló tevékenységet folytató civil szervezetekkel.

HATODIK RÉSZ

Hatályba léptető rendelkezés

13. § E törvény 2001. január 1-jével lép hatályba.

Megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 10. ülészsaka.

Kelt Budapesten, 2000. november 29-én.

2002. ÉVI II. TÖRVÉNY – MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ LELKÉSZEINEK ELLÁTÁSÁRÓL ÉS NYUGDÍJINTÉZETÉRŐL A 2005. ÉVI IV., A 2007. ÉVI IV., A 2008. ÉVI I., A 2008. ÉVI II., A 2012. ÉVI I. ÉS A 2012. ÉVI II. TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSAIVAL, VALAMINT FÜGGELÉKKEL KIEGÉSZÍTETT EGYSÉGES SZERKEZETBEN

PREAMBULUM

Az egyház Ura úgy rendelte Igéjében, hogy „akik az evangéliumot hirdetik, az evangéliumból éljenek”(1Kor 9,14). E többszörösen ismételt parancs az egyház kötelességévé teszi az egyházi szolgák tisztas megélhetésének biztosítását.

Ez a kötelesség magában foglalja az idős korú, a munkájukban megfáradt egyházi szolgákról való gondoskodást is.

Ugyanennek a gondosságnak kell körülvennie háttamaradó hozzátartozóikat: özvegyeiket, árváikat is, hogy ebben is gyakoroltassék a tiszta és szeplő nélkül való istentisztelet (Jak 1,27).

Alapelvek, általános szabályok

1. § A Magyarországi Református Egyház Lelkészeinek Nyugdíjintézete (a továbbiakban: Nyugdíjintézet), amely felosztó-kirovó rendszerben működik, a Magyarországi Református Egyházon belül működő, önálló intézmény (jogi személy).

2. § A Nyugdíjintézet önálló működését a jelen törvény szabályozza.

3. § A Nyugdíjintézet a jogosultakkal szemben fennálló nyugdíjintézeti kötelezettségeit általában csak saját tiszta jövedelmének erejéig teljesíti. Ha a kötelezettségek ennek mértékét meghaladnák, a Magyarországi Református Egyház garantálja a kötelezettségek teljesítését. A Magyarországi Református Egyház az éves költségvetés összeállítása során határozza meg a Nyugdíjintézet támogatásának mértékét.

4. § A Nyugdíjintézet alapjához és fenntartásához az állásfenntartók és a Nyugdíjintézet tagjai az e törvényben meghatározottak szerint kötelesek hozzájárulni.

5. § A kötelező társadalombiztosítási rendszer működtetése és fejlesztése – a vonatkozó világi törvények alapján – az állam feladata. E mellett a Magyarországi Református Egyház Lelkészi Nyugdíjintézete lelkész tagjainak és hozzátartozóiknak ezen jogszabályban meghatározott kiegészítő ellátásokat biztosít.

ELSŐ RÉSZ

Alapfogalmak

6. § (1) E törvény alkalmazásában

1. saját jogú ellátás-kiegészítés és a hozzátartozói ellátás-kiegészítés: a Nyugdíjintézet tagjainak olyan keresettől, javadalomtól függő rendszeres pénzellátása, amely meghatározott egyházi szolgálati idő megszerzése esetén a biztosítottnak (volt biztosítottnak), illetve hozzátartozójának a világi jogszabályokban meghatározott ellátás kiegészítéseként, az egyházi jogszabályok által meghatározott módon és mértékben a Lelkészi Nyugdíjintézettől kerül folyósításra;

2. öregségi nyugdíj-kiegészítés: egyházi jogszabályban meghatározott életkor elérése és meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén a Nyugdíjintézet által folyósított kiegészítő-ellátás;

3. rokkantsági nyugdíj-kiegészítés: megrokkánás mellett, meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén a Nyugdíjintézet által a világi jogszabály alapján megállapított ellátás kiegészítésére folyósított ellátás;

4. baleseti rokkantsági nyugdíj-kiegészítés: megrokkánás esetén a Nyugdíjintézet által folyósított kiegészítő-ellátás;

5. hozzátartozói nyugdíj-kiegészítés: özvegyi nyugdíj, az árvaellátás és a szülői nyugdíj;

6. özvegyi nyugdíj-kiegészítés: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy házastársának, meghatározott feltételek mellett élettársának, valamint elvált házastársának járó, a Nyugdíjintézet által folyósított kiegészítő-ellátás;

7. árvaellátás: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének járó, a Nyugdíjintézet által folyósított kiegészítő-ellátás;

8. szülői nyugdíj: az elhunyt tag (nyugdíjas) szülőjének, nagyszülőjének, meghatározott feltételek fenn-

állása esetén nevelőszülőjének járó, a Nyugdíjintézet által folyósított kiegészítő-ellátás;

9. szolgálati idő: az az időszak, amely alatt a nyugdíjintézeti tag, valamint állásfenntartója a Nyugdíjintézetnek járulékot fizetett. A járulékfizetési kötelezettség nélkül szolgálati időnek minősülő időszakokat e törvény külön határozza meg.

10. nyugdíj alapjául szolgáló jövedelem: a nyugdíjintézeti tag járulékfizetési kötelezettségének alapját képező keresetnek, javadalomnak az e törvény rendelkezései szerint számított mértéke.

11. lelkészi képesítésű személy: aki a hittudományi egyetem lelkész-szakon szerzett diplomájára épülő lelkészképesítő vizsgát letette.

12. lelkész-lelkészi jellegű személy: az a lelkészi képesítésű személy, aki egyházi jogviszonyon alapuló lelkészi szolgálatban áll. Ezen törvény alkalmazása szempontjából lelkészi jellegűnek minősül a segédlelkész is, kirendelésének napjától.

13. Lelkészi jellegét hatályban tartónak kell tekinteni azon lelkészi jellegű személyt, akinek szolgálati jogviszonya szünetel, vagy megszűnt és a lelkészi képesítés hatályban tartását az illetékes egyházmegyei, egyházkerületi közgyűlés engedélyezte.

14. öregségi résznyugdíj: Öregségi résznyugdíjra az jogosult, aki az öregségi teljes nyugdíj-kiegészítéshez szükséges szolgálati időt nem szerezte meg, de legalább 10 év szolgálati ideje van és a szolgálati ideje alatt nyugdíjintézeti tagsági járulékot fizetett.

15. rokkantsági résznyugdíj: rokkantsági résznyugdíjra jogosult az, aki a rokkantsági teljes nyugdíj-kiegészítéshez szükséges szolgálati időt nem szerezte meg, de legalább 5 év szolgálati ideje van.

16. kivételes ellátás: különleges méltánylást érdemlő kivételes esetekben a Zsinati Tanács nyugdíjintézeti tagok, volt nyugdíjintézeti tagok, illetve azok özvegyei, árvái, vagy más eltartottai részére a törvényes feltételek valamelyikének hiánya esetén is állapíthat meg ellátást.

17. rendelkezési állományban levő személy: az a segéd-, illetve beosztott lelkész, akinek bármely oknál fogva egyházi szolgálati jogviszonya megszűnt vagy ilyet nem kapott, világi állást nem folytat, rendelkezési állományba kerülését határozatban megállapították.

18. gyermekágyi és gyermekgondozási szociális segítség: A lelkésznek áldott állapota esetén gyermekük várható születését megelőzően legfeljebb fél évvel, illetve legfeljebb a gyermek 3 éves koráig folyósított ellátás. A szociális segélyezés ideje a szolgálati időbe beszámít.

19. társadalombiztosítás: a magyar köztársaság állampolgárait, illetve – a világi jogszabályban foglalt

követelmények teljesítése esetén – a magyar Köztársaság területén tartózkodó más természetes személyeket felölelő társadalmi kockázatközösség, amelyben törvényben megállapított szabályok szerint a részvétel kötelező.

20. társadalombiztosítás alrendszerei: az állami nyugdíjbiztosítás, valamint az egészségbiztosítás.

21. (1) Lelkészi javadalom: mindazon pénzbeli és természetbeli juttatás, amelyet az egyházi tisztségviselő szolgálati ellátásáért az egyházi állás, tisztség fenntartójától kap.

Összegét, mértékét, a juttatás módját díjlevélben, illetve a tisztségről rendelkező határozatban kell megállapítani.

(2) A lelkészt megillető természetbeni javadalom járulékalapot képező egyenértékét háromévenként a Zsinati Tanács állapítja meg.

(3) Átlagjavadalom: az (1) bekezdés szerint felsorolt juttatásoknak a megállapítást megelőző 12 hónapra eső átlagösszege.¹

22. (1) A nyugdíjintézeti járulékalap: a befizetés napját megelőző naptári hónapban kifizetett (helyi) készpénzjavadalom, mely tartalmazza a korpótlékot, a stólat vagy a helyette megállapított stóla-megváltást is. A járulékalapját képezi még a Zsinati Tanács által megállapított természetbeni javadalom – járulékalapot képező egyenértéke. A járulékot a lelkész egyéb egyházi tisztsége után kapott javadalma után is be kell fizetni.

(2) A fenntartói járulékalapja megegyezik a nyugdíjintézeti tagsági járulékalapjával.²

A törvény hatálya (A református nyugdíjintézet tagjai és ellátottjai)

7. § (1) A törvény személyi hatálya kiterjed a lelkészi képesítésű és jellegű személyekre akár gyülekezeti szolgálatban állnak, akár egyházi intézmény alkalmazottjai (tanintézet, diakónia, egyházigazgatás, egyházi kórház, gyűjtemény, stb) akik a Nyugdíjintézetnek kötelezően tagjai. Tagsági jogviszonyuk a jelen törvény hatályba lépésével – a korábbi jogviszony folytatásaként – változatlanul fennmarad.

(2) A lelkészi szolgálatra kirendelt segédlelkészek kirendelésük napjától feltétel nélkül tagjai a Nyugdíjintézetnek. Az erről szóló határozat egy példányát a kirendelő megküldi a Nyugdíjintézetnek.

(3) Az állami alkalmazásban szolgáló lelkészek (tábori lelkészek, börtönlelkészek, kórházlelkészek, stb) az

¹ A 2008. évi I. törvény építette be.

² A 2008. évi I. törvény építette be.

általános társadalombiztosítási szabályok alapján tagjai valamely nyugdíjintézetnek. Részükre a Nyugdíjintézet biztosítja a nyugdíjintézeti tagság fenntartásának elvi lehetőségét, és szolgálati éveinket a Nyugdíjintézet elismeri. Esetükben kötelező az elismerési díj megfizetése, mely a mindenkori minimálbér 2%-a.

(4)³ A külföldre ösztöndíjat nyert, de Magyarországon már tanulói jogviszonnyal nem rendelkező lelkészek után – a minimálbér erejéig – a küldő egyházi testület, vagy intézmény fizeti meg a nyugdíj és egészségbiztosításhoz szükséges mindenkori járulék összegét Református Nyugdíjintézet részére. Amennyiben a kiküldés nem egyházi testülettől származik, vagy az ezt nem vállalja, úgy – a biztosítási jogviszony fenntartásának igénye esetén – az ösztöndíjas maga köteles a járulék megfizetésére. A jogviszony fenntartásának igényét és a járulék fizetés módját a kiutazás előtt a Nyugdíjintézetrel írásban kell közölnie. Amennyiben visszatérése után nem áll lelkészi szolgálatba, a helyette befizetett összeget vissza kell térítenie.

(5) Azok a lelkészek, akik szabályos egyházi kirendelést kaptak, de semmiféle egyházi javadalmuk nincs, a mindenkori minimálbér 2%-át fizetik elismerési díjként. Ezen szabály vonatkozik a külföldön szolgálatot teljesítő, vagy Magyarországon hallgatói jogviszonyban nem álló, külföldi tanulmányokat folytató lelkészre is. Az elismerési díj fizetése csak a nyugdíjintézeti szolgálati idő számítására való jogosultságot tartja fenn, a Nyugdíjintézet ezen túl nem fizet az állami társadalombiztosítás felé biztosítási díjat az elismerési díjat fizető tagja után.

(6) Amennyiben a (5) bekezdésben megjelölt személy külföldről történő hazatérésüket legalább harminc nappal annak időpontja előtt a Lelkeszi Nyugdíjintézetnek és az illetékes egyházmegyének bejelenti, akkor a Lelkeszi Nyugdíjintézet a lelkész szolgálatba állásáig, de legfeljebb 90 napra – az állami társadalombiztosítási jogszabályokban előírt járulékokat utána megfizeti.

(7) Megszűnik a nyugdíjintézeti tagsági jogviszonya annak, akinek lelkészi, lelkészi jellegű szolgálati viszonya megszűnt vagy a tagsági járulékot, illetve elismerési díjat 2 éven keresztül nem fizette.

(8) A 6. § (1) bek. g)–h) és l.) pontban meghatározottak szolgálati éveit az elismerési díj fizetésével a Lelkeszi Nyugdíjintézet beszámítja.

E szabályt kell alkalmazni a javadalom nélkül kirendelt lelkészek esetében is.

8. § (1) A Magyarországi Református Egyház lelkészei részére öregségük, vagy rokkantságuk esetére – e törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén – kiegészítő ellátást biztosít.

(2) Az egyház nem lelkészi képesítésű és jellegű alkalmazottai, a társadalombiztosítási nyugdíj-jogszabályok hatálya alá tartoznak.

(3) A Magyarországi Református Egyház az (1) bekezdésben meghatározott egyházi alkalmazottak özvegyeinek és árváinak, továbbá munkaképtelen szülőinek ellátásáról is a Nyugdíjintézet útján gondoskodik. (Hozzá tartozói ellátások.)

(4) A Nyugdíjintézet a viszonyosság elvének alapján – külön erre vonatkozó állami megállapodás szerint – azoknak a személyeknek, valamint ellátásra jogosult hozzátartozóiknak az ellátási jogosultságát is elismeri, akik az ellátás megállapításának időpontjában nem tagjai a Nyugdíjintézetnek, de szolgálati idejüknek több, mint felét lelkészi képesítésű egyházi alkalmazottként töltötték el.

9. § A 7. § -ban meghatározott egyházi alkalmazottak felsőfokú tanulmányaik megkezdésétől tanulmányi idejük alatt is feltételesen tagjai a Nyugdíjintézetnek. Tanulmányi idejük alatt sem tagsági, sem fenntartói járulékot nem fizetnek, a Nyugdíjintézet szolgálati éveiket nyilvántartja. Megszűnik a tagság, ha szolgálatba állításukat nem kérik, vagy nem egyházi alkalmazásban dolgoznak.

10. § (1) Aki a Református Lelkeszi Nyugdíjintézetnek tagja, az állami társadalombiztosítási (nyugdíj és egészségbiztosítási), illetve magánnyugdíj pénztári rendszerhez ezen a Nyugdíjintézetten keresztül kapcsolódik. Az ellátásokra jelen törvényben meghatározottak szerint csak abban az esetben válik jogosulttá, ha a Nyugdíjintézeti tagsági kötelezettségeit teljesítette.

(2) Amennyiben a lelkész heti 36 órát elérő világi munkaviszonnyal rendelkezik, nem a Lelkeszi Nyugdíjintézet útján kapcsolódik az állami rendszerhez.

11. § Nem lehet tagja a Nyugdíjintézetnek, aki az e törvényben szabályozott öregségi alsó nyugdíjkorhatár betöltése után lép egyházi alkalmazásba.

MÁSODIK RÉSZ

A nyugdíjintézet feladatai és szervezete

12. § (1) A Református Lelkeszi Nyugdíjintézet feladata a jelen törvényben meghatározott járulékok beszedése, és befizetése, az ehhez szükséges adatok nyilvántartása, kezelése valamint az ellátások megállapítása és folyósítása. A Nyugdíjintézet ellátja még mindazon feladatokat, melyet a Zsinat vagy Zsinati Tanács a lelkészek időskori és szociális ellátása tárgyában hatáskörébe utal.

³ Beépítette a 2008. évi II. törvény 3. §-a, az utána következő szakaszok száma eggyel nőtt.

(2) A Nyugdíjintézet tevékenységét a Zsinati Tanács által elfogadott Szervezeti és Működési Szabályzat szerint végzi. Költségvetését és zárszámadását a Zsinati Tanács hagyja jóvá. Gazdálkodását a Zsinat Számvizsgáló Bizottsága évenként ellenőrzi.

(3) A Nyugdíjintézet mindenkor vezetőjét a Zsinat választja a zsinati ciklus tartamára

(4) A Zsinat – tagjai közül – Nyugdíjintézeti Intézőbizottságot választ A Nyugdíjintézet ügyeit a Zsinat az Intéző Bizottság közreműködésével látja el.

(5) Az Intéző Bizottság választott tagjainak megbízatása a Zsinat hat éves tartamára terjed. Az Intéző Bizottság elnökét megalakulásakor maga választja.

(6) A Bizottság a Nyugdíjintézet döntés-előkészítő, véleményező-tanácsadó, testülete.

(7) A Zsinatnak, illetve a Zsinati Tanácsnak nyugdíjintézeti, és ellátási ügyekben hozandó határozatait az Intéző Bizottság készíti és terjeszti elő.

(8) Az Intéző Bizottság munkáját a Nyugdíjintézet vezetője koordinálja. Az Intéző Bizottság üléseire meghívandók tanácskozási joggal az egyes egyházkerületek nyugdíjügyi főelőadói is.

(9) Minden egyházkerület egy-egy nyugdíjügyi főelőadót és minden egyházmegye egy-egy előadót választ, akik intézik a az illetékességi körükben felmerülő ügyeket. Felügyelnek a kerületek, illetve az egyházmegyek nyugdíjjal kapcsolatos ügyeire, kapcsolatot tartanak a Nyugdíjintézettel.

HARMADIK RÉSZ

A nyugdíjellátások fajtái

13. § A Nyugdíjintézet a jelen törvényben megállapított feltételek bekövetkezése esetén tagjait öregségi nyugdíj-kiegészítésben, rokkantsági nyugdíj-kiegészítésben, résznyugdíjban, kivételes résznyugdíjban; az elhunyt tagok, illetve az elhunyt nyugdíjasok hozzátartozóit özvegyi nyugdíj-kiegészítésben, árvaellátásban vagy szülői szociális segélyben (Hozzátartozói nyugdíj-kiegészítés), valamint a lelkésznőt a mindenkori állami szabályoknak megfelelően kiszámított szociális segélyben részesíti gyermekének három éves koráig.

NEGYEDIK RÉSZ

A nyugdíjellátásra való jogosultság

Első fejezet

Öregségi nyugdíj-kiegészítés

14. § (1) A Nyugdíjintézet tagja – figyelemmel életkorára és szolgálati éveinek számára – az állami jogszabályban rá nézve meghatározott nyugdíjkorhatár betöltésének időpontjától jogosult a Református Lelkeszi Nyugdíjintézet által folyósítandó öregségi nyugdíj-kiegészítésre.⁴

(2) Öregségi nyugdíj-kiegészítést kell megállapítani a 70. évet betöltött nyugdíjintézet tag részére. Az egyházi öregségi illetve egyéb nyugdíj-kiegészítésre (továbbiakban összefoglalva: nyugdíj-kiegészítés) való jogosultság megszerzésének kezdő napja általában valamely hónap első napja.

(3) Amennyiben a presbitérium 2/3 része az egyházmegyei küldöttség által vezetett gyűlésen titkos szavazással kéri, az egyházmegyei közgyűlés két alkalommal, egy-egy évig hozzájárulhat ahhoz, hogy a lelkész a kötelező egyházi öregségi nyugdíjkorhatár betöltése után tovább szolgáljon a gyülekezetében – nyugdíjba menetele nélkül.

(4) A teljes körűen nyugdíjba (egyházi és világi nyugdíjba) lépő lelkész az egyházi törvény előírásai szerint határozott idejű megbízással további szolgálatokat is végezhet

15. § (1) Az öregségi teljes nyugdíj-kiegészítésre való jogosultsághoz 20 évi szolgálati idő megszerzése szükséges.

(2) Öregségi résznyugdíjra az jogosult, aki az öregségi teljes nyugdíj-kiegészítéshez szükséges szolgálati időt nem szerezte meg, de legalább 10 év szolgálati ideje van és a szolgálati ideje alatt nyugdíjintézeti tagsági járulékot fizetett.

(3) Az állami nyugdíjrendszerben megállapított nyugdíj korhatárnál korábban igényelheti a Lelkeszi Nyugdíjintézettől az öregségi nyugdíjellátást az, aki az a.), b.) és c.) pontokban meghatározott keredvezményre jogosult.

a) keredvezményes öregségi ellátás megállapítását kérheti az a nyugdíjintézeti tag, aki teológiai tanulmányaival együtt legalább 40 év szolgálati idővel rendelkezik, és kevesebb, mint négy év van hátra a rá vonatkozó állami nyugdíjkorhatár eléréséig. A teológiai tanulmányi időből legfeljebb 6 év számítható be.

4 A 14. § (1) bekezdést a ZS-210/2012.05.25. számú zsinati határozatával elfogadott 2012. évi I. törvény módosította.

b) anyasági keredvezményre jogosult a saját, illetve örökbefogadott gyermeket felnevelő lelkész, melynek alapján gyermekenként egy-egy év keredvezmény jár.

c) tisztségviselői keredvezményre jogosult a választott egyházi tisztségviselők közül a püspök, az egyházkerületi lelkészi főjegyző és az esperes, akinek – kérelmére – kitöltött ciklusonként két év keredvezményt kell megállapítani. Tört ciklus esetén egy év keredvezményre jogosult a kedvezményezett.

(4) A (3) bekezdés b) és c) pontjaiban meghatározott keredvezményre jogosító feltételek elszámolásánál összesen és legfeljebb hat év vehető figyelembe.

(5) A keredvezmény a nyugdíjba lépés alsó korhatárát csökkenti. A keredvezményt az adott személyre vonatkozó állami nyugdíjkorhatár megállapíthatóságának időpontjától kell kiszámolni.

(6) Amennyiben az anyasági vagy tisztségviselői keredvezményre jogosult ezen kedvezményt nem, vagy csak részben veszi igénybe, a keredvezményként nem érvényesített éveket szolgálati idő kedvezményként kell figyelembe venni oly módon, hogy az a nyugdíj összegének megállapításánál figyelembe veendő szolgálati évek számát növeli.

(7) Amennyiben a Lelkészi Nyugdíjintézet a lelkész részére az állami rendszerből származó nyugellátás folyósításánál korábbi időpontban biztosít öregségi ellátást, az állami nyugdíjkorhatár eléréséig a Lelkészi Nyugdíjintézet az állami társadalom- és nyugdíjbiztosítási rendszerrel a kapcsolatot fenntartja, az állami rendszerbe a lelkész után fizetendő járulékokat kiegyenlíti, ugyanakkor a jogosult ellátásából a mindenkori minimál nyugdíj összegét levonja.⁵

16. § Öregségi nyugdíj-kiegészítésre jogosult az a személy is, aki az egyházi öregségi nyugdíj-kiegészítés megszerzése előtt lépett (ismételten) egyházi szolgálatba (rendelkezési állományból, rendszeres javadalommal nem ellentételezett egyházi szolgálatból, állami intézményben betöltött lelkészi állásból, stb), amennyiben az elismerési díjat rendszeresen fizette. Az elismerési díj utólagos megfizetéséről kivételes esetben az Intéző Bizottság előterjesztése alapján a Zsinati Tanács határoz.

Második fejezet Rokkantsági nyugdíj-kiegészítés

17. § (1) Rokkantsági nyugdíj-kiegészítésre, jogosult megrokkánása esetén az a tag, aki megszerezte a szükséges szolgálati időt és

a) munkaképességét teljesen elveszítette és mások gondozására szorult (I. csoportbeli rokkant),

b) munkaképességét teljesen elveszítette, de mások gondozására nem szorul (II. csoportbeli rokkant),

c) munkaképességét legalább kétharmad részben elvesztette (III. csoportbeli rokkant),

ha rokkantsága egy év alatt előreláthatólag nem szűnik meg és ezért a szolgálat alól felmentését és nyugdíj-kiegészítés megállapítását kéri.

(2) Az öregségi nyugdíj-kiegészítésben részesülő személy külön rokkantsági nyugdíjra nem jogosult.

(3) Rokkantsági nyugdíj-kiegészítést kell megállapítani annak a tagnak, akinek rokkantságát az illetékes állami szerv, megállapította.

(4) Résznyugdíj megállapításának van helye – az illetékes esperes és püspök javaslatára – abban az esetben ha a lelkész szolgálatra való alkalmatlanságát a lelkész-kiegészítő bizottság megállapítja.

(5) A résznyugdíj kiszámításánál a világi jogszabályban meghatározott számítási mód szerint kell eljárni. A résznyugdíjas az állami nyugdíjkorhatár eléréséig az állami társadalombiztosítási rendszerhez a Nyugdíjintézet útján kapcsolódik azzal, hogy résznyugdíjából a Nyugdíjintézet levonja és befizeti a járulékokat.

(6) A rokkantság fokáról, illetve a munkaképesség csökkenés mértékéről az Intéző Bizottság megkeresésére az érdekelt fél lakóhelye szerint mindenkor illetékes állami szerv első és másodfokú orvosi bizottságai adnak szakvéleményt.

(7) Az 17. § (4) bekezdésében szabályozott esetekben a rokkantsági ellátás-kiegészítésre való jogosultság feltételeit az állami jogszabályok határozzák meg.

18. §(1) A rokkantsági teljes nyugdíj-kiegészítéshez szükséges teljes szolgálati idő:

22 éves életkorig 2 év

22–25 éves életkorig 4 év

25–30 éves életkorig 6 év

30–35 éves életkorig 8 év

35–45 éves életkorig 10 év

45–55 éves életkorig 15 év

55 éves életkor betöltésétől 20 év.

(2) Az, aki felsőfokú tanulmányai befejezését követő 180 napon belül szolgálati időt szerzett és 22 éves kora előtt megrokkán, szolgálati idejének tartamára tekintet nélkül jogosult rokkantsági nyugdíj-kiegészítésre.

(3) Rokkantsági résznyugdíjra jogosult az, aki a rokkantsági teljes nyugdíj-kiegészítéshez szükséges szolgálati időt nem szerezte meg, de legalább 5 év szolgálati ideje van.

⁵ A 15. §-t a ZS-210/2012.05.25. számú zsinati határozatával elfogadott 2012. évi I. törvény módosította

Harmadik fejezet Özvegyi nyugdíj-kiegészítés

19. § (1) Özvegyi nyugdíj-kiegészítést a házastárs, az elvált házastárs (továbbiakban együtt: házastárs) kaphat.

(2) Özvegyi nyugdíj-kiegészítésre az jogosult, akinek házastársa az öregségi, illetve rokkantsági szükséges szolgálati időt megszerelve, vagy öregségi, vagy rokkantsági nyugdíjasként halt meg.

(3)

a) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj-kiegészítés a házastárs halálától legalább egy évig, továbbá az elhunyt jogán árvaellátásra jogosult, másfél évesnél fiatalabb gyermeket eltartó özvegynek az árva 18 hónapos életkorának betöltéséig jár. Fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj-kiegészítés (azonos feltétellel) a gyermek harmadik születésnapjáig folyósítható.

b) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj-kiegészítés megszűnését követően állandó özvegyi nyugdíj-kiegészítésre az jogosult, aki házastársa halálakor

27. a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító

korhatárt betöltötte, vagy

28. rokkant, vagy

29. házastársa jogán legalább 2 árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodik.

c) özvegyi nyugdíj-kiegészítés jár akkor is, ha az erre jogosító feltételek valamelyike a házastárs halálától számított 10 éven belül következik be.

(4) Az, akinek nyugdíjintézeti tag házastársa a házasság megkötésekor a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkort már betöltötte, özvegyi nyugdíj-kiegészítésre csak abban az esetben jogosult, ha a házasságból gyermek származott, vagy a házastársak a házasság megkötésétől legalább 5 éven át megszakítás nélkül együtt éltek.

(5)

a) Az elvált, továbbá házastársától egy évnél hosszabb ideje külön élő személynek ideiglenes özvegyi nyugdíj-kiegészítés csak akkor jár, ha házastársától annak haláláig tartásdíjban részesült, vagy részére a bíróság tartásdíjat állapított meg.

b) Az elvált, továbbá házastársától egy évnél hosszabb ideje külön élő személynek a 19. § (2)–(3) bekezdés szerinti özvegyi nyugdíj-kiegészítés csak abban az esetben jár, ha a (3) bekezdés b.) pontjában meghatározott jogosultsági feltételek valamelyike a különéléstől számított 10 éven belül bekövetkezik, és a házastársától annak haláláig tartásdíjban is részesült, vagy részére a bíróság tartásdíjat állapított meg.

c) Ha az elvált személy a házastársától már a házasság megszűnése előtt is külön élt, a b) pont szerinti 10 évet a tényleges különélés kezdőpontjától kell számítani.

20. § Az, akinek házastársa eltűnt és az eltűnést a bíróság jogerősen megállapította, ugyanúgy jogosult özvegyi nyugdíj-kiegészítésre, mintha házastársa meghalt volna. Ezt a rendelkezést az árvaellátásra és a szülői nyugdíj-kiegészítésre jogosultság elbírálása során is megfelelően alkalmazni kell.

21. § Mind az ideiglenes, mind az állandó özvegyi nyugdíj-kiegészítésre való jogosultság megszűnik, ha

(1) az özvegy a házasságot köt,

(2) a rokkantság címén megállapított (19. § (3) bek b) pont bb) alpont) özvegyi nyugdíj-kiegészítésre jogosultság megszűnik, ha az özvegyi nyugdíjas már nem rokkant, a 21. § ban foglaltak fennállása esetén az ott meghatározott jogcímen kérheti özvegyi nyugdíj-kiegészítés megállapítását.

(3) az özvegyi nyugdíj-kiegészítést legalább két árvaellátásra jogosult gyermek miatt állapították meg és már egy gyermek sem jogosult árvaellátásra.

22. § (1) Több jogosult esetén az özvegyi nyugdíj-kiegészítést a jogosultak között egyenlő arányban meg kell osztani. (2) Amennyiben a jogosultak száma megváltozik, az özvegyi nyugdíjat meg kell, illetőleg újból meg kell osztani. Erre a legkorábban a jogosultak számának a változását, illetőleg az igénybejelentést követő hónap első napjától kerülhet sor.

23. § (1) Feléled az özvegyi nyugdíj-kiegészítésre való jogosultsága annak, akinek az özvegyi nyugdíj-kiegészítése nem házasságkötés miatt szűnt meg, ha az özvegyi nyugdíj-kiegészítésre jogosító feltételek valamelyike

a) özvegyiségének 10. évén belül,

b) az özvegyi nyugdíj megszűnését követő 10 éven belül bekövetkezik.

(2) Feléled továbbá az özvegyi nyugdíj-kiegészítésre való jogosultság, ha a jogosult a 62. életévét betöltötte.

(3) Az újabb házasságkötés miatt megszüntetett állandó özvegyi nyugdíj-kiegészítésre jogosultság e házasság megszűnése esetén feléled, ha az özvegy a házasság megkötésekor végkielégítést nem vett fel, és az állandó özvegyi nyugdíj-kiegészítés a házasság létrejötte nélkül egyébként megilletné.

Negyedik fejezet Árvaellátás

24. § (1) Árvaellátás jár a meghalt nyugdíjas valamint a rokkantsági nyugdíj-kiegészítéshez szükséges szolgálati idő egyharmad részének megszerzése után meghalt tag gyermekének, mostoha-, örökbefogadott-,

nevelt gyermekének, valamint testvérének és unokájának, ha a tag, illetve egyházi nyugdíjas saját háztartásában eltartotta, és a gyermekeknek, unokáknak tartásra köteles és képes hozzátartozójuk nincs, és 16. életévüket még nem töltötték be.

(2) Ha a gyermek oktatási intézmény nappali tagozatán tanul, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a 25. életév betöltéséig jár.

(3) Ha az árva, árvaellátásra való jogosultságának ideje alatt, vagy már azt megelőzően megrokkban, ennek az állapotnak tartamára az árvaellátás életkorra való tekintet nélkül jár.

(4) Ha az árvának több jogon lenne igénye ellátásra, a legnagyobb összegű árvaellátásra jogosult.

(5) Nem érinti az árvaellátásra jogosultságot, ha az árva özvegyen maradt szülője újból házasságot köt.

(6) Iskolai tanulmányok címén az árvaellátás a tanulmányok befejezéséig a nyári szünet tartamára is jár. A tanulmányok folytatását az iskola által kiállított igazolással évenként legkésőbb a tanulmányok megkezdésétől számított három hónapon belül kell igazolni.

(7) Az árvaellátásra való jogosultságot nem érinti, ha a felsőoktatási intézmény hallgatójának vagy a középiskola tanulójának tanulói jogviszonya szünetel.

(8) Az örökbefogadott gyermeknek vérszerinti szülője nyomán árvaellátás nem jár, kivéve ha a gyermeket a vérszerinti szülő házastársa fogadta örökbe.

(9) Nem jogosult árvaellátásra az egyéb feltételek megléte esetén sem,

- a) az árva, ha örökbe fogadják (az előző pont kivételével),
- b) az árva, ha házasságot köt,
- c) a nevelt gyermek, a testvér és az unoka, ha tartásra köteles és képes hozzátartozója van.

Ötödik fejezet Szülői nyugdíj-kiegészítés

25. § (1) Szülői nyugdíj-kiegészítés jár a meghalt nyugdíjas és a rokkantsági nyugdíj-kiegészítéshez szükséges szolgálati idő megszerzése után meghalt tag rokkant szülőjének, illetve rokkant nagyszülőjének, ha őt a tag, vagy a nyugdíjas halálát megelőzően egy éven át egészen, vagy túlnyomó részben eltartotta és nincs tartásra köteles és képes hozzátartozója.

(2) Az előző bekezdésben írt feltételek megléte esetén szülői nyugdíj-kiegészítésre jogosult az a nevelő szülő is, aki a nevelt gyermeket 10 éven át eltartotta.

(3) Annak a szülőnek, aki gyermeke halálakor nem volt rokkant, szülői nyugdíj-kiegészítés csak abban az esetben jár, ha az elhalálozástól számított 10 éven belül megrokkban és tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

ÖTÖDIK RÉSZ

Nyugdíjkiegészítési jogosultságot kizáró és korlátozó okok

26. § (1) Nem jogosult rokkantsági nyugdíj-kiegészítésre, aki rokkantságát szándékosan maga okozta. Nem jogosult ellátás az a hozzátartozó sem, aki a tag, vagy a nyugdíjas halálát szándékosan okozta.

(2) Nem lehet rokkantsági nyugdíj-kiegészítést megállapítani annak a tagnak, aki betöltötte az öregségi nyugdíj-kiegészítésre jogosító életkort.

(3) Akinek a társadalombiztosításról szóló hatályos állami jogszabály alapján állami nyugdíjat állapítottak meg, az így folyósított nyugdíja beszámít a Nyugdíjintézet által megállapított nyugdíj-kiegészítés összegébe, és a Nyugdíjintézet csak az állami nyugdíjat meghaladó különbözetet biztosítja.

27. § Szolgálati időként nem lehet figyelembe venni az egyházi személy életének azt a szakaszát, amikor egyházi bíróság jogerős határozattal felfüggesztette, illetve egyházi szolgálat végzésétől jogerősen eltiltotta.

28. § (1) Szolgálati időként nem lehet figyelembe venni a fizetés nélküli szabadság vagy a munkavégzés alóli mentesítés időtartamát, ha erre az időre nyugdíj-járulék alapjául szolgáló kereset-, jövedelem kifizetés nem történt.

(2) A szolgálati idő számításánál nem lehet figyelembe venni az előzetes letartóztatás, a szabadságvesztés tartamát.

(3) Szolgálati időként kell figyelembe venni:

- a) az előzetes letartóztatás idejét, ha a letartóztatottat az ellene emelt vád alól jogerősen felmentették, vagy a büntetőeljárást megszüntették,
- b) a szabadságvesztés idejét, ha az elítéltet a bíróság utóbb jogerősen felmentette,
- c) a felfüggesztés idejét, kivéve, ha az egyházi bíróság jogerősen a három legsúlyosabb fegyelmi büntetés valamelyikét alkalmazta (áthelyezés vezetői állásból beosztotti állásba, önálló lelkészből nem önálló lelkésszé minősítés, hivatalvesztés).

HATODIK RÉSZ

A szolgálati idő

29. § (1) A szolgálati időn azt a Nyugdíjintézet tagjaként eltöltött időt kell érteni, mely időszakra az előírt nyugdíjárulékot (elismerési díjat) megfizették.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott időn felül szolgálati időként kell figyelembe venni az egyéb munkaviszonyban (jogviszonyban) eltöltött és az állami törvények szerint figyelembe vehető időt.

(3) Szolgálati időként kell figyelembe venni az öregségi, illetve rokkantsági nyugdíj-kiegészítésre jogosultság szempontjából a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott – legfeljebb azonban a képesítés megszerzéséhez a tanulmányok folytatása idején szükséges – tanulmányok idejét.

(4) A felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányok címén a tanulmányi időszak (tanulmányi év, tanulmányi félév) kezdetét magába foglaló hónap első napjától a végét magába foglaló hónap utolsó napjáig eltelt idő számít szolgálati időnek.

(5) Szolgálati időként kell figyelembe venni a két egymást követő tanulmányi időszak közötti tanulmányi szünet idejét is.

(6) Több képesítés megszerzésére irányuló tanulmányok folytatása esetén legfeljebb az egyik képesítés megszerzéséhez szükséges idő vehető figyelembe.

(7) Külföldi felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányok idejét szolgálati időként akkor lehet figyelembe venni, ha a külföldön szerzett képesítést honosították, illetőleg a tanulmányok idejét a hazai felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányi időbe beszámították, továbbá, ha a tanulmányi út szabályszerű egyházi kiküldetésen alapult.

(8) Szolgálati időként kell figyelembe venni a jogosultnak a sorkatonai állományban eltöltött idejét is.

30. § Amennyiben valaki világi nyugdíjat kap, de lelkészi nyugdíjintézeti tagságát elismerési díj fizetésével végig fenntartotta, egyházi nyugdíjba lépésekor egyösszegű, a mindenkor minimálnyugdíj összegének az egyházi szolgálati évek számával megszorított mértékű végkielégítésben részesülhet.

HETEDIK RÉSZ

Az ellátások összege

Első fejezet

Öregségi és rokkantsági nyugdíj-kiegészítés

31. § (1) Az öregségi és a rokkantsági nyugdíj-kiegészítés, vagy résznyugdíj összegét a törvény hatályaba lépésétől számított pontrendszer alapján kell megállapítani. Az éves mérlegbeszámoló összeállításakor a Lelkészi Nyugdíjintézet megállapítja a tárgyévi országos lelkészi átlagfizetést. Ezt követően minden nyugdíjintézeti tagra kiszámítja a tárgyévi átlaghoz viszonyított szorzószámot. A nyugdíj-kiegészítés megállapítása során az évi négy tizedesig számított pontok számtani középértékét kell megszorozni a nyugdíjazás évében (a nyugdíjazást megelőző naptári évben) számított országos lelkészi átlagfizetéssel.

A 2002 évi II. törvény hatálybelépésekor 5 naptári év átlagát kell figyelembe venni. A szám naptári évenként egy évvel növekszik.

A nyugdíj-kiegészítés megállapításakor a pontátlag számításánál azokat az éveket, amelyeket a nyugdíjba lépő, javadalom nélkül töltött, vagy amikor nem a Lelkészi Nyugdíjintézethez tartozóként csak elismerési díjat fizetett, a teljes szolgálati időből le kell vonni.

(2)

- a) A nyugdíj-kiegészítések összegének megállapításánál a Nyugdíjintézet fokozatosan csökkenő (degresszív) kulcshatárok szerint jár el. A nyugdíjazáskor figyelembe vehető degresszivitási szabályokkal a Zsinati Tanács előterjesztése alapján a Zsinatnak kell foglalkoznia minden zsinati ciklus 2. és 5. évében.
- b) A Zsinat minden zsinati ciklus 2. és 5. évében állapítja meg a nyugdíj-kiegészítés összegének kiszámításához a természetbeni javadalom egyenértékét.
- c) Nyugdíjba lépő, lelkész egyszeri nyugdíj-kiegészítő pótlékban részesül. A pótlék mértékét a Nyugdíjintézeti Intéző Bizottság előterjesztése alapján a Zsinati Tanács állapítja meg, minden zsinati ciklus második és ötödik évében. Amennyiben a lelkész illetménylakásból kellett kiköltöznie, az illetékes esperes erről kiállított igazolása szükséges a pótlék folyósításához.

(3)

- a) A nyugdíj összege az állami nyugdíjból és a Nyugdíjintézet által fizetett nyugdíj-kiegészítésből tevődik össze.

b) A Nyugdíjintézet által folyósítandó lelkészi nyugdíj-kiegészítés megállapításakor le kell vonni a kiszámított összegből a nyugdíj-kiegészítés megállapításakor az illető részére folyósított érvényes állami minimál-nyugdíjnak a megállapítás hónapjában folyósított összegét

c)⁶

d) A nyugdíjintézeti tag részére megállapítandó öregségi nyugdíj-kiegészítés teljes összege nem lehet kevesebb, a mindenkori állami minimál nyugdíj 140%-nál, illetve az özvegyi nyugdíj 120%-nál.

e) A nyugdíjas lelkész minden 12 hónap után – kérésére és esperesi igazolással – a járulékfizetés alapjául szolgáló teljes javadalom 1%-ra jogosultságot szerez, mely emeli nyugdíj-kiegészítésének évi összegét – havi bontásban.⁷

32. § Az öregségi, rokkantsági nyugdíj-kiegészítés illetve a résznyugdíj két részből áll: a nyugdíj-kiegészítés törzsrészből (továbbiakban: törzsrész) és a szolgálati időtől függő nyugdíj-kiegészítésből.

33. § (1) Az öregségi nyugdíj-kiegészítésre jogosult nyugdíj-kiegészítésének törzsrésze a javadalom -átlag 50%-a, amely kiegészül a törzsrész annyi százalékával, amennyi a szolgálati évek száma.

(2) Az öregségi résznyugdíjra jogosult törzsrésze az előző bekezdésben meghatározott törzsrésznek a javadalom átlag annyiszor 1%-ával csökkentett összege, ahány év hiányzik az öregségi teljes nyugdíj-kiegészítéshez szükséges szolgálati időből.

34. § (1)⁸ A rokkantsági teljes nyugdíj-kiegészítésre jogosult az állami jogszabályban meghatározott I. csoportbeli rokkant törzsrésze a javadalom-átlag 60, a II. csoportbeli rokkanté a javadalom-átlag 55, a III. csoportbeli rokkanté pedig a javadalom-átlag 50 százaléka. A rokkantsági teljes nyugdíj-kiegészítés összege az I.–II.–III. rokkantsági csoportoknál nem lehet alacsonyabb a megfelelő állami rokkant csoportra megállapított összeg 140%-nál.

(2) A rokkantsági résznyugdíjra jogosult törzsrésze az előző bekezdésben meghatározott megfelelő törzsrésznek a javadalom átlag annyiszor 1%-ával csökkentett összege, ahány év hiányzik a rokkantsági teljes nyugdíj-kiegészítéshez szükséges szolgálati időből.

35. § A nyugdíj-kiegészítés összege a tárgyévet megelőző év lelkészi átlagfizetés növekedésének arányában emelkedik.

Második fejezet Özvegyi nyugdíjkiegészítés

36. § (1) Az özvegyi nyugdíj-kiegészítésre a özvegyi nyugdíj mindenkori állami szabályait kell megfelelően alkalmazni. Kétség esetén az alkalmazás módjáról elveiről az Intéző Bizottság dönt.

Harmadik fejezet Árvaellátás

37. § (1) Az árvaellátás gyermekenként annak a nyugdíj-kiegészítésnek a 30%-a, amely az elhunytat öregségi, rokkantsági nyugdíj-kiegészítésként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyugdíj 60%-a jár árvaellátásként annak a gyermeknek,

a) akinek mindkét szülője elhunyt, feltéve, hogy a nem lelkész nyugdíjintézeti tag után árvaellátásra nem jogosult.

b) akinek életben levő szülője rokkant.

(3) Ha a gyermek mindkét szülője után jogosult az árvaellátásra, azt az árvaellátást kell folyósítani, amelynek összege számára előnyösebb.

(4) Az árvaellátás legkisebb összege – amely nem lehet alacsonyabb az állami árvaellátás minimumánál – évenként a nyugdíjemelést mértékének megfelelően emelkedik.

(5) A Nyugdíjintézet által megállapított árvaellátás összegét csökkenteni kell az államtól kapott árvaellátás összegével. Amennyiben a Nyugdíjintézet által megállapított árvaellátás összege nem haladja meg az állami minimál-ellátás összegét, akkor az árvaellátás összege nem lehet kevesebb az állami minimál-ellátás összegénél 120%-ánál.

(6) Az árvaellátás szempontjából szülőtlenné kell tekinteni azt az árvát, akit életben levő szülője elhagyott és róla nem gondoskodik. Az árvaellátás és a szülőtlenné válás közötti időtartam alatt az árva részére járó ellátás közötti különbözetet a szülőtlenné válás be kell hajtani, ha a gyermekének eltartására képes.

(7) Ha az árvaellátásra jogosult mostohagyermek után a vérszerinti szülő tartásdíjat fizet, ezt az árvaellátásba be kell számítani. Ha a tartásdíj összege több, mint az árvaellátás, az árvaellátás folyósítását szüneteltetni kell.

6 Hatályon kívül helyezte a 2008. évi II. törvény 5. §-a.

7 Beépítette a 2008. évi II. törvény 2. §-a.

8 Módosította a 2008. évi II. törvény 4. §-a.

Negyedik fejezet Szülői nyugdíjkiegészítés

38. § A szülői nyugdíj-kiegészítés összege az özvegyi nyugdíj-kiegészítés összegével azonos. Ha több személy jogosult szülői nyugdíj-kiegészítésre, az összeget közöttük egyenlő arányban kell megosztani.

Ötödik fejezet Kivételes ellátás

39. § (1) Különleges méltánylást érdemlő kivételes esetekben a Zsinati Tanács nyugdíjintézeti tagok, illetve azok özvegyei, árvái, vagy más eltartottai részére a törvényes feltételek valamelyikének hiánya esetén is állapíthat meg ellátást. Ennek fedezetét a Zsinat költségvetésében elkülönítetten biztosítja. (2) A Lelkészi Nyugdíjintézet zsinati határozat és felhatalmazás alapján egyéb eseti, vagy rendszeres kifizetéseket eszközölhet.

Hatodik fejezet Egyéb ellátások

40. §⁹ (1) A Lelkészi Nyugdíjintézet költségvetésének terhére a zsinati költségvetésből ellentételesen a lelkésznők számára kiegészítő ellátásként gyermekágyi és gyermekgondozási szociális segélyt folyósít.

(2) A lelkésznő áldott állapota esetén a gyermek várható születését megelőzően legfeljebb fél évvel, de legfeljebb a gyermek 3 éves koráig jogosult a mindenkori állami egészségbiztosítási szabályoknak megfelelően gyermekágyi valamint gyermekgondozási szociális segélyre.

(3) A segély összegének kiszámításához a lelkésznő azon javadalmát kell alapul venni, amely után a lelkésznő a Lelkészi Nyugdíjintézetnek járadékot fizetett, a születés hónapját megelőző 24 hónap javadalmainak számtani átlaga alapján. Az így számított havi javadalmi átlag 70%-át kell a segély alapösszegének tekinteni, amelyből levonásra kerül a lelkésznők számára az állami társadalombiztosítás által folyósított gyes összege. Az egyházi szociális segély nem lehet kevesebb, mint a gyes 50%-a. Az így kiszámított szociális segély a szolgálati jogviszony szünetelésének idejére, de legfeljebb a gyermek két éves koráig jár.

(4) Amennyiben a lelkésznő a születés időpontjában lelkészi szolgálati jogviszonyban áll, de előtte nem rendelkezett 24 hónap befizetéssel (mert javadalmát nem tudta felvenni, vagy tanulói jogviszonyban állt) a Lelkészi Nyugdíjintézet által folyósított szociális segély összege az állam által meghatározott mindenkori gyes

összegének 50%-a. Az így kiszámított szociális segély a szolgálati jogviszony szünetelésének idejére, de legfeljebb a gyermek két éves koráig jár.

(5) A gyermek 2 éves kora után, a gyermek 3 éves koráig – illetőleg amíg a lelkész az állami rendszerből gyes-re jogosult – a Lelkészi Nyugdíjintézet a jogviszonyát szüneteltető lelkész részére gyermekgondozási szociális segélyként a gyes összegének 50%-át folyósítja.

(6) A segély igénybevételének feltétele, hogy az igénylő a világi jogszabályoknak megfelelő, valamint a Nyugdíjintézet által előírt igazolásokat előzetesen a Nyugdíjintézetnek szolgálati úton benyújtja.

(7) A segélyként fizetendő összeg megállapításáról és kiszámítási módjáról a Nyugdíjintézet vezetője határozatot hoz, melyet megküld a kérelmezőnek, az illetékes esperesnek, valamint annak az egyházi szervezetnek, intézménynek ahol a lelkész jogviszonya szünetel.

(8) A gyermekágyi és gyermekgondozási szociális segély jogcímen kifizetett összegeket az MRE, költségvetéséből félévente, június, illetve december hónap utolsó napjáig megtéríti a Nyugdíjintézetnek.

NYOLCADIK RÉSZ

Az ellátások megállapítása és folyósítása

41. § (1) Ellátásokat az érdekelt fél szolgálati úton – a Nyugdíjintézet által előírt formában – felterjesztett kérelme, vagy az illetékes egyházi bíróság jogerős határozata alapján Intéző Bizottság állapítja meg, az erről szóló a határozatot a Nyugdíjintézet adja ki. A határozatot a beérkezést követő 30 napon belül meg kell hozni. A határidő az ügy bonyolultságára tekintettel vagy egyéb indokolt esetben egy alkalommal további 30 nappal meghosszabbítható.

(2) Az nyugdíj-kiegészítést megállapító határozat ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye a Zsinati Tanácshoz. A Zsinati Tanács határozata ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül panasszal lehet fordulni a Zsinati Bírósághoz. Az eljárás egyfokú.

(3) Az Intéző Bizottság nyugdíj-kiegészítést megállapító határozatának a nyugdíjazást kimondó rendelkezése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

42. § (1) Az öregségi és a rokkantsági nyugdíj-kiegészítést megállapításának időpontjától kezdve, havonként utólag kell folyósítani.

⁹ A 40. § -t a ZS-230/2012.11.16. számú zsinati határozattal elfogadott 2012. évi II. törvény módosította.

(2) Az özvegyi nyugdíj-kiegészítés, az árva ellátás és a szülői nyugdíj-kiegészítés a tag, illetve nyugdíjas elhalálozásának napját magába foglaló hónap első napjától kezdve jár és ezt havonként, utólag kell folyósítani.

(3) A kivételes ellátás folyósításának kezdő és végső időpontját, és esetleges feltételeit minden esetben írásban kell meghatározni.

43. § Az öregségi-, a rokkantsági-, az özvegyi- és a szülői nyugdíj-kiegészítést, továbbá az árvaellátást munkaviszony, illetve kereső foglalkozás tartama alatt is korlátozás nélkül kell folyósítani.

44. § A rokkantsági nyugdíj-kiegészítés csak a rokkantság tartama alatt jár.

45. § A ellátások folyósítását annak a hónapnak a végével kell megszüntetni, amelyik hónapban a megszüntetés törvényes oka bekövetkezett.

46. § A nyugdíjas minden olyan körülményt, amely a törvényben foglaltak szerint kihatással van ellátásának folyósítására és összegére, a körülmény beálltát követő 8 napon belül írásban köteles bejelenteni az Intéző Bizottságnak.

47. § Ha a ellátást a jogosult igazolt írásbeli felszólítás után nem veszi fel, az erre vonatkozó igény az esedékességtől számított egy év múltán elévül.

KILENCEDIK RÉSZ

A nyugdíjjárulékok

48. § (1) A nyugdíjintézeti tagsággal járó állást fenntartó egyházközségek, más egyházi testületek és intézmények fenntartói járulékot, a Nyugdíjintézet tagjai pedig tagságuk tartama alatt tagsági járulékot kötelesek fizetni.

(2) A fenntartói járulék mértéke a törvény hatálybalépése idején a teljes javadalom 21%-a, míg a tag által fizetett járulék (tagdíj) a teljes javadalom 15%-a.

(3) Amennyiben a nyugdíjintézeti tag éves javadalma nem éri el a tárgyévi éves minimálbér összegét, a lelkész szolgálati jogviszonya alapján a Lelkészi Nyugdíjintézethez a közegegyházi költségvetés a különbözetet befizeti.

(4) A nyugdíjasként az egy hónapot meghaladó folyamatos szolgálatot ellátó lelkész tagsági járuléka a teljes javadalom 10%-a. Az állásfenntartóé pedig a mindenkori fenntartói járulék mértéke. Nem kell fizetnie annak a nyugdíjas lelkésznek tagsági járulékot, aki csak eseti jelleggel, vagy egy hónapnál nem hosszabb ideig lát el szolgálatot.¹⁰

49. § (1) A járulékok százalékos összegét az évi költségvetésben a Zsinati Tanács határozza meg.

(2) A tagsági járulékot az állásfenntartó az illetmények kifizetésekor tartozik levonni, és a Nyugdíjintézetnek befizetni.

(3) A fenntartói járulékot a fenntartó (az egyházközség, más egyházi testület vagy intézmény) köteles költségvetésébe felvenni és havonta, a tárgyhót követő hónap 15. napjáig a Nyugdíjintézetbe befizetni.

(4) Az állásfenntartó a járulék alapokról és a befizetésekről a Nyugdíjintézet által rendszeresített nyomtatványon az általa meghatározott időszakonként köteles adatot szolgáltatni a Nyugdíjintézetnek. Ennek másolatát egyidejűleg meg kell küldeni az esperesi hivatalnak.

(5) A tagsági járulék fizetését az állásfenntartókra, a fenntartói járulék fizetését a Nyugdíjintézet tagjaira áthárítani nem lehet.

50. § (1) A járulékok befizetésének elmulasztása fegyelmi vétség. A fegyelmi eljárásban rendelkezni kell a Nyugdíjintézetet megillető hátralékok befizetésének módjáról.

(2) A felettes egyházi hatóság a járulékok befizetését köteles folyamatosan ellenőrizni. A befizetések elmulasztásáért anyagi és fegyelmi felelősség terheli őt is.

(3) Tagsági nyugdíjjárulék tartozás esetén az esperes jogosult a lelkész helyi javadalmának 33%-át meg nem haladó összegig a javadalom letiltásáról intézkedni. Fenntartói járulék hátralék esetén egy hónapon belül rendkívüli canonica visitatiót kell tartani és a presbitériumi határozattal kell intézkedni az összeg befizetéséről.

(4) Egy évi tagsági díj nem fizetése esetén az esperes felszólítja a tagot fizetési kötelezettségének teljesítésére. Amennyiben tartozását 60 napon belül nem rendezi, az esperes köteles a fegyelmi eljárást megindítani, és minden intézkedést megtenni a követelés behajtására. Azt az évet, amelyben tagdíját nem fizette a 31. § (1) bekezdése szerinti számítás során nulla javadalommal figyelembe kell venni, a 33. § (1) bekezdésének alkalmazása során viszont nem lehet beszámítani.

(5) Nem kell alkalmazni a (4) bekezdés rendelkezéseit, ha a tag az eljárás megkezdése előtt tartozását a keletkezésétől számított és a mindenkori jegybanki alapkamat szerint megnövelt összegben megfizeti és korábban hasonló okból még nem indult ellene eljárás.

¹⁰ Ezen szakaszt a 2008. évi II. törvény 1. § építette be a törvény szövegébe.

TIZEDIK RÉSZ

Vegyes rendelkezések

51. § (1) A külföldre távozott személyek ellátásának megállapítása, illetve tovább folyósítása ügyében az állami jogszabályok szerint kell eljárni.

(2) A Magyarországra nyugdíjasként áttelepülő egyházi személyek ellátása tekintetében az elbocsátó ország erre illetékes szervezete és a Magyarországi Református Egyház Zsinata között megállapodás köthető. A megállapodás a Lelkeszi Nyugdíjintézet terhére nem növelheti.

52. § E törvény hatálybalépésének időpontjában folyamatban lévő vagy fellebbezés alatt álló nyugdíjkiegészítés megállapítások ügyében hozandó döntéseknél már e törvény rendelkezései szerint kell eljárni.

53. § (1) Az Intéző Bizottság működésére vonatkozó szabályokat, valamint a Nyugdíjintézet ügyviteli és pénzkezelési rendjét a Zsinati Tanács a Nyugdíjintézet SzMSz-ében állapítja meg.

(2) Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Nyugdíjintézet – az Intéző Bizottság egyetértésével – a hatályos állami törvények figyelembevételével alakíthatja ki álláspontját.

54. § A Nyugdíjintézet tagja bármely más nyugdíjbiztosításnak is tagja lehet, ha annak anyagi terhe az állásfenntartóra nincs.

55. § A 2002. évi II. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27. napján megnyílt XI. Zsinat 15. ülészaka. A 2002. évi II. törvény 2003. január 1-jén lépett hatályba, kivéve a 12. (1) bekezdését lelkésznek esetében és a 12. § (2) bekezdését minden lelkész esetében, amelyek 2005. január 1. napján léptek hatályba. Egyidejűleg hatályát veszítette az 1992. évi III. és az 1993. évi I. törvényekkel módosított 1967. évi V. törvény, valamint annak végrehajtási utasítása.

A 2005. évi IV. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28. napján megnyílt XII. Zsinat 7. ülészaka a Zs-59/2005. sz. határozatával. A törvény 2005. májusában lépett hatályba. A 2005. évi IV. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 5. § (2), (3), (5), 8. §, 10. § (5), 12. § (2), 13. § (3), 15. § (3), 30. § (1), (2), 30. §, 38. § (2).

A 2007. évi IV. törvényt a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 11. ülészaka egységes szerkezetben, a 2002. évi II. törvény módosításaként fogadta el.

A 2007. évi IV. törvény 2008. január 1. napján lép hatályba, a törvény 6. § (1) u–v) pontjai 2008. július 1. napjával lépnek hatályba. A 2007. évi IV. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 5. §, 6. §, 7. § (1), (4), (5), (7), 8. § (1), 10. § (1–2), 12. §, 13. §, 14. §, 15. §, 17. § (4–5), (7), 19. § (1), b), c), (4), 21. § (2), 23. § (1), (2), 24. § (1), 25. § (1), 26. § (1), (3), 30. §, 31. § (2) c), (3), 32. §, 33. §, 34. §, 36. §, 37. § (1), (5), 38. §, 40. §, 41. §, 42. § (3), 45. §, 46. §, 47. §, 48. § (3), 50. § (3–5), 51. §, 52. §, 53. §, 55. §, 57. §, 58. §.

A 2008. évi I. törvényt a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 13. ülészaka fogadta el. A 2008. évi I. törvény 2008. július 1. napjával lép hatályba. A 2008. évi I. törvény a 6. § 21–22. pontokat építette be.

A 2008. évi II. törvényt a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 14. ülészaka a ZS-203/2008. Zsinati határozatával fogadta el. A 2008. évi II. törvény 2009. január 1. napjával lép hatályba.

A 2008. évi II. törvény a 48. § (4) bekezdést, 31. § (2) e) pontot, 7. § (4) bekezdést építette be, a 34. § (1) bekezdést módosította, és a 31. § (3) c) pontot hatályon kívül helyezte.

A törvény 14. § (1) bekezdését és a 15. § egészét a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 10. ülészaka a ZS-210/2012.05.25. számú zsinati határozatával elfogadott 2012. évi I. törvény helyezte hatályon kívül és módosította.

A 2012. évi I. törvény 2012. szeptember 1. napjával lépett hatályba.

A törvény 40. §-t a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 11. ülészaka a ZS. - 230/2012.11.16. számú zsinati határozatával elfogadott 2012. évi II. törvénnyel módosította.

A 2012. évi II. törvény 2013. január 1. napjával lépett hatályba.

A törvény nemzetközi vonatkozású rendelkezéseket tartalmazó függelékkel való kiegészítését a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 6. ülészakán született ZS. - 96/2010.11.18. számú zsinati határozat rendelte el.

A törvény függelékkel történő kiegészítése 2011. január 1. napján lépett hatályba.

A függelék az alábbi szakaszokhoz kapcsolódóan tartalmaz rendelkezést: 4. rész, 15. § (1), 29. § (2), 37. §.

FÜGGELÉK¹¹
A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ
LELKÉSZEINEK ELLÁTÁSÁRÓL
ÉS NYUGDÍJINTÉZETÉRŐL SZÓLÓ
2002. ÉVI II. TÖRVÉNYHEZ

NEGYEDIK RÉSZ

Nyugdíj-jogosultság

Azon lelkészek esetében, akiknek az igényt elbíráló országban eltöltött szolgálati idejük nem elegendő az öregségi teljes nyugdíj-kiegészítés megállapításához és rendelkeznek más – az Európai Unió tagállamában – megszerzett szolgálati idővel, a két szolgálati idő összegét kell figyelembe venni a nyugdíj-jogosultság megállapításakor. (Ebben az esetben a nyugdíj összegének megállapítása csak a 1408/71. EGK rendelet 46. cikk (1)-(3) bekezdése szerint történhet.

A törvény 15. §. (1) vonatkozásában: „amennyiben az igénylő az igénybenyújtás helyén nem rendelkezik a szükséges szolgálati idővel, de az EU más tagországában vagy tagországaiban megszerzett szolgálati ideje összességében eléri a 20 esztendőt, akkor az érvényben lévő EGK rendelet alapján jogosult az ellátásra.”

HATODIK RÉSZ

Szolgálati idő

A 29. §. (2.) vonatkozásában: „az EU más tagországában vagy tagországaiban szolgálati idővel rendelkezők esetében az érvényben lévő EGK rendelet vonatkozó részei alapján kell a szolgálati időt megállapítani.”

HETEDIK RÉSZ

Ellátások összege

A 37. §. vonatkozásában:

„Amennyiben a lelkész szolgálati ideje nem csak magyarországi, hanem az EU más tagállamában eltöltött szolgálati időből tevődik össze, akkor az ellátás összegének a megállapítása az 1408/71. EGK rendelet 46. cikk (1)-(3) bekezdése vagy az érvényben lévő EGK rendelet vonatkozó bekezdése(i) szerint történhet.”

¹¹ A törvény függelékkel való kiegészítését a MRE Zsinatának ZS. - 96/2010.11.18. számú határozata rendelte el.

2005. ÉVI III. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLATÁRÓL

PREAMBULUM

A jelen törvény célja az evangélium hirdetésének szolgálata. A Példabeszédek könyve 22, 17–19 versei alapján ez által is növelni kell az Istenbe vetett bizodalmat, a próféták szavainak megfelelően. Ezért valósággá kell válnia Márk evangélista felszólításának is: „... hirdesétek az evangéliumot minden teremtésnek!” (Mk 16,5)

Ha ez megvalósul, a média valóban örömhírt közvetít. Jelen törvény ezt szándékozik előmozdítani.

Az egyháznak szüksége és igénye van a nyilvánosságra, hiszen a világ iránti felelőssége az egyháznak az is, hogy megjelenjen a társadalomban, elérje a nyilvánosságot, jelen legyen a hétköznapokban, hasson a közéleti gondolkodásra és közbeszédre.

A Magyarországi Református Egyház küldetésének része, hogy a nyilvánosságot megszólítsa, jelezve ezzel is, hogy az evangéliumot, az egyházra bízott kincset közügynek és nem magánügynek tekinti. Missziói kötelességünk, hogy hatékonyan közvetítsük az egyház sajátos üzenetét, az evangéliumot a világ felé. Az egyház ezért sem mutathat passzivitást a kapcsolattartás terén, mert újra és újra tudatosítania kell célját, szolgálatát. Ennek érdekében veszi igénybe azokat a tájékoztatási eszközöket, amelyek használata lehetőséget ad a nagy nyilvánosság eléréséhez, megszólításához.

Az egyházban a média, – a szó és a feladat eredeti értelmében – közvetítő eszközként szolgál, amelyet Isten azért ad népének, hogy azzal éljen és dicsérje vele Urát.

A média ereje eszköz voltában mutatkozik meg. Az egyház arra törekszik, hogy az általa fenntartott tájékoztatási szolgálat a bűneivel szembenézni képes, lehetőségeit és feladatait felismerni és kifejezni tudó, a Krisztusban örvendező ember arcát és világát közvetítse.

A Magyarországi Református Egyház tájékoztatási szolgálatának feladata

1. § Az egyház tájékoztatási szolgálatának feladata Isten igei üzenetének közvetítése, hiteles tájékoztatás hitünk tartalmáról, egyházunk életéről és szolgálatáról. Feladata a református egyházon belüli kapcsolattartás,

az információhoz jutás és az információadás biztosítása, továbbá hogy egyházunkon kívülre is eljuttassa a református egyház véleményét a világban történő eseményekről, eszmékről, társadalmi folyamatokról.

A törvény célja

2. § (1) A törvény célja az egyházi tájékoztatás szabályozása, hogy az egyház megjelenése a széles nyilvánosság előtt a misszió és a keresztyén közösség építésének eszköze legyen.

(2) Meghatározza azon kereteket, szervezeti formákat, amelyekben belül a Magyarországi Református Egyház (a továbbiakban: MRE) írott és elektronikus tájékoztatása működik, egymáshoz, valamint a világi médiához kapcsolódik.

A törvény hatálya

3. § (1) Az egyház tájékoztatási szolgálatát a vonatkozó állami és egyházi törvények keretei között végzi.

(2) A törvény hatálya kiterjed az MRE által kiadott valamennyi sajtótermékre, önálló műsorszolgáltatásra, közreműködésével alkotott műsorszámokra és egyéb, elektronikus megjelenési formákra.

(3) A törvény személyi hatálya kiterjed mindazokra a református egyháztagokra, akik az egyházi tájékoztatási szolgálatban bármilyen formában részt vesznek, valamint akik azért tisztüknél fogva felelősek.

Az egyházi tájékoztatás alapelvei

4. § (1) Az egyházi tájékoztatásnak

1. bibliai, hitvallási alapokon nyugvó református értékrendet kell közvetítenie,

2. hiteles, időszerű, pontos és tárgyilagos tájékoztatást kell adnia,

3. biztosítania kell a vélemények sokszínű, kiegyensúlyozott és szabad megjelenését,

4. meg kell teremtenie az egyházon belüli információáramlás széles lehetőségét, személyi, tárgyi feltételeit valamint szervezeti rendszerét.

(2) Az egyházi tájékoztatás minden területén elutasítja a kirekesztő, szélsőséges megnyilvánulásokat.

(3) Az egyházi tájékoztatásban szolgálók
1. legyenek elkötelezettek az evangélium, a MRE és népünk iránt,

2. vállalják a legszélesebb társadalmi szolgálatot
3. törekedjenek a legmagasabb szintű tárgyi és technikai tudás birtokában feladatukat ellátni.

Az egyházi tájékoztatás formái és megjelenési szintjei

5. § (1) Az egyházi tájékoztatás megjelenési formái:

1. rendszeresen és időszakosan megjelenő sajtótermékek,

2. a világháló igénybevételével megvalósuló kommunikációs formák.

6. § (1) Az egyház tájékoztatási szolgálatának szervezete országos és helyi szintekre tagolódik.

(2) A helyi szinten megvalósítandó tájékoztatási tevékenységek az egyház fokozatos testületeinek (egyházkerület, egyházmegye, egyházközség és ezek intézményei) megfelelően szerveződnek.

Tájékoztatás országos szinten

7. § (1) A Zsinat feladata, hogy tájékoztatást adjon az MRE széles nyilvánosságnak szóló és közzétételre szánt állásfoglalásairól, testületi döntéseiről, szervezeti és személyi változásairól.

(2) A Zsinat szabályozza, hogy az egyházi testületek mely döntéseit és milyen módon kell nyilvánosságra hozni.

(3) A Zsinat dönt országos (írott és elektronikus) sajtó megalapításáról, világhálón működő országos jellegű honlap és műsorszolgáltatás, egyéb országos egyházi adatbázisok működtetéséről, ezek céljáról, feladatairól, közegyházi költségvetési támogatásáról, szervezeti, működési szabályzatuk elfogadásáról.

8. § A Zsinat nyilvános ülésein a sajtó képviselői jelenhetnek, arról tudósíthatnak, tájékoztatást kérhetnek.

9. § A nyilvánosságra hozható ügyekben az egyházi sajtó tudósítójának tájékoztatása nem tagadható meg.

10. § Az MRE egészét érintő kérdésekben a Zsinat elnöksége (továbbiakban: Elnökség) adhat ki hivatalos nyilatkozatot.

11. § (1) A nem kötelezően nyilvánosságra hozandó döntésekről az Elnökség tájékoztatást adhat.

(2) Az Elnökség nyilatkozatait személyesen vagy szóvivő útján hozza nyilvánosságra.

(3) Az Elnökség dönt a MRE alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. törvényben meghatározott – a tájékoztatásban szolgáló és a Zsinat által megválasztandó – tisztségekre vonatkozó meghívásról vagy pályázat kiírásáról.

12. § Az Elnökség dönt más egyházi vagy világi médiával való kapcsolattartásról, ennek formájáról, az MRE egészét érintő események kommunikációjáról, reklámok és hirdetések közzétételéről.

13. § Az egyházi tájékoztatással kapcsolatos kérdésekben a Zsinatot és az Elnökséget a Kommunikációs Szolgálat és a Szolgálat szervezeti keretében működő szóvivő segíti.

14. § A Kommunikációs Szolgálat

1. kidolgozza a kommunikációs stratégiát,

2. szerkeszti a híreket, közzéteszi az állásfoglalásokat,

3. az Elnökség felhatalmazása alapján ellátja a református egyházzal kapcsolatos információkkal az egyházi és világi médiát,

4. szervezi a sajtótájékoztatásokat,

5. megteremti a világhálón folyó kommunikáció technikai feltételeit,

6. összehangolja a közegyház által fenntartott médiumok tevékenységét, ennek érdekében rendszeresen kommunikációs konzultációt tart képviselői és szakértői részére,

7. kapcsolatot tart a fokozatos egyházi testületek hasonló feladatot ellátó intézményeivel, alkalmazottaival,

8. a Zsinat és az Elnökség felkérésére elvégez minden olyan szakmai feladatot, amely az országos egyházi tájékoztatás körébe esik.

15. § A Zsinat által választott szakbizottságok (Sajtóbizottság, Média és Informatikai Bizottság) javaslattevő, véleményező testületek, melyek

1. javaslatot tesznek a médiastratégia követendő irányaira,

2. részt vesznek az egyházi sajtóval kapcsolatos döntések, szabályzatok előkészítésében,

3. javaslatot tesznek a pályázati vagy meghívási szempontokra, a beérkezett pályázatokat véleményezik,

4. figyelemmel kísérik az egyház (írott és elektronikus) sajtójában való megjelenést, véleményezik azt, és javaslatot tesznek esetleges módosításokra,

5. figyelemmel kísérik a kommunikáció technikai lehetőségeit, és javaslatot tesznek az ezzel kapcsolatos fejlesztésekre,

6. kapcsolatot tartanak a fokozatos egyházi testületek hasonló bizottságaival.

Tájékoztatás helyi szinten

16. § A helyi szintű egyházi kommunikáció feladata, hogy

1. az egyház tagjai értesüljenek a helyi egyházi hírekről, eseményekről,

2. ezen események megfelelő társadalmi nyilvánosságot kapjanak,

3. a közegyházi döntések, állásfoglalások, hírek, országos sajtótermékek helyi szintre eljussanak,

4. a helyi, de közegyházi érdeklődésre számot tartó események országos sajtóban megjelenjenek,

5. országos adatbázisok megfelelő kezelésben legyenek.

17. § A fokozatos egyházi testületek elnöksége felel azért, hogy az egyházi tájékoztatási szolgálat e törvény 4. §-ban foglaltak szerint valósuljon meg

18. § (1) Az egyházkerületekben és egyházmegyékben létre kell, az egyházközségekben – a feladat jellegét, nagyságát figyelembe véve – létre lehet hozni olyan szakmai csoportot, illetőleg olyan munkatársat kell alkalmazni, vagy önkéntes szolgatársat bevonni, aki kapcsolatot tart a Zsinat Kommunikációs Szolgálatával, a felettes egyházi testület szakmai szervével, feladatellátójával, és az adott szinten megvalósítja az egyház tájékoztatási feladatait. Ezen feladatot végzőkről a felettes egyházi főhatóságot, valamint a Zsinat Kommunikációs Szolgálatát tájékoztatni kell.

(2) A fokozatos egyházi testületek által választott szakbizottságok, előadók véleményező, javaslattevő feladatot látnak el, a 15. §-ban foglaltak szerint.

Sajtótermékek alapítása

19. § (1) Sajtóterméket bármely önálló jogi személyiséggel rendelkező egyházi testület, intézmény alapíthat.

(2) A sajtótermék megjelentetéséről, céljáról, megjelenésének főbb ismérveiről, felelős szerkesztőjéről és kiadójáról, működésének anyagi feltételeiről testületi határozatot kell hozni.

(3) A testületi határozatot tájékoztatásul meg kell küldeni a felettes egyházi főhatóság elnöksége részére.

(4) A (fő)szerkesztő és kiadó felelősségére az állami törvények felelősségi szabályai az irányadóak.

(5) Amennyiben egyházi tisztségviselő a sajtóban vagy a világhálón végzett tevékenységével, nyilatkozatával megsérti az egyházi törvényeket, úgy ő ezért egyházi bíróság előtt is felelősséggel tartozik.

Sajtótermékek archiválása

20. § Országos kiadású sajtótermék minden számából köteles a kiadó a Zsinat levéltárának egy példányt megküldeni. Az egyházkerületi, egyházmegyei, vagy ezek intézményei által kiadott sajtótermékeket az adott szintű könyvtárban kell archiválni. Az egyházközségi kiadványok egy példányát a parókián meg kell őrizni.

Értelmező és záró rendelkezések

21. § E törvény alkalmazásában:

1. média (médiák): azoknak az anyagi és elektronikus hordozóközegeknek az összessége, amelyek a sajtótermékeknek a nagyközönséghez történő továbbítását szolgálják;

2. műsorszolgáltatás: a nyilvánosság számára vételre szánt rádió-, illetve televízió-műsornak a műsorszolgáltató általi előállítás, elektronikus jelek formájában történő megjelenítése és a felhasználó vevőkészülékéhez történő továbbítása bármely műsorszétesztő és műsorterjesztő rendszeren.

3. műsorszám: hang vagy kép, illetve ezek összekapcsolódó – zárt egységet alkotó, vagy önálló részekből zárt egységbe szerkesztett – együttese, amelyet az együttes egészét egyedileg megjelölő főcím, szükség szerint további megkülönböztető jelzés, illetőleg a befejeződést jelző közlés határol.

4. sajtó: az időszaki lap, a műsorszolgáltató és a hírügynökség;

5. sajtótermék: az időszaki lap egyes lapszámait, a rádió- és televízió-műsor, a könyv, a röplap (traktátus) és az egyéb szöveges kiadvány, a zeneművet, grafikát, rajzot vagy fotót tartalmazó kiadvány, a térkép, a nyilvános közlésre szánt műsoros filmszalag, videokazetta, videolemez, hangszalag és hanglemez, továbbá bármely más tájékoztatást vagy műsort tartalmazó, nyilvános közlésre szánt technikai eszköz;

6. tájékoztatás: tényeknek, eseményeknek, hivatalos közleményeknek, beszédeknek, valamint az ezekre vonatkozó véleményeknek, elemzéseknek és értékeléseknek sajtótermék útján történő nyilvános közlése.

22. § Ez a törvény 2005. július 1. napján lép hatályba.

A 2005. évi III. törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatnak 7. ülészsaka.

